

STŘEDA, 19. LISTOPADU 2008

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN SIWIEC

Místopředseda

1. Zahájení zasedání

(Zasedání bylo zahájeno v 9:00)

*

* *

Paul van Buitenen, jménem skupiny Verts/ALE. – (NL) Pane předsedající, rád bych jménem Skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance předložil protest, týkající se zítřejší rozpravy a hlasování o nařízení (ES) č. 1073/1999 o vyšetřováních prováděných Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) neboli o zprávě paní Gräßleové. Vypadá to, jako by se Komise snažila ukončit stávající proces přezkumu nařízení týkajícího se nedávných zjištění o nesrovnalostech v rámci úřadu OLAF, a ráda by proto stáhla stávající návrhy v průběhu postupu spolurozhodování s Parlamentem.

Rád bych vás proto jménem skupiny Zelených požádal, abyste zjistil, jaký je skutečný záměr Komise a zda má Komise v úmyslu vydat před zítřejší rozpravou prohlášení, aby tak Evropský parlament věděl, zda mají rozprava a hlasování ještě nějaký smysl.

Předsedající. – Tato otázka byla určena Komisi. Paní Ferrerová-Waldnerová bude mít příležitost na ni odpovědět. Vítám pana Jouyeta. Jsme zde všichni a můžeme začít dalším bodem jednání.

2. Předložení dokumentů: viz zápis

3. Odpověď Evropské unie na zhoršení situace na východě Demokratické republiky Kongo (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je prohlášení Rady a Komise týkající se odpovědi Evropské unie na zhoršení situace na východě Demokratické republiky Kongo.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, paní komisařko, milá Benito, dámy a pánové, vím, jak jste znepokojeni, stejně jako my, zhoršující se situací na východě Demokratické republiky Kongo, a vzpomínám si – neboť jsme o této záležitosti už společně jednali – na naše narůstající obavy v době, kdy jsme tuto otázku v říjnu předkládali ve Výboru pro zahraniční záležitosti.

Ministři zahraničních věcí Evropské unie nakonec o tomto problému jednali na zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy 10. listopadu a předseda tehdy rozhodl odložit tento bod na program příštího zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy, která se konala 8. prosince za přítomnosti Komise, zastoupené panem Louisem Michelem a paní Benitou Ferrerovou-Waldnerovou.

Je třeba připomenout, že situace na východě Demokratické republiky Kongo se od konce srpna, kdy CNDP vedená vůdcem povstalců Laurentem Nkundou zahájila útok proti konžské armádě, značně zhoršila. Armáda se nedokázala ubránit a tak jediným, kdo chrání civilní obyvatelstvo, jsou příslušníci mírové mise Organizace spojených národů MONUC.

Díky svým úspěchům v boji se povstalci dostali až k branám města Goma, hlavního města provincie severního Kivu, a významně rozšířili svou oblast vlivu v této hraniční provincii s Rwandou. Pokračující krize opět ukazuje na potenciální nestabilitu, způsobenou přítomností všech povstaleckých skupin na východě Demokratické republiky Kongo: nejen CNDP, ale i hutuskými povstalci z FDLR.

Porážka konžské armády rovněž ukazuje, že tato složitá krize nemůže být ukončena vojenskými prostředky a že cesta k udržitelnému uspořádání vyžaduje politické řešení, které bude zahrnovat jak místní, tak regionální subjekty. K tomu se vrátím za okamžik.

V době vrcholící krize během útoku povstaleckých sil Laurenta Nkundy se Evropská unie energicky angažovala, následovaná zbytkem mezinárodního společenství. Určitě si vzpomenete na naléhavý úkol zabránit obsazení města Gomy a pokusit se stabilizovat konflikt. Proto se pan komisař Louis Michel vypravil do regionu, aby mohl osobně zhodnotit situaci na místě. Ve dnech 1. a 2. listopadu jej následoval pan Bernard Kouchner ve funkci úřadujícího předsedy Rady a David Miliband.

Oba ministři vyslali politické výzvy ke zdrženlivosti jak v Kinshase, tak Kigali i Dar es Salaamu. Ministři rovněž navštívili město Gomu jako výraz plné pozornosti, kterou této krizi věnujeme, a s cílem posoudit potřeby vysídlených osob a setkat se s humanitárními organizacemi, neboť civilní obyvatelstvo se opět stává první obětí obnovených bojů.

Tyto boje vedly k vážnému zhoršení humanitární situace. Odhaduje se, že bylo vysídleno dalších 250 000 lidí za velmi dramatických okolností, takže v současnosti se jen v provincii severní Kivu nachází více než milion vysídlených osob. Skupiny povstalců navíc vážným způsobem porušují lidská práva, včetně hromadných poprav, častého sexuálního násilí, odvádění dětských vojáků a rabování, jichž se dopouští jak skupiny povstalců, tak některé složky konžské armády.

Obnovení bojů rovněž zastavilo uplatňování dohod uzavřených v listopadu 2007 mezi Demokratickou republikou Kongo a Rwandou, známých jako proces z Nairobi, který je vám znám a který se zaměřuje na boj proti rwandským hutuským povstalcům z FDLR, sídlících na východě Demokratické republiky Kongo. Dohoda mezi konžskou vládou a konžskými povstaleckými skupinami, včetně CNDP pana Nkundy, z ledna 2008, známá jako Gomský proces, rovněž ztroskotala.

V současnosti je prioritou zabývat se naléhavou humanitární situací a zajistit přístup k vysídleným obyvatelům. Zásadní úlohu sehrává v souladu se svým mandátem MONUC. V současnosti se snaží posílit svá opatření v severním Kivu a my ji povzbuzujeme, aby ve svém úsilí pokračovala. Generální tajemník Organizace spojených národů požaduje pro tuto misi zvláštní zdroje a tuto záležitost, která bude – jak doufáme – rychle uzavřena, začala projednávat Rada bezpečnosti OSN.

S ohledem na naléhavou humanitární situaci posílila Evropská unie významně své úsilí v humanitární oblasti. Rada členských států, stejně jako Komise, významným způsobem přispěla k podpoře činnosti nevládních organizací a agentur Spojených národů, jako je například světový potravinový program a Vysoký komisař pro uprchlíky. Zvláštní opatření, které v současnosti dosahuje výše 43 milionu eur – mám zejména na mysli země jako Spojené království, Belgie a Itálie –, činí z příspěvku Evropy zdaleka největší příspěvek k humanitárnímu úsilí v boji s touto krizí.

Musíme opět v plné síle obnovit proces, který umožní udržitelné řešení problému nezákonných ozbrojených skupin působících na východě Demokratické republiky Kongo, a to všech nezákonných ozbrojených skupin, ať už konžských nebo zahraničních, s vědomím, že neexistuje vojenské řešení krize a že veškerá řešení vyžadují znovuoobnovení procesů z Gomy a z Nairobi, o nichž jsme právě hovořili a které představují vhodný rámec pro trvalou stabilizaci situace v této konžské provincii.

V tomto ohledu je nezbytné obnovit dialog a spolupráci mezi Demokratickou republikou Kongo a Rwandou, a rád bych vyslovil uznání činnosti zvláštního zástupce Evropské unie v oblasti afrických Velkých jezer, panu Roelandu Van de Geerovi, v úsilí o obnovení tohoto dialogu. Právě o tyto cíle se mezinárodní společenství a zejména Evropská unie v posledních několika týdnech zasazovaly.

Toto úsilí přineslo první plody zejména ve formě obnovení dialogu mezi Kinshasou a Kigali na ministerské úrovni a uspořádání mezinárodního summitu věnovaného krizi na východě Demokratické republiky Kongo z iniciativy států regionu Velkých jezer a Africké unie 7. listopadu v Nairobi, kterého se zúčastnili zejména prezidenti Konga a Rwandy, Joseph Kabila a Paul Kagame.

Mezi pokroky, kterých se podařilo na tomto summitu docílit, bychom měli zejména upozornit na závazek států regionu vyslat v případě potřeby mírové jednotky na východ Demokratické republiky Kongo a případně ustanovit tým zprostředkovatelů na vysoké úrovni, tvořený bývalým prezidentem Nigerie, panem Obasanjou, a bývalým prezidentem Tanzanie, panem Mkapaou.

Na svém mimořádném zasedání v Johannesburgu 10. listopadu vyjádřilo svou ochotu v případě potřeby vyslat mírové jednotky do východní části Demokratické republiky Kongo i Společenství pro rozvoj jihoafrického regionu SADC. Evropská unie vítá tento závazek afrických států a je nadále rozhodnuta pokračovat ve své spolupráci s OSN, Africkou unií a zeměmi regionu Velkých jezer s cílem dosáhnout řešení této krize. Musíme však jednoznačně prohlásit, že tuto krizi nebude možné vyřešit, pokud nebudou navýšeny finanční prostředky určené na upevnění míru, a to zejména prostředky Spojených národů.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komise*. – (FR) Pane předsedající, úvodem bych ráda stručně sdělila panu van Buitenenovi, že jeho slova beru na vědomí a že je budu tlumočit svým kolegům, kteří na ně budou zítra nepochybně reagovat.

Pane předsedající, vážení poslanci a pane úřadující předsedo Rady, drahý Jean-Pierre, dnes před vás předstupuji jménem svého kolegy komisaře Louise Michela, který se nemůže zúčastnit tohoto zasedání ze zdravotních důvodů a který mne žádal, abych vám tlumočila jeho omluvu.

Víte, jaký význam připisuje komisař Michel regionu Velkých jezer. Jak už uvedl pan předseda Rady, byl prvním, kdo ve dnech 30. a 31. října v době vrcholící krize odcestoval do Demokratické republiky Kongo a Rwandy ve snaze nalézt řešení situace. Z této stínové diplomatické mise vzešla myšlenka uspořádat konferenci v Nairobi, jejíž praktické výsledky nám dnes dávají naději na překonání krize.

Pokud jde o možnou reakci ze strany Komise, ráda bych vám předložila analýzu situace ze dvou hledisek, i když se jedná o hlediska velmi podobná těm, o nichž hovořil pan předseda Rady.

Za prvé, na humanitární úrovni: mezinárodní společenství včetně Evropské unie se snaží odpovědět na krizi. Komise okamžitě vyčlenila 6,3 milionu EUR pro potřeby řešení nouzové situace. Zůstáváme však nadále ostražití, abychom tuto částku mohli upravit podle vývoje situace; celkově jsou humanitární potřeby v Kivu zajištěny a mezi humanitárními agenturami funguje skutečně dobrá spolupráce.

Komise a členské státy dne 14. listopadu v Marseille společně přislíbily nový příspěvek v celkové výši dalších 43,5 milionu EUR na řešení krize.

Největším problémem však zůstává přístup k civilnímu obyvatelstvu v některých oblastech, kde pokračují boje mezi konžskou armádou, jejími spojenci Mai-Mai a FDLR na jedné straně a CNDP na straně druhé, jelikož žádá ze stran nedodrжуje příměří.

Za druhé, na politické a vojenské úrovni: na východě Demokratické republiky Kongo není možné vojenské řešení. Existuje pouze prostor pro vyvážené politické řešení založené na dialogu. Toto doporučení předložily rovněž země regionu na summitu v Nairobi 7. listopadu a především v toto řešení zřejmě doufají povstalci z CNDP a velká část politické reprezentace v Kinshase, jako například národní shromáždění.

Komise je proto se závěry summitu, který uspořádaly hlavy států zemí Velkých jezer, spokojena: konkrétně s rozhodnutím zapojit do řešení krize africkou diplomacii na vysoké úrovni a zavést mechanismy ověřování s cílem umožnit hlavám států v regionu sledovat vývoj a zajistit včasnou reakci.

V tomto ohledu je návštěva, kterou v regionu vykonal pan Obasanjo, velmi povzbudivá. Během této návštěvy obdržel ujištění o možnosti vojenského zásahu ze strany některých zemí regionu a záruky prezidenta Kabily, že Kinshasa bude naslouchat požadavkům CNDP a že je připravena postupovat formou dialogu. Během návštěvy byly rovněž vyslechnuty stížnosti ze strany CNDP a generál Nkunda potvrdil svou připravenost zachovávat příměří a učinit vše, co je v jeho silách, aby usnadnil dodávky humanitární pomoci v oblasti pod jeho kontrolou.

Je proto nezbytné zachovat stávající politický proces a učinit vše, co je v našich silách, abychom zajistili, že prohlášení jednotlivých stran budou uvedena do praxe. Je proto nejvyšší čas začít se zabývat příčinami krize na východě země, které každý zná: přítomnost FDLR, organizované drancování přírodních zdrojů, politická frustrace jednotlivých společenství a menšin, a je potřeba docílit sblížení jednotlivých stanovisek.

V tomto ohledu je proto nezbytné, aby celé mezinárodní společenství podpořilo diplomatické snahy, které se zrodily po summitu v Nairobi, a aby tyto mezinárodní snahy byly koordinovány tak, aby dávaly dostatečný prostor prezidentům Obasanjovi a Mkaopovi pokračovat v jednáních.

Je důležité vyzdvihnout úlohu mise MONUC. Mise MONUC není zodpovědná za zneužívání moci. MONUC ve skutečnosti vykonává důležitou práci navzdory nedostatečným zdrojům, které dostává, a omezením svých pravomocí. Rovněž provádí činnost, kterou by bylo obtížné nahradit, to znamená, že zajišťuje mír namísto vedení války.

Co je však ještě důležitější, je podpořit současné snahy o posílení jejího mandátu ve chvíli, kdy má v nejbližších dnech tuto otázku zvažovat Rada bezpečnosti OSN. Tento mandát by měl být podle našeho názoru rozšířen tak, aby zahrnoval například kontrolu drancování přírodních zdrojů, a zejména, jak uvedl pan předseda Rady, by měly být navýšeny zdroje, které to umožní.

Jürgen Schröder, *jménem skupiny PPE-DE*. – Pane předsedající, v současnosti čelíme finanční krizi, která se zapíše do učebnic dějepisu. Přitom před několika týdny bylo možné uspořádat setkání skupiny G20, které přineslo konkrétní výsledky, především rozhodnutím použít 2 % HDP na posílení hospodářství a pomoc finančnímu sektoru.

Na druhé straně jsme nedokázali splnit svůj závazek použít 0,7 % HDP na rozvoj. Pokud bychom tak učinili, Demokratická republika Kongo by byla jistě rozvinutější a možná k celému tomuto konfliktu vůbec nemuselo dojít. Vycházíme však z toho, jaká je situace nyní. Nemáme čas projednávat rozvoj pro Kivu: čelíme zde humanitární krizi. Jen za posledních několik týdnů došlo k vysídlení dalších 250 000 lidí. Lidé umírají v přímém či nepřímém důsledku bojů a nemocí, jako je cholera, které se rychle šíří.

Po roce 2005 přijala OSN koncepci odpovědnosti za ochranu civilního obyvatelstva. OSN vyslala do Demokratické republiky Kongo mírové jednotky MONUC. Se svými sedmnácti tisíci vojáky je mise MONUC největší mírovou misí na světě působící v rámci silného mandátu článku 7. Co však mohou jednotky mise MONUC dělat? Kvalita vojáků i vybavení jsou velmi špatné a rozloha Demokratické republiky Kongo je ohromná. Rozhodně proto podporuji požadavky na posílení mise MONUC, reálně vzato však bude trvat měsíce, než k tomuto posílení ve skutečnosti dojde – cenné měsíce, během nichž budou lidé umírat. Z tohoto důvodu navrhuji vyslat krátkodobou evropskou misí na stabilizaci regionu do doby, než budou posílené jednotky mise MONUC schopné provádět operace a než budou rozmístěny v oblasti.

Alain Hutchinson, *jménem skupiny PSE*. – (FR) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, paní komisařko, dámy a pánové, během těchto klidných rozprav v této útulné atmosféře bych vám v první řadě rád nastínil scénu, neboť jsem tam v posledních měsících byl třikrát.

V době, kdy vedeme tuto rozpravu, tam dochází k násilí, znásilňování a zabíjení. Tak dnes vypadá každodenní život mnoha občanů žijících v této strašlivé části světa. Podle mě nyní není čas na slova, ale na činy. Tato špinavá válka není podle mého názoru vůbec válkou etnickou, jak se někteří snaží tvrdit; etnické války lze kdykoli rozdmýchat, pokud se to nám Evropanům hodí, protože pokud mluvíme o etnických válkách, znamená to, že Afričané bojují mezi sebou, a to není náš problém. Nikoli, původ války, k níž zde dochází, nalezneme na dně dolů – diamantových dolů, koltanových dolů a zlatých dolů – které, navzdory masakrům, nadále tiše a účinně fungují. Vytěžené nerosty jsou vyváženy před očima jednotek OSN z letiště v Gomě nebo po silnici do Kigali, a činí tak nadále některé lidi velmi bohatými. To je válka.

K ukončení této války bude v první řadě nutné zaměřit se na tuto otázku. Jak lze tyto doly uzavřít a jaká opatření jsou potřebná k zastavení tohoto hanebného obchodu? Můžeme se inspirovat procesy jako například procesem z Kimberley, který byl zaveden v případě diamantů. Domnívám se, že někteří z mých kolegů poslanců o tom zde budou hovořit.

Stručně řečeno, za posledních 10 let – a jelikož toto číslo někteří zpochybňují, ujišťuji vás, že je lze snadno ověřit – bylo v tomto regionu zabito více než 5 milionů Konžanů, buď jako přímé oběti války nebo v důsledku vedlejších škod, jako například nemocí atd., způsobených válkou. Otázku tedy zůstává, komu tato válka vyhovuje a kdo bude mít prospěch z jejího pokračování. Domnívám se, že to je nejdůležitější bod.

Pokud jde o Evropskou unii, já a moje skupina jsme přesvědčení, že existují tři oblasti. Za prvé, musíme podpořit mírové snahy, které probíhají – nikoli jen v posledních týdnech, ale už po delší dobu. Nominovali jsme opata Malu Malu na Sacharovovu cenu, protože tento muž se už dlouhou dobu usilovně snaží nalézt mírové řešení pro tento region. V Gomě se mu podařilo uspořádat setkání nejen CNDP – protože CNDP přišli, odešli, vrátili se, a pak znovu odešli – ale všech povstaleckých hnutí a vlády Demokratické republiky Kongo. To je z mého pohledu velmi důležité. A také je tu proces z Nairobi a nedávný Nairobský summit, o němž hovořila paní komisařka.

Jsem přesvědčen, že musíme podpořit tyto snahy a musíme podpořit našeho komisaře, pana Louise Michela, který, a to říkám jako socialista, i když je liberál, vyvíjí v této oblasti ohromné úsilí.

Za druhé, musíme chránit toto obyvatelstvo za každou cenu. MONUC zde údajně není proto, aby vedl válku, ale aby udržoval mír. Možná, avšak MONUC má mandát na základě článku 7. To není jako v roce 1994 v Kigali, kde se nic nedalo dělat a kde jsme museli bezmocně stát a přihlížet masakrům. Nyní máme článek 7 a mise MONUC má za úkol chránit civilní obyvatelstvo. Avšak civilní obyvatelstvo je v Kongu nadále masakrováno a mise MONUC nemá rozpočet. Před krátkým časem v jedné vesnici, jejíž jméno si právě nemohu vybavit, došlo v Kiwanje v sousedství tábora mise MONUC ke skutečnému masakru.

Mise MONUC musí proto být posílena evropskými jednotkami; to je stanovisko mé skupiny. V každém případě předložíme v tomto smyslu pozměňovací návrh.

Jsem také přesvědčen, a budu to muset říci na závěr velmi rychle, že je samozřejmě zapotřebí přijmout rozhodnutí s cílem zastavit těžbu a obchod s nerostnými surovinami, které jsou v podstatě odpovědné za všechny masakry, k nimž zde dochází.

Thierry Cornillet, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, paní komisařko, tento kout světa je jako prokletý, a jak velmi přesně uvedl Alain Hutchinson, od začátku devadesátých let 20. století zde bylo zabito již přes 5 milionů lidí.

Tato oblast je jako plynová komora – masové vraždy v severním Kivu, Ugandě, Rwandě, Burundi – nikdy to nekončí a každým rokem začíná nové vraždění. Víme, že stejné příčiny mají vždy stejné následky; jedná se o etnické konflikty, protože hranice, které jsme vytýčili, jsou často umělými hranicemi. Je to určitý druh přemrštěného nacionalismu: každý se snaží být malým Napoleonem III. a uskutečnit své mexické dobrodružství, aby se tak zapomnělo na problémy jeho země. Samozřejmě je zde touha po penězích, Alain hovořil o často nesouměřitelném bohatství této oblasti. Rovněž jsme svědky šílenství: jak jinak bychom mohli označit jednání „Lord's Resistance Army“ (Armády pánova odporu)?

Co nám tedy zbývá? Rád bych upozornil na činnost pana komisaře Michela, který se touto záležitostí dlouhodobě zabývá. Byli jsme svědky jeho jednání na setkáních v Kigali a Kinshase, která přinesla plody v Nairobi. Rovněž je zde Společenství pro rozvoj jihoafrického regionu SADC a Obasanjo. Měli bychom opět uspořádat velké diplomatické summity. Máme však důvod spoléhat se výhradně na diplomacii? Čelíme zde velmi vážné humanitární situaci.

Ve funkci zpravodaje pro humanitární pomoc tohoto Parlamentu jsem se v Kinshase na začátku listopadu setkal s panem Botswali Lengomou, novým ministrem pro humanitární záležitosti a sociální činnost. Rovněž jsem se setkal s Apollinaiem Malu Malu, kterému jsme téměř udělili Sacharovovu cenu a který vede program Amani. Především však nesmíme zapomínat na rozsáhlé humanitární úsilí, které musíme vyvinout.

Co tedy ve skutečnosti děláme? Jsme si jisti, že děláme všechno, co bychom udělat měli? Co dělá mise MONUC? Všechno se zdá v pořádku. 17 000 mužů, z nichž je 6 000 rozmístěno přímo v oblasti, odpovídá síle ozbrojené divize s tanky. Kdo uvěří tomu, že to nestačí na zajištění přístupu k humanitární pomoci, i když jsem si stejně jako vy vědom, jak rozsáhlé je území vyžadující ochranu?

Řešení je proto řešením diplomatickým. Musíme proto podpořit africké řešení za předpokladu, že budeme schopni jej realizovat. Musíme samozřejmě zajistit, aby příměří bylo trvalé a aby byla zajištěna dostupnost humanitární pomoci. Bez této základní podmínky nedokážeme dostat humanitární pomoc na místo určení. Je rovněž třeba zastavit zdroj financování. Není třeba ani zdůrazňovat, že musí být uzavřeny doly, ale rovněž bude patrně zapotřebí zahájit kritiku společností na západě, které nakupují koltan a další nerostné suroviny, čímž umožňují nákup zbraní. Musíme samozřejmě podpořit mírové iniciativy tím, že budeme projevoval soustavný – a nikoli leckdy neurčitý – politický zájem.

Závěrem bych rád vyzval k podstatně silnější vojenské přítomnosti na stabilizaci míru, což je pouze v silách Organizace spojených národů. Podle mého názoru dokáže Evropská unie občas přesvědčit OSN, aby se ujala svých povinností.

Seán Ó Neachtain, jménem skupiny UEN. – (GA) Pane předsedající, situace ve východním regionu Demokratické republiky Kongo se v současnosti každým dnem zhoršuje a mezinárodní společenství je tímto vývojem velmi znepokojeno. V provincii Kivu je vysídleno více než jeden a půl milionu lidí, což ukazuje, o jak závažný problém se jedná.

Podporuji snahy zvláštního zástupce Evropské unie v oblasti afrických Velkých jezer, Roelanda Van de Geera, a bývalého nigerijského prezidenta, pana Obasanjo, kteří vedou intenzivní vyjednávání s politickými a vojenskými skupinami zapojenými do násilných akcí.

Vyzývám Africkou unii k zesílení úsilí s cílem zajistit mír v regionu afrických Velkých jezer.

Vlády Rwandy a Nairobi podepsaly v listopadu 2007 mírovou dohodu ve snaze urovnat nepřátelství mezi oběma zeměmi. Realizace této dohody musí být zajištěna, nejprve však musí být ukončeno násilí.

Evropská unie poskytuje regionu afrických Velkých jezer více prostředků než kterákoli jiná organizace či země na světě. Žádám evropského komisaře pro rozvoj, pana Louise Michela, a Radu, aby vyvíjeli úsilí s cílem ukončit boje a nastolit mír.

Frithjof Schmidt, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, otřesné boje na východě Konga nejsou pouze občanskou válkou, je to rovněž regionální konflikt, do něhož je zapojena řada sousedních zemí. Týká se rovněž strategických surovin, jako je koltan, který potřebujeme k výrobě našich mobilních telefonů, DVD přehrávačů a počítačů. Jde rovněž o zlato, diamanty, kobalt a vzácné dřevo. Toto jsou hlubší příčiny tohoto konfliktu. Co s tím můžeme a musíme udělat? Jednotky OSN musí být posíleny tak, aby byly schopné plnit své povinnosti v oblasti ochrany civilního obyvatelstva před všemi ozbrojenými skupinami v tomto regionu. Mírová mise Organizace spojených národů v Demokratické republice Kongo (MONUC) musí mít jasnější mandát, lepší vybavení a více pracovníků. Členské státy Evropské unie v posledních letech opakovaně odmítaly prosby o doplnění mise MONUC. Přitom se však ozývá ostrá kritika nedostatků a omylů mise MONUC. Tento stav dvojího standardu je třeba ukončit. Nepotřebujeme bezodkladně značkový vojenský kontingent EU, potřebujeme, aby byla mise MONUC aktivně posílena, a se zájmem sledávám, že tímto směrem se chce vydat i Rada a Komise, což schvaluji.

Dále je třeba uvést, že těžba surovin v Kongu a obchod s nimi musí být přísně sledován, a to v mezinárodním měřítku. Mezinárodní společnosti, které se na tomto obchodu podílejí a mají zisk z těžby surovin v Kongu, musí být sledovány a je třeba přimět je k transparentnosti. Existuje již oficiální panel odborníků OSN o nezákonné těžbě přírodních surovin v Kongu. Tento panel odborníků předložil řadu doporučení, včetně sankcí vůči osobám a podnikům, které se na této nezákonné těžbě podílejí. Evropská unie se musí zasadit o realizaci tohoto doporučení OSN, a to především včetně dovozu do EU – zde je prostor pro přijetí opatření –, protože zde můžeme jednat sami za sebe a můžeme tato doporučení OSN aktivně uplatňovat.

Za třetí, chci uvést, že je třeba zahájit iniciativu k uspořádání mezinárodní konference o africkém regionu Velkých jezer. Pouze politická spolupráce a hospodářská integrace regionu může zajistit dlouhodobý mír. Evropa v tom může a musí sehrát klíčovou úlohu.

Tobias Pflüger, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, do této války je fyzicky zapojena celá řada sousedních zemí: především se jedná o přímou účast konžských vládních jednotek, společně s milicemi a angolskou armádou na jedné straně, a generálem Nkundou, tutsijskými vojáky s rwandskou podporou na straně druhé. Je to regionální válka, která nezahrnuje pouze východní Kongo.

Jedna věc je jistá: konžská vláda není doposud připravena vyjednávat přímo s povstalcí. V této oblasti je třeba vyvíjet tlak. Je velmi důležité prozkoumat skutečné pozadí tohoto konfliktu. Sám německý spolkový prezident upozornil na skutečnost, že tento konflikt je válkou o suroviny. Ropa, zlato, diamanty, měď, kobalt, koltan, zinek, cín a tak dále zde sehrávají velice významnou úlohu.

Především jde o to, kdo má ve skutečnosti příslušné licence k těžbě těchto surovin. Je třeba přijmout opatření proti těmto společnostem. Rád bych jeden z těchto podniků jmenoval: *Gesellschaft für Elektrometallurgie mbh* se sídlem v Norimberku je přímým vlastníkem jednoho z dolů, o které se v tomto konfliktu bojuje.

Rád bych se stručně zmínil o úloze mise Organizace spojených národů v Demokratické republice Kongo (MONUC), protože se zdá, že každý v této sněmovně žádá o posílení mise MONUC. Podle toho, co jsem četl, je mise MONUC spíše součástí problému a nikoli jeho řešením, protože samotná mise MONUC popisuje svou situaci jako boj na čtyřech frontách. Úloha mise MONUC by měla být zcela odlišná. Mezitím se od organizace Human Rights Watch dozvídáme, že indiští a pákistánští vojáci mise MONUC provozují přímý obchod se zbraněmi se zvláštními milicemi a jednoznačně se zapojují do bojů o suroviny. To nesmíme dovolit. Úloha mise MONUC musí být úplně odlišná a naprosto neutrální. Požadovat za této situace posílení mise MONUC není nijak prospěšné.

Rád bych opět připomenul, že Kongo sehrálo již jednou významnou úlohu v předchozí operaci Evropské unie. Tehdy bylo naším úkolem zajistit bezpečnost voleb a do funkce prezidenta byl zvolen pan Kabila – stejný pan Kabila, jehož vojáci v současnosti tvoří významný činitel stupňování bojů. S ohledem na tuto skutečnost bychom měli důkladně prověřit, jakou úlohu ve skutečnosti sehrála EU při uvedení pana Kabily do úřadu. Považuji postupy EU v této oblasti za velmi problematické. To je třeba uvést a pan Kabila a jeho vojáci musí být v tomto ohledu podrobeni jednoznačné kritice.

Zpráva místního dopisovatele deníku *Frankfurter Allgemeine*, který byl zajat, nabízí velmi poučné čtení. Velmi dobře popisuje průběh vzniku tohoto konfliktu. V jeho článku jsou dobře ukázány vzájemné vazby mezi oficiálními a neoficiálními jednotkami, což samo o sobě ukazuje, že požadovat posílení mise MONUC je zbytečné, protože co je doopravdy potřeba, je pochopit skutečné příčiny konfliktu.

Bastiaan Belder, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, včera večer jsem měl tu čest hovořit o válce ve východním Kongu přímo s jedním ze zkušených charitativních pracovníků. Zná krizi v severním

i jižním Kivu jako své boty. Jeho vyprávění, aniž by chtěl nějak vylepšovat přetrvávající tíživou situaci v regionu, nabízí několik záblesků naděje. Jedním z těchto záblesků je jistě skutečnost, že před více než týdnem zatkla konžská prezidentská stráž ve spolupráci s policií vládní vojáky, kteří se podíleli na rabování. To je jistě nadějně znamení, že konžská vláda začíná uplatňovat zásady právního státu, a tento proces rozhodně vyžaduje povzbuzení a podporu ze strany Evropy.

Dalším zábleskem naděje je skutečnost, že vůdce povstalců Nkunda nebyl doposud schopen pro své mocenské touhy zmobilizovat a naverbovat Tutsije na jihu Kivu. Podle mého zdroje se jedná o kladný projev toho, že Tutsiové se identifikují s konžským státem a civilním obyvatelstvem.

Třetím zábleskem naděje jsou iniciativy náboženského usmíření na místní a provinční úrovni. Těchto projektů se aktivně účastní jak volené orgány, tak tradiční orgány a kmenoví zástupci. Tyto projekty v severním a v jižním Kivu zasluhují dvojí podporu Evropské unie: finanční pomoc a profesionální podporu při řešení konfliktu. Pokud má být humanitární pomoc v obou regionech Kivu účinná, je nezbytně důležité zapojit místní orgány, což zahrnuje obě skupiny místních vůdců, tradiční kmenové zástupce a volené orgány.

Můj kontakt na základě vlastní zkušenosti zdůrazňuje, že navzdory všem válečným konfliktům a i navzdory tomu, že lidé utíkají, jsou tyto existující mocenské struktury nadále účinné, a naléhavě vyzývá, aby byly poskytnuty finanční prostředky zástupům uprchlíků ve vesnicích severního a jižního Kivu, stejně jako samotným obyvatelům vesnic. Ostatně můj zasvěcený zdroj tvrdí: „Pokud máte peníze, můžete si koupit potraviny. Překvapivě se každý den někde koná trh. V Kongu je možné zavést rozdělování peněžních dávek. Nečiní to lidi závislé, protože se mohou sami rozhodnout, jak peníze utratí. Posílíte tím místní hospodářství, které bude stále využíváno. K uskutečnění hladkého průběhu mohou přispět zvolené výbory v jednotlivých vesnicích, které mohou určit, kdo je nejpotřebnější.“

S ohledem na tato jednání a uspokojujivé snahy ze strany Evropské unie zaměřené na usmíření je budoucnost severního a jižního Kivu a vlastně celého Konga jistá. Rád bych proto z celého srdce požádal Radu, Komisi, Evropský parlament a evropské orgány, aby učinily, co je třeba.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Pane předsedající, je zbytečné hovořit o tom, za jak tragickou považujeme zoufalou situaci na východě Konga. Měli bychom mít možnost nazývat věci pravými jmény a samozřejmě pokládat otázky, zda by Evropa a zejména země, jako jsou Francie a Belgie, které mají v tomto regionu zvláště špatnou pověst, měly do situace zasahovat vojensky. Podle mě zní odpověď „nikoli“, protože čeho jsme svědky? V Kongu Evropa opět ukázala, jak je rozdělená a slabá a jakou iluzí by bylo domnívat se, že společná zahraniční a bezpečnostní politika je v této fázi uskutečnitelná. Připomeňme si, že Paříž, v současnosti předsedající země Rady, nechala v Německu zatknout předsedu protokolu rwandského prezidenta Kagamy za pokus o vraždu prezidenta Habyarimana v roce 1994. Je považován za jednu ze stran podílejících se na konfliktu. I moje vlastní země, Belgie, je neupřímná, vždyť včera belgický ministr zahraničních věcí, Karel De Gucht, zahrnul kritikou evropského komisaře pro rozvoj a humanitární pomoc, Louise Michela, právě kvůli současné politice ve vztahu ke Kongu. Cituji Karla De Guchta: „Pokud je současná situace v Kongu výsledkem Michelovy politiky, tak to je co říci. Situace nikdy nebyla tak hrozná jako v současnosti.“

Dámy a pánové, tato slova pronesl jeden z komisařových politických spojenců. V této disonanci můžeme pouze uzavřít tím, že ochrana civilního obyvatelstva by především měla být povinností Africké unie s plnou podporou mise OSN v Kongu. Evropa by proto měla učinit vše, aby nemusela vlastní jednotky do tohoto regionu vysílat.

Colm Burke (PPE-DE). – Pane předsedající, sdílím pocity svých kolegů a vyjadřuji značné znepokojení, pokud jde o nové boje mezi konžskou armádou a znovuoživajícími milicemi v severním Kivu v Demokratické republice Kongo. Rostoucí násilí v severním Kivu vážně zatěžuje mírovou misi OSN (MONUC) působící v této zemi.

Humanitární situace je zvláště složitá pro více než jeden a půl milionu vnitřně vysídlených osob v provincii Kivu. Činnost Světového potravinového programu a dalších nevládních organizací byla významně omezena násilím a v oblasti se rozmáhají případy krádeží, znásilnění a vražd civilního obyvatelstva jak ze strany vládních, tak ze strany povstaleckých jednotek.

Mise MONUC má podle článku 7 Charty OSN mandát k zajištění ochrany civilního obyvatelstva před bezprostřední hrozbou fyzického násilí, nemá však dostatek potřebných zdrojů a jednotek ke splnění tohoto mandátu. Mezinárodní společenství a Rada bezpečnosti OSN musí posílit misi MONUC materiálním a personálním vybavením potřebným ke splnění jejího poslání. Vzhledem k tomu, že Evropská unie se rozhodla neiniciovat žádné kroky k vytvoření další mise v rámci evropské bezpečnostní a obranné politiky k potlačení

pokračujícího stupňování napětí v Demokratické republice Kongo, vyzývám Evropskou unii, aby v nejvyšší možné míře posílila svou spolupráci s misí MONUC.

V současném francouzském návrhu rezoluce Rady bezpečnosti OSN se navrhuje schválení dočasného navýšení počtu vojáků v rámci mise MONUC o 2 785 vojáků. Tímto navýšením bude dosaženo maximálního počtu vojáků a policistů rozmístěných v rámci mise MONUC, která je už v současnosti největší mírovou misí OSN na světě, a více než 20 000 jejích příslušníků bude střežit území o rozloze rovnající se přibližně velikosti západní Evropy.

Naléhavě žádám Radu bezpečnosti OSN, aby o této rezoluci hlasovala co nejdříve, vzhledem k naléhavosti současných událostí v Demokratické republice Kongo. Jsem pobouřen masakry, zločiny proti lidskosti a sexuální násilím páchaným na ženách a dívkách ve východní provincii Demokratické republiky Kongo a vyzývám všechny příslušné národní a mezinárodní orgány, aby viníky potrestaly.

Ana Maria Gomes (PSE). – (PT) Hrůzy v provinciích Kivu a neschopnost mezinárodního společenství učinit jim přítrž jsou stejně šokující jako nenasytnost rwandských a konžských představitelů, kteří udržují tuto situaci organizovaného chaosu s cílem zakrýt hrozivé drancování přírodních zdrojů v regionu.

Co může dělat Evropská unie? Co může udělat pro zemi, kde byly a stále jsou různé mise evropské bezpečnostní a obranné politiky a kde by se první demokratické volby nekonaly bez podpory Evropy? Co může udělat pro zemi, která dostává miliony v rámci rozvojové a humanitární pomoci? Co může udělat pro zemi s jedinečným strategickým významem, kde v posledních letech zemřelo 5 milionů lidí v důsledku nejbarbarštějšího násilí?

Evropská unie musí učinit mnohem víc, než je minimum, které schválila od posledního zhoršení vojenské situace. Nestačí zvýšit humanitární pomoc a zahájit diplomatické iniciativy slibující nevím už pokolikáté odzbrojení a deklarace dobré vůle.

Evropská unie musí naléhavě posílit misi MONUC (Mírová mise Organizace spojených národů v Demokratické republice Kongo) a získat zpět svou ztracenou důvěryhodnost a účinnost. K tomu nestačí předkládat rezoluce v Radě bezpečnosti. Evropská unie musí okamžitě navázat spolupráci s DPKO (Odbor pro mírové operace Organizace spojených národů) a zajistit vybavení a v případě potřeby i vojáky, jež pomohou zaplnit mezery v misi MONUC.

Jestliže to postupy v New Yorku a situace na místě budou vyžadovat, nesmí EU vylučovat možnost, že vyšle v krajním případě vojenskou misi v rámci evropské bezpečnostní a obranné politiky. Jsme povinni hájit to, co je ohroženo, konkrétně životy bezbranných civilistů, kteří potřebují okamžitou mezinárodní ochranu.

Už nikdy víc! Musíme brát situaci vážně a nesmíme dopustit, aby se ještě někdy opakovala genocida ve Rwandě nebo masakry v Kongu.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, prohlášení Rady a Komise Evropské unie v reakci na vážnou krizi v Kongu jsou jako obvykle pokrytecké a neúčinné. Za Laurentem Nkundou stojí Rwanda a Uganda, země, které měly vždy zájem o tento region, a to do té míry, že se snažily v nedávné minulosti do něj několikrát vtrhnout: podzemní zásoby nerostných surovin na východě Demokratické republiky Kongo jsou příliš velké na to, aby mohly být ponechány v rukou někoho jiného.

Od ledna do nynějška bylo nakoupeno třikrát více zbraní než v roce 2007 a některé z nich ve rwandském sektoru byly určeny pro povstalece Laurenta Nkundu, a výsledky dnes vidíme. Svůj zájem o region Velkých afrických jezer po léta projevuje také Washington zejména prostřednictvím podpory Ugandy a Rwandy. Největší velvyslanectví USA v Africe je v Kampale; v Ugandě ani ve Rwandě se nestane nic bez souhlasu Spojených států.

Náhly obrat Evropské unie ohledně možnosti vyslání mírové mise do regionu vysílá jako obvykle špatný signál, protože se přednostně soustředujeme na diplomacii, jako kdyby diplomacie stačila na to, aby přesvědčila takové lidi, jako je Laurent Nkunda, aby se stáhli. Naše diskuse jsou k ničemu a potom slyšíme, jak komisař Michel téměř vychvaluje pana Nkundu. Pěkně děkuji!

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Pane předsedající, všichni rozumíme složitosti stávající děsivé situace na východě Konga, která má etnický základ a původ ve Rwandě, Burundi a Ugandě.

Musí být co nejdříve zahájen proces vyjednávání mezi Rwandou a Demokratickou republikou Kongo. Je třeba okamžitě zastavit palbu a zavést účinná opatření pro dohled nad dodržováním příměří a samozřejmě civilní obyvatelstvo potřebuje ochranu a naléhavou humanitární pomoc.

Mám na paměti nedávné prohlášení stálého zástupce Africké unie v Bruselu, které pronesl v podvýboru Evropského parlamentu pro bezpečnost a obranu, v němž uvedl, že dává přednost tomu, aby si bezpečnostní otázky na svém kontinentu řešili Afričané sami. Jsem proto rád, že se EU nesnaží využít tragédie v Kongu jako příležitosti, jak připevnit svou značku na další tzv. vojenskou operaci EU. Prvotní odpovědnost za vyřešení současné situace musejí převzít především Afričané, musíme jim však poskytnout veškerou možnou pomoc prostřednictvím Africké unie a Organizace Spojených národů.

Zdá se, že v současnosti existují jisté nejasnosti ohledně mandátu, pravidel pro angažování a použití síly ze strany příslušníků mise MONUC. Velitel mise MONUC, generálporučík Vicente Díaz de Villegas, nedávno podal demisi po pouhých sedmi týdnech ve funkci. Jako důvod uvedl osobní důvody, říkám si však, zda se nejednalo o profesionální frustraci.

Je však povzbudivé, že 6. listopadu byla v blízkosti města Goma v rámci mise MONUC rozmístěna tisícičlenná Jihoafrická jednotka. Velitel mise MONUC prohlásil, že mají pokyny v případě nutnosti zahájit palbu. Mise MONUC musí být schopna zasáhnout na ochranu civilního obyvatelstva proti bezprostřední hrozbě násilí. Jednoznačně je zapotřebí výrazně navýšit počet jednotek OSN a Africké unie působících ve východním Kongu a je třeba vědět, odkud pochází – je řada zemí, které by mohly do těchto jednotek přispět, avšak v současnosti tak nečiní.

Pokud Západ nedokáže udělat vše, co je v jeho silách, aby pomohl operacím v Kongu, je tu množství méně šlechetných subjektů, které čekají na svou příležitost.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Pane předsedající, paní komisařko, pane Jouyete, jsem členkou společného parlamentního shromáždění AKT-EU a během posledního zasedání, které se konalo v Kigali ve Rwandě, jsem poslouchala projev prezidenta Paula Kagame, který hovořil o potřebě stabilizovat situaci ve střední Africe. Hovořil o své touze po míru, avšak v Kigali jsem během své návštěvy navštívila muzeum holocaustu, které připomíná smrt milionu Tutsiů, kteří byli zabiti během pouhých tří měsíců – 100 dní. To bylo v roce 1994.

Dočkáme se opakování toho, co se stalo tehdy? To nesmíme dovolit. Domnívám se, že je to naše povinnost. Domnívám se, že Evropská unie musí činit víc. Nevím, zda vyslání dalších jednotek situaci vyřeší. Osobně o tom pochybuji, musíme však zásadním způsobem přezkoumat zdroje financování, které – jak už uvedl můj kolega poslanec – pocházejí z těžby konžských přírodních zdrojů a nesměřují k malým bezejmenným jedincům, ale dostávají se i na evropský trh. To je příčina řešení problému.

Nyní se zaměříme na humanitární situaci, která se jednoznačně dostává mimo kontrolu. To je oblast, kde můžeme sehrát určitou úlohu, a je to oblast, v níž musí Evropská unie učinit vše, aby ochránila 1 600 000 obyvatel, kteří potřebují vodu, potraviny, přikrývky, stany a zdravotní péči. Řešme tento problém.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Pane úřadující předsedo Rady, paní komisařko, dámy a pánové, v tomto okamžiku se světové velmoci snaží vyřešit problém mezinárodního finančního systému. Snaží se jej dostat pod kontrolu a je už nejvyšší čas. Je snad také nejvyšší čas, aby byl vyřešen i další problém, o kterém hovoříme už celá desetiletí.

Už léta posloucháme příběhy o ostudném drancování přírodních zdrojů. Pokolikáté už slyšíme, tentokrát pro změnu v Kongu, o prolévání lidské krve? Jsem přesvědčen, že je rovněž čas soudit tyto společnosti, zastavit tento hanebný obchod a zmrazit účty s hanebnými zisky z těžby těchto nerostných zdrojů za cenu prolévání krve a utrpení lidí.

Nechápu, proč nejsou tyto společnosti evidovány stejným způsobem, jakým dáváme na černé listiny teroristické organizace. Nechápu, proč není mezinárodní společenství schopné postihnout tyto podnikatele, kteří nejsou v pravém slova smyslu podnikateli, ale jsou ve skutečnosti zločinci, kteří ohrožují regionální světovou bezpečnost.

Naléhavě žádám francouzské předsednictví a Komisi, aby se ujaly vedení mezinárodní iniciativy v tomto ohledu.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Pane předsedající, jména jako Lumumba, Mobutu, Chombe, Dag Hammarskjöld a Katanga ovládla mé dětství na konci šedesátých let dvacátého století. Po padesáti letech je Kongo – nyní

Demokratická republika Kongo – opět zmítáno vnitřními nepokoji hraničícími s občanskou válkou. Tentokrát však tato válka ve východní části Demokratické republiky Kongo vypukla navzdory značnému úsilí ze strany EU a finančním prostředkům, programům, misím na místě – včetně vojenských misí – a intenzivním diplomatickým snahám.

Současná situace v Demokratické republice Kongo proto není jen další krizí. Je spíše testem schopností a ochoty EU sehrát na mezinárodní úrovni úlohu, kterou si ve světové politice nárokuje, protože tato krize vykazuje všechny prvky, které je Evropská unie podle svého tvrzení schopna zvládat, a odehrává se na kontinentu – v Africe – jehož geohospodářský význam exponenciálně vzrůstá.

Bart Staes (Verts/ALE). - (NL) Pane předsedající, pan Hutchinson zahájil rozpravu prohlášením, že bychom měli přestat mluvit a začít jednat. Domnívám se, že má naprostou pravdu. Dovolte mi, abych připomenul dva základní body této rozpravy.

V první řadě je nejdůležitější realizovat doporučení panelu odborníků OSN o nezákonné těžbě přírodních surovin v Demokratické republice Kongo, stejně jako sankce proti osobám a společnostem, jejichž účast na rabování přírodních zdrojů byla prokázána. Evropská unie musí začít okamžitě jednat.

Za druhé, musíme okamžitě ukončit nezákonnou těžbu a zavést systém sledovatelnosti a prokazování původu zlata, cínové rudy, koltanu, kobaltu, diamantů, pyrochloru a dřeva s cílem ukončit tento krvavý obchod.

Moje přímá otázka na úřadujícího předsedu Rady, pana Jouyeta, a paní komisařku Ferrerovou-Waldnerovou je, jaké iniciativy hodláte vyvíjet v tomto ohledu v příštích několika měsících? Domnívám se, že máme právo tuto otázku položit.

Jim Allister (NI). – Pane předsedající, nepovažuji se vůbec za odborníka na vztahy s Kongem ani nemám žádné hotové řešení, vím však jedno: jestliže za posledních 20 let zemřelo 5 milionů lidí, máme všichni důvod ke znepokojení.

Tyto obavy jsou ještě posíleny kritikou ze strany řady nevládních organizací působících v této oblasti. Před několika dny jsem například četl prohlášení Amnesty International – a musím říci, že to není organizace, s níž bych vždy souhlasil – ohledně lidských práv a zejména humanitární tragédie v provincii severní Kivu: „Rada bezpečnosti OSN, Evropská unie a Africká unie jen nečinně přihlížejí. Doposud neposkytly mírovým jednotkám OSN posily a vybavení, které potřebují k účinné ochraně civilního obyvatelstva“.

Snažil jsem se v rozpravách nalézt odpověď na tuto kritiku. Musím upřímně říci, že jsem ji neslyšel. Diplomacie je dobrá, diplomacie však sama nenabízí všechny odpovědi.

Jas Gawronski (PPE-DE). – Pane předsedající, vzhledem k našim hospodářským problémům by bylo snadné zapomenout na problémy Afriky, byla by to však osudná chyba.

Myslím, že bychom měli vyvíjet tlak na Africkou unii, aby si uvědomila vlastní povinnosti v regionu. Pokud má Africká unie mít v budoucnosti váhu jako EU, musí proměnit svá slova v činy – což zjevně nečiní, jako například v případě Zimbabwe. Rovněž bychom neměli váhat a měli bychom podmínit naše dlouhodobé obchodní vztahy a poskytování pomoci zemím, jako je Demokratická republika Kongo, respektováním lidských práv, řádnou správou věcí veřejných a transparentností.

V tomto ohledu doufám, že Komise zopakuje svou podporu iniciativě pro transparentnost těžebního průmyslu.

Anne Van Lancker (PSE). - (NL) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, paní komisařko, po všem, co zde bylo řečeno, bych ráda uvedla toto. Oba jste zdůraznili skutečnost, že tento konflikt nemá vojenské řešení. I když nemohu než s vámi souhlasit, nevidím nic špatného na dohodách z Gomy nebo Nairobi. Není nic špatného na procesu, který je zde ožiován, s výjimkou skutečnosti, že dohody nejsou nikdy dodržovány. Je zbytečné dodávat, že Evropa by měla usilovat o silnější a lepší mandát pro misi MONUC a posílení jejích jednotek. Musíme si však položit otázku, zda může být mise MONUC úspěšná, a to i v rámci mandátu podle článku 7, bez zásahu ze strany Evropy? Pane Jouyete, ráda bych se vás zeptala, jaké dobré důvody vedly ministry EU k odmítnutí takového zásahu ze strany Evropy?

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, vážení poslanci, paní komisařko Ferrerová-Waldnerová, mnohokrát vám děkuji za tuto zajímavou rozpravu.

Jsme si plně vědomi žádosti ze strany Parlamentu, aby Evropská unie vyslala vojenskou misi do tohoto regionu republiky Kongo. Domnívám se však, že je třeba zdůraznit, že Evropská unie již plní své závazky vůči republice Kongo, především prostřednictvím pomoci Společenství: 50 milionů EUR v roce 2008, a také 6 milionů EUR ve formě bezodkladné pomoci, o nichž hovořila paní Benita Ferrerová-Waldnerová. Máme dvě mise v rámci evropské bezpečnostní a obranné politiky na podporu reformy konžské policie a armády, jejichž nepřipravenost a neúčinnost je, jak jsme viděli v tomto případě, příliš tragická. Evropská unie už navíc zasáhla, a sice v roce 2003 prostřednictvím vojenské mise zvané Artemis. Tehdy však byly jiné podmínky a Evropská unie připravovala půdu pro následný příjezd mise Organizace spojených národů.

Když tedy pomineme klišé, jak můžeme reagovat na tragédii v tomto regionu? Nejrychlejším řešením humanitární krize by bylo posílení stávajících opatření, jinými slovy mise MONUC, prostřednictvím rozšíření mandátu a posílení jejích jednotek. Mám na mysli například Francii, která je připravena se na tomto posílení podílet, protože pokud bychom čekali na vyslání mise Evropské unie, vystavujeme se riziku, že ztratíme příliš mnoho času. Jak víte, Evropská unie má již v současnosti závazky v Čadu a ve Středoafrické republice, takže s rozmístěním jednotek by mohl nastat problém, a mám-li být zcela otevřený, řada států v rámci Rady by v této chvíli nebyla schopná se těchto posílených operací zúčastnit.

Jak už řada předřečníků uvedla, posílení mise MONUC by představovalo výhodu, protože její mandát je založen na článku 7 Charty OSN. Musíme rovněž vzít v úvahu skutečnost, že zastavení útoku generála Nkundy 29. října umožnilo, aby příslušníci mise MONUC zahájili návrat do oblasti. Další fází mise OSN je změna související s příchodem nových elitních jednotek, zejména indických Ghurků, který se očekává tento měsíc. 3 000 mužů se připojí k 17 000 mužů, kteří jsou v oblasti už přítomni, což je výsledek opatření přijatých v Radě bezpečnosti v New Yorku v posledních dnech.

Jak už však řada řečníků uvedla, nemůžeme se soustředit pouze na vojenskou situaci, vzhledem ke zvěrstvům, k nimž docházelo příliš dlouho, je třeba dát přednost politickému řešení, jak ukázaly návštěvy komisaře Michela, Bernarda Kouchnera a Davida Milibanda, s cílem umožnit obnovení kontaktů mezi představiteli jednotlivých stran v regionu. Je třeba dát přednost jednáním uskutečněným v africkém rámci, ať už se jedná o Africkou unii, Společenství pro rozvoj jihoafrického regionu nebo konferenci Velkých jezer k oživení mírového procesu z Gomy a Nairobi.

Z dlouhodobého hlediska musí Evropská unie pomoci republice Kongo s vyzbrojením skutečné armády, protože zde už neexistuje skutečná armáda, armáda je polorozpadlá, s cílem umožnit zajišťovat bezpečnost země, která je rozsáhlá a jejíž kontrola je velmi náročná, a s cílem zabránit dalším humanitárním krizím.

Sdílím postoj těch, kteří prohlásili, že musíme rovněž řešit příčiny konfliktu, a právě to Rada učinila 10. listopadu ve své výzvě k boji proti nezákonné těžbě přírodních zdrojů v regionu zejména ze strany povstaleckých skupin. Měl by být tento úkol sledování boje proti nezákonné těžbě svěřen misi MONUC? Tato otázka je otevřená, ale vzhledem k humanitární krizi, řada z vás tuto skutečnost zdůraznila, musí hlavním úkolem mise MONUC zůstat ochrana civilního obyvatelstva, a jsem přesvědčen, že je důležité, jak už také bylo řečeno, že řešení drancování nerostných surovin je třeba nalézt na regionální úrovni s cílem zastavit těžbu a vývoz těchto surovin do našich zemí.

Závěrem chci poznamenat, že bychom měli skutečně realizovat usnesení ze strany panelu odborníků OSN.

Na tato další hlediska jsem chtěl tuto sněmovnu upozornit.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – (FR) Pane předsedající, vážení poslanci, především jsem přesvědčena, že tato rozprava ukázala, že se všichni shodujeme: v této tragické situaci musíme nyní jednat rychle, velmi rychle.

Pokud jde o vyslání evropských jednotek na východ Demokratické republiky Kongo, jsem přesvědčena, že se ukázalo, že pro všechny země v regionu by mohla být přijatelná pouze evropská mise, jejímž cílem bude výhradně zajištění humanitárního prostoru. To by znamenalo, že všechny strany konfliktu zavedou humanitární příměří, které by umožnilo doručení pomoci obyvatelstvu v blízkosti bojové linie. To si přeji země v regionu Velkých jezer, pro které je zastavení palby a poskytování humanitární pomoci naprostou a okamžitou prioritou.

V této souvislosti rovněž naznačily možné způsoby řešení: politická jednání a především – jak všichni uvádějí – posílení mise MONUC. I když humanitární situace se dostává postupně pod kontrolu, některé členské státy nevylučují možnost vyslání mise v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Nebude však přijato žádné rozhodnutí, dokud nebude dosaženo jednomyslné podpory ze strany EU k této otázce a dokud nezaujme postoj Rada bezpečnosti OSN.

Pokud jde o posílení mise MONUC, jsem stejně jako Louis Michel přesvědčena, že je to absolutně nezbytné. MONUC vnáší do tohoto konfliktu konstruktivní a objektivní přístup, nelze však od ní očekávat něco, co není součástí jejího poslání. Mise MONUC musí zajišťovat udržování míru v konkrétním schváleném rámci a nikoli vnucovat mír všem stranám za pomoci vojenských prostředků. Je to poměrně obtížné pochopit, považují však tento jemný rozdíl za velmi významný.

Na druhou stranu je zřejmé, že vzhledem k velikosti Konga a složitosti problému není mise MONUC dostatečně vybavena – hovořili jste o tom všichni a je to pravda –, a to jak z hlediska prostředků, tak nejspíš ani z hlediska mandátu, proto také považují žádost generálního tajemníka OSN o více prostředků, a zejména o 3 tisíce dalších vojáků, za jednoznačně opodstatněnou.

Navíc rozšíření mandátu mise MONUC, zejména pokud jde o sledování nezákonné těžby nerostných surovin, které jste označili za skutečný základ války, je velmi důležité, jak už mnozí z nás uvedli, pokud máme mít nějaký vliv na vývoj konfliktu. Jakmile bude znovu nastolen mír, musí mezinárodní společenství tuto otázku prošetřit.

Příklad procesu z Kimberley otevírá možnost hledání nových cest, a pokud jde o praktickou stránku, Komise již uvolnila 75 milionů EUR pro programy na východě Konga na obnovu vládních struktur, jako je soudnictví a policie a obnovení sledování těžby přírodních surovin. Tento program se zavádí do praxe a doufám, že se brzy dočkáme výsledku.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ KRATSA-TSAGARPOULOU

Místopředsedkyně

Předsedající. – Obdržela jsem šest návrhů usnesení⁽¹⁾ předložených v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 20. listopadu 2008.

Písemná prohlášení (článek 142)

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Usnesení o republice Kongo představuje jasný závazek Evropské unie vůči této části světa. Tentokrát však naše odpovědnost vyplývá z vážnosti krize a musíme zajistit, aby po slovech následovaly činy. OSN jako vždy přeshlupuje na místě. Nechť tedy převezme iniciativu Evropská unie ve snaze zprostředkovat mír mezi jednotlivými stranami konfliktu.

Rád bych poděkoval Komisi za zvláště významný signál vyslaný v posledních týdnech vůči Demokratické republice Kongo: vyčlenění podpory ve výši 75 milionů EUR na program, který je zaměřený na rekonstrukci správních a vládních struktur v zemi, včetně systému soudnictví a policie. Je to zvláště důležitý krok, protože má význam pro budoucnost a začíná řešit otázky, které tvoří jádro tohoto konfliktu: těžba nerostných surovin v Kongu, jež je předmětem krutého a nevybíravého sporu mezi jednotlivými ozbrojenými skupinami.

4. Krize v automobilovém průmyslu (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je prohlášení Rady a Komise o krizi v automobilovém průmyslu.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři Verheugene, dámy a pánové, ve třetím čtvrtletí tohoto roku postihla evropský automobilový průmysl prohlubující se krize světového hospodářství. Tato situace nastala po období dobrého výkonu ve druhém čtvrtletí. Všechny přední automobilové trhy světa jsou touto krizí dotčeny, avšak v rozdílné míře.

Prodej ve Spojených státech poklesl během jednoho roku o 32 %, a dosáhl tak nejnižší úrovně za posledních 25 let. Tři největší američtí výrobci automobilů – General Motors, Ford a Chrysler – požádali federální vládu o naléhavou pomoc. Nově se rozvíjející trhy, které až do letošního léta vyvažovaly úbytek prodeje v těchto zemích, byly rovněž postiženy krizí, ne však v takové míře.

V Číně poklesl v září prodej o 1,4 %. Už druhý měsíc po sobě klesá v Číně prodej; v srpnu činil pokles 6,3 %.

⁽¹⁾ Viz zápis.

V Brazílii poklesl prodej vozidel minulý měsíc o 11 %, což je poprvé od roku 1999.

Automobilový trh v Rusku zatím nezaznamenal pokles, došlo zde však k významnému zpomalení a první pokles se očekává na začátku příštího roku.

Vidíme, že situace se zhoršuje i ve velkých rozvíjejících se ekonomikách.

Počet registrací vozidel v Evropě poklesl v období od začátku roku do srpna loňského roku téměř o 4 %. Konec roku může být obtížný a pokles v automobilovém průmyslu může činit kolem 5 % za celý rok 2008, což by byl pro tento trh nejhorší výsledek od roku 1993.

V celém světě však automobilový průmysl vyvíjí značné úsilí k vyřešení této krize a pokouší se nalézt základy pro nový růst. Opatření ve formě omezení výroby budou mít negativní dopad na pracovní místa v celém cenovém řetězci, stejně tak jako na poptávku. To se projeví v příštích několika dnech.

Navzdory obtížné hospodářské situaci budou přední evropské výrobci vozidel v roce 2008 stále ziskoví, i když rychlost růstu marží se zpomalí. Ziskovost si dokážou zachovat díky značnému zvýšení produktivity v posledních několika letech. Konkurenceschopnost evropského automobilového průmyslu proto zůstává poměrně dobrá – a neříká se mi to lehce –, což může být dáno třemi činiteli.

Za prvé, je to stále větší přítomnost evropského automobilového průmyslu v rozvíjejících se ekonomikách, které jsou jednak trhy a jednak místem výroby. V těchto rozvíjejících se ekonomikách je růst i navzdory zpomalení, o němž jsem hovořil, stále hnací silou.

Druhým činitelem je kvalitnější modelová politika, jejíž modely jsou v současnosti hospodárnější, ekologičtější a lépe odpovídají požadavkům spotřebitelů.

A konečně, jak jsem již uvedl, vzhledem k posílení produktivity v předchozích letech je finanční situace evropského automobilového průmyslu v současnosti stále relativně zdravá.

V této situaci je především důležité dbát na to, aby podpory poskytované některými mimoevropskými vládami nenarušily spravedlivou hospodářskou soutěž na světovém trhu, zejména na nově se rozvíjejících trzích. Cílené a dočasné podpory pro evropské výrobce by mohly být užitečné zejména s ohledem na zlepšení technologického a ekologického výkonu v Evropě vyráběných vozidel, jehož regulační prostředí z hlediska právních předpisů v oblasti životního prostředí patří – jak víme – k nejnáročnějším na světě. To vedlo evropské výrobce k tomu, že v mnohem větší míře než jejich američtí konkurenti investovali do výzkumu a vývoje, který jim umožní čelit ekologickým výzvám.

Můžeme být potěšeni skutečností, že tím získal náš automobilový průmysl vedoucí postavení v oblasti životního prostředí, musíme však zůstat bdělí a zajistit, aby si toto vedoucí postavení zachoval. Komise – a ponechám na panu komisaři Verheugenovi, aby tuto otázku blíže rozvedl – předloží 26. listopadu návrhy týkající se opatření EU na podporu průmyslu, zejména automobilového průmyslu. Výzva je rovněž adresována Evropské investiční bance, která by se měla podílet na prováděných opatřeních na evropské úrovni.

Členské státy musí v případě potřeby poskytnout bance odpovídající prostředky, aby byla schopna rozdělovat nové prostředky na podporu automobilového průmyslu. Členské státy rovněž uvažují o přijetí vnitrostátních opatření na podporu svých výrobců. Tyto snahy musí být koordinovány s cílem co nejvíce zvýšit účinnost této podpory. Francouzské předsednictví učiní vše, co je v jeho silách tak, jak to činilo i v jiných oblastech v reakci na krizi, aby byla s ohledem na tento závažný průmyslový problém podniknuta společná evropská akce.

Evropská rada bude na svém prosincovém zasedání projednávat návrh Komise a jednotlivé vnitrostátní plány podpory, které budou do té doby předloženy. Bude samozřejmě zapotřebí jednat důsledně v souladu s jinými politickými cíli Unie. Podpora automobilového průmyslu musí zejména respektovat integritu vnitřního trhu. Nikdo nemá zájem na tom, aby využíval krize k narušování automobilového trhu, a tato podpora musí být také rozhodně v souladu s ekologickými cíli Evropské unie, které stanovila v rámci souboru opatření v oblasti energie a změny klimatu.

Jsem přesvědčen, že Komise se o to snaží. Předsednictví je rozhodnuto podporovat vytvoření vyvážené dohody mezi členskými státy a Parlamentem ohledně koordinovaného ofenzivního přístupu na podporu automobilového průmyslu.

Günter Verheugen, *místopředseda Komise*. – (DE) Paní předsedající, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, není překvapením, že skutečný hospodářský dopad krize finančních trhů se jako první v plné míře projevil na automobilovém trhu.

Automobilový trh je zvláště citlivý na chování spotřebitelů. Je pochopitelné, že v situaci, kdy spotřebitelé nevědí, jaká bude jejich hospodářská budoucnost, kdy nevědí, zda budou mít příští rok práci, zda bude jejich příjem tak vysoký jako doposud, nebo zda budou mít ještě kapitál, nebudou pospíchat s nákupem nového vozu. Je to dobře známá a pravděpodobně i přirozená reakce.

Tato zdrženlivost však není pouze důsledkem krize na finančních trzích. Je to rovněž nejistota mezi výrobci a spotřebiteli ohledně požadavků, které budou politici klást na automobil budoucnosti. Spotřebitelé například nevědí, zda mohou počítat s daňovými pobídkami nebo příspěvky v případě, že si koupí či nekoupí určitý druh vozidla. Je proto nezbytně nutné, aby byly zákonné podmínky pro toto průmyslové odvětví co nejrychleji vyjasněny.

Situace je jasná. Automobilový průmysl je klíčovým průmyslovým odvětvím – ne-li nejdůležitějším průmyslovým odvětvím – v Evropě a tvoří jej pouze výroba automobilů. Nesmíme zapomínat na celý zásobovací řetězec a celý automobilový trh, který samozřejmě zahrnuje i obchod s automobily a servis. V celém tomto odvětví je v Evropě zaměstnáno 12 milionů lidí a má dalekosáhlý dopad s vlivem na ostatní průmyslová odvětví.

Pan úřadující předseda Rady už hovořil o poklesu. Mám zde další údaje. Doposud bylo v celé Evropě registrováno o 700 000 méně nových automobilů než v minulém roce. Vzhledem k tomu, že toto číslo pokrývá v podstatě devítiměsíční období, do konce roku toto číslo pravděpodobně vzroste na 1 milion. Jsem si jist, že hospodářské dopady této skutečnosti si umíte snadno představit.

Nemáme doposud důvod doufat, že se na tomto stavu v roce 2009 brzy něco změní. Jinak řečeno musíme předpokládat, že i rok 2009 bude pro automobilový průmysl rokem krizovým, což bude mít významný dopad na využití kapacity, počet zaměstnanců a investice ze strany výrobců automobilů, zejména rozsáhlé investice potřebné k vývoji automobilů s nízkými emisemi znečišťujících látek a s nízkou spotřebou.

Tento hospodářský vývoj má rovněž negativní vliv na situaci v oblasti životního prostředí. Čím starší budou automobily na evropských silnicích, tím více škodlivých látek budou produkovat – a to je velmi důležitý zřetel, na který nesmíme zapomínat. Pokud chceme skutečně snížit emise škodlivých látek, zejména CO₂, a to je náš společný cíl, je důležité, abychom rychle nahradili staré automobily na evropských silnicích.

Po určitou dobu dochází k pravému opaku. Automobily na evropských silnicích jsou stále starší a emise škodlivých látek narůstají. A říkám vám zcela jednoznačně, že pokud všechny dotčené strany – Parlament, Rada a Komise – nebudou věnovat důkladnou pozornost tomu, aby se automobily staly v příštích letech pro spotřebitele dostupné, tento stav se ještě zhorší.

Už dnes dokážeme nabízet automobily s nulovými emisemi. Problém je, že si je nikdo nemůže dovolit koupit. Mezi oběma hledisky proto musíme vytvořit rozumný vztah. Jak víte, máme zde proces Cars 21. Jelikož si uvědomujeme závažnost celé situace od samého počátku, uspořádali jsme v rámci tohoto procesu před několika týdny v Bruselu automobilový summit výrobců automobilů, členských států, v nichž se vyrábí automobily, odborů, sdružení zabývajících se otázkami životního prostředí a všemi dotčenými subjekty. Prostřednictvím tohoto summitu se vyjasní řada potřebných záležitostí.

Za prvé, zákonné podmínky pro podniky musí být skutečně stabilní a předvídatelné. Zástupci průmyslu musí vědět, na čem jsou a co od nich očekáváme. Musíme sledovat kumulativní účinky opatření, která přijímáme. Myslím, že je správné, abych vám připomněl, že pokud jde o automobilový průmysl, nejednáme pouze o CO₂.

Schválili jsme už normy Euro 5 a Euro 6. Tato opatření nebyla doposud realizována, avšak i ta budou vyžadovat vysoké investice a ponesou s sebou zdražení automobilů. Přijali jsme už další požadavky související s ochranou chodců. Ty si opět vyžadají značné investice, které vozidla dále zdraží. V současnosti probíhá legislativní proces související s přijetím přísnějších právních předpisů s cílem zlepšení bezpečnosti evropských vozidel. Dopad je stejný. Pokud všechna tato zdražení shrneme, vidíme, že evropské automobily zaznamenají v příštích několika letech značný nárůst cen, a to musíme rovněž vzít v úvahu.

Dále jsme se shodli na tom, že je třeba posílit poptávku. Toho je možné docílit několika způsoby. Podle mého názoru jsou daňové pobídky dobrým nástrojem, avšak pouze v případě, kdy jsou tyto daňové pobídky založené na emisích CO₂. Daňové pobídky, které vedou k tomu, že lidé kupují jakékoli staré auto, jsou k

ničemu. Tyto pobídky musí posílit poptávku po automobilech s nízkou spotřebou a šetrných k životnímu prostředí. Totéž se vztahuje na veřejné zakázky.

Dále je tu otázka investičních možností. V tomto ohledu již několik let existuje bankovní úvěr u Evropské investiční banky, jehož prostřednictvím mohou výrobci automobilů získat výhodnou půjčku na vývoj nových automobilů šetrných k životnímu prostředí. Tyto úvěry byly využívány i v minulých letech, takže se nejedná o nic nového.

V současnosti budeme muset limit tohoto úvěru zvýšit, pokud máme pokrýt poptávku, a Evropská investiční banka je na to připravena. Vycházím z toho, že ještě do prosince budou všechna potřebná rozhodnutí přijata.

Závěrem bych rád opět zdůraznil, že musíme i v rámci naší obchodní politiky zajistit, aby se připravenost evropského automobilového průmyslu zachovala i do budoucna. Hospodářská soutěž se bude stále častěji přemisťovat do regionů světa, kde se očekává vysoký růst. V těchto regionech budeme soutěžit s výrobci z jiných částí světa, kteří vyrábí za podstatně výhodnějších podmínek než výrobci evropské.

Dovolte mi to říci zcela jasně: největší výhodou, kterou evropské výrobce mají z hlediska celosvětové konkurence, je skutečnost, že Evropa bude brzy vyrábět neekologičtější a nejbezpečnější vozidla na světě, a to, jak doufám, i z hlediska kvality, a bude tedy nabízet nejlepší automobily na světě.

Dovolte mi, abych se dotkl naléhavého problému, kvůli kterému především vedeme dnes tuto rozpravu. Jeden evropský výrobce automobilů, Adam Opel GmbH v Německu, 100% dceřiná společnost firmy General Motors, se v současnosti nachází ve velmi znepokojivé finanční situaci. Mezi firmou Opel a německou vládou probíhají jednání, zda je možné prostřednictvím státních záruk vyřešit finanční problémy firmy Opel. Objevují se velmi závažné námitky strukturálně politické povahy a já těmto námitkám rozumím, protože naše průmyslová politika není založena na podporách a nebude ani v budoucnu. Naše evropská průmyslová politika se zaměřuje na to, aby se všemi možnými prostředky zabránilo návratu starého dotačního přístupu, a místo toho aby se průmyslu umožnilo růst prostřednictvím předvídatelných a neměnných podmínek pro podniky, aby mohl obstát v hospodářské soutěži.

Avšak problémy firmy Opel nebyly způsobeny chybami v řízení, špatnou výrobou nebo špatnou kvalitou vozidel. Tato společnost vyvíjela v posledních letech značné úsilí k naplnění budoucích požadavků a investovala množství prostředků do moderních technologií. Problémy jsou způsobeny výhradně vzniklou krizí a americkou mateřskou společností. Jsem skutečně přesvědčen, že se v tomto případě jedná o výjimečné okolnosti, okolnosti, které se nevztahují na jiné výrobce v Evropě a které ospravedlňují i zvážení výjimečných opatření.

Opět zdůrazňuji, že zde nehovoříme o dotacích, ale o možných zárukách. Hovoříme zde o konkurenceschopné společnosti. Z evropského hlediska nemáme zájem na tom, aby firma Opel zmizela z trhu, a také se nejedná pouze o německý problém. Firma Opel má výrobní podniky v řadě evropských zemí a dodavatelské řetězce v celé Evropě. Tyto dodavatelské řetězce jsou úzce propojeny se všemi dalšími výrobci automobilů, což znamená, že pokud jeden velký evropský výrobce automobilů zmizí z trhu, bude to mít dopad také na všechny ostatní výrobce. Jak říkám, nebylo by to v našem zájmu, protože ze sociálního a politického hlediska by jistě nebylo ospravedlnitelné, kdybychom řekli, že zaměstnanci firmy Opel musí zaplatit – to chci říci zcela jednoznačně – za vážné a nezodpovědné chyby mateřské společnosti ve Spojených státech.

(Potlesk)

Uvidíme, k jakému rozhodnutí vlády dospěly, a říkám otevřeně vlády, což nebylo doposud na veřejnosti dostatečně zdůrazněno.

I ve Švédsku mají problém s další dceřinou společností General Motors, firmou Saab, jejíž problémy jsou strukturální a podstatně horší. Další problémy jsou také ve Španělsku, kde je ohrožena výroba nového automobilu šetrného k životnímu prostředí. Chci říci, že jako Evropa učiníme vše, co bude v našich silách, abychom pomohli evropským výrobcům překonat tuto obtížnou dobu, aby se mohli v budoucnu stát skutečnou hnací silou růstu a zdrojem kvalitních pracovních míst.

(Potlesk)

Vito Bonsignore, jménem skupiny PPE-DE. – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, hovoříme o výrobním průmyslovém odvětví Evropské unie, ve kterém se vyrábí jedna třetina celosvětové produkce automobilů. V Evropě jsou v tomto odvětví zaměstnaní 3 miliony lidí, nemluvě o nepřímé zaměstnanosti, a toto odvětví

představuje jedno z klíčových průmyslových odvětví v celosvětovém měřítku z hlediska přímých prodejců, nepřímých prodejců a celkového počtu zaměstnanců.

Uvažme také v rámci této rozpravy, že podle posledních odhadů se v příštím roce počet nezaměstnaných v celé Evropské unii zdvojnásobí. Osobně jsem přesvědčen, že i tyto odhady jsou optimistické. Souhlasím s panem komisařem, že automobilovému průmyslu by měla být poskytnuta pomoc, a to i s ohledem na naše snahy o výrobu automobilů s nízkými emisemi a s nízkou spotřebou pohonných hmot. Musíme napomáhat změně a nikoli postihovat ty, kteří zůstávají pozadu, a musíme provázat financování a inovace. Pokud by se pomoc automobilovým společnostem, určená na obnovu, zdála někomu příliš nákladná, krach některých těchto společností by stál EU mnohem a mnohem více.

Toto odvětví se na celém světě nachází v krizi a cestu ven z této situace nabízí technologický pokrok – v tom jsme zajedno – a my se musíme rozhodnout, jestli budeme v Evropě vyrábět automobily pro jedenadvacáté století, anebo jestli tuto výrobní činnost přenecháme zemím, které ve velkém vyrábějí méně kvalitní a laciné automobily, jako je Indie nebo Čína.

Je pravda, že banky už nepůjčují peníze, že velké automobilové společnosti vyčerpaly likviditu, kterou vytvořily dříve a kterou měly ještě v polovině tohoto roku, že trh významně poklesl a na konci roku 2008 skončí v záporných číslech, a to, jak jsem přesvědčen, pane Jouyete, možná až v desítkách procent, přičemž předpovědi na rok 2009 jsou pesimistické.

Evropa má velkou příležitost: podpořit nediskriminačně strukturální změny v tomto odvětví, a to dlouhodobě, prostřednictvím nízkouročených půjček a pomoci určené na výzkum.

Robert Goebbels, jménem skupiny PSE. – (FR) Paní předsedající, dámy a pánové, v situaci hospodářského poklesu zastává skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu jednotnou evropskou politiku. To se týká nejen důvěrné povahy finančních informací, ale rovněž dalších hospodářských odvětví, včetně odvětví průmyslu.

Často vyslovujeme lítost nad absencí silné průmyslové politiky v Evropské unii. Země, jako jsou Spojené státy a Velká Británie, umožnily úpadek svého průmyslu a podporují zejména služby. Výsledek není zrovna přesvědčivý. Evropa musí usilovat o zachování rozsáhlé průmyslové struktury, na níž jsou závislé malé a střední podniky a služby pro podniky.

Automobilový průmysl v Evropě není žádným dinosaurem, není druhem určeným k vyhynutí. V tomto ohledu plně souhlasím s místopředsedou Verheugenem. Náš automobilový průmysl představuje jednu třetinu světové produkce, a to i navzdory skutečnosti, že v poslední době zaznamenala výroba automobilů pokles. Automobily vyrobené v Evropě se musí stát čistějšími a méně energeticky náročnějšími, přičemž v nejbližší budoucnosti se nebudeme schopni bez tohoto nezbytného individuálního dopravního prostředku obejít. Ani sebelepší hromadná doprava nedokáže uspokojit lidskou potřebu mobility. Evropská unie proto musí vypracovat společnou reakci na problémy tohoto odvětví a touto reakcí nemůže být, jak právě uvedl pan Verheugen, zardoušení evropského automobilového průmyslu. Nechci, aby po evropských silnicích jezdily jen japonské – nebo v budoucnu čínské – automobily.

Jsem si vědom toho, že politicky správná argumentace vyžaduje podporu takzvaných ekologických pracovních míst. Podle jedné nedávné zprávy OSN se odhaduje, že potenciál ekologických pracovních míst ve světě činí přibližně 3 % všech pracovních míst. To by bylo jistě velmi pozitivní. Avšak jednoduchou matematikou zjistíme, že 97 % pracovních míst ekologických není a že spadají do oblasti tradičních odvětví, což je další důvod, proč bychom měli usilovat o zachování evropského automobilového průmyslu, který zaměstnává 2 miliony lidí přímo a nepřímou 10 milionů lidí, což činí 7 % všech pracovních míst v Evropě.

Jestliže Spojené státy, Čína a Japonsko investují značné prostředky do hospodářských programů, Evropa si nemůže dovolit nečinně přihlížet, jak mizí jedno celé průmyslové odvětví. Ti, kteří nám tvrdí, že máme ponechat trh sobě samému, jsou naivní ideologové. Bez veřejného zásahu skrytá ruka trhu, tak blízká Adamu Smithovi, zničí struktury, které budou nezbytné pro naši společnou budoucnost.

Závěrem bych rád dodal, paní předsedající, že očekáváme, že Komise vytvoří aktivní rámec na zachování konkurenceschopnosti a samotné existence evropského automobilového průmyslu.

(Potlesk)

Jorgo Chatzimarkakis, jménem skupiny ALDE. – (DE) Paní předsedající, komisař Verheugen velmi působivě vykreslil krizi, která se přelévá z finančních trhů na trh s automobily. Navíc situace je taková, že se vytratila

důvěra a převládá nejistota ohledně budoucích nařízení v oblasti CO₂. Z toho důvodu chci pouze požádat své kolegy poslance a Radu, aby co nejrychleji vypracovali jednoznačné a spolehlivé nařízení v oblasti CO₂ pro automobily – a vycházeli přitom z návrhů francouzského předsednictví, k nimž vám, pane Jouyete, mohu pouze poblahopřát.

Ale ani ten nejdokonalější automobil šetrný vůči klimatu, jaký bychom si v Evropě mohli přát, není k ničemu, pokud bude stát ve výloze a nikoli na silnici. Lidé musí mít nejen možnost řídit takové auto, ale musí mít i čím zaplatit. Z toho důvodu požadujeme následující třífázový přístup. Za prvé, dostat nové modely na silnice. To vyžaduje množství investic do výzkumu, a proto vítám program Evropské investiční banky. 2. prosince bude zasedat ECOFIN – doufáme, že zde bude dosaženo rozhodnutí umožňující flexibilní a výhodné úvěrové toky do automobilového průmyslu.

Za druhé, je třeba ochránit finanční instituce automobilového průmyslu. To nemůžeme učinit zde na evropské úrovni – toto opatření je třeba učinit v rámci vnitrostátních záchranných balíčků, které musí zůstat otevřené.

Za třetí, musíme v Evropě zavádět režimy šrotovného. Přední místo v této oblasti zaujímá Itálie, stejně jako Švédsko, i když švédské úsilí není tak působivé jako v Itálii. Je to způsob, jak lze prostřednictvím daňových pobídek dostat nové modely na silnice. Bylo by dobré, kdyby Evropa nestavěla této snaze do cesty žádné překážky ve formě právních předpisů o hospodářské soutěži. Z tohoto důvodu bych byl rovněž rád, kdyby zde byla přítomna paní Cruzová. Je to nová cesta vpřed!

Rebecca Harms, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Paní předsedající, pane úřadující předsedo Rady, pane komisaři, stejně jako včera musím vyjádřit značné pochybnosti nad upřímností, s níž Komise vede tuto rozpravu. Podle mého názoru byste, pane komisaři, jako zakladatel strategické skupiny CARS 21 měl pro začátek přijmout odpovědnost za skutečnost, že skupina nedokázala dosáhnout svého cíle vytvořit dobrý základ, který připraví evropský automobilový průmysl na budoucnost. Co jste dělal v posledních letech, že nyní musíte využívat této finanční krize k bilancování účetnictví?

Skutečnost, že se automobilový průmysl v Evropě dostal do strategických problémů, je jedna věc. Avšak skutečnost, že do této uzávěrky nezahrnujete strategické chyby, jichž jste se dopustil v posledních letech – svou neschopnost vsadit na ekologické inovace –, považuji za nečestnou. Za to, že se v současnosti tisíce a desettisíce evropských rodin obávají o budoucnost svých pracovních míst v automobilovém průmyslu, nese svůj díl odpovědnosti i Komise a pan komisař i CARS 21.

Jak můžeme říci, že Komise, konkrétně vy, pane komisaři, jste nezapříčinil situaci, kdy nebyly strategické cíle vyplývající z nestabilních cen ropy způsobených omezenou povahou ropných zásob a z potřeby ochrany klimatu nakonec realizovány? Pane komisaři, vy osobně blokujete návrhy svého kolegy komisaře pana Dimase v oblasti CO₂ po celá léta. Vy jste tím, kdo drží nohu na brzdě, pokud jde o zavedení závazného cíle pro úsporné automobily – tj. v záležitosti přeměny cílů, které byly dobrovolně schváleny v polovině devadesátých let dvacátého století, na závaznou dohodu do poloviny příštího desetiletí. Chcete, abychom měli méně ekologických inovací, než jaké jsme považovali za samozřejmé v polovině devadesátých let dvacátého století. Včera jsme se dozvěděli, že Rada není v důsledku německého tlaku stále připravena podepsat závazné cíle na rok 2020, které jsou ostatně velmi podobné cílům z poloviny devadesátých let dvacátého století.

Považuji tento dvojitý standard, tuto neupřímnost v rozpravě ohledně ekologických inovací, za skandální. Vyzývám všechny v tomto dialogu, abyste konečně dostáli svým slibům v oblasti inovace v automobilovém průmyslu. Jinak ponese te ještě větší díl odpovědnosti za to, že toto průmyslové odvětví a jeho dodavatelé nebudou připraveni na budoucí výzvy.

Ilda Figueiredo, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT) Krize v automobilovém průmyslu má různé příčiny, avšak mezi nejdůležitější z nich patří jednoznačně omezení kupní síly většiny obyvatelstva v důsledku nižších příjmů, zejména v důsledku nízkých mezd, nejisté zaměstnanosti a nezaměstnanosti.

Nejúčinnějším opatřením by proto bylo zvýšení mezd prostřednictvím spravedlivého rozdělování příjmu. Avšak v současnosti jsou přirozeně zapotřebí jiná opatření. Důvodem je, že zastavení výroby automobilů může mít dopad i na řadu dalších odvětví, včetně výrobců různých součástí a dopravců, což může zhoršit celkovou hospodářskou a sociální situaci.

Proto by měla být přijata pro automobilový průmysl výjimečná opatření, stejně tak jako byla přijata výjimečná opatření pro finanční odvětví, s cílem zajistit zaměstnanost. Nelze říci, že ochrana výroby a zaměstnanosti

je méně důležitá než finanční odvětví. Musíme zajistit nezbytnou solidaritu na podporu průmyslu v Evropské unii, zejména v křehkých hospodářstvích a odvětvích.

V Portugalsku je tato situace velmi znepokojující, protože toto odvětví je ve velké míře závislé na strategii nadnárodních společností. V posledních letech jsme byli svědky řady přemístění, a to jak v oblasti výroby automobilů, jako například u firmy Opel a Renault, tak v oblasti výroby součástek, jako zejména v případě firmy Yazaki Saltano a Lear, spolu s hrozbou snížení počtu zaměstnanců v jiných firmách, jako například Sunviauto a Delphi a ve stovkách mikropodniků a malých podniků postižených tímto stavem.

V některých případech byla v důsledku nedostatku objednávek přerušena výroba na několik dní, jako v závodě Autoeuropa v Palmele a v továrně na výrobu součástek firmy Renault v Cacie, v Aveiru. Vzhledem k tomu, že se převládá méně automobilů a méně součástek, je postižen rovněž přepravní průmysl.

Proto, pane komisaři, pane úřadující předsedo Rady, je nesmírně důležité, aby Evropská unie poskytla výjimečnou pomoc na podporu průmyslové výroby a zajištění zaměstnanosti.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, první známky krize automobilového průmyslu, jako například první pokles zakázek, nebyly pravděpodobně brány dostatečně vážně. Na počátku jsme pravděpodobně doufali, že postiženy budou pouze americké automobily s vysokou spotřebou paliva. Každý, kdo hovořil s prodejci automobilů, ví, že ani naftové automobily nešly v posledních měsících v EU na obdyt.

Evropská unie by proto neměla být překvapena stále se zhoršujícími problémy, protože sama přispěla k tomuto pádu kdysi vzkvétajícího průmyslového odvětví mimo jiné i prostřednictvím záplavy nařízení, která se valí na automobilový průmysl. Společnosti potřebují stabilní a předvídatelný právní základ, na základě kterého můžou vytvářet své plány. Neustálá změna pravidel ze strany EU by pravděpodobně přivedla nakonec ke krachu každé průmyslové odvětví. Vzpomeňme na neustálé stupňování daňové zátěže spojené s naftou či na nedávné dobrodružství s biopalivy.

K vyřešení krize proto nebude stačit uvolnění plánovaných úvěrů ve výši 40 miliard EUR. Evropská unie musí vytvořit předvídatelné podmínky pro budoucí obchod, které umožní plánování, a musí tak učinit v každém průmyslovém odvětví.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, rád bych opět upozornil na význam automobilového průmyslu s ohledem na 12 milionů přímých a nepřímých pracovních míst a jeho status celosvětové technologické špičky v tomto odvětví. Musíme připomenout – jak to učinil pan komisař Verheugen a další –, že automobilový průmysl je samozřejmě závislý na stavu hospodářství a na cenách ropy a že v chování spotřebitelů se projevuje dramatická ztráta důvěry v dobách krize na finančních trzích. V tom spočívá hlavní problém automobilového průmyslu. Konkurence je velmi těsná a jednotlivé společnosti – či dokonce ani jednotlivé členské státy – nemohou zavádět opatření, která narušují hospodářskou soutěž, aniž by Evropská komise tomuto narušení zabránila.

Říkám to jako předběžnou poznámku. S ohledem na to je návrh na vytvoření celoevropského balíčku pobídek stejně kontraproduktivní jako jednotlivé návrhy na vytvoření ochranného štítu nad celým automobilovým průmyslem. Jsem přesvědčen, že krokem správným směrem by byla podpora výzkumu a vývoje automobilů s nízkými emisemi škodlivých látek, a to buď prostřednictvím výzkumných programů, nebo prostřednictvím úvěrů, jak to navrhuje Komise. Domnívám se, že je zapotřebí zajistit, aby ani pomoc na úrovni členských států nemohla narušovat hospodářskou soutěž. Jsem rovněž rozhodně přesvědčen, že nesmíme měnit celkovou politiku hospodářské soutěže, jak požadují některé návrhy z posledních dní, včetně některých prominentních zdrojů z této sněmovny.

Je v pořádku, jestliže Komise uplatňuje předpisy o hospodářské soutěži důsledně. Je však možné, že budeme potřebovat vytvořit určitá přechodná řešení v rámci Evropy – nikoli však dlouhodobé dotování – pro případ chyb řízení podniku, k jakým došlo v GM ve Spojených státech a v jeho dceřiných společnostech, přičemž tato řešení musí být v souladu s právními předpisy o hospodářské soutěži. Jedině tak je možné zajistit dlouhodobě pracovní místa v tomto odvětví, a řekl bych, že nejlepší pobídkou by bylo odložit uplatňování citlivých politik v oblasti změny klimatu týkající se automobilů, učinit automobily dostupnými, jak již bylo řečeno, a ne klást žádné nadměrné požadavky. To, co zde v této souvislosti řekla paní Harmsová, je za dané situace zcela odtrženo od reality.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, skutečností je, že automobilový průmysl se nachází v krizi, a existuje pro to řada důvodů. Krizi v tomto odvětví dále posílila zejména finanční krize a členské státy se v současnosti snaží nalézt řešení.

Evropský automobilový průmysl je klíčovým průmyslovým odvětvím. Z toho důvodu potřebujeme celoevropské řešení, pokud chceme překonat krizi tohoto klíčového evropského průmyslového odvětví. Téměř všichni výrobci automobilů mají evropské struktury. Pokud máme být schopni realizovat potřebné investice do automobilů šetrných k životnímu prostředí – jak dnes řada z vás uvedla – a do technologií s nízkou spotřebou paliva, musejí výrobci automobilů dostat veřejné záruky nebo úvěry s nízkým úrokem od Evropské investiční banky. Nesmíme rovněž zapomínat na dodavatele, což je velmi důležité. Dodavatelský průmysl zahrnuje malé a střední podniky, které vytvářejí pracovní místa a jsou zdrojem inovací.

Co však může Evropská unie dělat na ochranu tohoto klíčového průmyslu? Na posledním plenárním zasedání navrhl úřadující předseda Rady, aby klíčová průmyslová odvětví byla chráněna. Považuji to za dobrý nápad, protože v důsledku by to znamenalo přijetí tzv. „zákona Volkswagen“ pro celý automobilový průmysl v Evropě. Byl by to jistě spolehlivý nástroj. Evropská komise však v současnosti proti tomuto ochrannému nástroji bojuje. Rád bych proto Komisi adresoval tuto otázku: potlačí Komise svou zaujatost navzdory krizi v automobilovém průmyslu, nebo s ohledem na tuto krizi změní svůj postoj?

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Paní předsedající, je výmluvné, že je zde přítomný komisař pro podnikání a průmysl, ale nikoli Komisař pro hospodářskou soutěž. Proti pomoci automobilovému průmyslu mám zásadní výhrady. I když se jedná nesporně o velmi závažný problém, proč podporovat automobilový průmysl a nikoli jiná odvětví? Úvěrová krize mohla tyto problémy zhoršit, ale jistě je nezpůsobila, a státní pomoc by neměla být odměnou za chybné jednání. I když Smlouva o EU umožňuje poskytnutí záchranné pomoci, neměli bychom používat prostředky z daní – které ostatně platí veřejnost – abychom udrželi nad vodou chátrající průmysl. Neměli bychom ani zapomínat, že ohromné množství prostředků už bylo v minulých letech vynaloženo na záchranu výrobců automobilů – a musím dodat, že ne vždy úspěšně.

I když máme krátkodobou odpovědnost za pracovní místa, která jsou ohrožena, máme rovněž dlouhodobou odpovědnost za to, abychom po sobě budoucím pokolením zanechali zdravé hospodářství, zdravé životní prostředí a rovněž zdravé státní finance. Považuji za poněkud nespravedlivé, že po léta jsme neměli dostatek peněz na zdravotní péči, vzdělání, péči o děti nebo životní prostředí a nyní se po nás chce, abychom načerpali miliardy do automobilového průmyslu a zachránili jej tak před katastrofou. Pokud je poskytována pomoc, měly by existovat přísné podmínky ohledně toho, co musí automobilový průmysl učinit výměnou ve formě restrukturalizace, a měla by být poskytována pomoc pouze na činnosti zaměřené na budoucnost, šetrné k životnímu prostředí a na inovativní činnosti; vždyť státní pomoc může zachránit některé společnosti, může však také zapříčinit úpadek jiných společností v důsledku narušení hospodářské soutěže.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Paní předsedající, pane úřadující předsedo Rady, pane komisaři, dámy a pánové, byla o tom řeč několikrát. Automobilový průmysl v Evropské unii přímo či nepřímo vytváří 12 milionů pracovních míst. To je 10 % celoevropského HDP. Automobilový průmysl dnes čelí vážné krizi: pokles na evropském trhu činí přibližně 15 %. V posledním čtvrtletí 2008 by tento pokles mohl dosáhnout 17 % až 20 %.

Hospodářské výsledky výrobců automobilů klesají. V této souvislosti čelí toto průmyslové odvětví především nebezpečí nedostatku finančních prostředků. V důsledku toho výrobci omezují výrobu a snaží se snížit strukturální výdaje. První obětí krize se stávají pracovní místa.

Jak jste uvedl, pane předsedo, v této krizové situaci je zapotřebí koordinovaná reakce ze strany Evropy a členských států, zejména těch členských států, které jsou přímo dotčeny. Plánovaná finanční podpora ze strany EIB je nezbytná.

Váš návrh samozřejmě podporuji. Za prvé, musíme podpořit investice, zejména investice do projektů a vývoje čistých automobilů a vývoje hybridních automobilů a automobilů na elektrický pohon. Musíme rovněž podpořit trh prostřednictvím finančních pobídek pro obnovu automobilů na silnici. Jak řekl pan komisař, na celkovém množství znečišťujících látek vytvářených automobily se významně podílejí staré automobily.

Musíme samozřejmě vytvořit stabilní a ambiciózní, zároveň však i realistický regulační rámec. Cíle pro snížení emisí CO₂ je třeba splnit, čemuž výrobci věnovali – a věnují – značné finanční prostředky, je však třeba zachovat zdrženlivost při ukládání pokut za nedodržení těchto cílů. Nadměrné pokuty by mohly být pro výrobce likvidační.

Nesmíme zapomínat, že automobilový průmysl je postižen nejprísnějšími ekologickými požadavky.

Konečně, za současných okolností by bylo pro výrobce na škodu, pokud by byla ohrožena ochrana vnějších částí karosérie.

Monica Giuntini (PSE). – (IT) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, domnívám se, že naše rozprava o jednom z nejdůležitějších odvětví evropského hospodářství je velmi aktuální.

Světové hospodářství stále upadá a již tak negativní podmínky pro automobilový průmysl v Itálii i v Evropě se rovněž zhoršují. Jak už uvedl pan ministr dříve, v roce 2008 došlo k poklesu prodeje o 5 %. V Itálii jen za říjen poklesl prodej o více než 18 %, což je nejhorší výsledek za posledních 10 let v celém odvětví.

Jedná se proto o krizi, která ovlivňuje všechny nejdůležitější evropské trhy, ráda bych však zdůraznila, že dopady krize nepociťuje pouze odvětví automobilové výroby, ale celý dodavatelský řetězec, přičemž zvláště negativně se dopad projevil u firem specializujících se na výrobu součástí pro automobily.

Jak už bylo řečeno, krize se dotýká celého odvětví a jen jako příklad bych ráda připomněla situaci v Itálii na toskánském pobřeží, kde musely v posledních měsících stovky obyvatel využít v důsledku přemístění záruční mzdový fond, a došlo k propouštění dočasných pracovníků. Jak vážná situace je, může ilustrovat jeden příklad za všechny, a tím je případ skupiny Delfi, jejíž pracovníci byli závislí na záručním mzdovém fondu dva a půl roku. Je naléhavě zapotřebí přijmout opatření s cílem jejich přeženi a zahájit snahy iniciované místními orgány státní správy.

Nyní je však zřejmé, že vnitrostátní, regionální a místní orgány jsou zčásti neschopné, a je tedy zapotřebí, aby byla přijata a podniknuta opatření ze strany Evropy, včetně jednání s nadnárodními společnostmi o problému přemísťování, a přijmout na evropské úrovni opatření, jejichž cílem je zvládnout krizi a zabránit pádu v sociální oblasti a dopadům na zaměstnanost.

Gianluca Susta (ALDE). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, finanční krize je pro nás lekcí, že se musíme vrátit ke skutečnému hospodářství a pomoci evropskému výrobnímu průmyslu k obnově, zejména v době, kdy se USA pod vedením Baracka Obamy připravují na celosvětovou změnu hospodářských vztahů.

Neměli bychom hovořit o státní pomoci, ale měli bychom posílit náš výrobní průmysl ve třech oblastech: recyklace, která by měla být chápána v celé Evropě stejně, přemístění výroby tak, aby se více zaměřovala na inovativní odvětví a poskytování informací spotřebitelům a rozhodné kroky v rámci Světové obchodní organizace s cílem nastolit rovnováhu mezi celními překážkami především ve vztazích mezi Evropskou unií a Dálným východem.

A navíc nesmíme zapomínat na investice do výzkumu v tomto odvětví a do rozsáhlých infrastruktur – jak hmotných, tak nehmotných. Musíme se ve světě chovat spravedlivě. Dnes se pravidla mění a musíme uplatnit závěry jednání G20 a vrátit se zpět k výchozímu bodu, který bude pro všechny stejný.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Paní předsedající, v současné chvíli jde v Evropě především o pracovní místa. Vývoj, kterého jsme svědky v automobilovém průmyslu, je průmyslovou výzvou, která je příznačná i pro další odvětví evropského hospodářství. Nyní však musíme zabránit tomu, aby nastala situace, kdy by státní pomoc narušovala zaměstnanost v určité společnosti v jedné zemi, ale posilovala ji v jiné. Není možné, aby státní pomoc poškozovala průmysl v jedné oblasti a pomáhala mu v jiné oblasti, protože by to mělo za následek nezaměstnanost a ztrátu pracovních míst, jež by postupně procházela celou Evropou. Nesmíme dopustit, aby státní pomoc komplikovala fungování životaschopným společnostem a udržovala nad vodou společnosti, které by jinak samy neobstály. Problém automobilového průmyslu je dlouhodobý, což se zřetelněji projevilo během finanční krize, avšak v celém světě se toto odvětví už dlouho potýká s problémem rozsáhlých ztrát a klesající poptávkou, stejně jako nadměrné kapacity.

Nyní je především důležité zajistit existenci poptávky v Evropě. Je třeba zavést daňové úlevy s cílem umožnit poptávku evropských domácností po výrobcích vyráběných v Evropě. Zajistíme tím, že evropský průmysl bude schopen v jednotlivých oblastech stát v čele z hlediska technologie a vývoje stejně tak jako z hlediska ekologického a energetického. Tímto směrem by se mělo veřejné úsilí zaměřovat.

Zároveň je však třeba umožnit evropskému automobilovému průmyslu stát se globálním hráčem. To znamená zajistit existenci otevřeného volného obchodu, v rámci kterého bude mít evropský automobilový průmysl přístup na světové trhy. Nezapomínejme proto, že ti, kteří dnes brání rozvoji volného obchodu a pokroku jednacího kola z Dohy, ve skutečnosti brání příležitostem evropského automobilového průmyslu růst a uplatnit se v budoucnosti na předních trzích.

Patrizia Toia (ALDE). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, v situaci velmi vážné krize, která postihuje automobilový průmysl od USA po náš kontinent, má Evropa před sebou zcela jednoznačnou volbu: buďto bude ve jménu abstraktní soudržnosti s teoretickým modelem tržního liberalismu nadále nečinně přihlížet propadu poptávky a výroby, jehož důsledky dnes nejsme schopni ani odhadnout, a bude plně respektovat hospodářskou soutěž, jak to dnes někteří požadují, nebo se chopí své odpovědnosti a začne situaci odpovídajícím způsobem řešit.

Rozhodli jsme se pro druhou možnost a vyzýváme Komisi a Radu, aby projevily rozhodnost a odhodlání. Uvítali jsme, co řekl komisař Verheugen, a doufáme, že žádný z jeho kolegů nebude bránit jeho odhodlání. Je to výjimečná situace, která vyžaduje výjimečnou reakci.

Na jedné straně, dámy a pánové, finanční krize přiměla některé politické a hospodářské orgány ke krokům a investicím z veřejných prostředků, které by ještě před několika měsíci byly nemyslitelné. Naše jednání by však mělo – a tím už budu končit – být selektivní, mělo by spojovat strategii s naléhavostí, a mělo by podněcovat selektivní reakci ve smyslu ekologicky udržitelnější výroby, a to jak prostřednictvím atraktivních úvěrů, tak prostřednictvím podpory poptávky.

Martin Callanan (PPE-DE). – Paní předsedající, podle mého názoru evropský automobilový průmysl prokázal v posledních letech obdivuhodnou odolnost navzdory některým velmi složitým hospodářským podmínkám a skutečné záplavě právních předpisů ze strany Evropské unie. Naši výrobci automobilů vedou svět k vnímavosti v otázkách životního prostředí, v oblasti technických norem a inovací. Tato pověst si zaslouží podporu a nikoli záhubu. Jsem zvláště hrdý na automobilový průmysl ve Spojeném království, a pokud mohu, rád bych udělal reklamu své místní továrně firmy Nissan – nejproduktivnější továrně v Evropě –, která leží blízko mého regionu v severovýchodní Anglii.

Nikdo nezpochybňuje význam ochrany životního prostředí, velmi se však obávám, že ve své snaze o získání zelených bodů někdy můžeme zničit i velmi důležité a úspěšné průmyslové odvětví. Už dnes jsme svědky značného poklesu prodeje ve Spojeném království. Prodej za poslední měsíc poklesl o 23 %. Namísto přísných a nepružných časových harmonogramů změn v tomto průmyslovém odvětví bychom se měli snažit jej podpořit a nabízet mu pobídky, které jej přimějí ke změnám potřebným pro budoucnost. Bude-li mít náš automobilový průmysl politickou podporu – a tím myslím i politickou podporu pro dodavatele a výrobce součástek –, můžeme těmto odvětvím pomoci překonat toto obtížné období.

Doufám, že Komise bude bdělá ohledně členských států překračujících limity státní podpory pro výrobce automobilů. V Británii máme velmi dlouhou a velmi negativní zkušenost se státní podporou do automobilového průmyslu. Dokázali jsme se z ní vymanit v osmdesátých letech dvacátého století. Doufám, že se k ní nebudeme vracet, protože pokud budeme poskytovat veřejné prostředky automobilovému průmyslu, co potom bytová výstavba, stavebnictví a potravinářský průmysl? Všechna průmyslová odvětví jsou postižena, a musíme zajistit, aby se už další prostředky přetížených daňových poplatníků do automobilového průmyslu nedostávaly. Nefungovalo to v minulosti a nebude to fungovat ani v budoucnosti. Doufám, že Komise bude bedlivě a ostražitě sledovat chybující členské státy, které by mohly podlehnout pokušení vydat se po této neúspěšné cestě.

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, jak již bylo řečeno, automobilový průmysl je životně důležitým průmyslovým odvětvím; je to klíčové odvětví pro evropské hospodářství, přímo či nepřímo poskytující zaměstnání pro 12 milionů lidí. Je to obrovské číslo. Jsem proto přesvědčen, že zvýhodněné půjčky pro toto klíčové odvětví jsou více než odůvodněné, avšak tyto nové prostředky by měly být jednoznačně použity na technologie šetrné k životnímu prostředí. Lze očekávat, že evropské výrobce ještě více spojí síly při přípravě těchto nových technologií, například při vývoji dostupných a vysoce výkonných baterií pro elektromobily.

Navíc bychom měli uznat, že Evropa sama se dopustila řady chyb. Investovali jsme značné množství prostředků do vodíku, přičemž nyní budeme v krátké době potřebovat úsporný elektrický hybridní motor. Z tohoto důvodu bychom patrně měli upravit naše priority a projekty, zejména v rámci Sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj. Mělo by být naším cílem, aby do roku 2020 byla všechna v Evropě vyráběná vozidla na elektrický pohon, ať už s hybridními motory či nikoli. Proč by to nemělo být možné? Pokud toho máme dosáhnout, musíme co nejrychleji změnit kurs, což znamená, že musíme rovněž investovat do odborné přípravy pracovníků. Pane komisaři, spoléháme na váš souhlas s tím, že podpora odborné přípravy pracovníků je na budoucnost orientovaná a odůvodněná investice. Navíc různí výrobci, včetně firmy Ford v Genku a firmy Opel v Antverpách, už nyní investují značné prostředky a vyvíjejí snahy

včetně snah na pomoc zranitelným skupinám na pracovním trhu. Podle mého názoru je odůvodněné takovouto politikou dále podporovat a odměňovat.

Na závěr, právní předpisy v oblasti emisí CO₂, které budeme schvalovat v příštích několika týdnech, představují skvělou příležitost se na tuto oblast zaměřit. Krize vždy vytváří příležitosti. Nyní musíme vyvinout společné úsilí o vytvoření těchto automobilů nové generace. Pokud nyní vytrváme, Evropská unie bude ovládat tento trh po celá příští desetiletí, a proto vyzýváme evropské výrobce, aby opustili své zajeté koleje a přešli do útoku.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Paní předsedající, jakou strategii bychom měli zvolit na překonání této krize? Máme před sebou všechny potřebné skutečnosti. Krize postihuje všechny výrobce a řetězová reakce postihuje 12 milionů evropských občanů, kteří pracují v automobilovém průmyslu.

Musím především myslet na tyto pracovníky a jejich rodiny a pro nás by mělo být prioritou, aby nemuseli odpovídat na tuto palčivou otázku: jakou strategii bychom měli zvolit na překonání této krize?

Tato situace vyžaduje přijetí rychlých a účinných strukturovaných průmyslových politik pro střednědobý a dlouhodobý výhled, nový „automobilový úděl“ – tj. kombinovanou reakci ze strany členských států a Evropské unie.

V tomto Parlamentu se opět objevují staré dogmatické názory překonaného liberalismu: žádná pomoc, žádné podpory, hospodářská soutěž a nic než hospodářská soutěž. Dámy a pánové, nastal čas pro regulaci, pro veřejná opatření. Potřebujeme proto nový automobilový úděl, ambiciózní a inteligentní plán pro automobilový průmysl, především s cílem zachovat pracovní místa a jejich rozvoj v Evropě, společně s podporou pro odbornou přípravu. Dále pak musíme urychlit technologické změny v těchto podnicích a zavést čistější a inteligentnější automobily, což oživí poptávku, a také zjednodušit obnovu starých automobilů na silnici, které jsou zdrojem znečišťujících látek, prostřednictvím vytvoření evropského ekologického bonusu.

Stručně řečeno, Evropa musí jednat a nesmí svou reakci zmeškat. Musí jednat a nesmí mlčet. Musíme jednat a jednat inteligentně na podporu této přeměny.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Žijeme ve světě, kdy namísto jednoho koně na osobu využíváme desítky či stovky koňských sil. Ve více než 75 % případů vozí čtyř až pěti sedadlová vozidla pouze jednu osobu. Za posledních 100 let jsme spotřebovali 7,5 litru paliva na 100 km. Hlavním problémem, před kterým dnes lidstvo stojí, je problém související s chováním a znečišťujícími látkami. Musíme proto uvažovat nad tím, jak používat automobily jinak. Musejí být mnohem menší, bezpečnější, ekologičtější, musejí mít mnohem menší spotřebu paliva na 100 km a musí být dostupné za ceny, které umožní kontrolovat lidské chování v budoucnosti.

Ieke van den Burg (PSE). – (NL) Paní předsedající, přes všechnu kritiku automobilového průmyslu a způsobu, jakým jednala Komise, nemáme jinou možnost než věnovat pozornost problémům průmyslu, protože toto odvětví čelí stejně jako stavebnictví dramatickému poklesu. Všechny zvony bijí na poplach, a proto musí být náš zásah včasný, brzký a cílený.

Ráda bych zdůraznila tři věci: toto opatření by se nemělo vztahovat pouze na velké výrobce automobilů, ale rovněž na dodavatele a finanční společnosti. Restrukturalizace by se měla zaměřit na čistější a úspornější automobily, přičemž některá hlediska bude zapotřebí koordinovat na evropské úrovni. Musíme zabránit členským státům, aby jednaly samostatně, protože by to mohlo zhoršit problémy v sousedních zemích. To je zvláště důležité pro dodavatele, protože působí přeshraničně, v rámci vnitřního trhu, a měli by mít možnost využívat všude stejných opatření ve stejné míře a nikoli jen na vnitrostátní úrovni. Tyto rovné podmínky by měla důkladně sledovat Evropská komise. Proto podporuji úlohu, která byla v této souvislosti přisouzena generálnímu ředitelství pro hospodářskou soutěž.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Paní předsedající, poté, co jsme zaplatili za záchranu bank, máme nyní zaplatit za záchranu automobilového průmyslu, a opět samozřejmě z veřejných prostředků. Už více než deset let se snažíme varovat automobilový průmysl před důsledky emisí CO₂ pro veřejné zdraví. Už více než deset let vyzýváme toto průmyslové odvětví, aby začalo vyrábět čistější automobily. Už více než deset let se tváří, že neslyší, a odolává s pomocí mocné automobilové lobby. Brání jakémukoli rozvoji. Nedávno se v tomto Parlamentu – a vy byste o tom měl vědět, pane komisaři, – postavilo proti návrhu „CARS 21“ s cílem zabránit snížení emisí pod 130 gramů.

Po letech značných zisků, které nebyly zpětně investovány do průmyslové restrukturalizace, přišla finanční krize a skvělá záminka pro žádost o veřejnou pomoc a propouštění na všech stranách. Nechají se spotřebitelé opět napálet? Spotřebitelé budou muset zaplatit za to, aby mohli na trhu získat čistější automobil, aniž by měli záruku, že bude levnější, jak je tomu v současnosti.

Automobilový průmysl se proto musí vydat zcela jiným směrem, aby předešel úpadku, protože se musíme připravit na po-automobilovou éru.

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, pokud se podíváme na ty evropské trhy, které nebyly v takové míře postiženy úpadkem, zjistíme, že se jedná o trhy s jednoznačným regulačním prostředím v oblasti právních předpisů týkajících se zdanění CO₂ a jednoznačné regulační prostředí, pokud jde o to, co se očekává od výrobců automobilů. Pane Jouyete, pokud by se vašemu předsednictví podařilo co nejrychleji přimět členské státy k vytvoření jednoznačného regulačního prostředí, pomohlo by to k obnovení důvěry i na straně spotřebitelů. To by byla nejlepší pomoc pro automobilový průmysl.

A je ještě jedna věc, kterou bychom měli učinit. Neměli bychom za této situace hovořit o podporách v řádu miliard a zároveň hrozit automobilovému průmyslu pokutami v řádu miliard, pokud nedodrží stanovené cíle. To je nesmyslné. Vytváří to značnou nejistotu a združuje to automobily pro spotřebitele. Musíme postupovat odlišně: musíme stanovit výhled a ohlásit, že do konce dvacátých let 21. století by mělo být 20, 25 nebo 30 % automobilů bez emisí. To podníti inovaci a upozorní na ni, a zároveň poskytně jasnou představu spotřebitelům ohledně budoucí strategie automobilového průmyslu v Evropě.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Paní předsedající, v současné krizové situaci bychom měli poblahopřát francouzskému předsednictví a komisaři pro průmysl, panu Verheugenovi, k jejich chvályhodným snahám. Potřebujeme však víc a potřebujeme to naléhavě. Potřebujeme, aby komisaři pro průmysl a pro hospodářskou soutěž hovořili jedním hlasem.

Automobilový průmysl, který zahrnuje výrobce, doplňkový průmysl, distributory a finanční společnosti, potřebuje rychlý a odvážný mnohostranný plán pomoci. Lidé nebudou mít porozumění pro zdrženlivost a rezervovanost, pokud jde o rozhodnutí o potřebné pomoci na podporu automobilového průmyslu, vzhledem k tomu, že přímo vytváří ohromné množství kvalitních pracovních míst, a to i s ohledem na příčinlivost, jakou jsme projevíli při podpoře finančnímu odvětví, jehož nejzávažnější chyby byly posuzovány shovívavě.

Zaměstnanci továrny Opel ve městě Figueruelas v Zaragoze, kteří svou pomocí přispěli k budoucnosti své společnosti ve Španělsku a v Německu, nebudou mít pochopení, a nebude je mít ani vláda v Aragónu nebo španělská vláda, které poskytují vlastní investiční prostředky a očekávají ze strany Evropské unie spolupráci a vedení.

Potřebujeme rychlý a odvážný plán, který bezodkladně pomůže nahradit evropské automobily bezpečnějšími a čistšími. Je třeba, abychom od prosince přijali celoevropský „Plan Renove“ neboli program obnovy, který povzbudí vše – od přímých investic po spotřebu.

Výrobci automobilů, stejně jako doplňkový průmysl, distributoři a finanční společnosti v Evropě, rovněž potřebují pomoc a záruky. Prospěšná by byla i rychlá, přímá a logická dohoda o problematice automobilů a emisí.

Gabriele Albertini (PPE-DE). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, pan Juncker, předseda skupiny Eurogroup a ministerský předseda Lucemburska, prohlásil, že v reakci na záchranný plán ohlášený Spojenými státy potřebujeme evropskou strategii na záchranu automobilového průmyslu. S tím, co bylo řečeno, plně souhlasím a doufám, že se tento plán uskuteční.

Na příštím zasedání ministrů financí členských států předloží Evropská investiční banka návrh na zvýšení objemu půjček o 20 % v roce 2009 a o 30 % v roce 2010, což činí ročně 10 až 15 miliard EUR pro automobilový průmysl, a toto rozhodnutí je velmi dobře načasováno. Některé členské státy už přijaly samostatná opatření: německá vláda například předložila na začátku tohoto měsíce plán pomoci hospodářství s cílem získat v příštím roce nové investice ve výši 50 miliard EUR. Jedním z klíčových odvětví, na které se tento plán vztahuje, je automobilový průmysl.

Doufám, že Evropská komise jako orgán učiní totéž. Prostředky z podpory tomuto odvětví by měly být investovány v rámci Evropské unie, a měly by proto být určeny společností, které nepřemísťují své výrobní provozy. Za daných okolností je každé rozhodnutí o udělení pomoci některé společnosti velmi vítané a jejím hlavním cílem by mělo být podpořit zaměstnanost a povzbudit investice v rámci Evropy.

Dorette Corbey (PSE). - (NL) Paní předsedající, pane komisaři, ve skutečnosti se ztotožňuji se slovy paní Harmsové. Podpora, kterou potřebuje automobilový průmysl, ve skutečnosti představuje selhávající průmyslovou politiku. Již celá léta hovoříme o potřebě připravit automobilový průmysl na 21. století, což se nakonec nestalo. Automobilový průmysl byl stále hluchý k výzvám po čistějších a úspornějších automobilech. Výsledky však nemáme žádné. Automobilový průmysl nedosáhl žádného pokroku, pokud jde o inovace ve výrobě automobilu s nižšími emisemi CO₂, a stále tu máme lobby, která požaduje snížení požadavků na automobilový průmysl v oblasti CO₂, což je věčná škoda.

Otázkou zůstává, kam tímto způsobem dospějeme? Domnívám se, že můžeme nadále podporovat automobilový průmysl, tato podpora však musí být spojena s přísnými požadavky, a že skutečná podpora by měla být poskytnuta automobilům na elektrický pohon, kompletní program umožňující elektrifikaci automobilového průmyslu a samozřejmě zachování pracovních míst. Je přece důležité, aby zaměstnanci v automobilovém průmyslu měli budoucnost. Nesmíme na ně nikdy zapomínat.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. - (FR) Paní předsedající, rád bych poděkoval všem řečníkům. Je to velmi bohatá rozprava k důležitému tématu a já společně s předsednictvím sdílím názor, který vyslovili mnozí z nás, a sice že je naprosto nezbytné, abychom přijali plnou odpovědnost za zvládnutí této výjimečné situace, která postihuje jedno klíčové průmyslové odvětví: jedná se, jak jste již uvedli, o 12 milionů pracovních míst v Evropské unii a o průmyslové odvětví postižené finanční krizí v důsledku nedostatku spotřebitelských úvěrů, které jsou pro tento průmysl charakteristické.

Navíc se jedná o průmyslové odvětví, které musí čelit bezpříkladným úkolům v oblasti životního prostředí. Opozdit se je jedna věc, nedohonit ztracený čas je věcí jinou, zvláště když máme před sebou ještě úkol přijetí souboru opatření v oblasti energie a změny klimatu, který představuje jeden z největších úkolů, kterým Evropská unie čelí.

Je to proto výjimečná situace a reakce Evropy – předsednictví – musí těmto výzvám odpovídat. Tato reakce musí zohledňovat tři hlediska.

Za prvé, co dělají naši partneři ze třetích zemí. Musíme zachovat konkurenceschopnost tohoto evropského průmyslového odvětví. Za druhé, musíme zachovat hlavní cíl Evropské unie: návrh Komise musí podporovat dosažení cílů souboru opatření v oblasti energie a změny klimatu, které všichni znáte. Pokud jde o otázku emisí CO₂ z automobilů, jsem přesvědčen, že máme na dosah dohodu, které bude dosaženo v rámci postupů zahrnujících tento Parlament, Komisi a Radu.

Za třetí, musíme respektovat nedotknutelnost vnitřního trhu. Transparentnost, rovné zacházení a koordinace jsou nezbytné, to však v žádném ohledu nevylučuje, abychom v situaci, v jaké se nyní nacházíme, neposkytli časově cílenou podporu, stanovenou a udělenou na základě přijatého závazku ze strany automobilového průmyslu.

Berou na vědomí strategii navrhovanou komisařem Verheugenem, kterou považují za dobrou iniciativu a kterou předsednictví podporuje, ať už prostřednictvím úvěrů u Evropské investiční banky na většinu významných ekologických investic, nebo prostřednictvím daňových pobídek, jejichž cílem je uvést poptávku po automobilech více do souladu s ekologickými požadavky, omladit automobily na silnicích, které stárnou, a nesplňují proto ekologické požadavky, snížit ceny motorových vozidel, což je rovněž jeden z důležitých cílů, a napomoci širšímu zavedení úspornějších automobilů. Závěrem se domnívám, že v situaci krize je pro toto odvětví rovněž důležité přijetí veřejných záruk.

Rovněž se domnívám, že potřebujeme vytvořit pobídky na odbornou přípravu a v některých případech i rekvalifikaci, protože podle předpokladů se situace v příštích týdnech i v prvních několika měsících roku 2009 ještě zhorší.

Vše, co navrhuje komisař Verheugen, směřuje podle mého názoru správným směrem a měli bychom jej podpořit. Nyní je to otázka času, musíme jednat rychle, a rovněž se připojuji k myšlence, kterou vyjádřil pan Goebbels, o stabilním a ambiciózním evropském rámci, který napomůže udržet konkurenceschopnost tohoto životně důležitého průmyslového odvětví.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. - (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, domnívám se, že je škoda, že paní Harmsová zde už není. Po tak neobvyklém útoku – který hraničí s urážkou na cti – by bylo správné, aby mi dala možnost reagovat. Učiním tak písemně. Avšak jménem Komise se co nejrozhodněji ohrazuji proti tvrzením paní Harmsové, a to jak s ohledem na způsob, tak na obsah.

(Potlesk)

Je to nepřijatelné.

K věci samotné: evropský automobilový průmysl neskomírá. Některá vystoupení budila dojem, jako bychom tu hovořili o odvětví, které je závislé na podporách, nebo o podporu žádá. Nikdo nevyplácí evropskému automobilovému průmyslu žádné podpory, ani nikdo žádné podpory nepožaduje. Celá naše průmyslová politika je samozřejmě založena na myšlence, že si nepřejeme být závislí na žádných podporách.

Jediný nástroj, který máme k dispozici, jsou nízkouročené úvěry od Evropské investiční banky. Dovolte mi, abych všem přesně objasnil, co to znamená – jedná se o úvěry, jejichž úroková míra je přibližně o 1 % nižší, než jsou běžné úrokové sazby na trhu. Tyto úvěry jsou potřebné k financování investic, které například vy – evropští zákonodárci – požadujete od výrobců automobilů, konkrétně investic do moderních a k životnímu prostředí šetrných technologií. To je důvod, proč Evropská investiční banka tyto úvěry poskytuje, a to nikoli jen evropskému automobilovému průmyslu. V této sněmovně se vytváří dojem, jako kdyby automobilový průmysl byl jediným evropským průmyslovým odvětvím, které by mohlo využívat tento úvěrový nástroj Evropské investiční banky. Nikoli, tak tomu není. Protíná všechna odvětví a není určen pouze pro automobilový průmysl. Rád bych vás všechny naléhavě požádal, abyste nevytvářeli v této sněmovně dojem, že evropský automobilový průmysl je na mizině a závislý na státní podpoře. Tento průmysl neskomírá, ani nepotřebuje podporu, protože jeho technologická úroveň a konkurenceschopnost z něj činí jednoznačně nejlépe fungující automobilový průmysl světa. Jsem plně přesvědčen, že tomu tak bude i nadále.

Už několik let pracujeme – společně s tímto průmyslovým odvětvím a vědeckými pracovišti – na vývoji moderních technologií budoucnosti. V rámci Sedmého rámcového programu vynakládáme na tento účel řadu prostředků a činíme tak už řadu let. Snažíme se usilovně zajistit, aby rámcové podmínky pro toto průmyslové odvětví byly stabilní. Bylo to vůbec první průmyslové odvětví, pro které jsme vypracovali takovouto sektorovou politiku, a důvodem byla právě skutečnost, že jsme včas předvíдали budoucí problémy, kterým bude toto průmyslové odvětví čelit.

V případě firmy Opel bych rád znovu zdůraznil: je to naprosto výjimečná a mimořádná situace, která nemá nic společného s obchodní politikou vlastní společnosti. Jedná se výhradně o důsledek problémů vzniklých ve Spojených státech amerických, které mají dopad na Evropu a na něž je třeba reagovat.

A konečně – pan Groote se zmínil o tématu, na kterém má zvláštní zájem, totiž o „zákonu Volkswagen“. Nejsem přesvědčen o tom, že by bylo dobré zahájit celoevropskou iniciativu s cílem vytvořit podobné zákonné nařízení pro všechny výrobce automobilů v Evropě. Myslím, že ani nikdo jiný by s touto myšlenkou nesouhlasil. Pokud vím, pane Groote, Komise v této otázce nezměnila názor. Avšak rozhodnutí bude přijato v brzké době.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v 11:30.

Písemná prohlášení (článek 142)

Esko Seppänen (GUE/NGL), písemně. – (FI) Světový automobilový průmysl se dostal do potíží, i když to neplatí o všech podnicích. Společnost Porsche našla nový způsob, jak získat peníze a tím je využít příležitostí k nákupu akcií Volkswagenu. To však neřeší problémy Volkswagenu ani jiných výrobců automobilů.

Krise bankovníctví s sebou přinesla i krizi v automobilovém průmyslu: v době hospodářského poklesu si lidé nemohou dovolit kupovat nová auta ani pohonné hmoty. Evropská investiční banka chce zachránit automobilový průmysl ve jménu Evropské unie, musíme si však znovu odpovědět na otázku, zda svět bude v budoucnu potřebovat veškerou kapacitu, která se dnes využívá k výrobě automobilů. Pokud by tyto půjčky EIB byly určeny na nové energetické a ekologické technologie, pokrývaly by současné potřeby světa mnohem lépe. Volné prostředky, za které si spotřebitelé v posledních letech kupovali nová auta, jsou minulostí a už se nikdy nevrátí.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písemně. – (RO) Automobilový průmysl je jedním z hnacích motorů evropského hospodářství. Každým rokem se v Evropě vyrobí přibližně 300 000 automobilů a 300 000 nákladních a osobních automobilů. Silniční doprava je odpovědná za 72 % všech emisí z dopravy, nyní však nastal čas, abychom se zamysleli nad významem automobilového průmyslu z hospodářského a sociálního hlediska.

Finanční krize a hospodářský pokles mají vážný dopad na automobilový průmysl, který přímo či nepřímo zajišťuje více než 15 milionů pracovních míst. Klíčovým rokem pro evropský automobilový průmysl bude rok 2012, kdy vstoupí v platnost nové požadavky ohledně kvality pohonných hmot, omezení v oblasti emisí znečišťujících látek, typu osvědčení a bezpečnosti silničního provozu.

S cílem učinit naši silniční dopravu ekologičtější má Evropská unie v úmyslu zavést prémie pro ekologičtější automobily a postihy pro ty, kteří způsobují větší znečištění. Soubor opatření pro změnu klimatu se tak stane jedním z prostředků zaměřených na posílení poptávky po ekologičtějších a bezpečnějších automobilech.

Sociální Evropa je založena na zásadě hospodářského rozvoje a ve stejné míře na sociálních hodnotách. Evropský automobilový průmysl je třeba – s ohledem na nové výzvy – podpořit, aby tak mohla být zachována stávající pracovní místa a aby mohl zůstat i nadále konkurenceschopný.

(Zasedání bylo přerušeno v 11:25 a obnoveno v 11:35.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN McMILLAN-SCOTT

Místopředseda

5. Hlasování

Předsedající. – Dalším bodem je hlasování.

(Ohledně výsledků hlasování a dalších údajů viz zápis.)

5.1. Statistiky Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (A6-0425/2008, Karin Scheele) (hlasování)

5.2. Závazky, pokud jde o zveřejňování a překlady pro některé formy společností (A6-0400/2008, Piia-Noora Kauppi) (hlasování)

5.3. Evropské statistické údaje (A6-0349/2008, Andreas Schwab) (hlasování)

5.4. Režimy podpor pro zemědělce v rámci SZP (A6-0402/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (hlasování)

(Zasedání bylo přerušeno v 12:00 z důvodu slavnostního zasedání a obnoveno ve 12:30.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

6. Slavnostní zasedání – Pan Jonathan Sacks

Předsedající. – *(DE)* Vrchní rabíne Sacksi, paní Sacksová, pane komisaři, dámy a pánové, je mi velkou ctí a potěšením přivítat vrchního rabína Spojených hebrejských obcí Commonwealthu a jeho ženu v Evropském parlamentu ve Štrasburku na tomto slavnostním zasedání v rámci evropského roku mezikulturního dialogu 2008. Srdečně vás vítám v Evropském parlamentu, sire Jonathane!

(Potlesk)

Jako první host tohoto roku mezikulturního dialogu promluvil na našem plenárním zasedání velký muftí ze Sýrie, šejk Ahmad Badr Al-Din Hassún. Rovněž jsme později vyslechli projev ekumenického patriarchy z Konstantinopole, Bartoloměje I. Váš dnešní projev, vrchní rabíne, uzavírá trojici zástupců judaismu, křesťanství a islámu.

Každé z těchto náboženství svým zvláštním způsobem přispělo k utváření toho, čím se evropská společnost stala a čím se vyznačuje. Totéž platí o humanismu a osvícenství. I když žijeme v sekularizovaných společnostech, v nichž jsou církve a stát jednoznačně odděleny, je namístě uznat pozitivní úlohu, kterou organizované náboženství sehrává v našich společnostech.

Nejedná se pouze o fyzický příspěvek v oblastech jako je vzdělávání, zdravotnictví a sociální služby, ale ve stejné míře také o rozvoj našeho etického povědomí a utváření našich hodnot. Evropská unie je společenstvím hodnot, přičemž nejdůležitější z nich je nezcizitelná důstojnost každé lidské bytosti.

Pane vrchní rabíne, jste znám jako významný autor a profesor, jako přední učenec a jeden z čelních světových představitelů židovské víry. Často píšete a hovoříte o nebezpečí, které představuje oživení antisemitismu pro naše společnosti.

Minulý týden jsme v Evropském parlamentu v Bruselu uspořádali společně s Evropským židovským kongresem zvláštní vzpomínkovou akci u příležitosti 70. výročí křišťálové noci. Při této příležitosti jsem zdůraznil, že v Evropské unii máme odpovědnost a povinnost bez jakékoli výjimky či omluvy odmítat veškeré formy extremismu, rasismu, xenofobie a antisemitismu a bránit demokracii, ochranu lidských práv a lidskou důstojnost na celém světě.

Pane vrchní rabíne, ve své knize *The Dignity of Difference* [Vznešenost odlišnosti] – a tím skončím –, kterou jste napsal rok po hrozných událostech 11. září 2001, jste se dotkl jednoho z nejzávažnějších problémů dnešních dnů, a sice: můžeme žít společně v míru, a pokud ano, jak? Je mi ctí a potěšením, že mohu nyní požádat vrchního rabína Spojených hebrejských obcí Commonwealthu, aby k nám promluvil.

(Potlesk)

Pan Jonathan Sacks, vrchní rabín Spojených hebrejských obcí Commonwealthu. – Pane předsedo, poslanci Evropského parlamentu, děkuji vám za výsadu, že k vám mohu dnes promluvit, a ještě více vám děkuji za tuto důležitou iniciativu mezikulturního dialogu. Všechny vás zdravím, zejména však vašeho vizionáře, moudrého a velmi lidského předsedu, pana Hanse-Gerta Pötteringa. Rád bych – a doufám, že to bude dnes z mé strany jediným narušením oddělení církve a státu, náboženství a politiky – pronesl modlitbu a požehnání, ať Bůh žehná vám všem i všemu, co děláte. Děkuji vám.

Hovořím k vám jako Žid, příslušník nejstarší trvalé kulturní přítomnosti v Evropě. Rád bych na úvod připomenul, že evropská civilizace se zrodila před dvěma tisíci lety v dialogu, dialogu mezi dvěma největšími kulturami starověku: starověkým Řeckem a biblickými Izraelem – Aténami a Jeruzalémem. Tyto dvě kultury v sobě spojilo křesťanství, jehož náboženství pochází z Izraele, ale jeho posvátné texty byly napsány v řečtině, což byl základ dialogu Evropy. Některé z největších okamžiků evropské historie následujících dvou tisíc let byly výsledkem dialogu. Zmíním jen tři z nich.

K prvnímu došlo mezi 10. a 13. stoletím v al-Andalus, v rámci velkého kulturního hnutí, které uvedli do pohybu Umajjovci ve Španělsku. Na počátku byl dialog islámských myslitelů, jako byl Averroes, s filosofickým dědictvím Platóna a Aristotela. Tento islámský dialog inspiroval židovské myslitele, jako byl Mojžíš Maimonides, a židovský dialog inspiroval křesťanské myslitele, z nichž nejznámější je Tomáš Akvinský.

K druhému velkému okamžiku mezikulturního dialogu došlo na počátku italské renesance, kdy jeden mladý křesťanský intelektuál, Pico della Mirandola, odcestoval do Padovy, kde se setkal s židovským učencem, rabínem Eliášem Delmedigem, který jej učil hebrejské bibli, talmudu a kabale v původních jazycích. Z tohoto dialogu vzešel jeden z nejznámějších projevů renesančních hodnot: Picoova kniha O důstojnosti člověka.

Třetím a nejhlubším z nich byl dialog mezi křesťany a židy po holokaustu, inspirovaný filosofií dialogu Martina Bubera a druhým vatikánským koncilem a dokumentem *Nostra Aetate*. Jeho výsledkem bylo, že po téměř dvou tisících letech odcizení a tragédie se dnes mohou židé a křesťané setkávat ve vzájemné úctě jako přátelé.

Chci však říci víc než to. Když čteme hebrejskou bibli, slyšíme, jak Bůh od samého počátku vyzývá k dialogu. Rád bych připomněl dva úryvky. Nevím, jak to vyzní v překladu, a doufám proto, že ti, kteří mě poslouchají v překladu, mi porozumí. Rád bych připomněl dva úryvky z prvních kapitol bible, jejichž význam se ztrácel v překladu po 2 000 let.

V prvním se popisuje, jak Bůh vidí, že první člověk je sám a osamělý. Když muž poprvé uvidí ženu, pronese první biblickou báseň: „To je konečně kost z mých kostí

a tělo z mého těla. Bude se nazývat Išá, žena, neboť byla vzata z Iš, muže“. Zní to jako velice jednoduchá báseň. Zní dokonce poněkud povýšeně, jako kdyby byl muž původní stvoření a žena pouze jakýmsi dodatečným nápadem. Skutečný význam však spočívá v tom, že biblická hebrejšтина má dvě slova pro význam muže/člověka: nikoli jedno. Jedno je Adam a druhé je Iš.

Verše, které jsem právě citoval, jsou prvními v bibli, v nichž se objevuje slovo „Iš“. Poslechněte si je ještě jednou. „Bude se nazývat Išá, neboť byla vzata z Iš“. Jinými slovy, muž musí pronést jméno své ženy dříve, než zná své vlastní jméno. Musím říci „ty“, než řeknu „já“. Musím nejprve uznat druhého, než mohu skutečně porozumět sám sobě.

(Hlasitý potlesk)

To je první myšlenka bible: identita je dialogická.

Druhý úryvek se nachází po popisu první velké tragédie, která potkala první lidské děti Kaina a Ábela. Očekáváme bratrskou lásku. Namísto toho jsme svědky sourozenecké rivality a vraždy – bratrovraždy. A v jádru tohoto příběhu ve 4. kapitole knihy Genesis se nachází verš, který je nepřeložitelný a v žádné z anglických biblí, které jsem kdy četl, není tento verš přeložen, ale je pouze převyprávěn.

Přeložím jej doslovně a uvidíte, proč jej nikdo takto nepřekládá. V hebrejštině zní doslova takto: „I řekl Kain Ábelovi, a když byli na poli, vrhl se Kain na svého bratra Ábela a zabil ho.“ Vidíte, proč jej nelze překládat, vždyť se tu říká: „i řekl Kain“, není tu však řečeno, co řekl. Tato věta není gramaticky správná. Její skladba je narušená. Otázkou je proč? Odpověď je jednoznačná: bible dramaticky naznačuje, ve formě přerušené věty, jak byla přerušena konverzace. Dialog selhal. A co je v následující větě? „Kain se vrhl na svého bratra a zabil ho“. Jednoduše řečeno: kde končí slova, začíná násilí. Dialog je jediným způsobem, jak můžeme porazit nejhorší anděly naší přirozenosti.

(Hlasitý potlesk)

Dialog proto vypovídá o dvojím hledisku každého lidského vztahu, ať už se jedná o vztah mezi jednotlivci, mezi zeměmi nebo kulturami či vyznáními. Na jedné straně naše stejnost, na straně druhé naše rozdíly. To, co máme společné, a to, v čem jsme jedineční.

Rád bych to vyjádřil co nejjednodušeji. Pokud bychom byli zcela rozdílní, nemohli bychom komunikovat, pokud bychom byli zcela stejní, neměli bychom si co říci.

(Potlesk)

A to je vše, co chci říci o dialogu, chci však ještě dodat, že dialog nemusí stačit. Od konce 18. století do roku 1933 vedli spolu Židé a Němci dialog, stejně jako existoval dialog a dokonce přátelství mezi Hutí a Tutsii ve Rwandě, nebo mezi Srby, Chorvaty a Muslimy v Bosně a v Kosovu. Dialog nás spojuje dohromady, nemůže nás však udržet při sobě, jestliže nás jiné síly rozdělují.

Rád bych proto zmínil ještě jedno slovo, které sehrává významnou úlohu při uzdravování rozdělených společností. Tím slovem je „smlouva“. Smlouva sehrála významnou úlohu v evropské politice 16. a 17. století ve Švýcarsku, v Nizozemsku, ve Skotsku a v Anglii. Smlouva tvoří základ americké kultury od samého počátku až dodnes, od Mayflowerové smlouvy v roce 1620 po projev Johna Winthropa na lodi Arabela v roce 1631 až do dnešních dnů. Nevím, o čem bude hovořit Barack Obama ve svém inauguračním projevu, ale jistě připomene pojem smlouvy, nebo se o ní zmíní.

Smlouva je samozřejmě klíčovým slovem hebrejské bible a to z jednoduchého důvodu: biblický Izrael byl tvořen 12 různými kmeny, z nichž každý trval na zachování své vlastní identity.

Co je to smlouva? Smlouva není dohoda. Dohody se uzavírají na omezenou dobu, s určitým záměrem, mezi dvěma či více stranami, z nichž každá usiluje o vlastní prospěch. Smlouvy mezi sebou uzavírají na neurčito dvě či více stran, které se spojují poutem věrnosti a důvěry, aby mohly společně dosáhnout toho, co by samy nedosáhly. Dohoda je jako obchod; smlouva je jako manželství. Dohody patří do oblasti tržní a státní, do oblasti hospodářství a politiky, což jsou místa pro soutěžení. Smlouvy patří do oblasti rodiny, společenství, dobročinnosti, což jsou místa spolupráce. Dohoda je mezi mnou a vámi – samostatnými osobami –, avšak smlouva je o nás – je kolektivním vlastnictvím. Dohoda je o zájmech; smlouva o identitě. A odtud pochází důležitý rozdíl, který evropská politika ne zcela dostatečně zohledňuje, rozdíl mezi sociální dohodou a sociální smlouvou: sociální dohoda vytváří stát; sociální smlouva vytváří společnost.

(Potlesk)

Společnost může existovat bez státu – v dějinách máme několik příkladů – může však existovat stát bez společnosti, něčeho, co by lidi spojovalo? Nevím. Můžete udržet lidi pohromadě mnoha různými způsoby: násilím, strachem, potlačováním kulturních rozdílů, tím, že donutíte všechny přizpůsobit se. Pokud se však

rozhodnete respektovat integritu mnoha kultur, pokud uznáváte to, co nazývám – jak připomněl pan předseda – vznešenost odlišnosti, pak k vytvoření společnosti potřebujete smlouvu.

Smlouva obnovuje jazyk spolupráce ve světě soutěže. Soustřeďuje se na povinnosti a nikoli jen na práva. Práva jsou neodmyslitelná, avšak práva vytváří konflikty, které práva samotná nemohou vyřešit: právo na život proti právu volby; mé právo na svobodu proti vašemu právu na respekt. Práva bez povinností jsou rizikové hypotéky morálního světa.

(Hlasitý potlesk)

Smlouva nás nutí přemýšlet o vzájemnosti. Smlouva říká každému z nás: pokud chceme být respektováni, musíme respektovat druhé; musíme respektovat svobodu druhých, pokud oni mají respektovat naši svobodu. Evropa potřebuje novou smlouvu a čas začít je nyní.

(Potlesk)

Nyní, v době finanční krize a hospodářského poklesu, protože v těžkých dobách si lidé uvědomují, že sdílíme společný osud.

Prorok Izaiáš předpovídal, že přijde den, kdy lev a beránek budou žít společně. Doposud k tomu nedošlo. I když v jedné zoologické zahradě měli klec, kde lev a beránek žili společně, a jeden návštěvník se ptal ošetřovatele: „Jak to děláte?“ „Ošetřovatel mu odpověděl: „Je to snadné, jen musíte mít každý den nového beránka!“

(Smích)

Byla však doba, kdy lev a beránek žili společně. Kde to bylo? Na Noemově arše. A proč? Ne že by se naplnila utopie, ale proto, že věděli, že jinak by se oba utopili.

Přátelé, minulý čtvrtek – před šesti dny – arcibiskup z Canterbury a já jsme vedli delegaci představitelů všech vyznání v Británii, vůdců muslimského společenství, hinduistů, sikhů, buddhistů, džinistů, zoroastristů a bahájistů do Osvětlení, kde jsme společně strávili den. Zde jsme společně plakali a zde jsme se společně modlili s vědomím toho, co se stane, když přestaneme respektovat odlišnost těch, kteří jsou jiní než my.

Bůh nám dal mnoho jazyků a kultur, ale pouze jeden svět, na němž žijeme společně, a který se stává den ode dne menším. Kéž my, země a kultury Evropy, ve své nádherné rozmanitosti, sepíšeme novou evropskou smlouvu naděje.

(Sněmovna odpověděla řečníkovi mohutnými ovacemi.)

Předsedající. – Sire Jonathane, jménem Evropského parlamentu mám tu čest poděkovat vám za vaše významné poselství. Rád bych vám poděkoval za váš velký příspěvek k mezikulturnímu dialogu.

Hovořil jste o vzájemném respektu a uznání druhých. Domnívám se, že to je to, co jsme se naučili z naší evropské historie. Řekl jste, že to, co nás spojuje, je víc než to, co nás rozděluje. To je princip – a tím jste uzavřel – našeho závazku vůči silné a demokratické Evropské unii, která je založena na důstojnosti každého člověka.

Sire Jonathane, děkuji vám za vaše poselství. Přeji všechno nejlepší vám, náboženství, které zastupujete, a mírovému spolužití všech náboženství na našem kontinentě i ve světě. Děkuji vám, sire Jonathane.

(Potlesk)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN McMILLAN-SCOTT

Místopředseda

7. Hlasování (pokračování)

Předsedající. – Pokračujeme nyní v hlasování.

(Ohledně výsledků hlasování a dalších údajů viz zápis.)

7.1. Úprava společné zemědělské politiky (A6-0401/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (hlasování)

7.2. Podpora pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (A6-0390/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (hlasování)

7.3. Strategické směry Společenství pro rozvoj venkova (programové období 2007–2013) (A6-0377/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (hlasování)

8. Vysvětlení hlasování

Ústní vysvětlení hlasování

- Zpráva: Piia-Noora Kauppi (A6-0400/2008)

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – Pane předsedající, ráda bych poděkovala paní Kauppiové za její zprávu o elektronických podnikových rejstřících, kterou plně podporuji. Je to skvělá myšlenka a vynikající zpráva a Parlament je zajedno, pokud jde o podporu její realizace.

Doufám, že elektronický podnikový rejstřík budeme mít v členských státech co nejdříve, stejně jako celoevropskou elektronickou platformu obsahující všechny informace, které musejí podniky zveřejňovat. Realizace těchto návrhů s sebou přinese méně byrokracie, více transparentnosti, menší administrativní zátěž, nižší náklady pro podniky a v důsledku větší konkurenceschopnost evropských společností.

- Zpráva: Andreas Schwab (A6-0349/2008)

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Hlasovala jsem pro zprávu o nařízení o evropských statistikách, kterou vypracoval pan Andreas Schwab. Důvodem, proč jsem hlasovala pro přijetí této zprávy, je skutečnost, že obsah nového nařízení je skutečně důležitý a významně zlepšuje stávající nařízení. Mám na mysli definici evropského statistického systému a jeho místo v právní úpravě Společenství. Nařízení rovněž stanoví funkce vnitrostátních statistických orgánů v evropském statistickém systému při řešení otázek statistické důvěrnosti a statistické kvality. Je to nepochybně pokrok s ohledem na stávající situaci a na platné nařízení.

Návrh Evropské komise na rozdělení Výboru pro Evropský statistický systém na dvě části považuji za kontroverzní a názor zpravodaje, že by funkce neměly být rozdělovány, považuji za přijatelnější a hodný podpory. Věřím však, že pokud Evropský parlament, Rada a Komise budou v budoucnu pracovat společně, podaří se nám tyto rozdílné názory překonat.

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, chci přednést vysvětlení k hlasování o zprávě týkající se odlišení. V poslední zemědělské reformě bylo rozhodnuto, že zemědělci budou mít jistotu plánování do roku 2013. Z tohoto důvodu jsem byl proti realizaci odlišení v míře, která by znamenala pro zemědělce výraznější ztráty. S výsledkem jsem spokojen a rád bych poděkoval všem svým kolegům poslancům, kteří hlasovali pro zvýšení podpory z 5 000 EUR na 10 000 EUR, což znamená, že malým podnikům se tolik nesníží částka odlišení.

Jestliže mluvíme v politice o jistotě plánování, měli bychom ji také zajistit zemědělcům. Jsem proto spokojen s výsledky dnešní zprávy o odlišení a doufám, že Rada tyto naše výsledky přijme.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Pane předsedající, dnešním hlasováním skončila téměř dvanáctiměsíční práce na přípravě našeho stanoviska k fungování společné zemědělské politiky. Je to důležité kvůli změnám, kterými jsme napomohli zjednodušení této politiky. Zároveň bychom však měli zachovat její rozměr na úrovni Společenství a zajistit rovné podmínky hospodářské soutěže. Doufám, že ministři zemědělství zemí EU si postoj přechtou a přijmou naše návrhy.

Zejména mám na mysli návrhy týkající se zjednodušení požadavků podmíněnosti, včetně odkladů realizace požadavků týkajících se oblasti dobrých životních podmínek zvířat, oblastí C, ze strany nových členských států do roku 2013. Nová řešení jsou bohužel navržena způsobem, který nezohledňuje situaci či model

zemědělství v nových členských státech. Zahajujeme nyní rozpravu o budoucnosti společné zemědělské politiky po roce 2013 a o přezkumu finančního výhledu. Máme před sebou mnoho práce.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Pane předsedající, rád bych vyjádřil své ocenění kladnému hlasování, které zde dnes proběhlo ohledně společné zemědělské politiky, a rovněž bych rád uvítal navržené politiky, jako je poskytování ovoce a zeleniny školám.

Pokud však jde o samotnou politiku, rád bych ještě jednou upozornil na povinné odlišení navržené Komisí a prohlásil, že jsem zcela proti. Politika musí být pružná a členské státy musí mít možnost podle svého uvážení toto odlišení zvýšit nebo snížit.

Podle mého názoru je hranice 5 000 EUR příliš nízká. Měla by být zvýšena na částku 10 000 EUR, která by ochránila a podpořila zemědělce s nízkými příjmy – nemyslím si, že by měli kvůli povinnému odlišení přijít o peníze.

- Zprávy: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008)

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl jsem vystoupit a veřejně uvést důvody, proč jsem v závěrečném hlasování hlasoval proti Santosově zprávě 0401 a 02. Tato zpráva vychází pouze z kontroly stavu společné zemědělské politiky, která nezohledňuje změněné podmínky ve světě. Jednáme o podrobnostech, ale nevidíme hlavní problém.

Společná zemědělská politika, k jejímuž ověření používáme kontrolu stavu, byla vytvořena s cílem omezit zemědělskou produkci v zájmu podpory ochrany životního prostředí, protože to byly podmínky, za nichž byla vytvořena. Dnes víme, že hospodářské podmínky se zásadně změnily, avšak SZP zůstává víceméně stejná, a my jednáme pouze o tom, zda je lepší první nebo druhá varianta, zda potřebujeme více či méně těch či oněch opatření, která se nyní s ohledem na budoucí výzvy ukázala jako nedostatečná.

Považuji za nepřijatelné, abychom se do nekonečna zabývali malými a specifickými zájmy a pomíjeli obecný prospěch. Jsem přesvědčen, že hlavní obětí tohoto nedostatku odvahy je zemědělství samotné. Hlasoval jsem proti této zprávě s cílem vyvolat dialog a diskusi; technické podrobnosti, které nemohou být zahrnuty do jednominutového projevu, jsem zveřejnil na své internetové stránce a uvádím zde i své důvody.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Pane předsedající, maďarští poslanci za Skupinu sociálních demokratů v Evropském parlamentu hlasovali pro přijetí zpráv pana Capoulase Santose, protože tyto zprávy jsou mnohem příznivější pro nové členské státy stejně jako pro Maďarsko. Povinné odlišení a postupné odlišení nejsou tak tvrdé jako v návrhu Komise. Lituji, že nebyl schválen pozměňovací návrh skupiny ALDE ohledně povinného odlišení. Je to škoda, přesto je to dobrá zpráva.

Pokud jde o druhou zprávu, předložila skupina sociálních demokratů pozměňovací návrh 67. Je velmi důležité, aby intervenční systém nebyl měněn na základě nabídkových řízení. Zachování stávajícího systému je přínosné. Z tohoto důvodu jsem hlasoval pro přijetí zprávy.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pane předsedající, blahopřeji panu Capoulasi Santosovi k jeho velmi složité práci. Delegace Fine Gael tyto zprávy podpořila s určitými výhradami. Pokud jde o mléčné kvóty, hlasovali jsme pro větší flexibilitu a větší procentní navýšení kvót, které by dalo zemědělcům možnost vyrábět více mléka, pokud si to budou přát. Lituji, že plénum tento názor nesdílelo a že jsme se vrátili k návrhu Komise.

Za druhé, pokud jde o odlišení, jsme znepokojeni přesunem prostředků z pilíře 1 do pilíře 2, protože tak zemědělci přicházejí o prostředky, které jsou použity na režimy vyžadující spolufinancování ze strany členských států, které však nelze do budoucna zaručit. Navýšení podílu na 10 000 EUR, které Parlament odhlasoval, je pozitivní. Ráda bych vyjasnila, že naše hlasování k bodu odůvodnění 6 – pozměňovací návrhy 190 a 226 – bylo „+“ (pro). Doufám, že Rada pomůže odvětví chovu ovcí, které se potýká s problémy, v jeho úvahách o budoucnosti a současnosti.

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0401/2008)

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Rád bych vás upozornil na pozměňovací návrh 54, předložený panem Deßem a skupinou dalších poslanců Evropského parlamentu. Pokud by byl tento pozměňovací návrh přijat, zavedl by se tak otřesný dvojí standard mezi starými a novými členskými státy, protože nové členské státy by mohly zvýšit kvóty jen v případě, že jim to umožní finanční rok. Vidím, že pan Deß je stále v sále – možná by mi mohl vysvětlit, zda finanční rok umožňuje zvýšení kvót pro nové členské státy. Tento pozměňovací

návrh nebyl naštěstí ve sněmovně přijat, ale odmítnut, což mi umožnilo hlasovat pro přijetí celé zprávy a jsem velmi rád, že Parlament zabránil vytvoření dvou kategorií členských států, pokud jde o zvýšení mléčných kvót.

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, zpráva o mléčných kvótách požaduje zvýšení mléčných kvót. Společně se všemi svými kolegy z CSU jsem hlasoval proti všem pozměňovacím návrhům požadujícím zvýšení kvót. Mléčné kvóty, které se mají uplatňovat do 31. března 2015, mají za cíl stabilizovat evropské trhy s mlékem. Na evropském trhu s mlékem jsou v současnosti přebytky.

Vytváří se tak značný tlak na ceny mléka. Jakékoli další zvýšení kvót posílí pokles výkupních cen pro výrobce mléka. Ohrozilo by to živobytí řady zemědělců. Nepotřebujeme zvýšení kvót, potřebujeme spíše vytvořit systém, který bude pružně reagovat na situaci na trhu. Pokud se však většina v tomto Parlamentu a v Radě usnese na postupném zrušení mléčných kvót do roku 2015, bude zapotřebí vytvořit mléčný fond, který zajistí pokračující výrobu mléka do budoucna ve znevýhodněných oblastech a v oblastech pastvin.

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008), (A6-0390/2008), (A6-0377/2008)

Daniel Hannan (NI). – Pane předsedající, pokud bych měl vytvořit co nejnákladnější, nejnehospodárnější, nejzkorumpovanější, nejnemorálnější a nejbyrokratičtější systém podpory zemědělství, nejsem si jist, zda bych byl schopen přijít s něčím tak geniálním, jako je společná zemědělská politika, systémem, který nás jako daňové poplatníky nutí financovat výrobu potravin, pro které neexistuje trh, a pak nás znovu nutí financovat jejich udržitelnou cenu. Často pak ještě jako daňoví poplatníci musíme platit za likvidaci potravin, které nebyly prodány.

Dále pak poškozujeme životní prostředí, protože podpory založené na výkonu vedou k bourání živých plotů a k používání pesticidů a nešetrných hnojiv a samozřejmě způsobují hladovění v Africe. Tento systém je pak zvláště škodlivý pro země, jako jsou vaše a moje, které jsou dovozci potravin s relativně výkonným zemědělským odvětvím a které jsou proto postiženy jak pozitivně, tak negativně tím, že musejí více přispívat do systému než ostatní členské státy EU a méně z něj dostávají.

Cokoli, co bychom učinili, by bylo lepší než společná zemědělská politika. Ať by se jednalo o přímé podpory nebo jakýkoli jiný systém. A abyste nemysleli, že jsem zapomněl, je nejvyšší čas, abychom předložili Lisabonskou smlouvu k referendu. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Christa Klaß (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, hlasovala jsem pro přijetí Capoulas Santosovy zprávy a pozměňovacího návrhu 186, který doporučuje odlišení ve výši 10 000 EUR.

Tato záležitost se dotýká drobných zemědělců v Evropě. Proces odlišení musí být uplatňován umírněně. Malé zemědělské podniky v Evropě potřebují podporu ze strany EU, aby mohly přežít v rámci příjmové struktury EU. Chceme zdravé potraviny, které budou vyráběny v Evropě a které budou dostupné za přijatelné ceny. Chceme zachovat řízení krajiny. A s ohledem na to musíme poskytnout našim zemědělcům podporu, aby mohli i v budoucnu nadále vyrábět zdravé potraviny v Evropě, která má jedny z nejpříznivějších klimatických podmínek na světě. Z tohoto důvodu jsem hlasovala pro přijetí Capoulas Santosovy zprávy.

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0390/2008)

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, hlasoval jsem proti zprávě Capoulas Santos týkající se Evropského fondu pro rozvoj venkova. Tento program jsme uvedli v život teprve před dvěma lety a fakticky začal fungovat teprve minulý rok. Žadatelé začali zpracovávat svoje projekty a učit se pravidla tohoto fondu. Nyní pouze po uplynutí jednoho roku tato pravidla měníme. Takový krok nelze podporovat, protože to přinese pouze ztráty a oddálení financování projektů, které venkov potřebuje. Měnit pravidla tak často nemůže přinést nic dobrého, proto jsem hlasoval proti.

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008), (A6-0390/2008), (A6-0377/2008)

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Pane předsedající, jednáme o velmi důležitém tématu. Z posouzení společné zemědělské politiky vyplývá, že by bylo vhodné, aby byla v budoucnu založena na spravedlivých zásadách. Společná zemědělská politika by měla především zajišťovat dostupnost potravin v Evropě, soběstačnost a výrobu potravin na vývoz, stejně jako ekonomické zajištění rodin živících se

zemědělstvím, životaschopnost zemědělské výroby, stejné podpory pro zemědělce ve starých a nových členských státech, bezpečnost životního prostředí, zachování biologické rozmanitosti, ukončení pěstování geneticky modifikovaných organismů v celé Evropské unii, rozvoj venkova, zajištění pokroku pro nejchudší regiony, ochranu kulturního dědictví a zachování tradiční kultury, stejně jako přístup venkovských obyvatel ke vzdělání, kultuře a technickému rozvoji. Těchto cílů můžeme dosáhnout pouze tehdy, pokud se poučíme ze stávajících zkušeností a odhodláme se k odvážným řešením.

Písemná vysvětlení hlasování

Doporučení pro druhé čtení: Karin Scheele (A6-0425/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), písemně. – (LT) Evropský akční plán pro životní prostředí a zdraví na období 2004-2010 uznává potřebu zlepšit kvalitu, možnost srovnání a dostupnost informací o zdravotních podmínkách a chorobách souvisejících se životním prostředím prostřednictvím statistického programu Společenství. Jsem přesvědčen, že se jedná o velmi důležité nařízení. Musíme vědět, jak vnímá naše společnost zdraví a jak náchylná je k různým chorobám. Toto nařízení zavádí společný systém provádění statistik v rámci Společenství o veřejném zdraví a bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Shromažďování informací v rámci Evropské unie o tom, jak občané vnímají své zdraví, fyzické a duševní činnosti a postižení, nemoci, které jsou na vzestupu nebo na ústupu, zranění, škody způsobené alkoholem a drogami, životní styl a dostupnost institucí poskytujících zdravotní péči, je velmi důležité.

Statistiky budou muset obsahovat informace důležité z hlediska akcí Společenství v oblasti zdraví společnosti, zaměřené na podporu vnitrostátních strategií vytvářejících kvalitní a stabilní zdravotní péči přístupnou všem.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Toto nařízení vytváří společný rámec systematické tvorby statistik Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. V současnosti jsou statistické informace v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci shromažďovány především na dobrovolném základě. Přijetí tohoto nařízení formálně potvrdí současnou „džentlmenskou dohodu“ a zaručí pokračování shromažďování údajů stejně jako jejich kvalitu a srovnatelnost.

V prvním čtení v roce 2007 přijal Evropský parlament 12 pozměňovacích návrhů k návrhu Komise. Většina pozměňovacích návrhů se týkala horizontálních otázek, jako je začlenění rovnosti pohlaví a věku do souhrnu proměnných a využití dodatečného a doplňkového financování poskytovaného některými programy Společenství v obou oblastech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení. Některé pozměňovací návrhy byly přijaty k přílohám týkajícím se veřejného zdraví nebo bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jako je například shromažďování údajů o ochraně proti pandemiím a přenosným chorobám.

V následných jednáních se slovinským předsednictvím byly do společného postoje začleněny téměř všechny pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem. Rada rovněž provedla v textu některé další změny, které však byly obecně vzato přijatelné.

Duarte Freitas (PPE-DE), písemně. – (PT) Toto nařízení vytváří společný rámec systematické tvorby statistik Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Statistiky by měly mít formu harmonizovaného a jednotného souboru informací vytvářeného úřadem Eurostat společně s vnitrostátními statistickými institutů a dalšími vnitrostátními orgány odpovědnými za tvorbu úředních statistik.

V současnosti jsou statistické informace v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci shromažďovány především na dobrovolném základě.

Souhlasím s navrhovaným nařízením, protože jeho cílem je upevnit dosažený pokrok v pravidelném shromažďování údajů v obou dotčených oblastech tím, že formálně stvrdí stávající neformální dohodu mezi členskými státy a zaručí pokračování shromažďování údajů a vytvoření regulačního rámce pro zlepšení kvality a srovnatelnosti údajů prostřednictvím společných metodologií. Určitě zajistí větší průhlednost plánování, udržitelnost a stabilitu požadavků Společenství na statistiky v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně. – V současnosti neexistují harmonizované standardy týkající se statistik Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Harmonizace

těchto statistik výrazně zlepši srovnatelnost a tvorbu politik. Společný postoj jako celek přijímá pozměňovací návrhy, které předložila tato sněmovna v prvním čtení, a proto jsem mohl zprávu paní Scheeleové podpořit.

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Stres, který s sebou přináší moderní pracovní život a nové typy pracovních smluv, nejistota zaměstnání a nerovnováha mezi pracovním a soukromým životem, zanechává svou stopu. Ze statistik vyplývá, že jednou z hlavních příčin předčasného odchodu z pracovního života jsou problémy související s duševním zdravím. Nejistota zaměstnání souvisí se stále rostoucím počtem případů šikanování. Stále častější jsou rovněž zdravotní problémy, jako například bolesti páteře. V posledních letech se navíc množí případy, kdy jsou zaměstnanci propouštěni během nemoci nebo v důsledku úrazu v zaměstnání. Čelíme řadě problémů a potřebujeme statistické údaje, abychom si udrželi přehled o nejnovějším vývoji. Z tohoto důvodu jsem hlasoval pro přijetí zprávy paní Scheeleové.

Dumitru Oprea (PPE-DE), písemně. – (RO) Jednoznačně potřebujeme statistiky Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud máme zajistit podporu pro strategie, jejichž cílem je vytvoření kvalitní lékařské péče, která bude životaschopná a přístupná všem.

Zdraví a bezpečnost při práci je oblast, která podporuje ochranu života pracovníků, jejich integritu a zdraví a která jim vytváří pracovní podmínky zajišťující dobré životní podmínky z hlediska tělesného, psychologického i sociálního. K tomu potřebujeme soudržný a trvalý program, který bude ochraňovat pracovníky proti riziku úrazů a nemocí z povolání.

Podporuji tento návrh usnesení, protože v současnosti nemám organizovaný a společný soubor údajů schopný zajistit kvalitu a srovnatelnost informací pocházejících ze statistických systémů každé země. Statistika Společenství v oblasti veřejného zdraví by se měla přizpůsobovat dosaženému pokroku a dosaženým výsledkům v rámci opatření Společenství v oblasti veřejného zdraví.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písemně. – (PL) V dnešním hlasování jsem hlasoval pro přijetí doporučení ke společnému postoji Rady ohledně přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o statistice Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Jsem toho názoru, že naše strategie na podporu zdraví by měla klást zvláštní důraz na prevenci chorob a včasnou diagnózu. Tato strategie bude účinná, pokud zajistíme lidem odpovídající zdravotní péči a léčebná zařízení a pokud omezíme rozdíly v přístupu ke zdravotní péči mezi členskými státy Evropské unie.

Nedokážeme vytvořit společnou strategii zdravotní péče, pokud nebudou mít příslušné statistické orgány k dispozici potřebné údaje. Přijetí nařízení bude proto představovat pokrok v lepší koordinaci akcí Společenství, pokud jde o statistiky v oblasti veřejného zdraví. Shromažďování informací o pandemiích a infekčních chorobách bezpochyby přispěje k jejich lepší kontrole.

Je třeba připomenout, že v současnosti jsou statistiky v oblasti veřejného zdraví a zdravotní péče vytvářeny pouze na dobrovolném základě. Cílem nařízení je tedy formálně stvrdit stávající řešení a zajistit pokračování shromažďování údajů.

Jednomyslné schválení ze strany Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin poukazuje na důležitost a správnost této zprávy.

- Zpráva: Piia-Noora Kauppi (A6-0400/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně. – Hlasoval jsem pro přijetí zprávy paní Kauppiové. Společnosti v Evropě by měly mít možnost působit v prostředí, které je nebude nadměrně zatěžovat. Členské státy však musí mít možnost stanovit vlastní požadavky a musí být dodržena zásada subsidiarity. Jsem spokojen, že zpráva paní Kauppiové vytváří odpovídající rovnováhu.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písemně. – (PL) Hlasoval jsem pro přijetí zprávy o směrnici Evropského parlamentu a Rady, pokud jde o závazky některých forem společností v oblasti zveřejňování a překladů, jejímž cílem je omezit nadměrnou administrativní zátěž některých forem společností.

Cílem návrhů je odstranit z vnitrostátního práva všechna ustanovení vyžadující zveřejňování dodatečných informací spojených se zvýšením nákladů podniků.

Podle stávajících předpisů musí být některé informace zapsány v obchodním rejstříku členských států a zveřejněny ve vnitrostátním úředním věstníku.

V současné době, kdy obchodní rejstříky poskytují informace na internetu, nepřináší zveřejnění ve věstníku ve většině případů přidanou hodnotu, pouze vystavuje společnosti vyšším nákladům.

Navrhované změny poskytují členským státům možnost při stanovování požadavků na zveřejňování dodatečných informací a zajišťují, že společnosti nebudou vystaveny dalším, často zbytečným, platbám.

- Zpráva: Andreas Schwab (A6-0349/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), písemně. – (LT) Úkolem statistiky je poskytnout dostatek objektivních údajů, které mohou být použity v procesech utvářejících veřejné mínění a ovlivňujících rozhodování. Statistiky EU a členských států tvoří bezprostřední podklad politických a správních rozhodnutí. Proto při harmonizaci statistických systémů v EU musíme zohledňovat jejich význam.

Je třeba zajistit vědeckou nezávislost statistického výzkumu v Evropě. Navíc nařízení nesmí být v rozporu se zásadou subsidiarity.

Podporuji návrh nařízení Komise o evropských statistikách, který představuje právní základ pro shromažďování statistických údajů na evropské úrovni a který přezkoumává platný právní systém, jímž se řídí tvorba statistik na evropské úrovni.

Bruno Gollnisch (NI), písemně. – (FR) Hlasovat proti zprávě, která se původně jevila jako technická, protože souvisí s tvorbou statistik Společenství, se může jevit absurdní. Takovéto údaje mohou být ve skutečnosti prospěšné a mohou napomoci rozhodování.

Avšak navzdory vyhlášenému záměru vede toto nové nařízení k tvorbě nových komplikovaných statistik a zvyšuje statistickou zátěž vnitrostátních orgánů a podniků z hlediska administrativního i z hlediska finančních nákladů, a to navzdory častým prohlášením o zjednodušení a omezení této zátěže.

Navíc bruselská Evropa nám každým dnem ukazuje, co si myslí o údajích, které by měla používat. Uvedu pouze dva příklady. Za prvé, omezené návrhy na podporu reálné ekonomiky, která začíná zaznamenávat hospodářský pokles, podporu, která bude v každém případě podléhat dogmatickému primátu posvátné hospodářské soutěže, svobodného světového obchodu a „stupidního“ Paktu stability a růstu. Za druhé, popírání inflace, která postihla domácnosti od zavedení euro mincí a bankovek. Cena některých základních druhů zboží ve skutečnosti vzrostla za posledních 6 let dvojnásobně až trojnásobně, zatímco Evropská centrální banka vychází z celosvětových a zavádějících úhrnů a požaduje snížení platů.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně. – Shromažďování údajů sehrává životně důležitou úlohu při tvorbě politik a rozhodování. Návrh Komise v této oblasti zajistí pevné právní postavení shromažďování údajů a já jsem hlasoval pro přijetí Schwabovy zprávy.

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písemně. – (FR) Na základě zprávy portugalského poslance, pana Luise Manuela Capoulase Santose, jsem hlasoval pro přijetí legislativního usnesení, kterým se mění návrh nařízení Rady, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor pro zemědělce v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce. S cílem vyloučit ohrožení dodávek potravin v rámci vyvážené a udržitelné správy půdy je nezbytné schválit koncepci zajištění potravin. Vítám a podporuji požadavky na zjednodušení postupů. Podporuji nástroje Společenství pro krizové řízení. Toto hlasování potvrzuje pozitivní posun ve vnímání zemědělství z hlediska politik Společenství. Problém budoucnosti zemědělství však není vyřešen: stane se předmětem předvolební rozpravy v roce 2009 a politických jednání, která budou zahájena bezprostředně po volbách.

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Potvrzuji, že jsem hlasoval pro Capoulas Santosovu zprávu, rád bych však upozornil na dvě hlediska, která mohou být pro zemědělce v mé zemi neudržitelná. První se týká mléčných kvót: jednoprocentní navýšení, které je výsledkem dosaženého kompromisu, je skutečně příliš malé a nemůže uspokojit legitimní požadavky zemědělců.

Další nevyhovující oblastí je financování tabáku. I když jsem v tomto bodě v rozporu s postojem své skupiny, jsem pevně přesvědčen, že pomoc by měla být zachována. Ukončení podpory ve skutečnosti nijak nepomůže v boji proti kouření, bude mít ale negativní dopad na ochranu pracovních míst v odvětví, které zaměstnává více než 500 000 pracovníků ve 27 členských státech. Doufám v nápravu během dalších kroků následujících po dnešním přijetí zprávy.

Bastiaan Belder (IND/DEM), písemně. – (NL) Kontrola stavu společné zemědělské politiky je rozsáhlá a důležitá oblast. Ať se nám to líbí nebo ne, určujeme směr, kterým se bude zemědělská politika ubírat po roce 2013. Dovolte mi v této souvislosti uvést dvě hlediska.

Oddělená podpora umožňuje více tržně orientované – a tím i konkurenceschopnější a inovativnější – zemědělství, neměli bychom se však uchýlovat k plně liberalizovanému zemědělskému trhu. Neměli bychom odhazovat deštník ihned, jakmile se objeví slunce. Intervenční mechanismy, pojištění atd. by měly být uspořádány tak, aby nenarušovaly trh a zároveň by měly představovat skutečnou záchrannou síť.

Návrhy, jak přesunout značné finanční prostředky do druhého pilíře prostřednictvím odlišení, nemají moji podporu. Prostředky v rámci prvního pilíře jsou vynakládány rozumněji než fondy pro rozvoj venkova. Navíc zde předvídám problémy v oblasti spolufinancování s ohledem na rovné podmínky.

Hanne Dahl (IND/DEM), písemně. – (DA) Červnové hnutí hlasovalo proti pozměňovacímu návrhu 208 ve zprávě, protože vznik infekčních onemocnění zvířat je způsoben nedostatečným veterinárním oddělováním zvířat. Problémy vznikají v souvislosti s komerčním využíváním zvířat. Jsou to proto zemědělci a jejich průmysl, kdo nese odpovědnost za odpovídající nakládání se zvířaty, jež by zabránilo vzniku nemocí, a za rizika s tím spojená.

Návrh zákona o společném rozdělování nákladů je špatný nápad, protože to bude znamenat, že to budou nakonec občané, kteří budou platit za něco, za co nenesou odpovědnost.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), písemně. – (GA) Cílem reformy společné zemědělské politiky by mělo být zlepšení politiky tak, aby život na venkově v celé Evropě byl udržitelnější, a to jak z hlediska sociálního a hospodářského, tak ekologického.

Opatření kontroly stavu představuje jistou směsici, která obsahuje některá zlepšení, jinde se však vyhýbá úkolům, které před námi leží. Život na venkově a zejména zemědělství čelí v současnosti mnoha hrozbám. Mladí zemědělci musejí opouštět půdu, zatímco velcí vlastníci půdy dostávají odměnu za to, že nechávají cennou zemědělskou půdu neobdělanou. Rovněž je ohrožena biologická rozmanitost.

Souhlasím s tím, že by mělo být možné využívat rezervní fondy pro nové zemědělce a mladé zemědělce i pro určité kategorie zemědělců v nejvíce znevýhodněných oblastech, jako je chov ovcí – které mají velký význam z hlediska zachování biologické rozmanitosti. Rovněž podporuji, aby byly podpory zemědělcům vypláceny dříve během roku, což zajistí zemědělcům větší stabilitu. Naše venkovská společenství potřebují stabilitu, která jim umožní plánování do budoucnosti.

Avril Doyle (PPE-DE), písemně. – I když jsem hlasovala pro Santosovu zprávu (A6-0402/2008) o návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor pro zemědělce v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce, nepodporuji pozměňovací návrh na zvýšení odlišení. V důsledku toho by byly další prostředky převedeny z pilíře 1 do pilíře 2, čímž by zemědělci (zejména drobní zemědělci) v zemích, jako je Irsko, přišli o přímé prostředky. Tyto prostředky by se dostaly do režimů, které vyžadují spolufinancování ze strany členských států – což je značně nejistý zdroj financování, na který se nelze spoléhat.

Lena Ek (ALDE), písemně. – (SV) Rozhodla jsem se hlasovat proti přijetí zprávy, neboť ze strany návrhu Komise se v řadě oblastí jedná jednoznačně o krok nesprávným směrem. Jako příklad může sloužit rozmělnění změn na přímou podporu pro rozvoj venkova. Většina schválila omezení přímé podpory o pouhých 6 % na léta 2009 a 2010. Komise navrhla snížit podporu o 7 % v roce 2009 a o 9 % v roce 2010. Osobně bych raději viděla větší snížení.

Navíc se zvýšila hranice, kdy se přímá podpora mění na podporu v rámci rozvoje venkova. Podle původního návrhu se tato změna měla uplatňovat na podpory ve výši 5 000 EUR ročně a více. Většina nyní odhlasovala, že tato hranice bude zvýšena na 10 000 EUR. V důsledku toho se sníží míra pasivní zemědělské pomoci přeměněné na aktivní pomoc v rámci rozvoje venkova. Tyto prostředky by mohly být lépe využity na zakládání nových podniků ve venkovských oblastech namísto pěstování plodin, které už přináší dostatečný zisk.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Navzdory některým zlepšením v této zprávě, k nimž jsme přispěli zejména přijetím našeho návrhu na zvýšení odlišení z 5 000 EUR na 10 000 EUR, s cílem podpořit větší sociální spravedlnost v pomoci vyplácené zemědělcům, litujeme, že další návrhy byly odmítnuty, i když některé získaly více než 200 hlasů, jako například podpora výroby cukru na Azorských ostrovech.

Rovněž litujeme, že nebyl přijat návrh na zjednodušení pomoci pro zemědělce, kteří dostávají podporu do výše 1 000 EUR, i když získal 175 hlasů. Tímto způsobem by se omezil nedostatek sociální citlivosti návrhu Komise a zjednodušily by se postupy a omezila byrokracie, což je záminka, na jejímž základě Evropská komise navrhla ukončit podporu nižší než 250 EUR ročně. To může poškodit až 90 000 drobných zemědělců v Portugalsku.

V důsledku toho a navzdory našemu hlasování proti přijetí zprávy nadále hájíme naše návrhy, protože se domníváme, že představují nejlepší způsob, jak podpořit portugalské zemědělce a naše rodinné zemědělství.

Glyn Ford (PSE), písemně. – Labouristická strana v Evropském parlamentu má řadu vážných výhrad k některým hlediskům této zprávy, která budou uchovávat a zhoršovat deformace v oblasti zemědělské produkce v rámci Evropské unie a na světové úrovni. S ohledem na to, že v dnešním hlasování byla předložena řada pozměňovacích návrhů, které tuto situaci posilují a zhoršují, nemohu hlasovat ani pro pozměněný návrh, ani pro návrh legislativního usnesení, navzdory skutečnosti, že zpráva obsahuje jiné prvky, které podporují.

Duarte Freitas (PPE-DE), písemně. – (PT) I když souhlasím s potřebou revidovat režimy podpor pro zemědělce, domnívám se, že návrh Komise zachází příliš daleko, což má vážný dopad na příjem zemědělců, kteří jsou strážci evropské venkovské krajiny a mají zásadní význam pro naši potravinovou soběstačnost.

Capoulas Santosova zpráva v řadě ohledů zlepšuje návrh Komise zejména tím, že umožňuje členským státům větší pružnost při stanovení minimální hranice plateb.

Hlasoval jsem proto pro hranici 10 000 EUR ročně při uplatňování odlišení, což napomůže mnoha malým a středním zemědělcům, a pro to, aby nebyla uplatňována vyšší hranice odlišení u družstev a dalších právnických osob tvořených několika zemědělci, kteří jednotlivě nedostávají více než 100 000 EUR, aby se tak předešlo nespravedlivému postihu zemědělců.

I když zpráva není ideální – například neumožňuje přerozdělení dodatečného odlišení –, jsem s konečným výsledkem hlasování v plénu spokojen, a z toho důvodu jsem hlasoval pro přijetí legislativních usnesení.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. – (SV) Výbor Evropského parlamentu pro zemědělství a rozvoj venkova se jako obvykle vydal jiným směrem než Komise. Namísto reformy společné zemědělské politiky chce výbor zvýšit podpory a zajistit větší podíl prostředků daňových poplatníků.

Červnový seznam chce jednoznačně zrušit vývozní náhrady za zemědělské produkty a hlasoval pro přijetí návrhů, které to doporučují. Jsme přesvědčeni, že EU způsobuje v zahraničí značné škody, když umožňuje dumpingový vývoz zemědělských produktů do chudých zemí, aniž by věnoval pozornost sociálním dopadům.

Červnový seznam požaduje zrušení společné zemědělské politiky a konstatuje, že je dobře, že Evropský parlament nemá pravomoc spolurozhodování v oblasti zemědělské politiky EU. Evropská unie by v opačném případě jinak uvízla v pasti protekcionismu a rozsáhlých podpor jednotlivým skupinám v odvětví zemědělství.

Jean-Marie Le Pen (NI), písemně. – (FR) Před velkým rozpočtovým obratem v roce 2013, který může předznamenat konec společné zemědělské politiky ve formě plíživé denacionalizace, se členské státy po zastřené reformě společné zemědělské politiky z roku 2003 snaží dosáhnout dohody o další reformě.

Deklarovaným cílem Komise je větší přizpůsobení se trhu prostřednictvím snížení přímých podpor na politiky v oblasti životního prostředí a rozvoje venkova.

Reforma však bohužel neodpovídá úkolům, před kterými Evropa stojí v oblasti zemědělství: uživit devět miliard lidí v roce 2050, obsazování omezených zemědělských oblastí, závislost na cenách vázaných na spekulace se zemědělskými surovinami atd.

V tomto proměnlivém a nestabilním prostředí musíme uhájit výjimky, které má prozatím zemědělství v rámci WTO, protože zemědělství a průmysl zpracování potravin nejsou oblastí podnikání jako každé jiné, ale představují nezicizitelnou tvorbu založenou na know-how a genu pokolení zemědělců.

A co když je kontrola stavu společné zemědělské politiky pouze prvním krokem k úplné liberalizaci společné zemědělské politiky bez regulace a bez jakékoli záchranné sítě?

Musíme být bdělí a kritizovat každý posun směrem k liberalismu v této oblasti, což neznamená zůstat nečinný.

Astrid Lulling (PPE-DE), písemně. – (DE) Nejsem nadšená výsledkem kompromisu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, jsem však přiměřeně spokojena. Podařilo se nám odvrátit nejhorší škody, které by naši zemědělci utrpěli v důsledku katastrofálního návrhu předloženého Komisí EU tím, že jsme zajistili, že přímé podpory nebudou v letech 2009 až 2013 sníženy o 13 %. Tyto přímé podpory, které mají pro naše zemědělce zásadní význam, budou sníženy pouze nejvýše o 1 % v roce 2009 a 2010 a o 2 % v roce 2011 a 2012.

Pokud se tyto prostředky dostanou do mléčného fondu, jak jsme navrhovali, například ve formě odměny za využívání travních porostů pro výrobce mléka, bude snížení přímých podpor méně bolestné. Ceny mléka opět klesají, neklesají však výrobní náklady. Například ceny umělých hnojiv vzrostly o 40 %. Komisařka však bohužel opět brojí proti mléčnému fondu.

I kdybychom nesnížili přímé podpory zemědělcům, které dosahují výše 5 000 EUR nebo dokonce až 10 000 EUR, jak to požadují pozměňovací návrhy překračující kompromis navržený Výborem pro zemědělství a rozvoj venkova, nebude to mít zvláštní dopad na zemědělce v Lucembursku, protože pod hranici 10 000 EUR se dostanou pouze zemědělské podniky, které nefungují „na plný úvazek“. Prioritou musí zůstat co nejnížší škrtky, protože jinak by zemědělci „na plný úvazek“ v Lucembursku neměli žádnou budoucnost, což je nepřijatelné.

David Martin (PSE), písemně. – Podporuji 2% nárůst mléčných kvót po 4 roky, protože jsem přesvědčen, že 2 % budou představovat nejméně bolestný přechod ke zrušení systému mléčných kvót v roce 2015.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písemně. – (EL) Hlasoval jsem proti přijetí zprávy pana Capoulase Santose o novém režimu podpory pro zemědělce v rámci společné zemědělské politiky, protože jsem přesvědčen, že udržitelnost zemědělství nelze zajistit na evropské úrovni. Odvětví zemědělství vyžaduje financování, pokud má být zajištěna udržitelnost odvětví a dostupnost potravin v Evropě. Financování by však mělo být zajišťováno z rozpočtu Společenství a nemělo by znevýhodňovat malé a střední výrobce například přijetím minimální hranice podpory. Naopak měřítko osobní práce by mělo při vyplácení podpor sehrávat hlavní úlohu a měla by být stanovena hranice maximální podpory na držbu.

Systém řešení krizí navrhovaný Komisí je však nedostatečný. Logičtější by bylo vytvořit veřejný zabezpečovací fond, který by byl financován z prostředků Společenství a jehož cílem by bylo předcházet krizím a nemocím rostlin a zajišťovat minimální příjem pro zemědělce. Zpráva rovněž neobsahuje žádný návrh na vytvoření mechanismu, který by řešil změnu klimatu, jež bezprostředně postihuje evropské zemědělce.

Neil Parish (PPE-DE), písemně. – Konzervativní poslanci Evropského parlamentu hlasovali proti této zprávě, protože se jedná o krok nesprávným směrem. Domnívám se, že je nezbytné, aby proces oddělení zahájený reformou z roku 2003 byl rozšířen na všechna odvětví tak, aby umožnil zemědělcům vyrábět to, co žádá trh, a dosáhnout skutečně rovných podmínek. Tato zpráva brání oddělování a snaží se dokonce zvrátit už přijatá rozhodnutí, konkrétně začlenění režimu tabáku do jednotné platby pro zemědělský podnik. Tato zpráva by zajistila prodloužení podpor vázaných na množství výroby v oblasti tabáku do roku 2012, což rozhodně nemůžeme přijmout.

Tato zpráva rovněž umožní příliš velkou pružnost využívání článku 68, a obáváme se, že by to mohlo narušit trh, umožnit podlouhnuté vyplácení vázaných plateb a mohla by proti ní vznést námitky WTO. A konečně vynětí prvních 10 000 EUR z odlišení společně s velmi nízkou mírou povinného odlišení EU bude mít za následek nedostatek prostředků pro silnou politiku rozvoje venkova a nepřiměřeně postihne zemědělce ve Spojeném království.

Luís Queiró (PPE-DE), písemně. – (PT) Rozprava o kontrole stavu společné zemědělské politiky představuje skvělou příležitost k zahájení důkladné diskuse o její reformě, která musí být provedena do roku 2013. Pokud má být tato reforma úspěšná, musíme postupovat s opatrností a klást důraz jak na konkurenceschopnost, tak i na rozměr ekologický a sociální, na rozvoj venkova a dostupnost potravin.

Dohoda dosažená mezi hlavními politickými skupinami – a to i zásluhou odhodlání zpravodaje pana Capoulase Santose – nabízí jistá řešení a přístupy, které – jak doufáme – Komise zohlední. I když zemědělství nespadá v současnosti do oblasti spolurozhodování, Parlament vyvíjel v tomto ohledu úsilí a tuto skutečnost by měly vlády využít.

Hlasoval jsem pro přijetí tohoto balíčku s ohledem na význam dosažených výsledků z hlediska příspěvku Společenství na pojištění a zachování nižších podpor, které jsou nesmírně důležité pro země, jako je Portugalsko. Stejně tak tomu je, pokud jde o vyvážené řešení pro odlišení v podpoře rozvoje venkova. Pokud

jde o mléčné kvóty, nedosáhli jsme bohužel rovnováhy, která by zabránila možnému poškození výrobců v regionech, jako je severní a střední Portugalsko a Azorské ostrovy.

Carl Schlyter (Verts/ALE), písemně. – (SV) Hlasuji pro odmítnutí této zprávy a jsem pro to, aby byla vrácena zpět Výboru, protože dále oslabuje reformy Komise, které jsou již beztak příliš malé a pomalé.

Olle Schmidt (ALDE), písemně. – (SV) Ohromné množství pomoci, kterou EU poskytuje domácímu zemědělství, je nemorální a přímo škodlivé. Tato pomoc ohrožuje světovou hospodářskou soutěž, která je, jak víme, podmínkou prosperity, je důvodem k potřebné reformě v odvětví zemědělství a omezuje volbu, kterou jako spotřebitelé máme.

Návrh vypracovaný Komisí je důležitý z hlediska dalších opatření na posílení liberalizace v souladu s reformami z roku 2003. Nemohu proto hlasovat pro přijetí zprávy pana Santose, která by do značné míry znamenala oslabení návrhu Komise.

Marek Siwiec (PSE), písemně. – Dnes se konalo důležité hlasování. Bylo důležité pro všechny zemědělce v Evropské unii. Někteří zemědělci však nemají tak silnou pozici jako ostatní, protože neměli doposud dostatek času, aby se přizpůsobili zemědělským strukturám Evropské unie. Všechny kapacity, které měli k dispozici, využili k vytvoření udržitelných zemědělských podniků, jakmile dostali tu možnost po roce 1989.

Tito zemědělci nejsou velkovýrobci, jaké známe z Francie nebo z Německa; jsou stále malí. Pro mou zemi, Polsko, jsou však velmi důležití. Pokud chceme venkov, kde budou lidé v budoucnu chtít žít a pracovat, budeme je potřebovat. A z toho důvodu potřebují naši zvláštní podporu. Hlasoval jsem proto tak, abych pomohl malovýrobcům, to je výrobcům v Polsku, a ukázal, že se dnes i v budoucnosti mohou spolehnout na naši i na mou podporu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písemně. – (RO) Hlasovala jsem pro přijetí zprávy o režimech podpory pro zemědělce v rámci společné zemědělské politiky. Podporuji společnou zemědělskou politiku.

Evropská unie musí podporovat zemědělce prostřednictvím přímých plateb a rozvíjet infrastrukturu na venkově. EU musí investovat do zemědělství, zejména v situaci, kdy hrozí světová potravinová krize. Podpořila jsem pozměňovací návrh 23, který uznává potřebu podpory odvětví chovu ovcí na úrovni Společenství, které vážně upadá.

Rovněž se domnívám, že by členské státy měly mít právo použít dodatečných 5 % z maximální částky na podporu zemědělců nebo skupin výrobců ve formě finančního příspěvku na náklady související s pojištěním. Zvláštní pozornost by měla být věnována drobným zemědělcům, což je důvod, proč jsem podpořila pozměňovací návrh 211, který stanoví odchylku od dalšího snížení přímých plateb v případě zemědělských družstev nebo skupin zemědělců, které soustřeďují podpory a dále je rozdělují svým členům. Hlasovala jsem pro pozměňovací návrhy 114 a 118, které umožní členským státům využít až 15 % jejich vnitrostátních maximálních částek na podporu zemědělců s cílem vyvážit specifické nevýhody, které postihují odvětví mléka, stejně jako chovatele hovězího, telecího a skopového masa.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písemně. – (EL) Nařízení pro uplatňování kontroly stavu společné zemědělské politiky představují rozhodný krok ke kontrole zemědělské produkce ze strany monopolních obchodních skupin s cílem zvýšit jejich zisky. Zároveň připravují cestu pro mohutný útok na malé a střední podniky v roce 2013, které jsou již nyní oslabovány.

Velké podniky vyvíjejí tlak na větší a rychlejší reformu společné zemědělské politiky a na její přizpůsobení pravidlům WTO, aby tak nadnárodní společnosti mohly zabrat ještě víc půdy, upevnit svou nadvládu ve výrobě a v prodeji potravin a posílit své postavení v mezinárodní hospodářské soutěži.

Malí a střední zemědělci již pocítují dopady společné zemědělské politiky, zejména po oddělení podpor od produkce v rámci reformy v roce 2003: opuštěné zemědělské podniky, úbytek venkovského obyvatelstva, vykořenění, opuštění krajiny a negativní dopady na životní prostředí.

Pocítují je rovněž dělníci, na které doléhá nesnesitelná tíže rostoucích cen potravin a zvýšené riziko pro veřejné zdraví plynoucí z nebezpečných látek a nejistých surovin a výrobních metod.

Jsme zásadně proti navrhovaným nařízením, která odhalují protivenkovský charakter společné zemědělské politiky. Vyzývám drobné a střední zemědělce, aby se připojili k dělníkům a společně bojovali proti protivenkovské politice EU a kapitálu.

(Písemné vysvětlení bylo zkráceno na základě článku 163 jednacího řádu)

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0401/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), písemně. – (PL) Hlasoval jsem dnes proti zprávě o nařízení Rady o úpravách ve společné zemědělské politice. Podle mého názoru nařízení nesplňuje očekávání řady skupin výrobců a nezmenšuje propast mezi zemědělci ve starých a nových členských státech Evropské unie. Odsuzuji skutečnost, že většina poslanců Evropského parlamentu nechápe problémy evropského a polského zemědělství, které vyžaduje změny. Avšak trend změn navrhovaných Evropskou komisí považuji za nepřijatelný.

Avril Doyle (PPE-DE), písemně. – Pokud jde o Santosovu zprávu (A6-0401/2008) o kontrole stavu společné zemědělské politiky, musím vyjasnit, že i když jsem hlasovala pro přijetí zprávy, je jedno hledisko společné zemědělské politiky, konkrétně podpora pěstování tabáku, které nemohu podpořit, a ani jsem je nepodpořila. Tabák patří k nejvíce dotovaným plodinám na hektar v EU.

Od počátku devadesátých let minulého století vynakládá EU ročně přibližně 1 000 milionů EUR na podpory pěstitelům tabáku. Navzdory snahám o omezení těchto podpor jsou doposud pěstitelům tabáku vypláceny podpory ve výši stovek milionů (963 milionů EUR v roce 2002). Je to zdaleka největší podpora ve srovnání s dalšími odvětvími zemědělství, a vytváří se tak zdeformovaná pobídka a dochází ke značnému plýtvání. Tato politika je nákladná, je nefunkční z obchodního hlediska a poškozuje dobré jméno EU, přičemž odhaluje podivnou rozpolcenost s ohledem na zdravotní cíle Evropské unie. Podpory poskytované na pěstování tabáku by měly být zcela zrušeny (nikoli podpory pěstitelům tabáku) a měly by se přesunout na podporu zdravého zemědělství mnohem rychleji, než se v současnosti plánuje.

Lena Ek (ALDE), písemně. – (SV) Návrh Komise na postupné zrušení mléčných kvót byl oslaben prostřednictvím požadavků na přezkum už v roce 2010. Navíc většina poslanců prosadila zřízení zvláštního mléčného fondu. Jsem přesvědčena, že tato zpráva mohla být lepší, kdybychom dokázali přijmout některé pozměňovací návrhy zaměřené na lepší přizpůsobení se trhu, jako je například větší zvýšení mléčných kvót. Tyto pozměňovací návrhy bohužel přijaty nebyly, a proto jsem hlasovala proti přijetí zprávy.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Litujeme, že naše návrhy byly odmítnuty. Jejich cílem byla odlišná společná zemědělská politika, založená na poskytování podpory zemědělcům v zájmu boje proti nestabilitě v zemědělském odvětví v důsledku výkyvů cen a na mechanismech regulace trhu zaručujících důstojný příjem pro malé a střední zemědělce s cílem předcházet úpadku venkova a desertifikaci řady regionů.

Rovněž litujeme, že byl odmítnut náš návrh usilující o zajištění financování veřejného pojištění v členských státech ze strany Evropské unie. Jeho cílem bylo zajistit zemědělcům minimální příjem v případě určitých katastrof jako například sucha, bouří, krupobití, lesních požárů nebo epizootických onemocnění.

Odmítáme oznámení o ukončení systému mléčných kvót, renacionalizaci společné zemědělské politiky a pokračující nespravedlnost v přidělování pomoci.

Obrana návrhu Evropské komise, i s určitými změnami, nepředstavuje dostatečně pevný základ pro požadavek odlišného postoje ze strany Rady.

Christofer Fjellner (PPE-DE), písemně. – (SV) Evropská komise v tomto návrhu přijímá řadu důležitých opatření, které se ubírají správným směrem v oblasti vytvoření konkurenceschopnějšího zemědělského odvětví prostřednictvím dalšího oddělení pomoci a zrušení povinného odlišení, vývozních dotací, mléčných kvót, podpory výroby a podpory trhu. Návrh rovněž požaduje přesun finančních prostředků z přímé pomoci zemědělské produkci na rozvoj venkova se zaměřením na čtyři prioritní oblasti změny klimatu, obnovitelné energie, vodního hospodářství a biologické rozmanitosti. Vzhledem k tomu, že Evropský parlament požadoval méně reformu a pomalejší změny, rozhodli jsme se podpořit původní návrh Komise a hlasovali jsme proti změnám navrženým Parlamentem.

Duarte Freitas (PPE-DE), písemně. – (PT) I když souhlasím s tím, že úpravy, které provedla Komise ve společné zemědělské politice, jsou nezbytné, mám dojem, že pokud jde o mléčné kvóty, poškozuje návrh Komise méně konkurenceschopné evropské regiony, které jsou ve velké míře závislé na odvětví mléka.

Domnívám se proto, že rušení mléčných kvót prostřednictvím nařízení (ES) č. 248/2008 by nemělo začít a nemělo by se v něm pokračovat, jak to navrhuje Komise a přijímá i zpravodaj.

Capoulas Santosova zpráva obsahuje jeden pozitivní prvek, jelikož požaduje vypracování zprávy v roce 2010, která by provedla rozbor stavu trhu s mlékem.

Nehlasoval jsem tedy proti této zprávě, protože podporuji změny v rafinaci cukru na Azorských ostrovech, které umožní pokračování této činnosti v regionu, kde z hospodářského hlediska neexistují žádné výraznější alternativy.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), písemně. – (DE) V dnešním hlasování o kontrole stavu společné zemědělské politiky jsem hlasovala proti přijetí zprávy o mléčném odvětví. Jsem toho názoru, že by neměly být kvóty nadále zvyšovány, dokud nebude provedena analýza trhu. Jsem přesvědčena, že požadavek Parlamentu na zvýšení kvót o 1 % v pěti fázích, jak to navrhuje Komise, vyše velmi špatný signál.

Velmi však vítám skutečnost, že Parlament se opět vyslovil pro mléčný fond. Fondy, které budou nezávislé na rozpočtu zemědělství a zejména na odvětví mléka, budou představovat účinný způsob, jak ulehčit tomuto odvětví a jak jej restrukturalizovat. Podporuji navíc žádost Komise, Parlamentu a Rady na vypracování zprávy o trhu s mlékem do 31. prosince 2010, která bude představovat základ rozpravy o dalších opatřeních na kontrolu mléčných kvót. Rovněž vítám skutečnost, že výše odlišení se zvýšila z 5 000 EUR na 10 000 EUR ročně. Znamená to, že Parlament podporuje malé zemědělské podniky, z nichž většina se u nás nachází v Bádensku-Württembersku a v Bavorsku.

Neil Parish (PPE-DE), písemně. – Konzervativní poslanci Evropského parlamentu podpořili pozměňovací návrhy umožňující zvýšení mléčných kvót nejméně o 2 % ročně do doby, než bude v roce 2015 zrušen režim kvót v rámci přípravy na plně liberalizované a na trh orientované odvětví mléka. Nepodpořili jsme pozměňovací návrhy zaměřené na omezení zvýšení kvót. Nakonec nebyly v žádném směru přijaty významnější pozměňovací návrhy, což znamená, že návrh Komise zůstal v podstatě nezměněn.

I když 1% roční navýšení navrhované Komisí je lepší než žádné navýšení, považujeme tento krok za poněkud váhavý. Rovněž odmítáme zdráhavý postoj zprávy vypořádat se s některými neoddělenými platbami a opatřeními na podporu trhu. Proto jsme hlasovali proti zprávě jako celku.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písemně. – (RO) Hlasovala jsem pro přijetí zprávy o návrhu nařízení Rady o úpravách ve společné zemědělské politice. Podpořila jsem pozměňovací návrh 4, který umožňuje zvýšení mléčných kvót o 2 % v letech 2008-2009 a o 1 % v hospodářských letech 2009-2010 a 2010-2011. Získáme tak potřebné podklady pro odpovídající zhodnocení situace na trhu v odvětví mléka. Podpořila jsem rovněž skutečnost, že v případech, kdy to situace na trhu s mlékem v příslušném hospodářském roce dovolí, bude možné zvýšit mléčné kvóty ve 12 nových členských státech. Vzhledem k tomu musíme zajistit, aby rozhodnutí o úpravě kvót bylo přijato včas, před začátkem příslušného hospodářského roku (1. dubna daného roku).

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0390/2008)

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Cílem plateb z Evropského zemědělského fondu je poskytnout podporu zemědělcům a zajistit, aby krajina zůstala v dobrém stavu jak z hlediska zemědělského, tak z hlediska ekologického. Zatímco na potraviny vyrobené v EU se vztahují přísná nařízení, dováží se laciné potraviny, na něž se tato nařízení nevztahují. Navíc byly zvýšeny mléčné kvóty, které budou zcela odstraněny na konci roku 2015, což vyvolá pokles cen mléka, a způsobí tak malým zemědělcům obrovské problémy. Navíc velké obchodní řetězce, jako například Hofer, dostávají podporu EU a dále zvyšují tlak na domácí zemědělce například tím, že prodávají mléko pod cenou, aby tak přilákaly zákazníky.

Nejvíce tím trpí malí zemědělci ve venkovských oblastech, kteří jsou závislí na výrobě mléka, kteří však nemají možnost vyrábět mléko ve velkém. Spotřebitelé musí platit vyšší ceny za mléko a potraviny, avšak žádné z těchto peněz navíc se nedostanou k drobným zemědělcům. Pokud však ceny poklesnou, pocítí tuto změnu zemědělci. To se musí změnit, jinak se staneme závislí na dovozech potravin, protože řada zemědělců opustí půdu. Naši zemědělci jsou závislí na podporách, a proto jsem hlasoval pro přijetí Capoulas Santosovy zprávy.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písemně. – (RO) Hlasovala jsem pro přijetí zprávy o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). Hlasovala jsem pro přijetí pozměňovacího návrhu 24, který stanoví podporu při zahájení činnosti do výše 75 000 EUR. Tuto podporu lze přidělit formou jednorázové prémie do maximální výše 50 000 EUR nebo formou úrokové subvence, jejíž kapitalizovaná hodnota nesmí přesáhnout 50 000 EUR. V případě souběhu obou podpor nesmí maximální částka přesáhnout 75 000 EUR.

Rovněž jsem hlasovala pro pozměňovací návrh 12 s cílem zajistit přiměřené financování programů pro rozvoj venkova, který navrhuje, aby byla zavedena větší flexibilita, jež by rovněž umožnila využívání nevyčerpaných zdrojů ze strukturálních fondů pro tento účel.

- Zpráva: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0377/2008)

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Je samozřejmě důležité, aby jednotlivé oblasti politiky byly mezi sebou navzájem koordinovány, nemělo by se to však omezovat pouze na financování. V EU má člověk dojem, že pravá ruka neví, co dělá levá. Podporujeme dopravu zboží po celé Evropě a pak podporujeme opatření na ochranu životního prostředí a bojujeme proti škodlivým vlivům dopravy. Dalším příkladem je podpora pěstování tabáku zároveň s opatřeními na snížení spotřeby tabáku.

Stejná zásada platí u venkovských oblastí. Na jedné straně máme doplňkové fondy na podporu těchto oblastí, na druhé straně se v důsledku požadavku Maastrichtské smlouvy a bezmezného nadšení pro privatizaci infrastruktura mimo hlavní populační centra postupně rozpadá a venkovské oblasti jsou stále častěji odříznuty. Pokud bude poštovní úřad v Rakousku privatizován podle očekávání, budou do deseti let jednotlivé poštovní úřady mimo města od sebe vzdáleny nejméně 20 kilometrů. Venkovské oblasti jsou stále častěji místem života starších lidí. Odstranění tohoto důležitého kontaktního místa pro starší lidi povede k větší izolovanosti, přičemž tato redukce infrastruktury postihne nejen starší lidi, ale rovněž lidi sociálně znevýhodněné a lidi s omezenou mobilitou. Hlasoval jsem pro přijetí této zprávy v naději, že vytvoří do budoucna základ pro lépe koordinované strategie a zmírní tento negativní vývoj.

Dumitru Oprea (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem pro přijetí zprávy pana Capoulase Santose. Jedním z důvodů, proč jsem pro ni hlasoval, je, že v době krize představuje zemědělství v jistém smyslu oblast, které je třeba věnovat zvláštní pozornost.

V období, jako je toto, spotřeba obecně klesá. Z tohoto důvodu se musí investice do zemědělství soustředit na snížení provozních nákladů, které by se však nedotkly kvality zemědělské produkce. Mám rovněž dojem, že v nadcházejícím období bychom měli přehodnotit a stanovit skutečnou hodnotu zemědělské produkce. Jinak totiž bude stále více zemědělců upouštět od obdělávání půdy v podmínkách, kdy už nebudou moci prodávat svou produkci za realistické ceny. Cena zemědělské produkce často nepokrývá ani náklady. Na druhé straně však nesmíme zapomínat, že v zemědělství musíme objevit a využívat alternativní paliva, což je pro celý svět strategická oblast.

Tato zpráva je s ohledem na otázky, které nastoluje, závažná. Zemědělství se musí dostat mezi priority Evropské unie.

9. Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat: viz zápis

(Zasedání bylo přerušeno v 13:05 a obnoveno v 15:00)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Místopředseda

10. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

11. Podmínky pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci – Jednotný postup pro podání žádosti o povolení k pobytu a o pracovní povolení

Předsedající. – Dalším bodem je společná rozprava k těmto zprávám:

- A6-0432/2008 paní E. Klamtové, jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, o návrhu směrnice Rady o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci (KOM(2007)0637 – C6-0011/2008 – 2007/0228(CNS));

- A6-0431/2008 pana P. Gauberta, jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, o návrhu směrnice Rady o sjednoceném postupu vyřizování žádostí státních příslušníků třetích zemí o jediné povolení k pobytu a výkonu práce na území členského státu a o společném souboru práv pro pracovníky z třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě (KOM(2007)0638 – C6-0470/2007 – 2007/0229(CNS)).

Sněmovní služba mi sdělila, že otec paní Klamtové zemřel, a není proto přítomna. Samozřejmě vyjadřujeme svou soustrast paní Klamtové a děkujeme panu Weberovi, že se ujal povinností zpravodaje v této rozpravě.

Manfred Weber, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, pane místopředsedo, o tom, proč zde dnes hovořím já, byla již řeč. Je to z důvodu úmrtí v rodině paní Klamtové. Rád bych jí vyjádřil naši soustrast.

Rád bych úvodem jménem zpravodajky vyjádřil svou vděčnost za skvělou spolupráci v této oblasti. Jak víte, zpráva vznikla v úzké spolupráci mezi Výborem pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a Výborem pro zaměstnanost a sociální věci Evropského parlamentu v rámci procesu prohlubování spolupráce. Proto bych rád poděkoval svým kolegům poslancům, kteří se podíleli na vzniku zprávy, a rovněž stínovým zpravodajům ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. Zpravodajka by rovněž ráda poděkovala zejména francouzskému předsednictví, se kterým v posledních měsících udržovala úzké vazby. Avšak jako poslanec Evropského parlamentu bych rád opět zdůraznil, že by bylo lepší, kdyby byla dohoda na úrovni velvyslanců uzavřena až po rozpravách v Evropském parlamentu. Byl by to pozitivní náznak úzké spolupráce.

A nyní k věci, soutěžíme se zeměmi celého světa o vysoce kvalifikované pracovníky. S podílem 1,72 % pracovníků se Evropská unie zdaleka nevyrovná svým konkurentům. Austrálie, Kanada, Spojené státy a dokonce Švýcarsko mají větší podíl vysoce kvalifikovaných pracovníků. V soutěži o nejlepší a nejchytřejší hlavy máme v Evropské unii poměrně nevýhodnou výchozí pozici. Všichni víme, že tato otázka sehrává rozhodující úlohu v naší budoucnosti a schopnosti našich vnitrostátních ekonomik zavádět inovace.

Prostřednictvím osmi kompromisních pozměňovacích návrhů dokázala Ewa Klamtová dosáhnout dohody s ostatními skupinami v Parlamentu o základních měřítcích. Zpráva Ewy Klamtové, kterou schválil Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, obsahuje hlavní měřítka pro přijímání vysoce kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí. Prvním hlediskem je definice vysoce kvalifikovaných pracovníků a týká se otázky platů. Do oblasti působnosti této směrnice spadají na jedné straně lidé, kteří mají vyšší odborné vzdělání, a na druhé straně lidé, kteří mají srovnatelnou odbornou praxi zahrnující období nejméně pěti let. Komise původně navrhovala tři roky odborné praxe. Evropský parlament se rovněž dostal o něco dále v otázce platového měřítka. Nejnižší platová hranice by měla představovat alespoň 1,7 násobek průměrné hrubé roční mzdy. Rada zvolila činitel 1,5. Rád bych proto zdůraznil, že Evropský parlament požaduje lepší definici vysoce kvalifikovaných pracovníků.

Dalším problémem je otázka odlivu mozků, která představuje důležité hledisko. Jak bychom měli k tomuto úkolu přistupovat? Neměli bychom provádět nábor vysoce kvalifikovaných pracovníků ve třetích zemích, kde jsou nutně zapotřebí. Žádost o modrou kartu může být odmítnuta v případě, že odliv mozků představuje skutečný problém. Musíme však být sami k sobě upřímní. I když bereme problém odlivu mozků vážně, jsme součástí celosvětové konkurence, a proto je zapotřebí modré karty časově omezit.

Administrativní hlediska nejsou samozřejmě jediná, která sehrávají významnou úlohu při získávání vysoce kvalifikovaných pracovníků ze strany Evropy. Rovněž jsou důležité kulturní otázky, jako je otevřenost přistěhovalectví a získávání nejlepších. Nesmíme však pomíjet přidanou hodnotu, kterou modré karty přináší Evropě. Poprvé se nám podařilo vytvořit standardizovaný režim přijímání pokrývající celou Evropu. V tom spočívá skutečná přidaná hodnota.

Zítřejší hlasování je pro nás rovněž důležité proto, že jsme přijali zvláštní pozměňovací návrh, který zdůrazňuje zásadu upřednostňování pracovníků Společenství. To znamená, že pokud jsou na konkrétní pracovní místo k dispozici kvalifikovaní evropští pracovníci, dostávají přednost před vydáváním modré karty. Rovněž bychom měli zdůraznit, že jsme se všichni shodli na tom, a naše domovské země by o tom měly být informovány, že i když máme standardizovaný postup, nechceme určovat žádné evropské kvóty. Jinými slovy, nechceme stanovovat, jaká by měla být míra přistěhovalectví. Ta musí být a měla by zůstat pod vnitrostátní kontrolou. Jménem zpravodajky chci ještě jednou poděkovat všem zúčastněným. Doufám, že zítřejší výsledky budou stejně dobré jako výsledky, kterých jsme již dosáhli ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci.

Patrick Gaubert, zpravodaj. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, jsem zvláště šťasten, že naše dnešní legislativní rozprava se týká legálního přistěhovalectví, což nám umožňuje vést diskusi, která se nebude zaměřovat – či která se nebude už nadále zaměřovat – na kriminalizaci nelegálního přistěhovalectví, ale zcela správně zdůrazní pozitivní hlediska a značný přínos legálního přistěhovalectví pro naše evropské podniky.

Je důležité, abychom v současném demografickém kontextu připomněli Evropanům významný příspěvek přistěhovalectví k hospodářské prosperitě a rozvoji Evropské unie. Poslední demografické předpovědi, které máme k dispozici, naznačují rizika týkající se životaschopnosti systémů důchodového zabezpečení a zdravotního a sociálního pojištění.

Za této situace se Evropská unie rozhodla pro jednoznačnou volbu: prosazovat společnou přistěhovaleckou politiku podporující legální, ekonomickou migraci, která bude účinně řízena v souladu s požadavky vnitrostátních trhů. Proto dnes projednáváme dva dalekosáhlé věcné legislativní dokumenty, jejichž cílem je uspokojit požadavky pracovního trhu, jak je jednoznačně vymezily naše členské státy.

Přijetím obou těchto dokumentů současně vyšle Evropský parlament jednoznačný signál otevřenosti, který musíme plně využít k tomu, abychom vysvětlili veřejnosti – našim spoluobčanům – a třetím zemím vše pozitivně, co děláme v oblasti přistěhovalectví. V této věci se nemusíme za svou volbu stydět a nepotřebujeme poučení od vůdců třetích zemí, kteří nedokážou provádět odpovídající politiky, které by zabránily tomu, aby jejich obyvatelé riskovali životy ve snaze nalézt lepší životní podmínky v Evropě.

Pokud jde o směrnici o sjednoceném postupu, jejíž jsem zpravodaj, za prvé, návrh zavádí systém jediného správního místa pro občany třetích zemí, kteří se chtějí usadit v některém členském státě za účelem práce. Vytváří postup jedině žádosti, který je jednodušší, kratší a rychlejší jak pro zaměstnavatele, tak pro přistěhovatele, s cílem omezit byrokratické postupy a zjednodušit správní kroky. Tento postup a jedině povolení rovněž usnadní kontroly platnosti povolení, a to jak pro státní správu, tak pro zaměstnavatele.

Za druhé, návrh směrnice zajistí rovné zacházení pro všechny občany třetích zemí v určitých oblastech. S ohledem na základní sociální a hospodářská práva přistěhovalců, kteří jsou oprávněně přítomní na území Evropské unie, i těch, kteří nově přichází, pomáhá tento návrh zlepšit jejich začlenění, a povede proto k větší sociální soudržnosti.

Rovné zacházení se týká pracovních podmínek, zdraví, bezpečnosti na pracovišti, vzdělání, odborné přípravy, uznávání kvalifikací, sociálního zabezpečení, včetně zdravotní péče, vyplacení získaných nároků na důchodové zabezpečení při stěhování, přístupu ke zboží a službám i daňových výhod.

Plánujím se samozřejmě realistická omezení, musíme však zajistit, aby nepřesahovala omezení plánovaná v rámci modré karty. Je třeba zohlednit zájmy přistěhovalců a ochránit jejich práva. Z údajů vyplývá, že nezaměstnanost mezi přistěhovanci je větší než mezi občany Evropské unie, že mají často nejisté zaměstnání a že zvládnutí jazyka hostitelské země představuje nadále značnou překážku.

Oba texty navržené Komisí – a využívám této příležitosti, abych ocenil jejich zdravý rozum – odpovídají naší představě přistěhovalecké politiky: dostatečně pevná a humánní politika. Rád bych rovněž poděkoval Radě a francouzskému předsednictví za výjimečné a rychlé úsilí, které připravilo cestu k rychlému přijetí těchto dvou dokonale se doplňujících dokumentů.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, zpravodajové pane Manfrede Webere a Patricku Gauberte, vážení poslanci, pane místopředsedo Komise, pane Barrote, pane Webere, vyřiďte prosím naši upřímnou soustrast a naši účast paní Klamtové, která nemůže být z pochopitelných důvodů mezi námi přítomná.

Téměř před čtyřmi lety, v lednu roku 2005, ohlásila Evropské komise důležitou rozpravu o budoucích vyhlídkách aktivní evropské politiky v oblasti hospodářské migrace. Ukázalo se, že existuje stále řada výhrad a že k dosažení konsensu v této otázce by bylo zapotřebí značného úsilí, jak zdůrazňuje Patrick Gaubert. Rovněž opakovaně připomínal, jak pozoruhodně se od té doby názory změnily. Hospodářská migrace se od té doby stala prvním pilířem společné přistěhovalecké politiky, kterou přijaly členské státy schválením Evropského paktu o přistěhovalectví a azylu na Evropské radě 16. října.

Evropský parlament bude dnes hlasovat v plénu o prvních dvou dokumentech Společenství, které vytvářejí společný nástroj v oblasti ekonomické migrace. První z nich, modrá karta, umožní přístup vysoce kvalifikovaným pracovníkům v celé Evropě a zajistí soubor práv a administrativních nástrojů.

Druhý nástroj, jedině povolení, které v sobě spojuje povolení k pobytu a pracovní povolení, významným způsobem omezí administrativní problémy pro všechny, kteří přicházejí pracovat oprávněně do Evropské unie, a zaručí jim soubor práv v celé Unii.

Tyto dva dokumenty dokládají, že Evropská unie je skutečně odhodlána podporovat legální přistěhovalectví, jak to zdůraznili zpravodajové, a že chce usnadnit život občanů třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na našem území, stručně řečeno, že nejsme pevnost Evropa, jak by si to někteří přáli.

I já bych rád ocenil práci zpravodajů na těchto návrzích. Jejich úsilí otevřelo cestu skutečně aktivní spolupráci – a jsem velmi rád, že to mohou říci – mezi Radou a Evropským parlamentem během celé práce.

V první řadě bych se rád věnoval otázce modrých karet. Necelý rok po předložení návrhu ze strany Komise vypracovala Rada obecný přístup. Nebyl to lehký úkol vzhledem k pravidlu o jednomyslnosti. Díky vynikající spolupráci s paní Klamtovou zohlednila Rada řadu oblastí, které projednával Evropský parlament, ať už se jedná o definování příjemců karet, podmínky doručení, pozornost věnovanou etickým podmínkám náborů a možnosti kruhové migrace, stejně jako vyloučení diskriminace na základě věku nebo potřebnou flexibilitu ohledně platnosti karet.

V jedné oblasti se postoje Evropského parlamentu a Rady významně liší, a tou je otázka platového měřítko. Rada přijala nižší hranici s možností dalších odchylek v odvětvích, která se potýkají s nedostatkem pracovních sil, což umožní využít výhody modré karty většímu počtu lidí. Vzhledem k předloženým návrhům doufám, že Evropský parlament bude schopen přijmout postoj Rady, a tím rozšířit oblast využití této modré karty.

Toto úsilí vzbuzuje naději na úspěch, který vyše trojí signál našim evropským spoluobčanům, signál o odhodlání Evropy zajistit možnosti legálního přistěhovalectví, zejména z profesních důvodů. Jedná se skutečně o první dokument týkající se tohoto konkrétního cíle. Je to rovněž signál přístupnosti evropské integrace, jejímž symbolem se stane evropská modrá karta umožňující skutečnou mobilitu v rámci Evropy pro vysoce kvalifikované občany třetích zemí a jejich rodinné příslušníky, a to v souladu s pravomocemi každého členského státu, protože členské státy si samozřejmě ponechávají nadále kontrolu nad svým pracovním trhem. Třetí signál se týká významu, který Evropská unie přisuzuje většímu využívání schopností a nadání ve světě, který je nyní globalizovaný, v souladu se snahami o posílení evropské konkurenceschopnosti v rámci Lisabonské strategie.

Tímto způsobem Evropská unie uvádí v soulad přání zvýšit svou atraktivitu s věrností vůči závazkům podporovat rozvoj nejméně rozvinutých zemí. Rada zajistila, aby byla do směrnice začleněna celá řada návrhů zaměřených na předcházení a omezení odlivu mozků. To zde slavnostně prohlašuji a vrátím se k tomu v reakci na jednotlivé projevy, které, jak jsem přesvědčen, přednesete, neboť jsem si vědom úzkého vztahu, který máte k účinné a rovné spolupráci se zeměmi původu, zejména africkými zeměmi.

A nyní ke směrnici, kterou se zavádí jediné povolení sdružující povolení k pobytu a pracovní povolení. Jedná se rovněž o velmi významný dokument, který výrazně usnadňuje ekonomickou migraci, a to tak, aby byla legální, transparentní, přístupná a předvídatelná, přičemž omezuje administrativní postupy, které příliš často odrážejí imigranty tolik potřebné z hlediska hospodářské a demografické rovnováhy Unie. Především však tento dokument stanoví soubor práv pro všechny pracovníky ze třetích zemí, kteří oprávněně pracují a pobývají v Evropské unii.

Podle původního přijetí této směrnice by nikdo nepředpokládal, jak významného pokroku dosáhne v blízké budoucnosti. Úsilí v oblasti modré karty však postupně vytvořilo půdu pro tuto složitou záležitost. Předsednictví vyvinulo veškeré úsilí k dosažení co největšího pokroku při dokončení tohoto návrhu a přirozeně maximálně zohlednilo postoje této sněmovny.

Úsilí na tomto dokumentu se zintenzivnilo a jsme přesvědčeni, že do konce prosince budou jeho hlavní části dokončeny. Návrh přezkoumají nejprve ministři během zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní záležitosti ve dnech 27. a 28. listopadu. Jasný signál ze strany Evropského parlamentu o vhodnosti a přidání hodnotě tohoto dokumentu posílí formující se hnutí a připraví cestu konečnému přijetí této směrnice, která zcela jednoznačně usnadňuje život imigrantů.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Pane předsedající, i já bych rád vyjádřil vřelé poděkování zpravodajce, paní Klamtové – a rád bych se připojil k projevu soustrasti, kterou jí vyslovil pan Jouyet – a zpravodaji Patricku Gaubertovi. Obě zprávy jsou vysoce kvalitní a děkuji dvěma zpravodajům z Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, paní Jelevové a panu Masielovi. Rovněž děkuji Manfredu Weberovi, který zastupuje paní Klamtovou.

Tyto dvě navrhované směrnice jsou prvními v řadě směrnic, jejichž vypracování ohlásila Komise v roce 2005 v rámci akčního plánu legálního přistěhovalectví. Jsou důležité nejen pro přistěhovalce samotné, ale i pro naše členské státy a jejich podniky. Mám-li zopakovat slova Patricka Gauberta a i váš projev, pane Jouyete, jsou dokladem skutečného významu tohoto paktu o přistěhovalectví a azylu, na jehož dokončení se podílelo francouzské předsednictví, a ukazují, že tento pakt je ve skutečnosti vyvážený a že je projevem touhy Evropanů otevřít tyto migrační toky, které mohou být velmi užitečné a přínosné pro budoucnost naší evropské společnosti.

Tyto dva dokumenty nám tak umožní ukázat tvář otevřené Evropské unie vítající občany třetích zemí, kteří se tak zde mohou legálně usazovat a pracovat na všech úrovních podle své kvalifikace a samozřejmě plně

využívat svých práv. Ukazují rovněž schopnost Evropské unie dohodnout se na společných nástrojích pro oblast ekonomického přistěhovalectví, a nalézt tak odpovídající rovnováhu mezi očekáváním společnosti, právy přistěhovalců a potřebami jejich země původu.

Zahájím horizontálním nástrojem, tedy směrnicí o jediném povolení a o právech migrujících pracovníků. Jsem rád, že široký rámec původního návrhu Komise byl potvrzen, zejména ve vztahu ke sjednocenému postupu, k jedinému povolení pro občany třetích zemí, kteří jsou přijímáni jako pracovníci, a ve vztahu ke společnému souboru práv pro všechny přistěhovalce, kteří mají povolení k práci, bez ohledu na původní důvod jejich pobytu.

Je naprosto nezbytné zajistit, aby všichni občané třetích zemí, kteří mají povolení k práci, měli ve všech členských státech zajištěn stejný soubor minimálních práv. Podle mě je to v souladu se všemi evropskými zásadami týkajícími se základních práv.

I vaše zpráva, pane Gauberte, navrhuje nové a doplňující prvky, které Komise může podpořit. Rád bych se zde zmínil zejména o třech pozměňovacích návrzích: pozměňovací návrh udělit dočasné povolení k pobytu v případě, kdy došlo ke zpoždění při vyřizování žádosti o prodloužení povolení, pozměňovací návrh na posílení procedurálních práv a pozměňovací návrh, který zavádí možnost požádat o jediné povolení osobám, které již oprávněně pobývají v některém členském státě.

Komise chápe a sdílí touhu Evropského parlamentu odstranit veškerá omezení v článku o rovném zacházení, a pokud jde o předsednictví, samozřejmě doufám, že Rada bude ke všem těmto pozměňovacím návrhům co nejotevřenější.

Nyní se dostáváme k navrhované evropské modré kartě ve zprávě paní Klamtové, kterou nám připomněl pan Weber. Cílem evropské modré karty je učinit Evropskou unii přitažlivější a zvýšit její schopnost získat vysoce kvalifikované pracovníky ze třetích zemí tak, aby legální přistěhovalectví mohlo pomoci posílit konkurenceschopnost našeho hospodářství v rámci doplnění Lisabonské strategie.

Zpráva, kterou jsme předložili sněmovně, podporuje stanovisko Komise v otázce potřeby a naléhavosti zavedení tohoto společného systému v Evropě. Komise proto ochotně podpoří závěry zprávy, avšak s určitými výhradami. Za prvé, Komise rozhodně schvaluje pozměňovací návrhy, které činí tento systém přitažlivějším, jako jsou například návrhy zaměřené na odstranění veškerých omezení, pokud jde o rovnost zacházení a o přístup na pracovní trh pro ty, kteří jsou držiteli modré karty déle než dva roky. Za druhé, začlenění uprchlíků do kategorie osob s povoleným pobytem, které mohou využívat tohoto systému. Tento nástroj v původním návrhu chyběl, považujeme jej však za hodnotný z každého hlediska, ať už politického, humanitárního či hospodářského.

A za třetí, zachování kritéria odborné způsobilosti u některých profesí. Zejména v odvětví nových technologií jsou osobní zkušenost a schopnosti mnohem hodnotnější než vysokoškolské diplomy.

Naproti tomu Komise nemůže přijmout pozměňovací návrhy, které omezují poskytování modré karty pouze na občany zemí, s nimiž má Evropská unie podepsány dohody. Je sice pravdou, že cílem tohoto pozměňovacího návrhu je omezení negativních dopadů na rozvojové země, Komise je však přesvědčena, že by to mělo za následek příliš omezené uplatňování této směrnice. Navíc v sobě nese riziko diskriminace vysoce kvalifikovaných migrantů, kteří by pak mohli využívat vnitrostátní systémy, nad nimiž nemá ani Komise, ani Parlament žádnou kontrolu.

Podobně jistě pochopíte mé výhrady ohledně možnosti omezení práva na kruhovou migraci. Upřímně řečeno jde spíše o nesouhlas než výhrady. Možnost návratu do země původu na dva roky, aniž by dotyčná osoba přišla o dlouhodobé povolení k pobytu, je nezbytné například z hlediska zachování možnosti výměny pracovníků univerzit a nemocnic či dokonce možnosti umožnit lidem žijícím v zahraničí podílet se na rozvoji svých zemí původu. Omezila by se tím kruhová migrace, o jejíž rozvoj usilujeme.

Závěrem bych rád řekl několik slov o zjevné potřebě zohlednit stav pracovního trhu. Jak nám připomněl Manfred Weber, pracovní trhy v Evropě jsou samostatné a je na každém státu, aby určil, kolik přistěhovalců přijme. Nesmíme rovněž zapomínat na povinnost přijímat na pracovní trh všechny evropské občany z ostatních členských států.

Na závěr se obrácím na předsednictví, na pana Jean-Pierra Jouyeta, a doufám, že ministři na setkání Rady příští týden co nejvíce zohlední pozměňovací návrhy Evropského parlamentu, které rozhodně představují přidanou hodnotu, a doufám, že do konce roku budeme schopni ukázat, že Evropa se neuzavírá sama do

sebe a přeje si otevřít tyto migrační toky s vědomím, že bychom chtěli stále více řídit tyto migrační toky ve spolupráci s přistěhovaleckými zeměmi.

(Potlesk)

Danutė Budreikaitė, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro rozvoj*. – (LT) Cílem návrhu modrých karet je naděje, že přilákají do EU kvalifikovanou pracovní sílu a vytvoří podmínky, které umožní těmto pracovníkům sice dočasný, avšak dlouhodobý pobyt. V návrhu se uvádí, že nebude docházet k odlivu mozků, ale k návratu mozků – jejich oběhu. To je nepravděpodobné.

Jak bude tento návrh vypadat v kontextu politiky rozvojové spolupráce?

Po zavedení modrých karet budou rozvojové země přicházet o odborníky, na jejichž odborné přípravě se podílela i EU, a to zejména v nejcitlivějších oblastech – vzdělání a zdravotnictví. Nedostatek těchto odborníků bude muset být nahrazen dobrovolníky z našich zemí.

Navíc Spojené království, Irsko a Dánsko se neúčastní projektu modrých karet, protože ze zásady nezvou odborníky z citlivých odvětví v rozvojových zemích. V tomto světle se podpora rozvojových zemí jeví jako falešná. Nadále bezpochyby převládají zájmy podniků.

Modré karty mohou ve skutečnosti rozvojové země z hlediska duševního potenciálu značně poškodit.

Jan Tadeusz Masiel, *navrhovatel*. – (PL) Pane předsedající, pane komisaři, pane ministře, směrnice o přijímání kvalifikovaných občanů třetích zemí do EU je prvním a cenným krokem ke společné přistěhovalecké politice Evropské unie. Jedná se o první vážný pokus omezit nelegální přistěhovalectví a podpořit legální přistěhovalectví v Evropě.

Při přípravě režimu modrých karet jsme se na jedné straně obávali jejich zneužívání ze strany občanů třetích zemí, na straně druhé jsme však byli vedeni nadějí, že nově příchozí pomohou pokrýt potřeby našich pracovních trhů a přispějí k rozvoji našeho hospodářství. Modré karty mají být jakousi pozvánkou, s cílem učinit Evropu přitažlivým místem pro práci a život kvalifikovaných pracovníků, které potřebují naše malé a střední podniky.

Z hlediska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, který dnes zastupuji, bylo důležité zajistit, aby se pracovníkům pocházejícím ze zemí mimo Evropskou unii nedostávalo horšího zacházení než našim občanům. Z toho důvodu bylo zapotřebí přijmout ustanovení o stejné mzdě za stejnou práci, zajistit možnost sloučení rodin a zajistit přístup k základním sociálním dávkám, což umožní příchozím pracovníkům se co nejrychleji a plně začlenit do společnosti. Závěrem bych rád poděkoval stínovým zpravodajům za jejich pomoc a informoval francouzské předsednictví, že Výbor pro zaměstnanost a sociální věci pracoval co nejrychleji, aby napomohl dosažení těchto cílů před koncem jeho funkčního období.

Rumiana Jeleva, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci*. – (BG) Ráda bych poblahopřála panu Gaubertovi k jeho zprávě o směrnici Rady o jediném povolení pro občany třetích zemí k pobytu a práci na území Evropské unie. Byla jsem navrhovatelkou stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci k této směrnici. Jako poslankyně Evropského parlamentu za Bulharsko, jeden z deseti členských států, vůči kterému jsou uplatňována přechodná období, jsem rozhodně proti omezením volného přístupu na pracovní trh pro značnou část evropských pracovníků. Z tohoto důvodu vítám snahy evropských orgánů zajistit rovné zacházení pro každého, kdo oprávněně pobývá a pracuje v Evropské unii.

Účelem této směrnice je stát se horizontálním nástrojem, přičemž nezapomínáme, že některé konkrétní směrnice jsou již v platnosti nebo mají být přijaty. Mám na mysli směrnici o sezónních pracovnících, o pracovnících, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, nebo směrnici o evropských modrých kartách, kterou projednáváme dnes. Při formulaci našeho postoje mě podporovali kolegové z našeho parlamentního výboru a jsem přesvědčena, že znění navrženého textu stanoví vyvážená práva pracovníků ze třetích zemí. Ráda bych zde uvedla právo na vzdělání, uznání akademického titulu a vysokoškolských diplomů, pracovní podmínky, přístup k sociálnímu zabezpečení, daňové úlevy a další. Tato směrnice poskytuje minimální obecný výběr práv pracovníků třetích zemí ve vztahu k práci. Proto by práva, která jsou jim přiznána, neměla přesahovat práva zaručená v rámci jednotlivých směrnic. Právě z tohoto důvodu návrh Evropské komise předpokládá konkrétní podmínky pro výkon těchto práv. V konečné verzi stanoviska, které bylo předloženo k hlasování Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, jsou tyto podmínky obsaženy, i když ne v dostatečné míře. Dostáváme se tak do situace, kde existují očividné rozpory, jako třeba v případě evropské modré karty, stejně jako v případě práv zaručených v rámci jednotlivých směrnic, včetně směrnice o pracovnících, kteří jsou v EU dlouhodobě pobývajícími rezidenty.

Dámy a pánové, v době finanční a hospodářské krize je nezbytné, abychom byli realisty. Jakožto zpravodajka Výboru pro zaměstnanost a sociální věci vás vyzývám, abyste zaujali zodpovědný postoj a hlasovali pro logicky odůvodněný a soudržný dokument.

Kinga Gál, jménem skupiny PPE-DE. – (HU) Děkuji vám, pane předsedající, za slovo. Pane komisaři, dámy a pánové, v rámci balíčku směrnic v oblasti migrace dnes Parlament projedná a zítra bude přijímat důležité a dlouhodobé zprávy.

V současnosti existuje v Evropské unii 27 rozdílných systémů, jimiž se řídí postavení občanů třetích zemí. Tyto dvě nové směrnice zaručují jednodušší postupy pro vysoce kvalifikované pracovníky a obsahují i možnost zavedení jednoduššího systému pro vstup a pobyt. Je zřejmé, že obě směrnice zavádí účinný kompromisní systém nahrazující dnešní nejednotná nařízení.

Zpravodajové Evropské lidové strany odvedli v tomto ohledu závažnou a důležitou práci. Tato zpráva o zaměstnávání vysoce kvalifikovaných pracovníků, známá jako zpráva o modrých kartách, je dobrá a vyvážená. Zvláštní pochvalu si zaslouží zpravodajka Ewa Klantová. Stejně tak k této zprávě blahopřejeme panu Gaubertovi.

Lidová strana se zároveň cítí povinna zajistit, aby doložka o přednostním zacházení pro občany EU tvořila důležitou součást směrnice. Ráda bych proto upozornila své kolegy poslance, kteří vyslovili proti zásadě přednostního zacházení námitky a kteří předkládají pozměňovací návrhy ve snaze odstranit zavedení této zásady ze zprávy, že jako maďarská občanka a jménem občanů všech nových členských států považuji za nepřijatelné, abychom nepřijali jednoznačnou zásadu, že pracovníci z členských států mají přednost před pracovníky ze třetích zemí.

Tento přístup je zvláště nepřijatelný a je výrazem pokrytectví v situaci, kdy jsme my jako občané nových členských států doposud – do dnešního dne a kdoví, jak dlouho tento stav ještě potrvá – v řadě starých členských států v oblasti přístupu na pracovní trh diskriminováni. Je ostuda, že Evropa hovoří o naší Unii a zachází přitom s občany nových členských států v tomto ohledu jako s občany druhé kategorie. Děkuji vám za pozornost.

Javier Moreno Sánchez, jménem skupiny PSE. – (ES) Pane předsedající, rád bych vás požádal, aby má úvodní slova nebyla započítávána oním pekelným strojem času, neboť se chci připojit k projevům soustrasti vyjádřeným touto sněmovnou paní Klantové a zvláště chci poblahopřát zpravodajům.

Nyní začnu. Blahopřeji zpravodaji, protože těmito dvěma návrhy jsme učinili kvalitativní pokrok na cestě ke společné přistěhovalecké politice a podporujeme legální přistěhovalectví, které tvoří klíčovou součást naší světové strategie.

Společný soubor práv a jediné povolení k pobytu a pracovní povolení pro oprávněné přistěhovalce se musí vztahovat na co největší počet pracovníků. Proto my jako socialisté požadujeme, aby nebyla vyčleněna žádná kategorie pracovníků.

Modré karty nabízejí přistěhovalcům příležitost usadit se spolu s jejich rodinami a pracovat v našich zemích. Otevírají jediné dveře na 27 pracovních trhů. Není však možné, aby těmito dveřmi vstupovali pouze vysoce kvalifikovaní pracovníci. Očekáváme proto, pane komisaři, že Komise v krátké době předloží návrhy týkající se ostatních kategorií pracovníků.

Dámy a pánové, musíme zabránit odlivu mozků. Modrá karta se nesmí stát pasem, který bude pobízet důležité lidské zdroje, aby opouštěly rozvojové země. Skupina sociálních demokratů proto požaduje, abychom za každého kvalifikovaného odborníka, který přijde do Evropy, zaplatili odbornou přípravu nového odborníka v zemi původu.

Na závěr chci říci, že Evropa musí být přitažlivým místem nejen pro talenty, které přicházejí ze zemí mimo Evropskou unii, ale i pro naše vlastní evropské talenty. V roce 2007 téměř 300 000 vysoce kvalifikovaných Evropanů odešlo za prací mimo Evropskou unii. Musíme udělat vše, abychom je udrželi v evropském domově.

Jeanine Hennis-Plasschaert, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, vypadá to, jako kdyby konzervativci a socialisté pracovali ruku v ruce na programu modrých karet, což, mám-li být upřímná, uvádí mou skupinu v úžas. Už dlouhou dobu se EU snaží vypracovat komplexní balík opatření týkající se přistěhovalectví, včetně opatření, která by řešila nelegální přistěhovalectví, stejně jako opatření, která by prosadila pokrokovou strategii v oblasti legálního přistěhovalectví.

Snad si vybavíte emocionální rozpravu o směrnici o navracení. Skupina ALDE tehdy uvedla, že na politiku navracení uprchlíků nesmíme nahlížet izolovaně: měla by tvořit nedílnou součást – a také nezbytnou součást – balíku opatření v oblasti přistěhovalectví, což platí i nyní. Dnes máme konečně možnost vyslat silný signál o potřebě poskytnout lepší příležitosti legálnímu přistěhovalectví s cílem řešit potřeby podniků, které trpí vážným nedostatkem kvalifikovaných pracovníků.

Skutečnost, že od skupiny EPP nemůžeme v otázce legálního přistěhovalectví očekávat příliš mnoho, je smutná, bylo však možné ji předvídat. Ze skutečnosti, že skupina PSE je obecně vzato nadšená z pozměňovacích návrhů skupiny EPP v oblasti modrých karet, mi vstávají vlasy hrůzou na hlavě. Po hlasování ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci zůstal celý režim výrazně oslaben. Bylo přijato příliš mnoho omezení, která nijak neprospívají snaze učinit EU přitažlivější pro kvalifikované pracovníky.

Nesmíme zapomínat, že záměr režimu modrých karet je zvýšit konkurenceschopnost hospodářství EU. Návrh modrých karet není snadným pokusem, jak „slíznout smetanu“ a využívat odlivu mozků z rozvojových zemí.

V současné době většina vysoce kvalifikovaných pracovníků odchází do USA, Kanady nebo Austrálie namísto EU. Pokud chceme tento trend zvrátit, musíme být ambiciózní. Tato sněmovna se chystá přijmout zprávu, která by ještě více oslabil už tak umírněný návrh Komise. Aby bylo jasno, skupina ALDE rozhodně podporuje modré karty. Domnívám se však, že stávající znění nepřináší tolik potřebnou změnu v oblasti legálního přistěhovalectví, ale že namísto toho stvrzuje protekcionistické praktiky členských států.

Všichni víme, jak skvěle dokáže Rada pronášet ambiciózní prohlášení, všichni ale také víme, že příliš často je účinné rozhodování omezeno neschopností členských států skutečně spolupracovat ve společném zájmu a že účinné rozhodování v této oblasti narušuje velmi emocionální a velmi zmatená rozprava o legálním přistěhovalectví, která se nesoustředí na podstatu věci.

Tamperský program, Haagský program, Francouzský pakt o přistěhovalectví, budoucí Stockholmský program – vždycky nakonec skončíme u provedení těchto základních závazků ve formě konkrétních a účinných opatření ve vnitrostátním právu. Pokud chceme, aby EU měla prospěch z navrhovaného režimu, musíme být ambiciózní, a já doufám, že podle toho také budete zítra hlasovat.

Bogusław Rogalski, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, z dostupných údajů vyplývá, že Evropská unie není místem, kam by obvykle směřovali kvalifikovaní pracovníci ze třetích zemí, na rozdíl od zemí, jako jsou Spojené státy, Kanada nebo Austrálie. Do EU přichází například pouze 5,5 % kvalifikovaných přistěhovalců ze zemí Maghrebu, zatímco Spojené státy a Kanada jich přijímají přibližně 54 %. Důvodem jsou rozdílné systémy přijímání přistěhovalců v jednotlivých zemích EU, které značně omezují pohyb mezi jednotlivými zeměmi. Pouze šest členských států má zvláštní programy na zaměstnávání kvalifikovaných přistěhovalců.

Je proto nesmírně důležité zavést soudržnější přístup členských států k evropské přistěhovačské politice, který bude zahrnovat integraci i politické otázky. Musíme standardizovat nařízení, abychom byli schopni kontrolovat migrační toky, a to jak toky směřující do Evropy, tak v rámci Evropy, a tím zlepšit šance kvalifikovaných přistěhovalců.

Jean Lambert, jménem skupiny Verts/ALE. – Pane předsedající, rád bych poděkoval zpravodajům za jejich kladný přístup k těmto dílčím – avšak dlouho očekávaným – pozitivnějším opatřením v oblasti migrace a postavení občanů třetích zemí v Evropské unii. Vítám rovněž kladnější postoj Komise k některým pozměňovacím návrhům Parlamentu.

Výchozím bodem mé skupiny, Zelených, je dosažení práv, která by byla co nejvíce totožná s právy občanů EU – společný soubor práv – a vytvoření co nejsrdečnějšího a nejvládnějšího systému. Zcela souhlasím s poslanci, kteří uvedli, že je skandální, že ještě v současnosti se občanům EU nedostává rovného zacházení, vyzývám však poslance, aby nezaujímal stejně opatrný přístup jako naše členské státy k rovnému zacházení s našimi občany tím, že budou postihovat občany třetích zemí.

Je zcela nepochybné, že EU potřebuje různé kvalifikované pracovníky. Chceme lidi, kteří chtějí přijít a využít a rozvíjet své schopnosti z různých zemí – z Indie, z Nového Zélandu, Ghany, Číny, odkudkoli –, a proto nebudeme podporovat pozměňovací návrh č. 84, ani pozměňovací návrh 24, který požaduje udělení modrých karet pouze kvalifikovaným přistěhovalcům ze zemí, s nimiž máme uzavřené partnerství. Nejsem si jist, co by na to řekly Spojené státy.

Je pravda, že musíme být opatrní v určitých odvětvích v nejhudších zemích světa, musíme však rovněž dbát na to, aby tito lidé nebyli jediní, kteří nemohou rozvíjet své schopnosti v Evropské unii. Musíme rovněž dbát na to, aby se tento konkrétní návrh nestal základem obecné rozvojové politiky. Toto je globální návrh. Zahrnuje všechny potenciální země světa. Samozřejmě, že musíme v nejvyšší míře využívat schopností v našich vlastních členských státech, a to je důvod, proč podporuji pozměňovací návrh, který připomíná například antidiskriminační právní úpravu, která bude v další fázi, jak doufáme, ambiciózní.

Budeme podporovat všechny pozměňovací návrhy, které chrání práva jednotlivců, a budeme hlasovat proti všem návrhům, které se snaží tato práva omezit. Víme snahy o zjednodušení postupů, ale zároveň litujeme, že Parlament nebyl dostatečně ambiciózní, zejména v oblasti modrých karet, a že ve skutečnosti vytvořil další překážky. Není proto příliš pravděpodobné, že bychom tento návrh v jeho stávající podobě podpořili, i když v zásadě tuto myšlenku rozhodně podporujeme.

Giusto Catania, jménem skupiny GUE/NGL. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, jménem své skupiny bych i já rád vyjádřil soustrast paní Klamtové.

Rád bych se nyní zamyslel nad podstatou dnešní rozpravy, protože Evropská unie zaujímá poněkud schizofrenní politiku, pokud jde o přistěhovalectví. Dochází k tomu v politikách členských států: podepsali jsme pakt o přistěhovalectví a azylu, který výslovně uvádí, že nulové přistěhovalectví je pro Evropskou unii škodlivé a nereálné, a potom zjistíme, že ministr vnitra mé vlastní země požaduje uzavření hranic na příští dva roky.

Politika Společenství v oblasti přistěhovalectví je nadále schizofrenní. Pan Gaubert má pravdu, když říká, že čelíme v Evropě demografické krizi a že potřebujeme více přistěhovalců. Komise nám vysvětlila, že do roku 2060 budeme potřebovat 50 milionů přistěhovalců, neděláme však nic, abychom je povzbudili, namísto toho jsme však učinili prioritou harmonizaci politiky v oblasti navracení uprchlíků.

Dnes jednáme o jediném povolení k pobytu a pracovním povolení výhradně pro ty, kteří jsou již na území Evropské unie, a vytváříme režim modrých karet pro vysoce kvalifikované pracovníky, což bude mít dopad na přistěhovalectví v Evropě pouze asi 1,5 % až 3 %, což je s ohledem na skutečné potřeby pracovních sil v Evropě minimální.

V současnosti je v Evropské unii přibližně 6 milionů pracovníků bez pracovního povolení, které už náš pracovní trh pohltí a kteří jsou drženi na těchto pozicích bez pracovního povolení jednoznačně proto, že je tento stav výhodný pro snížení nákladů na pracovní síly a sociální zabezpečení.

Domnívám se, že bychom měli zahájit program na regulaci těch pracovníků, kteří jsou již součástí pracovního trhu: považujeme režim modrých karet za omyl, který směřuje proti proudu přistěhovalectví; považujeme definici vysoce kvalifikovaných pracovníků za příliš omezující a domníváme se, že preference Společenství představují formu přímé diskriminace.

Jsmo přesvědčeni, že by mělo dojít k naprosté změně v přistěhovačské politice. Umíme v režimu modrých karet rozpoznat první signál otevírání cest legálního přistěhovalectví, to však nestačí k tomu, aby naše skupina hlasovala pro přijetí zprávy.

Johannes Blokland, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, členské státy by měly i nadále rozhodovat samy o právu vstupu přistěhovalců na své území, a dokud budou v našich členských státech lidé bez práce, budu pochybovat o potřebě podporovat legální přistěhovalectví.

Návrh Komise na rozdíl od toho, co se v něm tvrdí, nijak postupy nezjednodušuje. Kromě návrhu Komise zůstávají v platnosti i vnitrostátní právní předpisy pro kvalifikované přistěhovalce a je možné předkládat další požadavky. Jakou hodnotu tedy představuje evropské nařízení? To však neodpovídá na problémy vzdělávacích zařízení a průmyslu. Ty potřebují jednoznačný systém pro pracovníky a studenty pocházející ze zemí mimo Evropskou unii, a tímto způsobem se rozšiřuje byrokracie, i když bylo slíbeno její omezení. Rád bych vyzval k vytvoření systému, kde bude přistěhovačská politika ponechána v pravomoci členských států. Tak si bude moci každý členský stát stanovit jednoznačné postupy. V rámci EU se potom můžeme domluvit, zda budou moci tito lidé svobodně cestovat a stěhovat se do ostatních zemí.

Carl Lang (NI). – (FR) Pane předsedající, pane Jouyete, pane komisaři, děkuji vám co nejupřímněji. Svými postoji jste mi poskytli argumenty pro mou příští volební kampaň v oblasti přistěhovalectví, protože vy sám jste hovořil – cituji – „o otevřené Evropské unii, která bude otevírat migrační toky, o výhodách modré karty, která bude zpřístupněna co největšímu počtu lidí, získávání kvalifikovaných pracovníků a nebránění přistěhovalectví“.

Nic nevidím, nic neslyším, nic nevím – to by mohlo být motto evropských orgánů v otázce přistěhovalectví, zatímco lidé již 20 let každodenně trpí v souvislosti s tímto problémem se všemi sociálními a hospodářskými důsledky, pokud jde o identitu, bezpečnost, jistotu zaměstnání, chudobu a nezaměstnanost.

Slyším tu hovořit o právech přistěhovalců, kdo však zmiňuje sociální práva pracovníků? Kdo hovoří o těch, a jsou jich v Evropě miliony a desítky milionů, kteří jsou v obtížné sociální situaci, kteří nemají přístup k zaměstnání na žádné úrovni hierarchie nebo odbornosti?

Navíc integrační politika, kterou Evropa provádí, je skutečnou politikou národní dezintegrace, která je poznamenána nadměrnou „komunitizací“. Modré karty, které navrhuje, nejsou ničím jiným než pozvánkou pro celý svět s cílem přilákat miliony nových přistěhovalců, to však není politika, kterou by bylo třeba prosazovat, namísto toho bychom měli prosazovat politiku navracení přistěhovalců do zemí jejich původu, politiku upřednostňování vnitrostátních zájmů a zájmů Společenství, politiku ochrany vnitrostátních zájmů a zájmů Společenství.

Závěrem chci dodat, že drancováním elit rozvojového světa zabráníte hospodářskému rozvoji těchto zemí. Tito lidé a tyto země potřebují kapitál a schopné pracovníky. Vy jim berete obojí.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Pane předsedající, pane Jouyete, pane Barrote, dámy a pánové, na rozdíl od mého předřečníka jsem jednoznačně proti vytváření pevnosti Evropa a podporuji proto aktivní politiky přijímání hospodářských přistěhovalců.

Jediný způsob, jak lze docílit vyvážené přistěhovalecké politiky, je pevný postoj v boji proti nelegálnímu přistěhovalectví a odvážná regulace legálního přistěhovalectví. To je kontext, ve kterém schvalujeme směrnici o modrých kartách.

Nechceme však omezovat přistěhovalectví pouze na vysoce kvalifikované pracovníky a uzavírat tak dveře všem ostatním přistěhovalcům s nižší kvalifikací. V příštích letech budou mít obě kategorie pracovníků zásadní význam pro hospodářský a sociální rozvoj Evropy. Hovoříme zde o milionech lidí.

Proto rovněž podporuji návrh směrnice, jejímž cílem je vytvořit sjednocený postup pro podání žádosti o povolení k pobytu a o pracovní povolení. Kromě toho, že představuje jednoznačné výhody, pokud jde o zjednodušení podání žádosti, omezení byrokracie a usnadnění kontroly statusu přistěhovalců, umožňuje uznání společného souboru práv pro migrující pracovníky, kteří oprávněně pobývají na území Evropské unie. S výjimkou sezónních a vysoce kvalifikovaných pracovníků, na které se bude vztahovat zvláštní směrnice, budou všichni přistěhovalci moci využívat souboru pracovních práv, která budou na stejné úrovni, jaká mají občané hostitelského občanského státu.

Rovné zacházení na celém území Společenství by mělo pomoci v boji proti zneužívání pracovníků a zlepšit začlenění těchto pracovníků, a tím napomoci k větší sociální soudržnosti.

Souhlasím s tím, co řekla paní Ewa Klamtová: bylo by užitečné vytvořit společný systém přijímání vysoce kvalifikovaných pracovníků namísto toho, abychom měli 27 různých systémů. Souhlasím s návrhem, který předložila paní Klamtová, pokud jde o zpřísnění podmínek přijímání, stejně jako zlepšení opatření na předcházení odlivu mozků.

I když schvaluji snahy paní Klamtové a pana Gauberta, rád bych na závěr, pane předsedající, vyslovil lítost nad tím, že postoj tohoto Parlamentu není opět brán příliš vážně. Vše nasvědčuje tomu, že Rada již přijala politické rozhodnutí, aniž by čekala na hlasování v Parlamentu, čehož lituji.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Pane předsedající, především bych rád vyslovil hlubokou soustrast paní Klamtové a poblahopřál jí k její zprávě.

Potřebujeme vysoce kvalifikované pracovníky ze třetích zemí na našich pracovních trzích zčásti proto, že příliš málo investujeme do vzdělání a odborné přípravy, a mnoho kvalifikovaných dělníků, kteří zůstali bez práce, už není na pracovním trhu k dispozici. Musíme proto věnovat více pozornosti vzdělání a odborné přípravě doma a musíme rovněž otevřít naše pracovní trhy vysoce kvalifikovaným přistěhovalcům.

Modré karty představují první krok správným směrem a mohou nás dovést k trojímu vítězství. Za prvé, ve střednědobém výhledu mohou podniky zaplnit některá prázdná místa kvalifikovanými dělníky a využívat nových zahraničních zkušeností. Za druhé, vysoce kvalifikovaní pracovníci a příslušníci jejich nejbližších rodin mohou zakusit nový úhel pohledu, který neznají ze svých domovských zemí. Za třetí, po svém návratu, ať už dočasném či trvalém, do země původu mohou výrazně přispět k hospodářskému růstu těchto zemí.

Obava, že tento proces může vyvolat odliv mozků, je opodstatněná. Doporučujeme proto nepropagovat tento program aktivně v odvětvích vzdělávání a zdravotnictví, a to zejména v zemích, které jsou postiženy emigrací a nedostatkem kvalifikovaných i nekvalifikovaných pracovníků. To je však otázka rozvojové politiky, kterou zde nedokážeme vyřešit. Navíc nesmíme zapomínat, že jednotliví občané nejsou vlastnictvím státu. Stejně tak jako naši občané mají možnost hledat práci v jiných zemích a odejít ze země svého původu, aniž by museli čelit větším překážkám, měli by lidé z jiných zemí mít právo pracovat v EU.

Zásada stejné odměny za stejnou práci je pro nás důležitá. Je stále co zlepšovat a zlepšovat je třeba. Jsem však přesvědčen, že se jedná o první krok správným směrem.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN McMILLAN-SCOTT

Místopředseda

Gérard Deprez (ALDE). – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, především bych rád vyjádřil, stejně jako mnoho dalších, blahopřání oběma zpravodajům, paní Klamtové, které zároveň tlumočím i soustrast naší skupiny, a Patricku Gaubertovi.

Rád bych však, pane Jouyete, zahrnul do tohoto blahopřání i francouzské předsednictví, protože – přinejmenším pokud jde o modré karty – prokázalo francouzské předsednictví značné odhodlání, které umožnilo dospět k politické dohodě na úrovni Rady. Mohu dodat, že stejné odhodlání už asi podle mého názoru neprovázelo zprávu pana Gauberta.

Jak zdůraznili kolegové poslanci, Evropská unie činí prostřednictvím těchto dvou zpráv významný pokrok ve své přistěhovalecké politice. Jak všichni víme, a v posledních letech jsme toho často litovali, značnou část našeho času a našich prostředků jsme vynaložili na nevyhnutelný boj proti nelegálnímu přistěhovalectví. Dnes však prostřednictvím těchto dvou dokumentů Evropská unie schvaluje potřebu a význam politiky aktivního a legálního ekonomického přistěhovalectví. Všichni víme, že legální ekonomické přistěhovalectví je pro evropský kontinent nutností, a tmářství několika fašistů náš názor rozhodně nezmění.

Zavedením povinnosti pro členské státy udělovat jediné povolení k pobytu a pracovní povolení chce zpráva Patricka Gauberta zajistit přistěhovałym pracovníkům rovné zacházení v co nejvíce oblastech. Rád bych předal jedno sdělení svému příteli Giustovi Cataniovi. Giusto, dopustil ses jedné hloupé chyby. Jediné povolení se nevztahuje pouze na pracovníky, kteří jsou již na území Evropské unie. Stejná práva se vztahují i na ty, kteří přijdou, nejen na ty, kteří jsou už zde. Proto, pokud kritizuješ něco, abys měl důvod k odmítnutí zprávy, je mi líto, ale měl by ses snažit přecíst si to pořádně.

Zpráva paní Klamtové se snaží vymezit podmínky pro vstup vysoce kvalifikovaných občanů třetích zemí na evropskou půdu, protože to bezpodmínečně potřebujeme. Moje poslední poznámka v této záležitosti, protože kolegové poslanci z mé skupiny se k této věci již vyjádřili, je následující. Sdílím s nimi jistou lítost nad některými věcmi. Systém – nehovořím zde o zásadách –, systém je poněkud příliš opatrný, místy až protekcionistický, v zásadě však představuje nutný pokrok, a tedy důvod, proč já za sebe i jako předseda Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci budu hlasovat pro přijetí obou zpráv.

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, už řadu let posloucháme, pokud jde o přistěhovalectví, řadu výzev doprovázených harmonogramy, z nichž zaznívají krásné pohádky o potřebě – a to i ze strany OSN – trvalého růstu západního hospodářství, a slyšíme od evropských zemí prohlášení o potřebě desítek a snad i stovek milionů nových pracovníků v Evropě.

Nyní bohužel finanční krize sužuje každého v naší zemi, a dokonce i CGL, což jsou největší odbory, prohlašují, přinejmenším ústy některých svých představitelů v benátském regionu: „Řadě našich pracovníků, upřímně řečeno, hrozí ztráta pracovního místa a musíme o jejich pracovních místech začít vážně uvažovat“. Komise proto činí, co je v jejích silách, aby odmítla všechny tyto krásné pohádky minulosti a věnovala se 3 % přistěhovalcům, která jsou nadále užitečná tam, kde existuje dobrý důvod pro vstup do EU. Evropa potřebuje i nadále kvalifikované přistěhovalce, kteří pro nás mohou být užiteční, existuje však velká překážka na straně zemí, odkud přistěhovalci pocházejí, které mají právo nebyt obírány o své nejlepší hlavy.

Tento návrh je tedy sám o sobě dobrý, chybí v něm však konečný vývoj, který spočívá v podpoře a usnadnění návratu těchto specializovaných pracovníků do jejich zemí, čímž je ochrání před dopady globalizace.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Pane předsedající, šest měsíců po ostudném hlasování o směrnici o navracení, která vyvolala v celém světě tolik posměchu a kritiky, pochybuji o tom, že se Evropská unie bude schopná přijetím těchto dvou dokumentů o modrých kartách a o jediném povolení očistit na mezinárodní

scéně. Proč? Protože bylo velmi okázale oznámeno vypracování evropské politiky o legálním přistěhovalectví, nyní tu máme status třetí kategorie pro pracovníky, který nenabízí žádnou sociální podporu, ztrátu povolení k pobytu v případě, že přistěhovalc ztratí zaměstnání, omezený přístup k odborům a omezenou svobodu pohybu. To není zrovna známkou velkých ambicí, a Evropská unie se tak touto modrou kartou stěží vyrovná Spojeným státům nebo Kanadě, pokud o to stojíme.

Je to skutečně příliš mnoho žádat záruky skutečné sociální ochrany a rovného zacházení stejného jako pro vnitrostátní pracovníky? Chceme snad omezit tyto pracovníky na otrockou pracovní sílu? Zaručili bychom jim ratifikací úmluvy OSN o ochraně migrujících pracovníků a příslušníků jejich rodin příliš mnoho práv?

Na závěr si pokládám – stejně jako i vám – otázku, jaký má smysl chtít přilákat migrující pracovníky do Evropské unie, a přitom odmítat přijmout regulaci pro osoby, které již oprávněně pracují na našem území, stejně tak jako pro osoby bez povolení k pobytu? Evropská unie rozvíjí politiku legálního přistěhovalectví, avšak činí tak na základě protestu, a je pravděpodobné, že se prosadí utilitární logika a výjimky z rovných práv, o nichž budou rozhodovat členské státy. Kdy pochopíme – a přijmeme – že přistěhovalectví je šance, příležitost v oblasti lidského rozvoje, v oblasti hospodářského a sociálního rozvoje, dokonce i v oblasti rozvoje jižních zemí a v oblasti mezikulturního dialogu, o němž se v tomto roce tolik hovořilo?

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Pane předsedající, prostřednictvím agentury Frontex apod. jsou z EU odmítáni velmi zranitelní lidé a Evropská unie kolem sebe buduje zeď, která je pro mnoho lidí, naléhavě potřebujících ochranu, neproniknutelná. Zároveň tu nyní navrhujeme, že prostřednictvím modrých karet bude určitému počtu lidí udělen zvláštní vstup. Zvláštní vstup by se týkal vysoce vzdělaných pracovníků s velmi vysokými požadavky, pokud jde o úroveň vzdělání a odborných zkušeností dotýčných osob s tím, že budou pracovat za minimální mzdu, která by například v případě Švédska činila nejméně 43 000 SEK či 4 300 EUR měsíčně. Obvyční pracovníci nebo lidé potřebující ochranu nemají obtěžovat, zatímco lidé s vysokým vzděláním – právě ti lidé, které rozvojový svět potřebuje, pokud mají země tohoto světa mít možnost zlepšit svou situaci – tito lidé jsou vítáni. Sama za sebe vítám otevřenost a přistěhovalectví, avšak za předpokladu, že nikdo nebude diskriminován na základě země svého původu nebo úrovně vzdělání.

Gerard Batten (IND/DEM). – Pane předsedající, Evropská unie upřednostňuje dovést ještě více migrujících pracovníků namísto toho, aby se snažila řešit problémy těch Evropanů, kteří jsou již nyní v členských státech bez práce. Úspěšní žadatelé o pracovní povolení ve formě tzv. modré karty, kterým bude umožněn vstup do jednoho z členských států, budou mít po 18 měsících právo přestěhovat se do jiného členského státu. Toto povolení se vztahuje i na jejich rodiny a závislé osoby. Je to součást nově vznikající společné přistěhovalecké politiky Evropské unie, která bude určovat, kdo se smí a kdo nesmí přistěhovat do členských států a za jakých podmínek.

Británie se rozhodla odstoupit od této politiky, avšak královna udělila své královské schválení Lisabonské smlouvě, a čelíme hrozbě, že tato smlouva bude plně ratifikována ostatními členskými státy. Pokud bude Lisabonská smlouva plně ratifikována, rozhodnutí Británie odstoupit od této politiky bude zbytečné a je téměř jisté, že Británie bude donucena plnit tuto směrnici.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, domnívám se, že ze strany Evropy je strategickou chybou domnívat se, že bychom měli dovážet kvalifikované pracovníky z jiných zemí a z jiných kontinentů, zatímco by to měly být naše vzdělávací instituce, naše školy a naše univerzity, které budou připravovat vysoce kvalifikované pracovníky v souladu s novým strategickým přístupem. Postrádám proto představu o tom, jaká bude v budoucnu Evropa, a nikdo se tedy nezabývá tím, koho budeme potřebovat za 10 nebo za 15 let, aby vedl naše továrny a zařízení na vysoké úrovni.

Měli bychom rovněž říci, že to bude rozhodně znamenat snížení sociálních dávek pro ty, kteří budou tyto práce v Itálii a dalších evropských zemích vykonávat. Dojde k dumpingu mezd, což je typický průvodní jev některých přistěhovaleckých politik. Navíc v době dramatické krize způsobené zhroutilím finančních trhů si neumím představit, že kromě našich vlastních nezaměstnaných budeme ještě řešit problém nezaměstnaných ze zemí mimo EU, kteří budou shodou okolností představovat i problém pro veřejný pořádek a bezpečnost našich národů.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) „Nejsme pevnost Evropa“, jak řekl pan Jouyet. Tak tomu skutečně je a obě zprávy, které dnes odpoledne projednáváme, jsou dokladem otevřenosti Evropy a skutečnosti, že Evropa přijímá a podporuje proces globalizace. Domnívám se, že toto evropské pracovní povolení vyřeší množství problémů souvisejících s nelegálním přistěhovalectvím, kterým Evropa čelí. USA to dokázaly prostřednictvím režimu zelených karet, který v minulosti zavedly.

Evropa musí ukázat, že je pro otevřenost, tím spíše, že podle zprávy směřuje do Evropské unie pouze 5,5 % přistěhovalců, zatímco 50 % vysoce kvalifikovaných přistěhovalců odchází do USA nebo Kanady. Proč nejsme přitažlivým cílem? Proč je tak značný nepoměr mezi platy u nás a platy v USA či Kanadě, což činí nedostatek přitažlivosti ještě více do očí bijícím?

V kontextu současné krize se jedná o gesto čestného jednání, normální gesto ze strany Evropy, které musí být vyvážené a otevřené vůči pracovníkům ze třetích zemí. Je však třeba, aby byla politika evropských karet realizována přiměřeně a tak, aby nevyvolala vážnou nerovnováhu nebo se nestala zdrojem vážných problémů v zemích, odkud tito odborníci pochází.

Claudio Fava (PSE). - (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, naše skupina je s oběma návrhy poměrně spokojená. Skutečnost, že jsme jen poměrně, a nikoli úplně, spokojeni, dokládá řada pozměňovacích návrhů, jejichž prostřednictvím jsme se pokusili pomoci tyto dokumenty vylepšit. Jsme jen poměrně spokojeni také proto, že postrádáme dostatečnou ambicióznost; jsme přesvědčeni, že mohlo být učiněno více a lépe.

Vidíme známky otevřenosti a civilizovaného přístupu, které vzápětí doprovázejí, a to i během rozpravy v tomto Parlamentu, znaky strnulosti, zejména ze strany Rady, a značného protekcionismu. To se týká i modrých karet: projevuje se tu odpor vůči některým hlavním zásadám, jako například stejná mzda za stejnou práci, která je nedotknutelnou a přirozenou zásadou. Avšak i v tomto případě jsme se setkali s problémy.

Jsme přesvědčeni, že je třeba překonat zásadu preference Společenství, překonat představu dvourychlostní Evropy, což je důvod, proč musíme uplatňovat zásadu preference Společenství. Jsme přesvědčeni, že odkaz na pracovní trh je důležitý, že však pracovní trh nemůže být jediným určujícím principem. Existují další komplexní zásady týkající se politické oblasti a sociální pomoci, které by měly tvořit součást politik v oblasti přistěhovalectví. Legální přistěhovalectví znamená stejnou důstojnost a stejné příležitosti, protože jinak bychom se vrátili k selektivnímu, částečnému a diskriminačnímu přistěhovalectví. Tomu bychom měli předejít.

I z tohoto důvodu podporuji jménem své skupiny návrh, který předložil Komisi pan Moreno: pokusme se vypracovat koncepci modrých karet, které nebudou vázány pouze na 3 % vysoce kvalifikovaných přistěhovalců, nýbrž koncepci, která se bude snažit nalézt konkrétní právní nástroje umožňující otevřít trh přistěhovalectví. Přistěhovalectví by mělo být začleňováním. Pokud se stane selektivním, není již pozitivní politikou.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Pane předsedající, návrhy směrnic a obě zprávy realizují obecnou politiku Evropské unie v oblasti přistěhovalectví, jejímž cílem je zajistit levnou pracovní sílu pro evropský kapitál s cílem zvýšit jeho zisky.

Směrnice o zavedení modrých pobytových a pracovních karet v Evropské unii pro vysoce kvalifikované přistěhovalce umožňuje okrádat chudé země o vzdělané lidi, aby tak evropské monopoly získaly lepší postavení v celosvětové hospodářské soutěži, zejména se Spojenými státy americkými. Nenabízí držitelům karet žádná zvláštní práva ani výhody, protože vyžaduje podepsanou pracovní smlouvu. I mzda bude institučně nižší.

Druhá směrnice a zpráva o standardizovaném povolení k pobytu a pracovním povolení se ubírá stejným směrem. Do Evropské unie budou vpuštěni a povolení k pobytu získají pouze ti, kteří mají zajištěno zaměstnání. Odmítnutí bude rovno deportaci. Pro neoprávněné přistěhovalce existuje omezení v podobě evropského paktu o přistěhovalectví, který stanoví postihy v délce osmnáctiměsíčního zadržení, deportace a zákazu vstupu na 5 let.

Celková politika Evropské unie má legalizovat hrubé a kruté vykořisťování přistěhovalců a všech dělníků v Evropské unii.

Podporujeme boj přistěhovalců za rovná zaměstnanecká a sociální práva, boj na obranu práv dělníků v Evropské unii a jejich rozšíření.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Jako jeden z důvodů, proč není EU pro přistěhovalce s vyšším vzděláním přitažlivým místem určení, bývá uváděna skutečnost, že v jednotlivých členských státech existují rozdílné předpisy ohledně vstupu a pobytu. Ve vysvětlujícím prohlášení k této zprávě se dále tvrdí, že rozdílné předpisy v členských státech ve skutečnosti vytváří mezi členskými státy konkurenci. A to má být údajně negativní. Ráda bych řekla, že právě tato skutečnost – že systém nebyl doposud uvězněn ve svěřací kazajce jednotného formátu, který neumožňuje soutěž různých řešení – činí Evropu úspěšnou.

Vidíme, že některé země byly úspěšnější. Jednou z nich je třeba Švédsko. Švédsko například mimo jiné investuje do vzdělání a jazykové výuky, což činí ze Švédska jednu z nejlépe konkurenceschopných zemí, v níž sídlí společnosti jako Ericsson, Volvo a Ikea. Problém nedostatku konkurenceschopnosti v řadě členských států se spíše týká skutečnosti, že Evropa je zatížena protekcionismem a pomocí vyplácenou průmyslovým podnikům, které nejsou zdaleka tak konkurenceschopné. Namísto toho, abychom se soustředili na strukturální změny, utíkáme se k nástrojům udržujícím tyto podniky při životě.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, máme tu další absurdní iniciativu ze strany EU: zavedení modré karty, která bude podporovat vstup přistěhovalců – pracovníků nesprávně označovaných za vysoce kvalifikované.

Podle zpravodajky pomůže tento systém řešit klesající demografickou tendenci. Podle jejích slov: bude například Německo potřebovat 95 000 inženýrů; pokud budou dobře placení, jsem si jist, že několik tisíc jich může přijít z Itálie. Tato absurdní iniciativa nejen vykořeňuje kvalifikované pracovníky z rozvojových zemí, ale také pomíjí nezaměstnanost kvalifikovaných osob v Evropě a oprávněné obavy mladých držitelů vysokoškolských diplomů a absolventů škol namísto podpory jejich vstupu do zaměstnání, posílení jejich možností studia a výzkumu a zajištění jejich budoucnosti včetně práce a profesní odbornosti, vytváříme tak další důvod k pochybnostem, soutěživosti a jasnému vykořisťování.

Rozdíl mezi hloupostí a zločinem v lidském jednání bývá často nevýrazný a podle mého názoru nám EU dnes poskytla další příklad této skutečnosti.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Vítám zprávy Ewy Klamtové a Patricka Gauberta o modré kartě a jediné žádosti. Je to poprvé, kdy – abych tak řekl – otevíráme okno politiky legálního přistěhovalectví. Tyto zprávy jsou proto velmi důležité, protože jejich prostřednictvím můžeme vytvářet budoucí politiky týkající se této nesmírně závažné problematiky. Navíc se tu poprvé otevírá možnost legálního vstupu na území Evropské unie pro přistěhovalce s možností u nás pracovat.

Tyto snahy však musí být zasazeny do jednoznačného politického rámce. Podle mého názoru musí být přistěhovalecká politika, k níž se musíme zavázat, založena na právu členských států Evropské unie zachovat si plnou kontrolu nad počtem pracovníků, kterým bude povolen vstup. Jak bylo již uvedeno, musíme se přidržet zásady preference Společenství, kdy bude občanům Evropské unie dána přednost před občany zemí mimo Evropskou unii.

Na tomto základě můžeme nejen vytvořit politiku legálního přistěhovalectví, která se bude zabývat udílením modrých karet vysoce kvalifikovaným pracovníkům, ale v další fázi můžeme začít pracovat na návrzích, které, jak vím, Komise předloží v příštích měsících a které se týkají možnosti zaměstnávání méně kvalifikovaných pracovníků.

Naše dnešní jednání musíme rovněž vnímat ve světle našich politik týkajících se neoprávněného a nelegálního přistěhovalectví. Říkám to proto, že pokud nebudeme dostatečně důvěryhodní v oblasti naší přistěhovalecké politiky, nemůžeme očekávat, že nám naši občané budou věřit, že otevřeme naše trhy legálnímu přistěhovalectví. Jsem přesvědčen, že obě politiky se navzájem doplňují a že by měly fungovat souběžně, jinak nebudeme schopni dosáhnout žádného pokroku. Pokud jde o politiku v oblasti nelegálního přistěhovalectví, přetrvává řada problémů, které musíme dále zvážit, jako je zákon o postizích vůči zaměstnavatelům, kteří nezákonně zaměstnávají občany třetích zemí, čili nelegální přistěhovalce. Tento právní předpis musíme zlepšit, pokud chceme tyto zaměstnavatele řádně postihovat, protože tento postih nám může pomoci zabránit přílivu nelegálních přistěhovalců.

Komise rovněž ohlásila záměr předložit v příštích týdnech další návrh. Týká se přezkumu dublinského systému, jímž se řídí odpovědnost, kterou mají jednotlivé země při zpracování žádostí o azyl přistěhovalců, kteří již vstoupili na jejich území. Dychtivě očekáváme předložení tohoto návrhu.

Závěrem bych rád připomenul, že pokud by již dnes byla Lisabonská smlouva platná, právní základ těchto návrhů by byl jiný, než je teď. Lisabonská smlouva by do Evropské unie vnesla novou hnací sílu umožňující nacházet nová řešení v oblasti přistěhovalectví. Jsem přesvědčen, že ti, kteří se staví proti Lisabonské smlouvě, nemají žádný důvod být nadšení ze skutečnosti, že současná evropská politika v oblasti přistěhovalectví není tak silná, jak by měla být.

Martine Roure (PSE). – (FR) Pane předsedající, musíme se na evropské úrovni vybavit účinným nástrojem v oblasti přistěhovalectví a náš svět vyžaduje takové metody ochrany, které poskytnou trpícím co nejvčasnější pomoc.

Mezinárodní společenství obecně a Evropa zvlášť jsou bohužel nepřipravené navzdory skutečnosti, že žijeme ve století, které bude v důsledku globalizace nevyhnutelně stoletím stěhování. Tuto skutečnost musíme zohlednit v každém našem postoji.

Pokud jde o modré karty, musíme být schopni uvítat migrující pracovníky, zároveň však musíme zajistit, že nebudeme drancovat země tím, že zde budeme držet ty, kteří mohou sehrát významnou roli z hlediska jejich rozvoje. Z tohoto důvodu chceme pomáhat s odbornou přípravou vysoce kvalifikovaných pracovníků v klíčových odvětvích v zemích jejich původu a musíme podporovat kruhovou migraci.

Rád bych vás na závěr svého projevu upozornila, že musíme evropskou solidaritu rozšířit i na rozvojové země. Pokud bychom měli hovořit o proveditelnosti – dokládá to schopnost reagovat na současnou finanční krizi –, pokud budeme mít politickou vůli, budeme mít i materiální zdroje.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, zástupci Rady, rozprava mezi poslanci je jednoznačně polarizovaná. Právce se obává nelegálního přistěhovalectví v ohromném měřítku. Pan Romagnoli už zde není, aby mohl pokračovat v diskusi. Levice se obává, že nelegální přistěhovatelci nebudou moci nalézt zaměstnání. Nechceme ani jednu z těchto věcí, tedy ani nelegální přistěhovalectví v ohromném měřítku, ani zaměstnávání nelegálních přistěhovačů, které by jim zajistilo právní status. Čeho skutečně chceme dosáhnout prostřednictvím modrých karet, je pokrok v oblasti kontrolovaného přistěhovalectví vysoce kvalifikovaných pracovníků do jednotlivých členských států Evropské unie.

Nařízení o modrých kartách a o standardizovaném povolení k pobytu a pracovním povolení představují právě ten nástroj, který umožní členským státům reagovat a pozvat do země vysoce kvalifikované pracovníky tehdy, kdy je potřebují. Rovněž stanovujeme standardizované předpisy pro vydávání modrých karet a jejich sledování v rámci celé Evropy. Jsem rád, že Rada začlenila můj návrh do prováděcích předpisů k označování modrých karet symbolem státu, který je vydal a na který se pracovní povolení a povolení k pobytu vztahuje. To znamená, že například v Rakousku bude mít modrá karta červený, bílý a červený pruh, a obdobným způsobem budou řešeny karty i v dalších státech.

Jsem přesvědčen, že pobídka umožňující lidem po třech letech začít pracovat v jiném členském státě za předpokladu, že byly splněny požadavky a že byla stanovena potřeba, je pozitivní krok. Dalším důležitým pravidlem je, že platnost modré karty vyprší, jakmile bude patrné, že pracovník už není potřebný. Tato skutečnost se stává zjevnou ve chvíli, kdy je pracovník souvisle nezaměstnaný po dobu delší než 6 měsíců. V tomto okamžiku je patrné, že pracovník už není potřebný a modrá karta se stává neplatnou. Rád bych navrhl Radě, aby se pracovníci museli registrovat u vnitrostátních orgánů ve chvíli, kdy se stanou nezaměstnanými, protože jinak by nebylo možné zkontrolovat, kdy šestiměsíční lhůta uplynula.

Závěrem bych rád řekl, že modrá karta je nástrojem, který umožní členským státům pružně reagovat. Představuje pro Evropskou unii příležitost stát se a zůstat i nadále přitažlivým místem pro podnikání. Je to pobídka pro vysoce kvalifikované pracovníky, aby se nestěhovali do USA, Kanady nebo Austrálie, ale aby si namísto toho zvolili Evropskou unii za místo, kde budou žít a pracovat, alespoň po určitou dobu. Jsem přesvědčen, že modrá karta představuje pozitivní krok v oblasti kontrolovaného přistěhovalectví založeného na požadavcích, příležitostech a potřebách členských států.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Pane předsedající, pane místopředsedo Komise, již více než deset let vedeme rozsáhlou rozpravu o tom, jak mohou členské státy spolupracovat na tom, aby se Evropa stala přitažlivějším cílem pro oprávněné přistěhovače, které naše společnosti potřebují, aby se staly humánnějším prostorem pro ty, kteří již mezi námi žijí.

Nedávno přijatá směrnice o navracení, která, jak víme, zachází s mnoha nešťastnými přistěhovanci jako s obyčejnými zločinci, je známkou téměř monomaniakálního způsobu, jímž se Evropa soustředí na ochranný přístup k přistěhovalecké politice.

Hlavní důvod je jednoduchý: většina členských států Evropské unie doposud nedokázala za prvé zrealizovat účinné programy integrace přistěhovačů a za druhé: přesvědčit větší část veřejnosti, že neodvratný rozvoj multikulturních společenství je pozitivní vývoj podporující hospodářský a sociální růst.

V tomto kontextu nelze než přivítat legislativní iniciativy, které dnes projednáváme. Jedná se pravděpodobně o první vážnou snahu o vytvoření společné evropské politiky legálního přistěhovalectví, a to i navzdory určité váhavosti některých návrhů a jejich problémů, z nichž některé řeší naše pozměňovací návrhy, jako například – jak už mnozí uvedli – riziko, že tak připravíme chudé země o jejich kvalifikované pracovníky.

Tato jednotlivá nařízení se však na druhé straně týkají pouze minimálního počtu těch, které bychom mohli nazvat privilegovanými oprávněnými přistěhovanci. Nyní potřebujeme odvážné legislativní iniciativy zavádějící evropské předpisy, jimiž se bude řídit povolení práce pro miliony dalších, které naše hospodářství a společenství potřebují.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, pane místopředsedo, pane úřadující předsedo Rady, Evropská unie je stále vnímána jako nepřítahlivé místo ze strany vysoce kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí, zatímco nekvalifikovaní přistěhovanci přicházejí po tisících. Evropská politika v oblasti přistěhovalectví proto potřebuje široký a soudržný obecný přístup k politice v oblasti míru a bezpečnosti, k evropské rozvojové politice a politikám začleňování a zaměstnanosti.

Tento legislativní návrh představuje snahu stanovit společná kritéria s cílem zrychlení postupů pro vysoce kvalifikované přistěhovance. Potřebujeme společné a jednotné definice pro přístup na 27 pracovních trhů.

Všichni uznáváme skutečnost, že Evropská unie potřebuje nástroj na dlouhodobé využití kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí v zájmu zlepšení své konkurenceschopnosti a posílení hospodářského růstu. Musíme však stanovit podmínky. Jako členka Výboru pro zaměstnanost a sociální věci považuji za první podmínku uznání vysokoškolského vzdělání vysoce kvalifikovaných osob anebo tříleté praxe.

Rozvojová politika musí zajistit dostupnost pracovníků ze třetích zemí. Zpravodajka, které chci vyjádřit soustrast k nešťastné události, zdůrazňuje, že přistěhovalectví za účelem vysoce kvalifikované zaměstnanosti není dlouhodobým řešením hospodářských a demografických problémů, pokud vezmeme v úvahu, že ekonomické přistěhovalectví má obecně dopad na vnitrostátní pracovní trhy v členských státech.

Do doby, než budeme mít jednotné sociální systémy a jednotnou pracovněprávní úpravu, se musí uplatňovat zásada subsidiarity. Evropský parlament proto doporučuje přísné dodržování zásady preference Společenství. Členské státy musí stanovit počet přistěhovalců ze třetích zemí, které hodlají přijmout v rámci své vnitrostátní svrchovanosti, a musí mít rovněž právo na zavedení nulové kvóty.

Modré karty by měly být vydávány pouze v případě – i tehdy, jsou-li splněny podmínky –, že to schválí každý členský stát, přičemž přidaná hodnota pro Evropu spočívá ve formě mobility po dvou letech legálního pobytu v jiném členském státě.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Pane předsedající, pokud máme dostat nelegální přistěhovalectví pod kontrolu, dostát výzvam vyplývajícím z demografických změn, zvýšit naši konkurenceschopnost a zároveň zajistit vysokou míru sociální harmonie, potřebujeme naléhavěji než kdy dříve společnou politiku v oblasti přistěhovalectví. V tom jsme v této sněmovně zajedno. A proto bych ráda poděkovala všem čtyřem zpravodajům za jejich úzkou spolupráci.

Avšak podle naší skupiny musí společná politika v oblasti přistěhovalectví zahrnovat všechny přistěhovance, jinak nebude splňovat naše požadavky. To znamená, že zásada rovného zacházení se musí vztahovat na všechny bez omezení, pokud jde o práva zaměstnanců, přístup ke vzdělání a k sociálnímu zabezpečení. Ráda bych vás proto požádala, abyste zítra hlasovali pro přijetí pozměňovacích návrhů naší skupiny. Rámcová směrnice se musí rovněž vztahovat na sezónní pracovníky, uprchlíky nebo žadatele o dočasný azyl.

Pokud jde o modrou kartu, ráda bych zítra změnila výsledek hlasování příslušného výboru, aby se tak evropský pracovní trh otevřel nejen přistěhovalcům ze zemí, s nimiž máme uzavřenou dohodu o partnerství. Nesmějí existovat žádná takováto omezení a jsem ráda, že Komise tento názor sdílí.

Závěrem bych ráda adresovala ještě několik slov Radě. Vzhledem k příležitosti, kterou máme, vás naléhavě žádám, abyste přijali obě směrnice společně. Pokud to myslíme s rovným zacházením vážně, nemůžeme uplatňovat zásady rovného zacházení v první řadě na vysoce kvalifikované pracovníky a teprve později někdy snad na ostatní přistěhovance.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Pane předsedající, ráda bych úvodem poděkovala zpravodajce, paní Klamtové, a stínovým zpravodajům za zajímavou zprávu. Jako členka Severské sociální demokracie jsem doufala, že podpoříte návrh, aby se na modré karty EU vztahovaly i kolektivní smlouvy. Jsem přesvědčená, že to bude potřebné, ale nejsem nijak znepokojena skutečností, že se to neuskuteční. Parlament by však měl stát v čele těchto snah.

Dobré je, že nyní je jednoznačně stanoveno, že porušení předpisů a zanedbání kontroly ze strany zaměstnavatele, zda nezaměstnává zaměstnance v rozporu se zákonem, bude nyní trestným činem, přičemž mu zároveň může vzniknout povinnost nahradit nedostatečné mzdy a podobně. Je rovněž dobré, že občané

třetích zemí mohou v příslušné době odcestovat domů a následně se vrátit do EU. To dokazuje, že bereme obavy třetích zemí ohledně odlivu mozků vážně. Jsem rovněž spokojená s rozhodnutím – a podporuji jej –, že členské státy musejí zohlednit vnitrostátní a regionální pracovní trhy. To znamená, že ti, kteří jsou už v našich domovských zemích a kteří jsou nezaměstnaní, budou při přijímání prvními na řadě. To je zvláště důležité v této době, kdy v důsledku úvěrové krize narůstá nezaměstnanost, a v době, kdy xenofobie ohrožuje demokracii v řadě našich členských států.

Roselyne Lefrançois (PSE). – (FR) Pane předsedající, úvodem bych ráda poděkovala zpravodajům a stínovým zpravodajům za ducha jejich spolupráce. Tato směrnice je prvním větším dokumentem, který se týká legálního přistěhovalectví. Jeho cílem je podpořit příchod vysoce kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí – z nichž většina v současnosti odchází raději do Spojených států nebo Kanady – na půdu EU. Díky modré kartě budou nyní moci tito pracovníci pro sebe a své rodiny využívat řady práv.

Samozřejmě je tu riziko, že budeme obviněni z podpory myšlenky selektivního přistěhovalectví, ráda bych však zdůraznila, že je to Rada, která systematicky odmítá horizontální směrnici, která by se vztahovala na všechny migrující pracovníky. Jestliže tedy Komise chtěla pokročit v otázce legálního přistěhovalectví, neměla jinou možnost než začít s vysoce kvalifikovanými pracovníky, pro které bude snazší získat souhlas ze strany členských států. Samozřejmě lituji tohoto sektorového přístupu, avšak my, jako Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu, už tak dlouho odsuzujeme výhradně represivní povahu evropské politiky v oblasti přistěhovalectví a požadujeme politiku legálního přistěhovalectví, která by byla hodna tohoto jména, že považují potvrzení tohoto prvního kroku za velmi důležité.

Nezapomínejme, že se již projednávají další dokumenty týkající se například sezónních pracovníků nebo stážistů.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Pane předsedající, konečně byl podniknut důležitý krok. Evropa je zajedno, pokud jde o podmínky jednotného systému nábory vrcholových odborníků. To je přidaná hodnota, kterou tyto karty nabízejí. Jedná se o nutný krok, i když podle mého názoru je to pouze krok první. Jakmile získáme s modrou kartou určité zkušenosti, budeme se muset v příštím volebním období zabývat dalšími kroky.

Nesmíme zapomínat, že žijeme v neklidných dobách. V blízké době může dojít ke značnému propouštění v důsledku finanční krize. Proto je důležité, aby tento systém modrých karet, jak uvádí ve své zprávě paní Klamtová, ponechal prostor vnitrostátním politikám členských států. Členské státy musejí mít možnost si samy rozhodnout, kolik přistěhovalců s odpovídající kvalifikací potřebují a kolik jich mohou zaměstnat ve svých zemích, aniž by tím způsobily odliv mozků v citlivých odvětvích, jako je například zdravotnictví, ve třetích zemích. Přesto bychom měli hledět vpřed. Evropa zoufale potřebuje vysoce kvalifikované přistěhovalce. Proto je nejlepším řešením co nejjednodušší režim modrých karet, který by přilákal skutečné talenty. Domnívám se, že řešení je obsaženo v tomto návrhu, zčásti i díky pozměňovacím návrhům Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu. Proto je také důležité, aby se lidé, kteří už oprávněně pobývají v EU, nemuseli vracet do svých domovských zemí a mohli žádat o modrou kartu v některém z členských států EU, pokud splňují ostatní podmínky.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Pane předsedající, v příštích dvaceti letech bude Evropská unie potřebovat více vysoce kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí. Jiné státy využívají potenciál v této oblasti již léta v mnohem větší míře. Nařízení ze strany EU jsou vyvážená a jejich cílem je zabránit odlivu mozků ze třetích zemí. Požadavky budou vždy aktuálně určovat samy členské státy. To vše zní velmi rozumně, ovšem na druhé straně nám v současnosti hrozí v důsledku finanční a hospodářské krize hospodářský pokles.

Nezaměstnanost bude narůstat v celé Evropě a některé členské státy už nyní chtějí ještě více omezit svobodu pohybu pracovníků v rámci Evropské unie. Nebylo by rozumnější, abychom v situaci, kdy jsme nuceni změnit svou průmyslovou politiku v důsledku ekologických problémů, investovali do většího počtu kvalitnějších programů odborné přípravy pro vysoce kvalifikované zaměstnance, kteří mají významný potenciál pro inovace? Měli bychom všechny své síly soustředit na tento problém a ne přetahovat vrcholové zaměstnance ze třetích zemí. To samo o sobě nestačí, máme-li dlouhodobě zajistit svou budoucnost.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Pane předsedající, všichni si pamatujeme na pracovní tábory, které byly na podzim roku 2006 otevřeny v řadě členských států Evropské unie. V těchto pracovních táborech pracovali v otřesných podmínkách nelegální přistěhovalci bok po boku s občany členských států Evropské unie.

Tato situace urychlila naši práci na souboru opatření v oblasti přistěhovalectví, z nichž některá dnes projednáváme. Podle mého názoru jsme se vydali správným směrem. Návrh zajišťuje civilizovanější pracovní

podmínky a zjednodušuje pravidla, kterými se řídí zaměstnávání a pobyt legálních přistěhovalců. Jakožto Polka bych ráda vyjádřila svou solidaritu s občany třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v Evropské unii. Nesmíme je diskriminovat.

Také se nedomnívám, že modrá karta ohrozí hospodářské zájmy občanů nových členských států, nebo že pro ně bude představovat konkurenci. Ve skutečnosti je pro nás většina pracovních trhů v Evropě dnes již otevřena, a víme, že než modré karty vstoupí v platnost, všechna přechodná období skončí.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). - (LT) Pane ministře, pane komisaři, dámy a pánové, svět je stále otevřenější a není to jen Evropa. Je tomu tak i díky moderním technologiím a globalizaci a bojovat proti této skutečnosti je kontraproduktivní.

Blahopřeji Francii, která se během svého předsednictví chopila důležité iniciativy, kterou zde dnes projednáváme.

Zájem Evropské unie je jednoznačný: máme nedostatek pracovníků stejně jako vysoce kvalifikovaných odborníků, potřebujeme je, protože naši občané využívají práva odejít, žít a pracovat jinde, kde sami chtějí.

Legální přistěhovalectví do EU je zcela přijatelné řešení tohoto problému. Je to rovněž naše reakce na výzvy globalizace a cílem Evropské unie je stát se konkurenceschopnější.

Souhlasím s tím, že návrhy musí být navzájem koordinované a že musí být koordinované s ostatními právními akty, avšak není pochyb, že řešení těchto problémů bylo potřebné, a já ještě jednou blahopřeji oběma zpravodajům i předsednické zemi.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). - (RO) Návrh usnesení, jehož cílem je zavést modré karty pro vysoce kvalifikované přistěhovalce, má za cíl přilákat vysoce kvalifikované odborníky ze zemí mimo Evropskou unii a nabídnout těmto přistěhovalcům možnost usadit se a pracovat oprávněně v Evropské unii. Tato iniciativa je prospěšná v situaci, kdy hrozí, že v příštích dvaceti letech by mohlo být až 20 milionů pracovních míst neobsazených.

Ráda bych vám však připomněla, že rumunští a bulharští občané stále čelí omezením v přístupu na pracovní trh, přičemž existují obavy, že některé země hodlají prodloužit přechodné období o další tři roky. Z tohoto důvodu a v této souvislosti je životně důležité, abychom neprohlubovali ani diskriminaci vůči evropským občanům.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). - (PL) Pane předsedajícím, demografické změny v Evropské unii a stárnutí obyvatelstva jsou okolnosti, které vytváří potřebu kvalifikovaných pracovníků ze zemí mimo Evropskou unii. Ekonomické přistěhovalectví je výzvou, kterou musí Evropská unie v rychle se globalizujícím světě řešit. Podle mého názoru musejí členské státy vytvořit integrovaný a soudržný přístup k evropské politice v oblasti přistěhovalectví.

Zvláštní pozornost v rámci rozvoje a zaměstnanosti vyžadují oblasti jako strojírenství a počítačová technologie. Přijetí nařízení Společenství je potřebné, pokud máme omezit nelegální přistěhovalectví. Souhlasím se zpravodajkou i s poradcem, panem Masielem, a podporuji zavedení evropského režimu modrých karet pro kvalifikované přistěhovalce s cílem usnadnit zaměstnávání kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí.

Tomáš Zatloukal (PPE-DE). - (CS) Mobilita osob ze třetích zemí na území členských zemí Evropské unie je v globalizovaném světě, v němž panuje tvrdá hospodářská soutěž, pro Evropu velkou výzvou. Přijímáme společná evropská pravidla, která umožní řídit migrační toky do Evropy a která omezí ilegální migraci. Je na místě přivítat návrh Komise na zrychlení postupu pro přijímání pracovníků a na poskytnutí příznivějších podmínek jejich pobytu, které zvýší atraktivitu Evropské unie pro vysoce kvalifikované pracovníky ze třetích zemí. Rozhodujícím faktorem je nejen rychlý postup pro přijímání pracovníků bez administrativních překážek, ale společné a jednotné podmínky přístupu na celkem 27 rozdílných pracovních trhů. U příležitosti projednávání obou zpráv je nutné zmínit, že v Evropské unii stále existují bariéry v zaměstnávání osob z nových členských zemí.

Toomas Savi (ALDE). - Pane předsedajícím, modré karty Evropské unie jsou z hlediska rozvojových zemí velmi oceňovanou iniciativou. Vzhledem k tomu, že modrou kartu budou vydávat členské státy, lze se obávat, zda nebudou členské státy na základě průzkumu svých pracovních trhů příliš často docházet k závěru, že nemohou usnadnit příchod zahraničních pracovníků nebo že veřejná politika členského státu představuje

překážku úplné realizace politiky modrých karet EU. Obávám se, že některé členské státy mohou zcela podkopat záměr modrých karet v EU.

Režim modrých karet EU nebyl vytvořen pouze k uspokojení poptávky po pracovní síle ze strany členských států, ale rovněž s cílem zahájit „oběh mozků“. V určitém smyslu se jedná o podpůrné opatření politiky rozvojové spolupráce EU, protože pracovníci zaměstnávaní v režimu modrých karet se nakonec vrací do svých zemí původu se zkušenostmi, které jsou důležité pro dosažení pokroku.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Jsem přesvědčen, že je nesmírně důležité, aby se Evropská unie stala přitažlivější pro vysoce kvalifikované pracovníky zejména s ohledem na to, že většina přistěhovalců, kteří k nám v současnosti přicházejí, nemá žádnou kvalifikaci. Těmto pracovníkům je třeba vytvořit příznivé podmínky, harmonizovaný systém regulace přistěhovalectví a pohyb z jedné země do druhé a nabídnout mzdy odpovídající jejich kvalifikaci.

Evropská modrá karta musí být vnímána jako způsob, jak odradit nelegální přistěhovalectví v rámci dohody o přistěhovalectví a azylu, stejně jako v rámci řešení problému nedostatku pracovních sil, který bude postihovat Evropskou unii v příštích desetiletích.

Rád bych připomenul, že občané nových členských států nesmějí mít horší postavení než občané třetích zemí. Je nepřijatelné, aby některé státy nechaly své pracovní trhy uzavřené občanům nových členských států, přitom však na druhé straně nabízely pracovní místa vyžadující vysokou kvalifikaci pracovníkům ze zemí, které nejsou členskými státy EU.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Demografické problémy a stárnutí evropského obyvatelstva nejsou jedinými důvody, proč by měla být modrá karta zavedena jakožto nástroj kontrolovaný Evropskou unií. Po rozšíření EU došlo k velkému odlivu odborníků z nových členských států. Odliv kvalifikovaných pracovníků dnes představuje největší problém pro zaměstnavatele, který brání investicím, a tím zpomaluje hospodářský rozvoj.

Pokud naše podniky nenajdou kvalifikované dělníky na svých domácích trzích, prohrají s čínskou konkurencí. Polští zaměstnavatelé si přejí větší otevření pracovního trhu. Jsou ochotni zaměstnávat pracovníky ze zemí jako je Ukrajina a Bělorusko. Zároveň však nesmíme zapomínat, že všechny výhody musejí být v rámci EU soudržné. Nezapomínejme, že někteří z těch, kteří k nám přijdou v rámci režimu modrých karet, se vrátí domů obohacení o zkušenost, kterou získali v EU. Musíme postupovat souběžně s cílem posílit programy vzdělávání a pokračujícího rozvoje určené odborníkům, které potřebují pracovní trhy našich členských států.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Pane předsedající, rád bych upozornil na dvě nebezpečí, která vyplynula během rozpravy i z návrhů nařízení.

Za prvé, nadměrné požadavky pro občany třetích zemí, kteří se u nás ucházejí o zaměstnání. Požadavek nejméně dvou let odborné praxe ve vedoucí pozici je podle mě příliš vysoký. Zdravotní sestry nebo odborníci v oblasti informačních technologií mohou i bez toho sehrát užitečnou úlohu v našich podnicích.

Další nebezpečí spočívá ve snaze stanovit jednotnou minimální mzdu pro pracovníky. Toto nařízení může narušit základní zásadu, kterou bychom se měli řídit, a sice zásadu stejné mzdy za stejnou práci, protože v důsledku tohoto nařízení by mohl někdo, kdo přijde do EU za prací, vydělávat více než někdo, kdo zde už pracuje.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, tato bohatá rozprava je dokladem kvality předložených zpráv. Rád bych ještě jednou poděkoval zpravodajům a navrhovatelům stanoviska, panu Masielovi, paní Jelevové a paní Panayotopoulosové, a říci – jak ostatně dokládá tato rozprava –, že se jedná o značný pokrok v oblasti dohody o legálním přistěhovalectví. Před čtyřmi lety nechtěl nikdo o nástrojích na úrovni Společenství ani slyšet. Všichni víme, že za několik let budeme schopni pokročit dál.

Rovněž blahopřeji Komisi, prostřednictvím pana Barrota, který dokázal zahájit tuto diskusi a zajistit, že naše ambice v této oblasti rychle rostly. Pochvala patří rovněž Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. Pan Deprez dokázal nalézt správná slova, rovnováhu a hlas rozumu; podporuje otevřenou Evropu, a já to vítám. Jednu či dvě poznámky na okraj, paní Roureová si také přeje, aby byla Evropa připravena na století stěhování obyvatelstva, a o to se tu snažíme. Jak zdůraznila paní Lefrançoisová, tyto dva dokumenty jsou začátkem a nikoli koncem a ponechávají prostor pro kruhovou migraci.

Pokud jde o otázku preference Společenství, kterou vznesli paní Grabowská a paní Gálová, a zejména pan Fava a pan Catania, rád bych zdůraznil, že modré karty budou zavedeny až v roce 2011 a do té doby už skončí platnost přechodných opatření z dohod o přistoupení a že tento režim nabízí status, který není roven statusu občana EU. Navíc jsme připraveni začlenit zásadu preference Společenství ustanovenou v dohodách o přistoupení do textu dokumentu a je to i naším přáním.

Ohledně množství připomínek týkajících se odlivu mozků – zejména ze strany pana Kreissl-Dörflera a pana Borghezia, paní Budreikaitėové, pana Morena, paní Lambertové a paní Roureové – jsem přesvědčen, že Evropský parlament vyjádřil své oprávněné obavy o to, aby byla do režimu modrých karet začleněna opatření zajišťující přeměnu „odlivu mozků“ na „využití mozků“, a podle mého názoru toho lze dosáhnout třemi způsoby.

Za prvé, směrnice v žádném případě nepřevažuje nad evropskými dohodami nebo dohodami mezi některými členskými státy a zeměmi původu stanovujícími seznam profesí, které mají být vyňaty z oblasti působnosti této směrnice s cílem zajistit etický nábor v odvětvích postižených nedostatkem pracovních sil. Za druhé, členské státy musí mít možnost provádět individuální šetření: musí mít možnost odmítnout žádost o modrou kartu s cílem zajistit etický nábor. A za třetí, směrnice musí podporovat kruhovou migraci vysoce kvalifikovaných pracovníků a samozřejmě zdůrazňovat, jak již bylo uvedeno, požadavek na zajištění odborné přípravy v zemi původu.

Na druhé straně nevidím důvod, proč by se mělo systematicky bránit vydávání modrých karet, pokud o tom není uzavřena dohoda se zemí původu. Jak už zdůraznil pan Barrot, vytvářela by se diskriminace a žádosti by se přesouvaly na vnitrostátní systémy, proto je vhodnější provádět jednání individuálně.

Pokud jde o téma rozlišování mezi vysoce kvalifikovanými pracovníky a nekvalifikovanými dělníky, o nichž hovořili pan Busuttill a paní Lefrançoisová a zejména paní Lambertová, jsem přesvědčen, že musíme postupovat po etapách. V současnosti neexistuje v oblasti legálního přistěhovalectví bohužel shoda ohledně přijetí opatření na úrovni Společenství, které by se vztahovalo na všechny úseky trhu. Děláme však pokroky – vždyť existuje jednotný soubor práv pro všechny pracovníky v Evropské unii ze třetích zemí – a musíme začít vysoce kvalifikovanými, sezónními a vyslanými pracovníky a stážisty. Stockholmský program nám může umožnit dospět k pokroku.

Navzdory tomu, co uvedla paní Flautreová a další řečníci, práva zaručená modrou kartou nezahrnují žádná omezení týkající se svobody sdružování nebo práv spojených se zaměstnáním, nýbrž naopak: tato modrá karta bude jediným nástrojem, který umožní přistěhovalcům využívat právo mobility v souvislosti s výkonem kvalifikované práce v Evropské unii, což dnešní vnitrostátní systémy neumožňují. To je hlavní přínos tohoto dokumentu.

Dále bych rád uvedl v odpovědi panu Pirkerovi, pokud jde o dobu, po níž tyto výhody přestanou platit v důsledku nezaměstnanosti – opravdu se jedná o tříměsíční období –, předsednictví Evropské unie by dalo přednost delšímu období, než které bylo navrženo, avšak v této oblasti nebylo dosaženo konsensu. Některé členské státy dokonce požadovaly, aby neexistovalo žádné období, což jednoznačně nebylo přání předsednictví.

Na závěr odpověď panu Favovi, bod odůvodnění 16 znění navržené Radou neobsahuje zásadu rovného zacházení v platové oblasti pro pracovníky ze třetích zemí a občany Společenství za stejnou práci. Tuto zásadu zavádí čl. 15 odst. 1 stejného dokumentu.

Jacques Barrot, člen Komise. – (FR) Pane předsedající, omezím se na doplnění slov pana Jouyeta, který podle mého názoru dnes odpoledne skvěle představil náš společný zájem o vaši práci. Rád bych poděkoval všem řečníkům a všem zpravodajům za skvěle odvedenou práci.

Rád bych opět uvedl, že návrh směrnice plně uznává preferenci Společenství. Kromě toho je tato preference Společenství obsažena ve smlouvách o přistoupení k Evropské unii a ve Smlouvách se uvádí, že pokud některý členský stát zavede dočasná omezení volného pohybu pracovníků, kteří jsou občany jiného členského státu, musí jim, pokud jde o přístup na pracovní trh, dát přednost před pracovníky, kteří jsou občany třetích zemí. Připomínám to pro poslance z nových členských států, protože to je třeba zdůraznit.

Dále bych rád reagoval na obavy těch, kteří jsou znepokojeni rizikem odlivu mozků. Chtěl bych vám připomenout, že v návrhu je obsažena klauzule o etickém náboru, jejímž cílem je omezit a zakázat aktivní nábor ze strany členských států v těch rozvojových zemích, které již čelí vážnému odlivu mozků.

Tento návrh připouští rovněž možnost, aby členské státy odmítly žádost o modrou kartu na základě ohledů vyplývajících z etického náboru. Přijali jsme opatření, jejichž cílem je usnadnit kruhovou migraci, a zavádíme povinnost pro členské státy předkládat Komisi každoročně statistické údaje o uplatňování směrnice, které umožní sledovat uplatňování této právní úpravy.

Je pravda, že nesmíme provádět aktivní nábor v zemích, které jsou postiženy naléhavým nedostatkem pracovníků, zejména v africkém zdravotnictví, a tato skutečnost bude řešena v rámci rozvoje partnerství se zeměmi původu.

Za třetí, chci samozřejmě dodat, že tento dokument budou následovat další návrhy ze strany Komise. V březnu příštího roku hodlám předložit dokument o legálním přistěhovalectví pro sezónní pracovníky, placené stážisty a zaměstnance mnohonárodních a nadnárodních skupin, kteří mohou být přesouváni. I zde se jedná, jak to uvedla paní Lefrançoisová, o pouhý začátek a musíme pokračovat dál ve snaze o vytvoření úplného právního rámce pro legální přistěhovalectví.

I já mohu pouze zopakovat, co tak pěkně vyjádřil pan Jouyet, že bychom rozhodně chtěli přiznat všem těmto přistěhovalcům a nově příchozím osobám do Evropské unie stejná práva, což opět odráží ideál našeho Evropského společenství.

V každém případě jsem si vaše poznámky a připomínky poznamenal, v příštích měsících budeme o otázkách přistěhovalectví dále diskutovat. Domnívám se, že si musíme zvyknout zacházet s těmito otázkami nezaujatě, objektivně a se smyslem pro spravedlnost a musíme si uvědomovat, že přistěhovalectví také potřebujeme, avšak přistěhovalectví zahrnuté do spolehlivého právního rámce, který je pro všechny.

Manfred Weber, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, pane místopředsedo Komise, dámy a pánové, úvodem bych rád řekl, jak jsem šťasten, že mohu tlumočit paní Ewě Klamtové vaše blahopřání a vaši účast. Rád bych vám rovněž poděkoval za tuto rozpravu a přitom vyzdvihl tři okolnosti.

Za prvé, rád bych odmítl nacionalistické projevy, kterých jsme byli dnes v některých případech svědky. Rozhodně nepředstavují názor většiny poslanců této sněmovny a měly by být rozhodně odmítnuty.

Za druhé bych samozřejmě rád zmínil otázku legálního přistěhovalectví, které potřebujeme, pokud máme zajistit, že si naše vnitrostátní hospodářství zachovají schopnost inovace, a rovněž z hlediska boje proti nelegálnímu přistěhovalectví, které tvoří dohromady dvě strany jedné mince. Evropští občané od nás očekávají, že budeme otevření přistěhovalectví, které je užitečné a legální a zároveň že budeme bojovat proti nelegálnímu přistěhovalectví.

Za třetí, to se dalo očekávat, když došlo na otázku modrých karet, ale rád bych řekl, že se jedná o první pozitivní krok, jehož cílem je představit společný obraz ve světě. Z tohoto důvodu jsem přesvědčen, že bychom měli tento krok provést společně, a učinit tak další pokrok na cestě. Podpořme zítra svým hlasováním tento právní předpis.

Patrick Gaubert, zpravodaj. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, vyslechl jsem řadu věcí ... Začnu poznámkou k samotné rozpravě. Byla to rozprava velmi zajímavá. Nebudu každého citovat, jen chci říci, že Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů nepotřebuje udílet lekce, pokud jde o respektování lidských práv. Skupina PPE-DE je ráda, že Evropa dokázala dospět k dohodě o společném nástroji pro řízení migračních toků, a stejně tak je ráda, že Evropa se neuzavírá sama do sebe.

Máme politiku v oblasti přistěhovalectví, která je humánní a pevná; humánní, protože odmítá nedůstojné životní podmínky nelegálních přistěhovalců, kteří žijí v našich zemích – děláme vše, co je v našich silách, abychom zastavili muže a ženy riskující své životy na lodích –, a pevná, protože odsuzuje obchodníky s lidmi a vůdce zločineckých skupin.

Pokud jde o modré karty a sjednocený postup udělování povolení k pobytu, říkám svému příteli panu Cataniovi, že v našich zemích potřebujeme elitu i ostatní. A když už o tom hovoříme, práva legálních přistěhovalců budou stejná jako práva občanů Společenství, ani větší ani menší.

Evropa se nemá zač omlouvat, pokud jde o její dosavadní politiky v oblasti přistěhovalectví. Evropa nepovažuje přistěhovalce za podvodníky nebo zločince či za ohrožení své bezpečnosti nebo svých pracovníků. Jsou to muži, ženy a děti, z masa a kostí, kteří na našem území hledají lepší život, protože doma nemají nic.

Naším společným cílem je pomoci jim a podpořit je, i když to znamená je povzbudit, aby zůstali v našich zemích. Naše politika v oblasti přistěhovalectví je důstojná, otevřená, snad opatrná v oblasti bezpečnosti,

ale pokud jde o ně a pokud jde o nás, můžeme být na tuto politiku hrdí – stejně jako budeme moci být hrdí zítra při hlasování o těchto dvou zprávách o evropské politice v oblasti přistěhovalectví.

Předsedající. – Rád bych osobně vyjádřil soustrast paní Klamtové ke ztrátě otce minulý týden. Setkal jsem se s ní krátce poté, co se tuto zprávu dozvěděla, a proto má můj soucit.

Společná rozprava je uzavřena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 20. listopadu.

Písemná prohlášení (článek 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písemně. – (RO) Především vítám jak iniciativu Komise, tak stanovisko zpravodajů, protože se domnívám, že došlo k výraznému pokroku v oblasti přistěhovalectví vysoce kvalifikovaných pracovníků, které je nezbytné z hlediska dosažení lisabonských cílů.

Jsem však přesvědčen, že EU musí být přitažlivá nejen pro vysoce kvalifikované pracovníky ze třetích zemí, ale i pro mladé Evropany. Uvědomme si, že jde o konkurenceschopnost Evropské unie, a nechceme ani, aby docházelo k odlivu mozků do USA nebo Kanady na úkor EU. Proto tato iniciativa musí být doplněna i politikou na podporu mladých Evropanů.

Toto opatření navíc musíme realizovat se zvláštní ostražitostí a odpovědností, přičemž nesmíme zapomínat na stav lidských zdrojů v některých oblastech zemí, odkud tito přistěhovanci pocházejí, abychom tak dále neprohlubovali krizi v oblasti lidských zdrojů, zejména ve školství a ve zdravotnictví.

Podporuji také stanovisko paní Klamtové, pokud jde o uplatňování preference Společenství během náborů, i myšlenku dát přednost občanům z nových členských států, na něž se stále vztahují omezení v oblasti přístupu na pracovní trh. Pokud budou muset tato omezení zůstat zachována, je podle mého názoru udělení priority minimální podmínkou, jestliže se občané těchto zemí nemají cítit jako evropští občané druhé kategorie.

Corina Creţu (PSE), písemně. – (RO) Ráda bych vás upozornila na některá ustanovení, jejichž dopad by mohl být diskriminační, a proto bych vás ráda požádala, abyste v souvislosti s příchodem přistěhovačů pocházejících z jiných zemí zvážili udělení priority občanům nových členských států EU v oblasti přístupu na pracovní trh EU.

Iniciativa modrých karet je prospěšná a bude částečně řešit problém nedostatku vysoce kvalifikovaných pracovníků, přičemž může sehrát významnou úlohu i při omezení nelegálního přistěhovalectví. Rovněž však obsahuje ustanovení stávící občany zemí, které přistoupily k Evropské unii nedávno, do nevýhodné pozice. V situaci, kdy je pro Rumuny přístup na pracovní trhy ve většině členských států EU stále omezený, ať už zcela či v některých oblastech, se domnívám, že je zapotřebí, aby byly členské státy povinny odmítnout žádost o modrou kartu v těch odvětvích, v nichž nadále uplatňují přechodná omezení vztahující se na občany zemí, které přistoupily k EU v nedávné době. Občané členských států EU, i když se jedná o státy, které přistoupily teprve nedávno, musí mít přednost před občany států, které nejsou členskými státy EU.

Ráda bych rovněž varovala před nebezpečím odlivu mozků z nedostatečně rozvinutých zemí, který ovlivní klíčová odvětví v těchto zemích, jako je zdravotnictví, vzdělání a výzkum, a může tak vyvolat bumerangový efekt s nedozírnými důsledky pro celý svět.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně. – (PT) Pokud jde o stanovení podmínek vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci v EU (modré karty) a o sjednocený postup vyřizování žádostí státních příslušníků třetích zemí o jediné povolení k pobytu a výkonu práce, domníváme se, že kromě jiných zneklidňujících hledisek musíme na tyto iniciativy pohlížet v kontextu celkové politiky EU v oblasti přistěhovalectví.

Tyto iniciativy dávají smysl – a jejich plný obsah se ukáže – pouze pokud je zasadíme do kontextu ostatních pilířů této politiky, jak ji představuje Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu: kriminalizování přistěhovačů, zadržovací střediska, směrnice o „navracení uprchlíků“, hraniční kontroly, vytvoření agentury Frontex, dohoda „o zpětném přebírání osob“ jako jedna z klauzulí dohod o spolupráci.

Vytvářením diskriminace mezi jednotlivými kategoriemi přistěhovačů se tato modrá karta snaží vycházet vstříc neoliberalním cílům Lisabonské strategie a potřebám pracovního trhu EU (stanovených kvótami), a omezit tak přistěhovače jen na „pracovní sílu“, podporovat drancování lidských zdrojů ze třetích zemí –

zejména nejvíce kvalifikovaných pracovníků – a vytvořit v EU nebezpečné centralizované systémy pro uchovávání a sběr údajů o přistěhovalcích.

Jinými slovy modrá karta a sjednocený postup představují pilíře nelidské politiky EU v oblasti přistěhovalectví, která přistěhovance kriminalizuje a vypuzuje nebo využije, a pak je odhodí.

Magda Kósáné Kovács (PSE), písemně. – (HU) Přistěhovalectví představuje již dlouhou dobu jeden z nejdůležitějších hospodářských a sociálních problémů Evropské unie. Ve stárnoucí Evropě se všichni shodneme, že je zapotřebí posílit pracovní síly s cílem zachovat rozvoj naší konkurenceschopnosti.

Podpora přistěhovalectví jako společná reakce vyžaduje nejen regulaci ze strany EU, ale i vyváženou strategii zohledňující stejnou měrou jak udržitelný rozvoj, tak sociální rovnováhu.

Zpráva paní Klamtové o evropských modrých kartách si zaslouží pochvalu, protože stanoví přijatelnější podmínky zaměstnávání vysoce kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí, které zohledňují rodinnou situaci stejně jako i jejich případný návrat domů. Zvlášť jsem pak ráda, že se touto záležitostí zabýváme společně s Gaubertovou zprávou o jediném povolení k pobytu a výkonu práce, takže se vyhneme být jen zdání toho, že otevíráme dveře Evropě pouze vysoce kvalifikovaným pracovníkům.

V zájmu zachování vnitřní sociální rovnováhy EU musíme zvážit dopad, jaký může mít finanční a hospodářská krize, jako je ta současná, na evropské zájmy. Rostoucí nezaměstnanost sama o sobě vyvolává sociální napětí a musíme předcházet dalšímu zvyšování stávajícího etnického a rasového napětí v našich zemích v důsledku přistěhovalectví. Taková situace by mohla nejen posílit růst krajní pravice, ale z dlouhodobého hlediska by se mohla stát i zdrojem nepřátelství vůči EU – navzdory skutečnosti, že Evropská unie se nesnaží o nic jiného než krizi stabilizovat.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písemně. – (RO) Zavedení modrých karet, které EU potřebuje, protože čelí nedostatku vysoce kvalifikovaných pracovníků v některých odvětvích, představuje krok vpřed v oblasti ekonomického přistěhovalectví vysoce kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí.

Modré karty by však také mohly představovat krok zpět, pokud členské státy neodmítnou žádosti o výjimky pro ta odvětví pracovního trhu, na něž se na základě přechodných opatření stanovených ve smlouvách o přistoupení uplatňují omezení pro pracovníky z nových členských států.

Cítím potřebu připomenout, že Spojené království a Irsko již vyjádřily přání zachovat omezení přístupu na pracovní trh pro občany Rumunska a Bulharska na další tři roky.

Rád bych zdůraznil, že uplatňování politiky směrnice o modrých kartách znevýhodňuje evropské občany vůči občanům třetích zemí. I když tato směrnice odkazuje na zásadu preference Společenství, je zřejmé, že tuto zásadu nelze uplatňovat na ty evropské občany, kteří podléhají omezením v některých odvětvích evropského pracovního trhu.

Žádám vás, abyste hlasovali pro pozměňovací návrh, který tuto záležitost vyjasní, abychom se nedostali do situace, kdy ekonomičtí přistěhovanci ze třetích zemí budou mít přednost před volným pohybem mezi členskými státy v rámci EU. Je logické, že nové členské státy se nechtějí cítit v EU jako členové druhé kategorie.

Marianne Mikko (PSE), písemně. – (ET) Dámy a pánové, modré karty pomohou vyřešit řadu problémů v oblasti pracovních sil a přistěhovalectví. Modré karty představují jakousi „návnadu“ v boji proti nelegálnímu přistěhovalectví. Podporou a usnadněním legálního přistěhovalectví tak Evropa bojuje nejen s nedostatkem odborníků, ale i proti obchodování s lidmi a nelegálnímu přistěhovalectví.

Podporuji myšlenku, že členské státy musejí mít právo rozhodnout, kolik karet chtějí každoročně vydat. Zároveň bychom se však neměli v důsledku současné hospodářské krize stát protekcionisty. Musíme být připraveni přijímat vysoce kvalifikované pracovníky ze třetích zemí. Neměli bychom zavírat dveře před talentovanými občany ze třetích zemí kvůli současnému hospodářskému poklesu.

Potřebujeme sjednocený přístup, abychom zůstali konkurenceschopní v mezinárodním měřítku. Systém 27 různých povolení, který platí v Evropské unii v současnosti, představuje překážku příchodu „mozků“ do Evropy. Jednotný systém by mohl být řešením, které by mohlo pomoci překonat současné období poklesu, nemluvě o zlepšení konkurenceschopnosti v současnosti a zejména v budoucnosti.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písemně. – (FI) Evropa nyní potřebuje – a bude potřebovat i v budoucnosti – jak více kvalifikované pracovníky ze zemí za hranicemi EU, tak i pracovníky méně kvalifikované. Pokud má být EU schopna konkurovat Spojeným státům americkým ve snaze o získání kvalifikovaných a vzdělaných

přistěhovalců, bude muset Evropská unie do budoucna představovat mnohem lákavější vyhlídku. Usnadnění mobility zahraničních pracovníků je ze strany EU krok správným směrem, a proto bych ráda poděkovala paní Klamtové za její chvályhodnou zprávu. Modré karty posílí mobilitu kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí v EU.

Neměli bychom však připustit, aby se z EU stalo lákavější místo k práci na úkor rozvojových zemí. Odliv mozků však bohužel z těchto zemí často odvádí kvalifikované pracovníky a know-how potřebné pro rozvoj a EU by měla při tvorbě nových předpisů tento problém jednoznačně zohlednit. I když je jisté snadné získat kvalifikované a vzdělané lidi jinde, je třeba aktivně pokračovat v rozvoji vyššího vzdělávání v Evropě.

Nové předpisy v oblasti přistěhovalectví nesmějí způsobit nerovnováhu mezi občany třetích zemí a občany EU. Přísná definice Parlamentu toho, kdo je odborný pracovník, se může stát příčinou nespravedlností, pokud budou na osoby pocházející ze třetích zemí kladeny neodůvodněné požadavky ohledně jejich vzdělání a pracovní praxe.

Nedostatkem pracovních sil je ohrožena Evropská unie jako celek a nikoli jen vysoce kvalifikovaná odvětví. EU by měla proto rozšířit režim usnadnění pohybu pracovníků ze třetích zemí na všechny pracovníky a nesnažit se jen slíznout šlehačku z dortu.

Mihaela Popa (PPE-DE), písemně. – (RO) Demografický úbytek a stárnutí obyvatelstva Evropské unie ohrožují náš pracovní trh, zdravotnictví a systémy důchodového zabezpečení.

Za této situace budou modré karty představovat protíváhu systému zelených karet v USA, který se ukázal velmi úspěšným vzhledem ke skutečnosti, že přibližně 50 % vysoce kvalifikovaných pracovníků se rozhoduje pro trh USA nebo Kanady.

Jsem přesvědčena, že potřebujeme jednotný systém přistěhovalectví pro všech 27 členských států tak, aby každý stát Evropské unie mohl využívat přidané hodnoty, kterou představují vysoce kvalifikovaní pracovníci.

Považuji za stejně důležité, aby EU projevila těmto odborníkům uznání, které si zaslouží, ve formě spravedlivých a nediskriminačních mezd.

Ještě než skončím, ráda bych připomněla jednu skutečnost, a sice, že pracovní trh EU není doposud plně otevřen pracovníkům z nových členských států. Musíme být proto velmi opatrní, jaká opatření přijímáme, abychom se tak de facto nedopouštěli diskriminace vůči občanům Evropské unie.

Katrin Saks (PSE), písemně. – (ET) V souvislosti s modrými kartami jsme znepokojeni dvěma problémy.

Z evropského hlediska je příliv mozků skvělý. Ve srovnání s Amerikou, Austrálií nebo Kanadou je počet odborníků, kteří přicházejí do našich zemí, výrazně nižší. Toto „lákání“ je však v rozporu s naší další zásadou, která hovoří o tom, že problém migrace musí být řešen celosvětově a že je třeba podporovat rozvoj třetích zemí s cílem omezit přistěhovalectví, zejména nelegální přistěhovalectví. Ať si to připustíme nebo ne, „mozky“, po nichž toužíme, potřebují ve třetích zemích, aby rozvíjeli život tam.

Z hlediska Evropy, kde vládne silná hospodářská soutěž, by bylo přirozeně příznivé získat nové odborníky, tím spíše, že z výzkumu vyplývá, že jejich začlenění do nové společnosti je mnohem snadnější a rychlejší. Ani to není vedlejší.

Další problém vidím v souvislosti s hospodářskými problémy a rostoucí nezaměstnaností: negativní postoje vůči přistěhovalcům budou stále naléhavější. Rovněž se obávám vnitřního přistěhovalectví v rámci EU. Doufám však, že příznivci krajně pravicových stran nebudou této situace zneužívat a že omezení, která jsou v současnosti uplatňována vůči některým členským státům, budou v blízké budoucnosti odstraněna. Bude z toho mít prospěch celá EU.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN ONESTA

Místopředseda

12. Evropská vesmírná politika: Evropa a vesmír (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je rozprava o:

- otázce k ústnímu zodpovězení (B6-0482/2008), kterou pokládá pan Pribetich za Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku Radě: Evropská vesmírná politika: Evropa a vesmír (O-0111/2008) a

- otázce k ústnímu zodpovězení (B6-0483/2008), kterou pokládá pan Pribetich za Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku Komisi: Evropská vesmírná politika: Evropa a vesmír (O-0112/2008).

Jsem, rád, že jako rodák z Toulouse mohu předsedat této rozpravě.

Pierre Pribetich, autor. – (FR) Pane předsedající, pane místopředsedo, pane ministře, „je nejvyšší čas znovu rozsvítit hvězdy“.

Chtěl jsem zahájit svou řeč tímto veršem z jedné básně Guillaumea Apollinaira, abych podtrhl význam, jaký má obnovení vesmírné politiky pro Evropský parlament.

Evropská unie a její členské státy se už více než třicet let společně podílí na financování, přípravě a rozvoji vesmírné politiky. Tato politika však bohužel postupně ztrácí na své záři a oslnivosti.

Je pravda, že základy evropské vesmírné politiky stanovila rámcová dohoda mezi Evropským společenstvím a Evropskou kosmickou agenturou. Je rovněž pravdou, že Rada pro vesmír, která zasedala 22. května 2007, se vyslovila pro politické pokračování této rámcové dohody. Avšak záře vycházející z této hvězdy je nedostatečná. Z hlediska evropské nezávislosti, úlohy Evropy na mezinárodní scéně, její bezpečnosti a prosperity představuje tato politika jedinečný „trumf“ v oblasti průmyslové politiky vytvářející pracovní místa a podporující růst; je to ambiciózní politika s dopady v oblasti kulturní, hospodářské i vědecké, která je upevňována na mezinárodní scéně a představuje nezbytný nástroj, jehož prostřednictvím může společnost získat potřebné znalosti.

V institucionálním trojúhelníku Evropské unie a ve snaze zajistit, aby se tento trojúhelník nezměnil v trojúhelník Bermudský, musí Evropský parlament jménem evropských občanů sehrávat při přípravě a při formulování této politiky významnou a stále významnější úlohu.

Je nejvyšší čas znovu rozsvítit hvězdy. 26. září 2008 se Rada zavázala podpořit tento zákon a i my bychom se na jeho přípravě rádi podíleli. V tomto duchu se samozřejmě nese tento projev, který nyní pronáším jménem Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku. Pokud se máme vydat po správné cestě, nesmíme podle mého názoru zapomínat na základní prvky, jimiž je tato vesmírná politika tvořena.

Za prvé, je zde otázka rozpočtu. Žádáme, aby byla od nynějška vytvořena rozpočtová položka, která by odrážela a vyjadřovala naši angažovanost vůči evropské vesmírné politice.

Jestliže má vesmírný průmysl zvýšit svou kapacitu v oblasti výzkumu a vývoje a – jinak řečeno – zůstat ziskovým, musí mít odpovídající veřejnou podporu. Mezinárodní hospodářská soutěž je tvrdá a nelitostná.

Zatímco Spojené státy, Rusko, Japonsko a dokonce Indie výrazně navyšují rozpočty určené na vesmírný průmysl a mnohonásobně zvyšují veřejné zakázky, my, Evropané, stále hledáme odpovídající způsob financování k dosažení našich ambiciózních cílů, jako když hledáme ztracený čas.

Jaké iniciativy by tedy měla Komise vyvíjet, aby tak lépe podpořila evropské vesmírné odvětví, a stala se tak nejen jedním z aktérů, nýbrž hlavním aktérem reagujícím na tuto rostoucí celosvětovou poptávku ve všech hlediscích vesmírné politiky od začátku až do konce?

Druhým bodem je otázka strategické volby aplikací souvisejících na jedné straně se systémy Galileo a EGNOS a na straně druhé s programem GMES s cílem vytvořit účinnou strukturu přehledného řízení v zájmu větší účinnosti všech evropských vesmírných programů.

A konečně otázka využívání vesmíru. Jaká je dlouhodobá vize evropské vesmírné politiky a proč existuje? Vydat se na dlouhou výpravu za účelem dobývání vesmíru je projekt na řadu desítek let a vyžaduje jak dlouhodobou vizi, tak ambice.

Vzpomínám si v této chvíli na projev prezidenta Kennedyho, který připomínal americkému národu nové, nepřekonané hranice. Slavný den 21. července 1969 představoval jednoznačně významný pokrok v technologických dějinách naší civilizace, urychlující činitel pokroku veškerého vesmírného i jiného průmyslu.

Vytvořme v tomto koncertu národů dlouhodobou vizi. Nacházíme se na milníku dlouhé cesty. Evropa se v oblasti vesmírné politiky nachází na křižovatce. Možnosti činností a uplatnění v oblasti vesmíru se mnohonásobně zvětšují. Od vědy po obranu pokrývá vesmír tak širokou a rozmanitou oblast činností, jako je ochrana životního prostředí nebo rozvoj malých a středních podniků.

Přiblížme se uživatelům a zlepšme životaschopnost a kvalitu shromažďovaných údajů. Staňme se předními výrobci na vesmírném trhu. Je naší povinností, kterou dlužíme budoucím pokolením, posílit tuto evropskou

vesmírnou politiku a učinit životně důležité rozhodnutí vynést na oběžnou dráhu průkopnickou a futuristickou Evropu, v níž budou moci žít příští pokolení.

Vesmír je naší novou evropskou hranicí. Otevírá se nová učebnice dějepisu s ohromným množstvím nepopsaných stránek. Evropa musí v této historii nejen sehrát svou úlohu, ale musí sehrát hlavní úlohu. Proto je nejvyšší čas znovu rozsvítit hvězdy.

Jean-Pierre Jouyet, *úřadující předseda Rady*. – (FR) Pane předsedající, pane místopředsedo Komise, pane Verheugene, vážení poslanci, váš projev, pane Pribetichi, a otázky jsou velmi trefné a vzhledem k *zápalu*, s nímž jste je přednesl, bude velmi obtížné na vaši řeč navázat.

Jsou trefné, protože vesmír se stal, jak jste řekl, nezbytným nástrojem pro všechny evropské země. Tyto mise nám pomáhají při získávání znalostí, ať už se týkají pozorování země nebo oceánografie či satelitní meteorologie. Rovněž souvisí s růstem našeho hospodářství prostřednictvím satelitních telekomunikačních technologií a satelitní navigace. Vesmír se stal postupně nezbytným nástrojem moderního života a jeho nedílnou součástí.

Vesmír je rovněž nástrojem, jak jste uvedl, který umožní v Evropě sjednotit se na základě společné ambice a vytvořit evropskou identitu. Právě v tomto duchu uspořádalo francouzské předsednictví vloni v červenci v čele s Valérií Pécresseovou první neformální schůzku evropských ministrů pro vesmír ve městě Kourou, kde je, jak víte, umístěn evropský kosmodrom. Evropský parlament zde, pokud vím, zastupoval pan Røvsing a já mu za to děkuji.

Toto setkání nám umožnilo formulovat společnou vizi pro Evropu ve vesmíru, která se opírá o tři základní aktéry evropské vesmírné politiky: Evropskou unii, Evropskou kosmickou agenturu a členské státy – přičemž uznává rostoucí odpovědnost Unie. Tito tři aktéři mohou společně učinit z Evropy jednu z předních vesmírných velmocí světa, tím jsme si jisti.

K vytvoření evropské vesmírné politiky, která bude prospěšná všem Evropanům, potřebujeme v první řadě zajistit otevřený a rovný přístup všech členských států Evropské unie k výhodám, které přináší činnosti ve vesmíru. Za druhé, musíme posílit stávající mechanismy koordinace v odvětví vesmíru, evropskou odbornost a investice financované jak z prostředků Společenství, tak z mezivládních a vnitrostátních zdrojů. Za třetí, je nezbytné zlepšit součinnost mezi civilními a obrannými vesmírnými programy.

Evropská unie, Evropská kosmická agentura a členské státy tak zajistí, že budeme moci využívat výhod přístupu do vesmíru, přístupu, který bude nezávislý, životaschopný a za nejlepší možnou cenu, což je zapotřebí s ohledem na naše největší partnery. To pochopitelně vyžaduje posílení úlohy Evropské unie v oblasti evropské vesmírné politiky.

Úkolem Evropské unie je sjednocovat požadavky pro vesmírné aplikace, vést přehled o požadavcích uživatelů, stanovit priority a zajišťovat pokračování poskytovaných služeb. Rovněž musíme na úrovni Unie vytvořit nástroje a finanční režimy Společenství, které by zohledňovaly zvláštní charakteristiky odvětví vesmíru, zejména s ohledem na budoucí finanční výhledy.

Rada pro vesmír, která zasedala 26. září, vyslala na oběžnou dráhu a – mohu-li to tak říci – potvrdila význam dvou vládkových lodí mezi vesmírnými programy, Galileo EGNOS a GMES. Pokud jde o Galileo EGNOS, může být Evropská unie hrdá na to, že podepsala značný počet dohod o spolupráci se třetími zeměmi, jako jsou Spojené státy, Čína, Izrael, Jižní Korea, Ukrajina a Maroko.

Stejná Rada ze dne 26. září vyzdvihla význam rostoucí spolupráce mezi Komisí, Evropskou kosmickou agenturou a členskými státy v oblasti výzkumu a vývoje, konkrétně v oblasti satelitních navigačních systémů.

Pokud jde o program GMES, nadcházející Rada, která bude zasedat ve dnech 1. a 2. prosince, by měla stanovit příslušné hlavní směry vývoje a podmínky partnerství mezi Evropskou unií a členskými státy a rovněž legislativní návrhy, které tento program do konce roku 2009 formálně schválí. Už nyní vás mohu informovat o tom, že Rada je přesvědčena, že pokud se má tento program úspěšně rozvíjet, musí být založen na přístupu obecné prospěšnosti. Dále je třeba urychleně přijmout politiku pro oblast informací.

Musíme tedy stanovit čtyři priority, o nichž hovořil rovněž pan Pribetich: první se dotýká vesmíru a změny klimatu, vzhledem k tomu, že přispění vesmírných aplikací je v této oblasti jedinečné. Druhou je přispění vesmírných činností Lisabonské strategii. Třetí se týká vesmíru a bezpečnosti s ohledem na sledování a dohled evropských vesmírných infrastruktur nad vesmírným odpadem na evropské úrovni. A konečně čtvrtou

prioritou je využívání vesmíru, což je politická otázka, a planetární politika, kde by měla Evropa postupovat v rámci celosvětového programu.

V tomto ohledu musí Evropa vypracovat společnou vizi a dlouhodobý strategický plán a rovněž musí navázat potřebný politický dialog s ostatními státy v širším rámci mezinárodní spolupráce. V tomto ohledu je Rada velmi ráda, že Komise oznámila na rok 2009 uspořádání politické konference na vysoké úrovni týkající se dlouhodobé celosvětové vize pro využívání vesmíru.

A proto, pane předsedající, dámy a pánové, tato obnovená vize evropské vesmírné politiky dokládá nové odhodlání členských států, odhodlání, které bezpochyby v zájmu této mimořádné ambice Evropy nalezne ve sněmovně ohlas.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, jsem velmi vděčný panu Pribetichovi, že mohu zahájit svou řeč k tomuto velmi technickému tématu veršem z básně mého oblíbeného francouzského básníka Guillaumea Apollinaira: *Il est grand temps de rallumer les étoiles*. Jsem přesvědčen, že francouzské předsednictví již dosáhlo značných úspěchů ve snaze přiznat evropské vesmírné politice význam, který jí skutečně náleží.

V posledních letech jsme dosáhli značného úspěchu a poprvé také máme evropskou vesmírnou politiku, což jsme nikdy předtím neměli. Máme rámec společné evropské politiky, v němž Komise sehrává úlohu koordinátora. Dospěli jsme ke značné shodě ohledně strategického, ekologického a hospodářského významu vesmírné politiky pro Evropu. Tento význam nikdy nepopírala. Rád bych zvláště vyzdvihl setkání Evropské rady pro vesmír, které se uskutečnilo na konci června ve vesmírném středisku Kourou ve Francouzské Guayaně, kdy se poprvé jednoznačně ukázalo, že Evropa je připravena na tuto novou cestu do vesmíru.

Rovněž se nám podařilo prokázat, že evropský vesmírný průmysl je vysoce konkurenceschopný. Pokud však srovnáme prostředky, které Evropa může vynaložit na činnosti ve vesmíru, s prostředky, které například vynakládají naši američtí přátelé, nemáme dobrou pozici. Evropa zastává přední úlohu v oblasti satelitních technologií a technologií raketových nosičů. Máme nejlepší systém raketových nosičů na světě. V Kourou máme k dispozici infrastrukturu, která se nenachází nikde jinde na světě. Náš příspěvek mezinárodní vesmírné stanici v podobě vesmírné laboratoře je dokladem vysoké úrovně evropské vesmírné technologie. Jsem velmi rád, že Evropská kosmická agentura provedla v rámci naší sluneční soustavy celou řadu úspěšných výzkumných výprav, kterých se jiným zemím nepodařilo dosáhnout.

Jako Evropané nemáme žádný důvod schovávat se za druhé. Spolupráce mezi Evropskou komisí a agenturou ESA je vynikající a rozdělení funkcí funguje hladce. S ohledem na účinnost této spolupráce neexistuje žádný důvod uvažovat nad změnou struktur v této oblasti.

Přesto však existují problémy, které ještě musíme řešit. Jako Evropané nemáme nezávislý přístup do vesmíru. Nemůžeme vyslat lidi do vesmíru, ani je dopravit zpět. Musíme se rozhodnout, zda chceme být dlouhodobě závislí na jiných, či nikoli. Nechci před vámi skrývat svůj názor. Evropa potřebuje nezávislé a bezpečné prostředky pro přístup do vesmíru. Budeme muset zvážit, jakou formu zvolit pro příští větší mise na výzkum sluneční soustavy. Podle mého názoru může být další rozsáhlá mise uskutečněna jen jako úkol, který bude uskutečněn jménem celého lidstva. Měli bychom se vyhnout jakémukoli národnímu či regionálnímu soutěžení. V každém případě je cílem naší politiky dosáhnout co nejvyšší míry spolupráce. To bude rovněž tématem konference, o níž právě hovořil pan Jouyet a kterou hodlá Komise uspořádat v příštím roce.

Abychom nikoho nenechali na pochybách, chceme jednat o tom, jaká bude příští velká mise, která bude přesahovat čistě technické využití vesmírných technologií. Jaká bude příští velká mise, další velký cíl, který uspokojí lidskou touhu po zkoumání vesmíru? Vesmírné technologie jsou pro naši civilizaci, naši bezpečnost a pro naše hospodářství naprosto nezbytné. Jen si vzpomeňte na všechny naše komunikační technologie nebo finanční trhy, které by dnes bez satelitů vůbec nefungovaly.

Je pravda, že tato politika by měla obsahovat výrazný aspekt bezpečnosti. Snažíme se na to nezapomínat. Podařilo se nám vytvořit pravidelný a strukturovaný dialog mezi Radou a Komisí, který zahrnuje i Evropskou obrannou agenturu a Satelitní středisko Evropské unie. Cílem tohoto dialogu je lepší koordinace mezi civilními, bezpečnostními a obrannými vesmírnými činnostmi.

Pokud jde o oblast životního prostředí, reakci ze strany Evropy na světovou krizi v oblasti životního prostředí představuje systém GMES (Globální monitorování životního prostředí a bezpečnosti), který je v současnosti ve vývoji. Tento systém nám poskytne údaje a informace, které potřebujeme, abychom mohli s předstihem reagovat na katastrofy. Oba naše vlajkové projekty – GMES a Galileo – představují významný příspěvek k

realizaci Lisabonské strategie tím, že vytvářejí silnou průmyslovou a technologickou základnu v Evropě pro vesmírné aplikace.

Pokud jde o systém GMES, jsem velmi rád, že vám mohu oznámit, že před pouhými několika dny přijala Komise můj návrh sdělení, který se týká úpravy financování a otázek spolupráce v rámci systému GMES. Rada pro konkurenceschopnost bude toto sdělení projednávat za několik dní. Mohu říci, že systém GMES se dobře rozbíhá. První ukázkové projekty už byly zahájeny, a pokud mohu říci, budeme také schopní je včas dokončit. Ohledně vesmírné infrastruktury systému GMES se plně shodujeme s agenturou ESA. Agentura ESA už učinila značný pokrok ve vývoji evropských satelitů potřebných pro tento systém, takže vyhlídky máme dobré.

Jednu věc je však ještě třeba vyřešit. Rozpočet Společenství poskytuje systému GMES pouze prostředky na výzkum. Chybí prostředky na provoz. Příští rok budeme poprvé potřebovat malé množství provozních prostředků, které již rozpočtový orgán schválil. Potřebujeme však dlouhodobé řešení, protože je jasné, že systém GMES není systémem, který by mohl financovat sám sebe. Bude sice vytvářet zisk, ten však nikdy nepokryje náklady. Systém GMES je projektem evropské infrastruktury, a tak je na něj také třeba pohlížet při zajišťování dlouhodobého financování.

Příští rok vypracujeme přesný harmonogram a akční plán budoucí realizace iniciativy GMES. Jinak řečeno, v roce 2009 Komise předloží návrh financování prvního rozmístění systému GMES v roce 2011 na základě podrobného posouzení dopadu a analýzy nákladů a přínosů.

O programu Galileo jsme již jednali. Chci zde pouze říci, že díky účinné spolupráci mezi orgány mají programy Galileo a EGNOS pevný právní základ a jsou připraveny na uvedení do provozu. Součástí plánu je rovněž provádění programů Galileo a EGNOS, musíme však zjistit, zda je průmysl schopen splnit požadavek nařízení o provádění programů GNSS dokončit systém Galileo do konce roku 2013. Tato skutečnost se ukáže v průběhu výběrových řízení.

Rád bych vyzval evropský vesmírný průmysl, aby využil skvělou příležitost, kterou představuje program Galileo, a aby s námi co nejužší spolupracoval a mobilizoval všechny své zdroje. Galileo je pro nás jedním z nejdůležitějších – ne-li nejdůležitější projekt v oblasti průmyslové politiky a musíme zajistit jeho bezchybný průběh.

Sem spadají otázky vyplývající z usnesení, jako například otázky hospodářské soutěže, které se objevují v souvislosti s mezinárodní obchodní praxí a s trhy s veřejnými zakázkami. Je pravda, že praxe při zadávání veřejných zakázek ve vesmírném průmyslu se řídí různými mezinárodními nařízeními. Tato praxe se liší v závislosti na tom, zda je předmětem veřejné soutěže poskytování služeb nebo prodej zboží, a především na tom, které země příslušné dohody podepisují. Během procesu udělování veřejných zakázek ve fázi rozmísťování programu Galileo uplatňovala Komise důsledně zásadu reciprocitu a jsme přesvědčeni, že se tím oživilo vyjednávání se třetími zeměmi o vzájemném otevírání trhů.

A na závěr – a jsem velmi rád, že Parlament věnoval tomuto bodu pozornost – otázka zapojení malých a středních podniků do evropských vesmírných projektů. Považuji tuto oblast za velmi důležitou, protože evropský vesmírný průmysl je tvořen jen několika málo velkými evropskými subjekty. Jen málo evropských zemí se může skutečně dostat do vesmíru. Mnohé jiné země však mohou přispět svým dílem a jsem velmi rád, když zjišťuji, že specializované vesmírné technologie jsou stále častěji vyráběny v řadě členských států, zejména v nových členských státech, v malých a středních podnicích, které mnohdy nabízejí velmi složité a vyspělé výrobky a služby. Z tohoto důvodu je důležité, abychom zajistili, že malé a střední podniky budou dostávat odpovídající podíl zakázek na velkých projektech. Tento podíl je stanoven ve výši 40 % a Komise učiní vše, co je v jejích silách, aby zajistila, že tento podíl bude dodržován.

Nejedná se pouze o otázku hospodářskou, ale i politickou, protože tímto způsobem můžeme zajistit, aby evropské vesmírné činnosti nebyly vnímány pouze jako privilegium několika velkých evropských zemí, ale aby byly vnímány jako oblast, na které se podílí všech 27 zemí, které z nich také mohou mít prospěch.

Etelka Barsi-Pataky, jménem skupiny PPE-DE. – (HU) Děkuji vám za slovo, pane předsedající. Název naší rozpravy zní Evropa a vesmír. Dámy a pánové, průměrný evropský občan použije denně až 50 satelitů. Využití vesmíru se poměrně nenápadně stává součástí našeho každodenního života. Otázkou je: může na tomto procesu Evropa spolupracovat, může se aktivně podílet i na využití vesmíru?

Na místě je několik poznámek. Vesmír je naším společným celosvětovým majetkem. Mezinárodní spolupráce má proto pro Evropu nesmírný význam. Evropa se však může do této spolupráce smysluplně zapojit pouze pokud si zajistí nezávislost v oblasti politické, technologické a provozní. To je významné pro Parlament.

S ohledem na světovou finanční a částečně už i hospodářskou krizi je zřejmé, že iniciativy v oblasti vyspělých technologií, jako je využití vesmíru, představují významnou výhodu z hlediska naší konkurenceschopnosti.

Navíc s ohledem na výzvy, kterým čelíme, a související úkoly jsme stále více závislí na vesmírných technologiích: např. ve snaze pochopit a monitorovat změnu klimatu či zajistit bezpečnost prostřednictvím obrany, předcházet stále častějším přírodním katastrofám nebo v oblasti poskytování stále rozsáhlejších komunikačních a navigačních služeb.

Hovoříme zde proto o strategických otázkách. Evropský parlament chce v tomto procesu sehrát konstruktivní úlohu především podporou strukturovaného dialogu mezi EU a vládními orgány. Podle našeho názoru nabídne tento dialog všem členským státům možnost účastnit se a získat otevřený a spravedlivý přístup.

Náš společný evropský projekt Galileo byl průkopnickým projektem v mnoha ohledech. Jmenujme jen některé: vytvořil provozní model interinstitucionální skupiny odborníků pro Galileo k posílení spolupráce a v případě větších projektů umožnil zajistit společné financování zasazené do rozpočtu Společenství. To je však pouze začátek. Program Galileo, jak uvedl komisař Verheugen, zajistil účast malých a středních podniků, protože, jak už dnes víme, společnosti vzniklé odštěpením jsou společnosti, které dokážou ve světě vyspělých technologií dosahovat vynikajících výsledků.

Skupina Evropské lidové strany a Evropských demokratů předložila nespočet návrhů, které se zčásti týkaly naší průmyslové politiky, v níž máme ještě mnoho co dohánět, než se stane pevným základem. Navíc jsme posílili naši úlohu v oblasti výzkumu a vývoje. Tyto znalosti jsou navíc rovněž důležité pro obrannou a bezpečnostní politiku. Tímto způsobem se může evropská vesmírná politika stát součástí evropské identity. Děkuji vám za pozornost.

Silvia-Adriana Țicău, jménem skupiny PSE. – (RO) Satelitní navigační systémy a satelitní telekomunikační sítě, služby a aplikace jsou nástroji, do nichž musí Evropská unie investovat.

Výzkum je jedním ze základních pilířů, na nichž stojí Lisabonská strategie. Program Galileo je jedním z prioritních projektů evropského výzkumu s ohledem na jeho potenciální využití v řízení dopravy, sledování účinků změny klimatu či zásahu v případě naléhavých situací a přírodních katastrof.

V loňském roce Evropský parlament společně s Komisí a Radou dokázal vyčlenit prostředky na financování projektu Galileo, který je považován za jeden ze strategických projektů Evropské unie. Ráda bych vyzdvihla význam rozvoje vesmírné průmyslové politiky.

Rovněž bych vám ráda připomněla, že nařízení o programu Galileo stanoví měřítko pro zapojení malých a středních podniků do evropských vesmírných průmyslových politik. Evropa zároveň vytváří společnou vizi a strategické plánování využití vesmíru.

Anne Laperrouze, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, podle všeho se všichni shodneme na skutečnosti, že vesmírná politika se stala nedílnou součástí budoucnosti naší společnosti.

Tři nejdůležitější prvky bychom mohli shrnout takto: bezpečnost a obrana, ochrana proti ekologickým krizím a poskytování nových služeb pro lidské činnosti.

Ano, dámy a pánové, jako Evropané musíme uznat, že vesmír nabývá strategicko-obranný rozměr. Víím, že někteří mí kolegové poslanci s tím nebudou souhlasit. Ano, je třeba zajistit pozorování planety z dlouhodobého hlediska, abychom mohli zkoumat její pomalé a dynamické změny a zejména změny způsobené činností člověka ovlivňující světové klima, přírodní zdroje a biologickou rozmanitost.

Přitom značný počet skupin v oblasti veřejné politiky a hospodářských činností potřebuje informace a předpovědi z pozorovacích systémů ve vesmíru. Zvláště zde se ukazuje význam evropského systému GMES v rámci světového procesu GEO. Ano, vesmírné politiky mají stále větší dopad na vědecký výzkum, technologické inovace a navíc podporují představivost. Proto budou mít programy výzkumu vesmíru a planetárního výzkumu do budoucna zásadní význam.

Telefony a televize, GPS, předpovídání počasí nebo dokonce lékařská péče na dálku zásadním způsobem změnily způsob našeho života. Neumíme si ani představit, co by se stalo, kdyby přestaly satelity pracovat.

Zkušenosti v oblasti vesmírných technologií – zejména prostřednictvím úspěšné rakety – samy o sobě odůvodňují realizaci skutečné evropské vesmírné politiky. Pokud máme naplnit naši touhu po nezávislosti, budeme muset dosáhnout nejen dobré správy věcí veřejných, ale samozřejmě také zajistit dobré financování.

Vesmírná politika, kterou prosazuje Evropa, ukáže její snahu buď zůstat vlivným aktérem na světové scéně, jehož úloha bude však víceméně omezena na úlohu partnera, nebo se stát silnou Evropou, jedním z hlavních představitelů světové vlády schopným vyřešit klíčové problémy, před nimiž bude lidstvo v budoucnu stát.

Patrick Louis, jménem skupiny IND/DEM. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, ve své někdejší funkci zpravodaje Výboru pro dopravu jsem k projektu Galileo zastával nadšený postoj.

Dnes vidím, že tento ústřední projekt uvízl na mrtvém bodě v důsledku všemocnosti a technokratické ochablosti našich orgánů. Pokaždé, když Unie odmítla svobodnou a rozmanitou spolupráci mezi státy, vyloučila tím některou soukromou iniciativu, zvýšila náklady a zabránila vzniku konkurenčních, kvalifikovaných a pevných konsorcií. Avšak pokaždé, kdy se státy spojily svobodně, projekty byly úspěšné.

Proto zde, stejně jako v jiných oblastech, je úlohou našich orgánů sehrávat pouze vedlejší úlohu, chceme řídit vše, a přitom bychom měli být garanty mála. Měli bychom mít na paměti jednu věc: pokud jde o vesmírné záležitosti, musí mít Evropa především nohy na zemi.

Giles Chichester (PPE-DE). – Pane předsedající, v dětství jsem měl přání stát se jedním z průkopníků vesmíru – a, troufám si říci, stejně jako mnoho jiných dětí – a když jsem rostl, v roce 1969 mě inspirovaly výjevy z přistání na Měsíci, zejména pohled z vesmíru na Zem, který jsem viděl v televizi. Vesmír se už dnes nedostává na titulní strany novin, je však nesmírně důležitý ze všech důvodů, které zde kolegové uvedli, a já tleskám odhodlání Evropské unie vytvořit vesmírnou politiku.

Navštívil jsem před rokem Goddardovo středisko NASA ve Washingtonu a v nedávné době i středisko Evropské kosmické agentury v Římě a práce, kterou jsem zde viděl vykonávat, činí vesmír stejně fascinujícím jako předtím. Čím více lidí tyto výjevy uvidí, tím více přiblížíme vesmír Zemi. Co však pro mě bylo nové, je dosah, jaký má využití vesmíru pro vědu, výzkum a hospodářství, a význam satelitů a jejich odpalovacích zařízení.

Pane komisaři, byl jsem informován o obavách provozovatelů satelitů ohledně potřeby zachovávat mezinárodní dohody v oblasti využívání spektra a satelitních pásem. Existuje obava, že pokud bychom tolerovali jakékoli porušení mezinárodních dohod, budou je ostatní regiony porušovat také. Podle mého názoru spočívá účinné využívání vesmíru zejména v zachovávání schválených předpisů a zásad a doufám, že v tomto ohledu se nám i jim dostane ze strany Komise příslušných záruk. Historie našich úspěchů a naše vyhlídky ve vesmíru jsou rozhodně zajímavým příběhem.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Pane předsedající, pane komisaři, pane Pribetichi, podle mého názoru je váš návrh komplexní a vyvážený. Chci vám proto poblahopřát, neboť se vám podařilo tuto problematiku lépe osvětlit a my můžeme vidět hvězdy zřetelněji.

Evropská unie musí bezesporu přijmout odpovědnost a hájit politické úsilí Evropy v oblasti vesmíru, využívat jej ve prospěch Evropanů a evropského hospodářství a zajistit nezávislý a spolehlivý přístup do vesmíru.

Vítám závěry zasedání Rady ze září obsahující užitečný politický závazek k rozvoji Evropské kosmické politiky.

Prioritou musí jednoznačně zůstat včasné uplatňování programů Galileo a EGNOS a programu Globálního monitorování životního prostředí a bezpečnosti, jehož cílem je pomáhat při posuzování a realizaci evropských politik, které mají vliv na životní prostředí.

Pokud jde o financování, musíme nalézt odpovídající nástroje pro Evropskou kosmickou politiku, které spolu s nástroji uvedenými v Sedmém rámcovém programu umožní střednědobé a dlouhodobé plánování. Případné začlenění zvláštní kapitoly do rozpočtu by bylo projevem závazku Evropské unie vůči této politice, a zvýšilo by tak průhlednost a transparentnost pro případ, že vstoupí v platnost ustanovení Lisabonské smlouvy.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Pane předsedající, jsem velmi rád, že rozvíjíme náš vesmírný program ve spolupráci s Rusy. Nesmíme však zapomínat, že v pozadí je ještě jeden partner, s nímž musíme navázat spolupráci – Ukrajina. Nejlepší sovětské rakety byly postaveny na Ukrajině. Její potenciál v této oblasti je ohromný. Domnívám se, že bychom si jej měli uvědomit a využít jej pro dobro všech.

Další moje poznámka se týká programu Galileo. Nesmíme zapomínat, že tento program může mít a měl by mít rovněž značný význam pro naše vojenské operace a vojenské mise. Je však důležité, aby bylo využito

tohoto systému pro vojenské účely dobře zabezpečeno, aby další účastníci programu – mám na mysli především Čínu – neuměli a nemohli tento systém zablokovat.

Předsedající. – Než předám slovo Radě, rád bych vás, dámy a pánové, upozornil na skutečnost, že tři poslanci této sněmovny se narodili 5. srpna – což je den narození Neila Armstronga. Patřím shodou okolností mezi ně, a proto jsem si této skutečnosti vědom. Můžete o tom uvažovat během následujícího projevu zástupce Rady.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Nijak mě to nepřekvapuje, pane předsedající, a jsem velmi rád, protože jste toho hoden!

Pane předsedající, pane místopředsedo Komise, vážení poslanci, budu velmi stručný, protože mnohé již bylo řečeno.

Za prvé, vaše projevy a rozpravy ukázaly mobilizaci této sněmovny, pokud jde o problematiku Evropské kosmické politiky. Snažíme se vypracovat jednotící evropský projekt. Snažíme se vypracovat evropské projekty, které budou skutečně podněcovat a zajistí, aby se na tomto jedinečném dobrodružství mohla podílet i další pokolení Evropanů.

Jak již bylo řečeno, usilujeme o projekty, jejichž cílem je zlepšit každodenní život našich spoluobčanů. Usilujeme o vytvoření projektu, jehož skutečným cílem je rozvoj konkurenceschopnosti, spojení různých evropských průmyslových partnerů a podpora činnosti v době současného hospodářského poklesu. Usilujeme o projekty zaměřené na zlepšení výzkumu, vývoje a inovací. Usilujeme o projekty – mám-li být zcela vyčerpávající –, které učiní Evropu viditelnější, učiní z ní globálního aktéra, který bude mít vliv na řešení budoucích celosvětových výzev, ať už se jedná o boj proti změně klimatu nebo záležitosti rozvoje či strategické rovnováhy s našimi partnery.

Jsem přesvědčen, že z vaší rozpravy vyplývá, že nesmíme v našem úsilí povolit. Naopak musíme soustředit všechny prostředky, všechny naše schopnosti spolupráce na tento nejsymboličtější evropský projekt: Evropskou kosmickou politiku.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, jsem vděčný za širokou podporu, kterou jste během rozpravy projevili Evropské kosmické politice. Byl bych velmi rád, kdyby se tato široká podpora promítla i do procesu tvorby finančních základů pro stálou a trvalou evropskou přítomnost ve vesmíru. Rád bych vás upozornil na skutečnost, že naši konkurenti nesedí se založenými rukama. Ostatní regiony světa jsou už dnes daleko před námi, pokud jde o vizi do budoucna. Pokud nedokážeme nalézt nové projekty a vytvořit nové technologie, nebudeme ani schopni si zachovat přední pozici v oblasti vesmírných aplikací jednoduše proto, že nebudeme mít potřebnou základnu ve vědě a výzkumu.

Proto znovu opakuji, že jsem rád, že se už všechny tyto záležitosti vyjasnily. Pokud dokážeme společně zvýšit povědomí o vesmíru, pokud dokážeme sdílet všem občanům Evropy příběh, o kterém hovořil pan Chichester, příběh o tom, že evropské vesmírné projekty nás všechny mohou spojit dohromady.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

13. Nutnost vstupu v platnost Mezinárodní smlouvy o zákazu kazetové munice do konce roku 2008 (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem rozpravy je otázka k ústnímu zodpovězení (B6-0481/2008), kterou pokládají paní Beerová, jménem Skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance, paní Gomesová, jménem Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, paní Neyts-Uyttebroecková a paní Lynneová, jménem Skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, pan Kristovskis, jménem Skupiny Unie pro Evropu národů, pan Pflüger a paní Zimmerová, jménem Skupiny konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice a pan Zappalà, jménem Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů Radě: Nutnost vstupu v platnost Mezinárodní smlouvy o zákazu kazetové munice do konce roku 2008 (O-0110/2008/rev. 1).

Angelika Beer, autorka. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, 3. prosince 2008 v Oslu konečně dospějeme do bodu, kdy budeme moci podepsat úmluvu o zákazu kazetové munice. V Dublinu přijalo 107 států úmluvu

a zavázalo se k jejímu podpisu. Dva týdny před konferencí bychom rádi vyzvali země celého světa, aby dodržely své sliby, podepsaly úmluvu a především aby ji urychleně ratifikovaly.

Válka na Kavkaze a používání kazetové munice jak ze strany Gruzie, tak ze strany Ruska pro nás představuje výzvu. Nesmíme už ztrácet čas. Naše očekávání se upínají k Evropské komisi a k Radě. Očekáváme, že úmluvu 3. prosince podepíší všechny členské státy Evropské unie, zejména ty evropské státy, které ještě váhají: tj. Řecko, Lotyšsko, Polsko, Rumunsko a Kyprská republika.

Očekáváme, že Evropská unie bude pokračovat ve svém boji o právně závazný zákaz kazetové munice v rámci Úmluvy OSN o některých konvenčních zbraních (CCW). Jednoznačně odsuzujeme neuvěřitelný pokus ze strany USA, Ruska a Číny na poslední ženevské konferenci o legalizaci kazetové munice v rámci úmluvy CCW.

Rádi bychom v budoucnu posoudili možnou součinnost mezi budoucí Úmluvou z Osla a Ottawskou smlouvou, na základě které bylo zakázáno používání nášlapných min. Naše usnesení bude mít formu výzvy Komisi, aby uvolnila více prostředků – mnohem více prostředků – na ochranu obyvatel zamořených oblastí a na odstranění kazetové munice. Týká se to Libanonu, Balkánu a dalších zamořených oblastí. Nemáme žádné spolehlivé zdroje financování a tímto způsobem bychom je měli získat. Pokud bereme tuto záležitost vážně, Komise musí nalézt způsob jejího financování.

Ráda bych jménem své skupiny opět připomenula, že naším cílem je právně závazný zákaz používání, skladování a výroby těchto nelidských zbraní, které jsou již po desetiletí zdrojem utrpení civilního obyvatelstva v postižených oblastech.

Ráda bych ještě jednou objasnila skutečnost, že používání těchto zbraní – a to i v zemích, v nichž má Evropská unie své policejní a vojenské síly, jako například v Afghánistánu, v Bosně a v Demokratické republice Kongo – představuje stejné nebezpečí pro naši misi jako pro samotné obyvatelstvo.

Ana Maria Gomes, autorka. – (PT) 3. prosince se představitelé 107 zemí, které v květnu tohoto roku přijaly Úmluvu o kazetové munici, setkají v Oslu k jejímu podpisu. Volba 3. prosince není náhodná. Právě v tento den v roce 1997 byl v Ottawě zahájen podpis Úmluvy o protipěchotních nášlapných minách. Tyto nástroje nemají společné pouze datum podpisu. Žádná z úmluv nemá bohužel podporu zemí zastupujících značnou část lidstva, jako jsou Spojené státy, Čína, Indie, Irák, Pákistán, Rusko a Izrael.

Úmluva z Osla byla sjednána v Dublinu a 22 ze 107 jejích signatářů jsou členy Evropské unie. Doufáme, že Kypr, Polsko, Rumunsko, Lotyšsko a Řecko v krátké době upustí od svých výhrad a umožní Evropské unii vytvořit jednotnou frontu ve svém odporu vůči těmto zbraním, které zabíjejí a mrzačí bez rozdílu.

Nejen že jsou tyto zbraně nemorální, ale z vojenského hlediska jsou stále méně použitelné. Sama Evropská obranná agentura ve své Zprávě o dlouhodobé vizi potřeb evropských obranných schopností a kapacit vysvětluje, že:

autorka. – „je třeba se vážně zamyslet nad budoucím využitím munice bez cílového zaměření, kazetových bomb, min a dalších zbraní bez cíleného účinku“.

autorka. – (PT) Evropské ozbrojené síly, a nejen ony, působí stále častěji mezi civilním obyvatelstvem a zničení snadno identifikovatelného nepřítele není už zdaleka tak často jejich úkolem. Proto je kazetová munice nejen neslučitelná s humanitárním právem, ale má rovněž omezené využití. Mezinárodní právo, morální imperativy i základní vojenská logika se shodují v tom, že je naléhavě třeba tyto zbraně vymýtit. Je proto zapotřebí zajistit všeobecnou ratifikaci úmluvy z Osla.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, autorka. – (FR) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, jménem své strany podporuji tuto otázku k ústnímu zodpovězení s cílem vyjádřit náš nesouhlas s kazetovými bombami a municí z důvodů, které jsou zcela zjevné, a s cílem vyjádřit naši podporu přístupu těch členských států, které souhlasily s podpisem úmluvy o jejich zákazu.

Společně se svými kolegy doufám, že v nadcházejících týdnech všechny členské státy bez výjimky tuto úmluvu podepíší a budou se jí řídit, protože, jak se proslýchá, některé státy – a mezi nimi i řada členských států – mají v plánu buď pod vedením Spojených států, nebo podle jejich vzoru tuto úmluvu obcházet prostřednictvím, mohu-li to tak říci, překrucování definice kazetových bomb a munice a omezeného rizika neodvratného zranění, které mohou způsobit těm, kdo se dotknou jejich nevybuchlých částí.

Doufám, že k tomu nedojde, moje skupina doufá, že k tomu nedojde, a proto využívám této příležitosti a žádám Radu, aby nám sdělila, jaká opatření plánuje s cílem zajistit, že tato úmluva vstoupí v platnost.

Nakonec ještě k jiné záležitosti, pane ministře, četla jsem, že v blízké budoucnosti se hodláte vyrovnávat, abych tak řekla, s novými výzvami. Pokud je tomu tak, přijměte blahopřání ode mne i od členů naší skupiny.

Ģirts Valdis Kristovskis, autor. – (LV) Pane předsedající, zástupci Komise, zástupci předsednictví, v první řadě bych rád uvedl, že jsem byl ve své zemi téměř šest let ministrem obrany, a to v době, která vedla k našemu přijetí do NATO. Mohu proto říci, že velmi dobře vím, co to znamená starat se o zemi prostřednictvím obranných opatření, prostřednictvím nezbytných zbraní a munice. Jménem svým a rovněž jménem skupiny UEN však podporuji všechna opatření, která přijal Evropský parlament, včetně této otázky týkající se zákazu kazetové munice. Podle mého názoru bylo už řečeno vše. Je zcela jasné, že tato zbraň není dostatečně přesná a v současnosti už je zcela zřejmé, že postihuje především civilní obyvatelstvo a zraňuje děti.

Rád bych proto řekl, že Evropský parlament, včetně mne samotného, je přesvědčen, že členské státy EU by se měly sjednotit na společném stanovisku a využít svých společných sil k prosazení zákazu tohoto druhu zbraní. Na druhé straně jsem stoupencem uplatňování tohoto požadavku při dvoustranných jednáních se zeměmi, jako je Rusko, Spojené státy americké a Čína, které jsou hlavními držiteli tohoto druhu zbraní. Považuji to za zvlášť důležité, když si uvědomíme, že poměrně nedávno, během války mezi Gruzii a Ruskem, používalo Rusko tento druh kazetové munice proti gruzínskému civilnímu obyvatelstvu. To dokládá, že argument pro zachování této munice v naší výzbroji, konkrétně argument, že se jedná o nástroj obrany, nemůže obstát. Jsme bohužel svědky toho, že tento nástroj se v jiných zemích používá k útokům proti civilnímu obyvatelstvu.

Luisa Morgantini, autorka. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, kazetová munice je do všech důsledků zbraní hromadného ničení, nehumánním zařízením, pokud je vůbec možné, aby bylo ve válce nějaké zařízení humánní.

V jedné publikaci armády USA, *Polní dělostřelectvo*, se uvádí: „Nevybuchlé nálože představují problém pro civilní obyvatelstvo stejně jako pro naše lehké oddíly – pěchotu, které přichází po bombardování městských oblastí“, jsou však nadále vyráběny a používány a země je nadále zamořována nevybuchlou municí, aby rok co rok rozsévala smrt, jak jsme toho byli svědky v Gruzii.

V Oslu, na konferenci o boji proti používání, výrobě a skladování kazetové munice, jsem se setkala s jedním mladým Libanoncem ve věku 24 let, Ibrahimem, jehož tělo bylo poseto ranami a který měl amputovanou nohu. Představil se slovy: „Rád vás poznávám, jsem jeden z těch, kteří přežili“. Byla bych raději umřela, ale namísto toho jsem ho jen objala. Navštívila jsem jej v jeho vesnici na jihu Libanonu a viděla na dvorech domů, ve školách, v trávě pod stromy nevybuchlé bomby shozené z izraelských letadel. Shodili jich sem více než 1 400 000. a to v posledních dnech, když bylo vyhlášeno příměří a klid zbraní. Je to obyčejná krutost. A v Afghánistánu jsem se v nemocnicích setkala s řadou dětí, mužů a žen se zmrzačenými těly; na světě jsou tisíce dětí, které mají zmrzačená těla, protože si hrály se zbytky kazetových bomb, přilákány jejich krásnými barvami.

V Dublinu se 109 zemí rozhodlo po deseti dnech jednání podepsat dohodu o zákazu ničivých zbraní, o poskytnutí podpory obětem a finanční pomoci postiženým oblastem, přičemž tato dohoda rovněž stanoví, že veškerý arzenál musí být zničen do osmi let. Tyto země svůj závazek jistě nesplní, pokud na ně nebude vyvíjen silný tlak ze strany všech signatářských zemí OSN: země odpovědné za zločiny proti civilnímu obyvatelstvu, jako je Izrael, Spojené státy, Rusko, Čína, Indie a Pákistán, které se jednání v Dublinu neúčastnily a které odmítly zákaz kazetové munice.

Ministr obrany, Robert Gates, se pokoušel vysvětlit odpor USA tvrzením, že „kzetová munice představuje účinný nástroj proti řadě cílů“. Mrtví v Iráku, v Afghánistánu a bývalé Jugoslávii jsou toho jistě dokladem. Evropa opět prokázala svou vnímavost, když 22 zemí podepsalo Dublinskou úmluvu a přistoupilo k ní, je však zapotřebí konkrétních opatření.

Ve dnech 2. a 3. prosince bude v Oslu smlouva oficiálně podepsána, bude však zapotřebí ji ratifikovat. Musíme tak učinit rychle a zabránit jakémukoli pokusu o její obcházení, přičemž jsem přesvědčena, že Rada bude muset zavést účinné politické a finanční nástroje s cílem zajistit, že tato smlouva bude realizována a že už nebudou tímto způsobem, to je v důsledku zbraní hromadného ničení, umírat další lidé.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN COCILOVO*Místopředseda*

Stefano Zappalà, autor. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, jen pro informaci předsedovi Rady, pokud byste ji jako stávající předsedající mohl předat svému předchůdci: bylo zde řečeno, že v této sněmovně jsou tři lidé, kteří se narodili ve stejný den jako Neil Armstrong. Ve skutečnosti byl v letech 1994 a 1999 jeden evropský astronaut italského původu poslancem tohoto Parlamentu; a i v tomto volebním období je v tomto Parlamentu jeden evropský astronaut, a je to opět Ital.

Abychom se však vrátili zpět ke kazetové munici, jménem své skupiny jsem se připojil k iniciativě v této oblasti, protože jsem přesvědčen, že se jedná o záležitost týkající se samotného jádra civilizace a lidství. Jeden z mých kolegů byl ministrem obrany jednoho z členských států a i já pocházím z vojenského prostředí. Jsem přesvědčen, že tento plán na celosvětový zákaz kazetové munice je věcí, jak jsem již řekl, týkající se samotného jádra civilizace a lidství.

A proč to? Protože civilizace a lidství tvoří dvě z mnoha základních zásad Evropské unie; tvoří základ našich smluv, a jsem proto přesvědčen, že musíme tuto záležitost vnímat nejenom jako východisko, ale musíme se zcela vážně zamyslet nad tím, jaký postoj by měla EU jako celek zastávat k munici tohoto druhu.

Co však tyto zbraně a munice ve světě způsobují, je zřejmé. Fakta zůstávají fakty v každé formě války, nejzávažnější je však skutečnost, že s koncem války vše nekončí, ale pokračuje, protože země je zamořená a zůstává zamořenou i nadále. Dalším smutným hlediskem je skutečnost, že války se obvykle odehrávají v nepříliš vyspělých zemích, kde mají lidé tendenci používat předměty nalezené v půdě, které pak způsobují většinu zranění mladým lidem. Dostalo se k nám a nadále dostává z celého světa množství filmů, které ukazují důsledky používání těchto zbraní.

Žádám proto jménem své skupiny Radu a Evropský parlament, aby zůstaly v této otázce vytrvalí. Doufám, že toto úsilí vyústí v ratifikaci úmluvy, a jsem přesvědčen, že se jedná o jedno z nejdůležitějších hledisek civilizace a lidství, které může Evropská unie prosazovat.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, vážení poslanci, paní Beerová, paní Gomesová, paní Neyts-Uyttebroecková, které osobně děkuji za milé přání, paní Morgantiniová, pane Kristovskisi a pane Zappalà, máte úplnou pravdu: jak řekl pan Zappalà, je to otázka civilizace a lidství.

Všechny členské státy Evropské unie sdílejí obavy, které kazetová munice vzbuzuje z humanitárního hlediska. Evropská unie podporuje přijetí mezinárodního nástroje zakazujícího kazetovou munici, která způsobuje nepřijatelné škody civilnímu obyvatelstvu. Z tohoto důvodu se všechny členské státy Evropské unie zúčastnily konference v Dublinu, ať už jako účastníci – což byla většina členských států – nebo jako pozorovatelé. Účastníkem je samozřejmě Evropská unie; to vyplývá z tohoto poněkud komplikovaného obratu.

Rozhodnutí, zda smlouvu podepsat nebo ratifikovat, je věcí svrchovaného rozhodnutí každého členského státu, já však stejně jako paní Neyts-Uyttebroecková lituji, že ne všechny státy smlouvu v prosinci podepíší.

Většina členských států Evropské unie oznámila svůj záměr podepsat úmluvu během příštích týdnů, což bych rád zdůraznil a dodal, že paní Morgantiniová má pravdu; potřebujeme praktické kroky ještě předtím, než tato úmluva vstoupí v platnost. Francie, což je země, kterou znám nejlépe, se rozhodla, že v květnu roku 2008 bezodkladně vyřadí z užívání 90 % svých zásob kazetové munice.

Jak ale víte, řada členských států takové rozhodnutí doposud nepřijala. Pokud se týká francouzského předsednictví, v květnu po konání dublinské konference Francie oznámila, že úmluvu na začátku prosince podepíše. Předsednictví chce upřít pozornost všech členských států na pokračující jednání o kazetové munici v rámci Úmluvy OSN o některých konvenčních zbraních (CCW), což je jediná úmluva, na níž jsou největší vojenské mocnosti – Spojené státy, Rusko, Čína a Indie, nebo země jako Gruzie – ochotny se podílet, na rozdíl od úmluvy z Oslo. Rád bych zdůraznil, že tyto země doposud neprojevily záměr se k této úmluvě připojit.

Všechny členské státy Evropské unie jsou smluvními stranami této úmluvy a požadují přijetí protokolu o kazetové munici. A jsou to právě závazky přijaté na této platformě, jak zcela správně zdůraznil pan Kristovskis, které umožní dosažení reálných změn. Pokud navíc budou jednání v rámci této všeobecné úmluvy úspěšná, budeme moci v budoucnu předcházet ztrátám na životech způsobeným kazetovou municí, k nimž došlo v Gruzii.

Vážení poslanci, jak vidíte, kazetová munice je problémem, který nutí Evropskou unii jednat, a je třeba nadále usilovat o přijetí univerzálního nástroje na mezinárodní úrovni. Francouzské předsednictví v každém případě učiní vše, co je v jeho silách, aby přesvědčilo všechny své partnery, a bude tak činit i nadále.

Charles Tannock, jménem skupiny PPE-DE. – Pane předsedající, nejsem žádný pacifista – každý v této sněmovně, kdo mě dobře zná, to může potvrdit –, avšak válka a obchod se zbraněmi s sebou přináší řadu věcí, kterých musíme litovat. Kazetovou municí považuji za jeden z nejhorších způsobů vedení války, k němuž bychom se měli uchýlovat až v nejzazším případě.

Existuje řada dokladů, že tyto zbraně neúměrně postihují civilní obyvatelstvo, které musí být především chráněno mezinárodním právem. Kazetové bomby mohou dopadat na obrovské oblasti a zůstat nevybuchlé po dlouhou dobu, a představovat tak smrtelné nebezpečí pro civilisty, které pak mohou zabít nebo mrzačit ještě dlouho po skončení konfliktu.

Je také velmi nákladné je nalézt a odstranit a nelze je ani zmapovat, jako je to například možné u minových polí. V některých případech je nalezeny děti, které je považovaly za hračky, a přišly tak o celé končetiny či dokonce o život. Jako otec malých dětí si jen stěží umím představit něco hroznějšího.

Pokud bereme vážně myšlenku vytvořit v Evropské unii společné hodnoty a sdílet tyto hodnoty se světem, musíme zaujmout společné stanovisko na podporu konečného zákazu těchto hrozivých a strašných zbraní, jejichž účinky na bojišti jsou velmi nevybíravé.

Musíme využít všech diplomatických prostředků, které máme k dispozici, abychom přiměli ostatní učinit totéž. Jako Evropský parlament můžeme být právem hrdí na to, co jsme dokázali ve snaze zbavit svět protipěchotních min. K problému kazetových bomb musíme přistupovat se stejným elánem a odhodláním, abychom mohli vytvořit lepší a lidštější svět a nemuseli být svědky utrpení civilistů i dlouho po skončení ozbrojených konfliktů.

Richard Howitt, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, dnes vyzýváme členské státy EU, které nemají doposud v úmyslu připojit se k podpisu úmluvy proti kazetové munici, aby tak učinily. Vyzýváme Kypr, Estonsko, Finsko, Řecko, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko společně s kandidátskými zeměmi Srbsko a Turecko, připojte se podpisem této úmluvy, prosím, k ostatním členským státům EU a další více než stovce států celého světa.

A kvůli komu předkládáme tuto naléhavou výzvu? Kvůli Suraji Ghulamu Habibovi z Afghánistánu: v šesti letech přišel o obě nohy, když nalezl část kazetové bomby, kterou považoval za něco k jídlu. Nyní je téměř nemožné, aby chodil do školy nebo si hrál s kamarády, protože je upoután na vozík. Kvůli paní Chanhthavové z okresu Sepone v Laosu: přišla o nohu a o zrak, když náhodou natrefila na kazetovou bombu během práce na rýžovém poli, kde obstarávala obživu pro svou rodinu. Nyní je nucena do tohoto nebezpečného rýžového pole posílat svou dceru. Kvůli třináctiletému gruzínskému chlapci, Bekovi Giorgishvilim, který se stal poslední letošní obětí, když se svému kamarádovi snažil pomoci napumpovat pneumatiku jeho nového kola. Beka přišel o část lebky a střešina uvízla uvnitř.

Je pokrytectvím, když evropské země odsuzují ruskou agresi v Gruzii, neodsuzují však způsoby této agrese, které způsobují nepřiměřené škody civilnímu obyvatelstvu, a to vždy, kdy je použita kazetová munice. Je to prázdna výmluva ze strany zemí, které se snaží ospravedlnit skladování kazetových bomb v rámci dodržování zákazu používání pozemních min, vzhledem k tomu, že kazetová munice je stejně smrtící a způsobuje ve světě ještě větší humanitární škody.

Můj vlastní členský stát, Spojené království, už zahájil likvidaci přibližně 30 milionů výbušnin, změnil svá nařízení o kontrole vývozu a přímo se podílel na odstraňování munice, včetně kazetové munice v Gruzii. Bylo to v Evropě, kde byly tyto zbraně poprvé použity německými a sovětskými jednotkami během druhé světové války, a v Evropě se v současnosti skladuje podle odhadů až jedna miliarda těchto náloží, a je to Evropa, která by měla stát v čele celosvětových snah o jejich odstranění.

Elizabeth Lynne, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, jak už mnozí uvedli, kazetové bomby každý den nevybíravě zabíjejí a zraňují civilisty, často děti. Řada dětí – obětí této kazetové munice – bývá postižena a musejí žít s postižením po zbytek života. Z dostupných údajů vyplývá, že v současnosti má na skladě kazetovou municí 15 členských států EU. Máme dokonce doklady o tom, že nejméně 7 členských států EU tyto zbraně stále ještě vyrábí. Podle mého názoru mají tyto země, stejně jako země, které je použily – včetně mé země, Spojeného království – na svých rukou krev.

Zákaz výroby, převozu a skladování kazetové munice zachrání mnoho životů. Tato úmluva rovněž zajistí poskytnutí potřebných prostředků obětem kazetových bomb, například na lékařskou péči a rehabilitaci. Naléhavě vyzývám všechny členské státy EU, aby tuto úmluvu podepsaly a ratifikovaly a nesnažily se měnit definici toho, co je kazetová munice, a zbavit se tak odpovědnosti, jak se o to některé členské státy snaží.

Seán Ó Neachtain, jménem skupiny UEN. – (GA) Pane předsedající, rozhodně podporuji návrh požadující, aby úmluva o zákazu kazetových bomb vstoupila v platnost ještě do konce tohoto roku.

Všechny vlády, které zavádí úmluvu z Osla z roku 2007, mají v úmyslu předložit do konce roku 2008 návrh právního dokumentu, který by zastavil používání kazetových bomb, vytvořil systém spolupráce na podporu těch, kdo utekli před tímto druhem útoků, a zajistil likvidaci existujících zásob kazetových bomb.

Jsem velmi hrdý na to, že to bylo v Irsku – v Dublinu, v mé vlastní zemi –, kde bylo během mezinárodního setkání, které se zde konalo na začátku letošního roku, dosaženo dohody v rámci této smlouvy. Všichni účastníci se zcela jednoznačně vyjádřili, čeho chtějí na tomto setkání dosáhnout – úplného zákazu kazetových bomb. A stejně jako moji kolegové v této sněmovně i já bych rád požádal země, které tuto smlouvu doposud nepodepsaly, aby tak učinily.

Musíme se jednou provždy zbavit těchto hrozných zbraní.

Satu Hassi, jménem skupiny Verts/ALE. – (FI) Pane předsedající, dámy a pánové, přijetí úmluvy o kazetové munici je vynikající věc. Je velmi důležité, aby se k této úmluvě připojily všechny země EU, včetně Finska, Řecka a Polska, protože jinak bychom dali jiným zemím záminku k dalšímu používání těchto nelidských zbraní.

Hluboce lituji toho, že moje vlastní země, Finsko, má v úmyslu se k této úmluvě nepřipojit. Důvodem má být skutečnost, že kazetová munice byla pořízena jako náhrada jiného druhu nelidských zbraní, protipěchotních min. To je však vyhánění čerta ďáblem. Když se na konci devadesátých let minulého století finská vláda rozhodla vyřadit protipěchotní miny, armáda neuvedla, že je hodlá nahradit jinými nástroji na zabíjení civilistů, kazetovou municí.

EU a všechny členské státy EU musejí prokázat důslednost ve svém odporu vůči kazetové munici a musí odmítnout podíl na jakékoli vojenské operaci, kde budou použity. Až 98 % obětí kazetové munice jsou údajně civilisté. Máme téměř dvacetiletou zkušenost s těmito zbraněmi, která dokládá, že zabíjejí nevybíravě civilisty, včetně dětí. S tím je nyní třeba skoncovat.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, vážení poslanci, se vši vážností chci prohlásit, že jsem skutečně hrdý na to, že jsem se mohl účastnit rozpravy, kterou jsme právě vedli o kazetové munici, a jménem předsednictví se připojuji ke všem těm, kteří vyzývají k ratifikaci úmluvy.

Už v roce 2007 Evropská unie uznala naléhavost, s níž je třeba řešit humanitární obavy, které vzbuzuje kazetová munice. Víím, že členské státy Evropské unie sehrály aktivní úlohu jak v procesu z Oslo, tak v rámci Úmluvy OSN o některých konvenčních zbraních. Podle našeho názoru se Úmluva OSN o některých konvenčních zbraních a proces z Oslo navzájem doplňují a slouží ke cti této sněmovně i těm, kteří zde vystoupili, že nám připomněla hodnoty, v něž Evropa věří. Vyzýváme všechny členské státy, aby neváhaly jednat, a to z důvodů, které jste zde během dojemné rozpravy uvedli lépe, než bych to dokázal já.

Předsedající. – Obdržel jsem dva návrhy usnesení⁽²⁾ v souladu s čl. 108 odst. 5 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek ve 12:00.

Písemná prohlášení (článek 142)

Proinsias De Rossa (PSE), písemně. – Naléhavě žádám všechny členské státy EU, aby bezodkladně ratifikovaly a začaly uplatňovat úmluvu o kazetové munici. Kazetová munice rozsévá nahodile nesmírnou hrůzu mezi civilními obyvateli na celém světě, naposledy ve válce v Gruzii.

(2) Viz zápis.

Úmluva o kazetové munici zakazuje používání, výrobu, skladování a převoz kazetové munice. Úmluvu schválilo 107 států na konferenci v Dublinu v květnu tohoto roku. Tato úmluva však nevstoupí v platnost, dokud ji alespoň 30 států neratifikuje.

Je neuvěřitelné, že 8 členských států EU není v současnosti připraveno tuto úmluvu podepsat. Tak tedy Evropská unie, nejúspěšnější mírový projekt v dějinách, společenství založené na zásadách respektování lidských práv a právního státu, nedokáže přijmout rozšíření mezinárodního humanitárního práva a zakázat jednu z nejzákeřnějších zbraní současnosti namířenou proti civilnímu obyvatelstvu.

Vyzývám Kypr, Estonsko, Finsko, Řecko, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko, aby co nejdříve ratifikovaly úmluvu o kazetové munici, a pomohly tak zastavit používání kazetových bomb.

Kelam Tunne (PPE-DE), písemně. – Neměli bychom zapomínat, že kazetová munice je jednou z nejničivějších zbraní, která nerozlišuje mezi vojenskými a civilními cíli.

V současnosti, ve 21. století, už není možné vést válku s úmyslem plenění nebo ve snaze způsobit co největší škody. Jediným způsobem, jak postupovat v případě války, je provádět cílené útoky s co nejmenším dopadem na civilní obyvatelstvo. Používání kazetové munice musí být proto jednoznačně odmítnuto a zakázáno.

Žádám Evropskou unii a její členské státy, aby v první řadě vyzvaly ostatní státy světa k podpisu této úmluvy dne 3. prosince letošního roku. Dále žádám EU a její členské státy, aby se zavázaly k jejímu urychlenému a účinnému uplatňování. Dále žádám EU a její členské státy, aby se nezabývaly pouze technickou částí této úmluvy, ale aby rovněž věnovaly úsilí pomoci těm oblastem, kde byla kazetová munice použita, a pomohly dotčeným společnostem poskytnout účinnou a odpovídající pomoc těm civilním obyvatelům, kteří byli postiženi v důsledku kazetové munice.

14. Doba vyhrazená pro otázky (otázky Komisi)

Předsedající. – Dalším bodem je doba vyhrazená pro otázky (B6-0484/2008). Byly předloženy tyto otázky Komisi.

Část I

Otázka č. 33, kterou pokládá **Stavros Arnautakis** (H-0800/08)

Předmět: Informovanost občanů o opatřeních přijatých Evropskou unií s cílem ochránit je před mezinárodní finanční krizí

V odpovědi na mou otázku k ústnímu zodpovězení H-0075/08⁽³⁾ o dopadu mezinárodní úvěrové krize, kterou jsem položil na plenárním zasedání Evropského parlamentu loni v březnu, zástupce Komise uvedl, že lze očekávat propad o 0,5 % hospodářského růstu EU, zvýšení inflace a deficit zahraničního obchodu ve výši 185 000 milionů EUR v EU 27. Komise zdůraznila, že nejlepší způsob, jak čelit této mezinárodní krizi, je pokračovat ve strukturálních reformách a makroekonomických politikách, a zdůraznila, že protekcionismus není řešení. V současnosti jsme svědky dalšího šíření finanční krize, která nyní postihuje i velké společnosti.

Došlo snad k nějaké změně údajů, které Komise původně poskytla? Jak hodlá Komise informovat evropské občany o dopadech této krize a jaká praktická opatření přijme na jejich ochranu?

Margot Wallström, místopředsdkyně Komise. – Komise předložila 3. listopadu podzimní prognózu, ze které vyplývá, že hospodářský výhled je neradostný: v roce 2009 se očekává zastavení hospodářského růstu, který se má zvýšit v celé Evropské unii pouze o 0,2 %.

V roce 2010 by mělo docházet k oživení většiny hospodářství EU s předpokládaným růstem ve výši 1,1 % pro EU jako celek. V důsledku toho se očekává nárůst nezaměstnanosti na 7,8 % v EU v roce 2009 a další nárůst se očekává i pro rok 2010.

V příštím roce se však očekává pokles inflace na 2,4 % v EU a její růst by se měl ještě dále zpomalit v roce 2010.

(3) Ústní odpovědi ze dne 11. 3. 2008.

Není pochyb o tom, že výzvy, před kterými stojíme, jsou značné. Komise proto nyní vypracovává komplexní strategii zvládnutí finanční krize a zpomalení hospodářského poklesu. Základy této strategie zachycuje sdělení nazvané *Od finanční krize k oživení: evropský akční rámec*, v němž se uvádí, jak by měla EU řešit další fáze krize jednotně a ve vzájemné koordinaci.

Akce by měly směřovat k dosažení tří cílů: za prvé, vytvoření nové struktury finančních trhů na úrovni EU; za druhé, řešení dopadu na hospodářskou aktivitu, a za třetí, koordinace globální reakce na finanční krizi.

26. listopadu předloží Komise podrobnější verzi plánu obnovy EU v rámci Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost. Naším cílem je propojení řady cílených krátkodobých iniciativ, které pomohou odvrátit negativní dopad na hospodářskou aktivitu a přizpůsobit střednědobá a dlouhodobá opatření Lisabonské strategie současné krizi.

Stavros Arnautakis (PSE). – (EL) Pane předsedající, paní komisařko, děkuji vám za odpověď. Domnívám se však, že evropští občané dnes potřebují slyšet, že reagujeme na úvěrovou krizi, a prostředky by se tak měly investovat do hospodářské aktivity. Evropští občané si rovněž přejí, aby se tato krize stala příležitostí pro Evropu, pro občanskou Evropu.

Moje otázka zní: budou v příštích letech vkládány prostředky do veřejných investic a veřejných staveb?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Paní místopředsedkyně, jestliže máme k dispozici nejnovější informace, je zapotřebí rychlého rozhodování. Problém je, že Komise jako kolektivní orgán obvykle potřebuje velmi dlouhou dobu, než dokáže uvést věci do pohybu. Existují zvláštní pravidla pro situaci, v níž se právě nacházíme? V opačném případě to bude trvat skutečně velmi dlouho, než Komise jako kolektivní orgán dospěje k nějakému výsledku.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Pane předsedající, paní Wallströmová, zkušenost nám ukazuje, že členské státy samy se snaží nalézt způsob, jak uniknout dopadům hospodářské krize a hospodářského poklesu.

Jaký je váš názor na protikrizová opatření? Představují snad zvýšení daní, zvýšení daňového základu a zvýšení DPH účinný způsob, jak předejít v tomto složitém období krizi?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – V současnosti je nejdůležitější otázkou, jaká další opatření Komise podnikne v nejbližších týdnech s cílem řešit skutečné dopady na hospodářskou aktivitu?

Chystáme se předložit soubor opatření – který v současnosti připravujeme –, v němž vymezíme jednotlivé oblasti politiky, u nichž jsme přesvědčeni, že můžeme zmírnit dopady na hospodářskou činnost v krátkodobém měřítku při dodržení stávajících priorit střednědobých reforem Lisabonské smlouvy. To je rámec naší činnosti. Doufáme, že dokážeme nalézt taková opatření, která pomohou posílit celkovou poptávku; na straně poptávky bychom chtěli snížit inflační tlaky a posílit kupní sílu domácností.

Musíme se však více soustředit na pracovní trhy a – jak už bylo řešeno – zkvalitnit investice. Doufáme, že tím pomůžeme k řešení problémů a přijetí opatření v rámci balíku v oblasti energetiky a změny klimatu, protože budeme potřebovat prostředky na investice. Doufám, že se nám je v tomto obtížném období podaří prosadit. Například na pracovních trzích by mohly být tyto politiky aktivace velmi prospěšné.

K poslední otázce bych ráda uvedla, že chceme, aby členské státy svou činnost koordinovaly. Domníváme se, že pokud by se každý vydal jiným směrem a dělal to, co považuje pro svůj členský stát za nejprospěšnější, bylo by to nejhorší, co by se mohlo stát. Dáváme přednost co nejširší diskusi, koordinaci a spolupráci, protože tak můžeme dospět k výsledkům, které pocítí hospodářství v celé Evropě. Dáváme přednost koordinovaným krokům.

Pokud jde o otázku dlouhých lhůt realizace či přípravy? Budete překvapeni. Jak jsem již uvedla včera v rozpravě o finanční krizi, Komisi se poprvé podařilo předložit návrh do 24 hodin. Na tuto velmi vážnou krizi musíme reagovat tak, abychom neztráceli příliš mnoho času přípravou jednotlivých návrhů.

Všichni jsme dostali příslušné pokyny a všichni jsme se snažili v našich příslušných resortech politiky přijít na to, jak můžeme pomoci, jak se můžeme vyhnout dlouhým přípravám, a tedy pomoci rychle a přitom koordinovaně a ohleduplně. Snažíme se předkládat návrhy co nejrychleji je to možné a používáme vše, co je v našich silách. Takové je v tomto okamžiku východisko Komise.

Předsedající. – Otázka č. 34, kterou pokládá **Boguslaw Sonik** (H-0850/08)

Předmět: Rozdíly povoleného obsahu alkoholu v krvi u řidičů v Evropské unii

V řadě členských států – například ve Spojeném království, v Itálii, v Irsku a v Lucembursku – je množství alkoholu v krvi, s nímž je dovoleno řídit vozidlo, stanoveno na 0,8 mg/l. Na Slovensku a v Maďarsku, kde nedovolují, aby kdokoli, kdo požil sebemenší množství alkoholu, řídil vozidlo, by se řidič s takovým obsahem alkoholu v krvi dopustil vážného přestupku. Předpisy o řízení dopravních prostředků, jak je stanoví polský zákon o provozu na pozemních komunikacích ze dne 20. června 1997 (Úřední věstník číslo 108, 2005, článek 908 v platném znění), stanoví povolený obsah alkoholu v krvi na 0,2 mg/l. Řízení s vyšším obsahem alkoholu v krvi než 0,5 mg/l je trestným činem a trestá se odnětím svobody až na dva roky.

Má Komise v úmyslu s ohledem na současný trend sjednocování právních předpisů v oblasti provozu na pozemních komunikacích v rámci EU přijmout opatření na standardizaci povoleného obsahu alkoholu v krvi u řidičů v členských státech EU?

Antonio Tajani, místopředseda Komise. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, v roce 1988 Komise ve skutečnosti předložila návrh směrnice o maximálním povoleném obsahu alkoholu v krvi u řidičů, ale mezi členskými státy a Komisí nedošlo ke shodě a Komise se musela spokojit s tím, že dne 17. ledna 2001 bylo přijato doporučení, aby nejvyšší povolený obsah alkoholu ve všech členských státech nepřesahoval 0,5 mg/ml. V současnosti mají pouze 3 členské státy – Irsko, Malta a Spojené království – povolen vyšší obsah alkoholu v krvi, než je tato hodnota.

Doporučení Komise rovněž předpokládá snížení obsahu alkoholu v krvi na 0,2 mg/ml pro některé kategorie řidičů, včetně začátečníků, což je množství, které je předmětem otázky váženého poslance. Právě začátečníci jsou hlavními oběťmi nebezpečí na silnicích, a je proto nesmírně důležité, abychom v souvislosti s nimi co nejvíce omezili rizikové činitele například tím, že nepovolíme této kategorii řidičů vyšší obsah alkoholu v krvi, jak jsem už řekl, než 0,2 mg/ml. To souvisí s opatřením známým jako „nulový obsah“, který pro tuto kategorii řidičů stanoví sdělení Komise z října 2006, které stanoví strategii podpory členských států na omezení škod způsobených alkoholem.

Dámy a pánové, za těchto okolností se Komise bohužel nedomnívá, že existují politické podmínky, které by ze strany členských států umožnily přijetí právní úpravy s cílem větší harmonizace povoleného obsahu alkoholu v krvi v rámci EU. Zároveň však Komise nemá v úmyslu zůstat nečinná, pokud jde o jednu z hlavních příčin úmrtí na evropských silnicích.

Komise v této záležitosti přijala různá opatření. Především jsou to kontroly na silnicích: ve svém doporučení ze dne 6. dubna 2004 Komise vyzvala k častějšímu provádění náhodných kontrol obsahu alkoholu v krvi pomocí účinných zařízení na měření obsahu alkoholu prostřednictvím dechových zkoušek, a to na místech a v době, kdy pravidelně dochází k nadměrné konzumaci alkoholu ze strany řidičů.

Dámy a pánové, rovněž bych rád zdůraznil, že řízení pod vlivem alkoholu je jedním z činů, které jsou obsaženy v návrhu směrnice o usnadnění přeshraničního vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu, který schválila Komise v březnu tohoto roku a v současnosti jej projednává Rada a Parlament.

Během posledního zasedání Rady pro dopravu jsem ministrům zdůraznil, že s ohledem na ztráty na životech si nemůžeme dovolit uvíznout ve slepé uličce a slovíčkařit či diskutovat o tom, zda se tato problematika týká prvního nebo třetího pilíře, protože právní diskuse bohužel mnoho nepomohou při řešení problémů natolik vážných, jako jsou dopravní nehody.

Rád bych využil této příležitosti a zdůraznil, že čtyři přestupky zmiňované v projednávané směrnici, kterými jsou kromě řízení pod vlivem alkoholu nedodržení rychlosti, jízda bez zapnutých bezpečnostních pásů a řízení pod vlivem narkotických látek, jsou příčinou tří ze čtyř dopravních nehod. To znamená, že Evropská unie má před sebou ještě mnoho práce, a opětovně proto vyzývám Parlament, aby pokračoval v nastoupeném směru i během hlasování ve Výboru pro dopravu a cestovní ruch.

Navíc – a už se chystám končit, pane předsedající – abychom v blízké budoucnosti mohli vypracovat konkrétní návrhy ohledně řízení pod vlivem psychotropních látek, zahájila Komise v říjnu roku 2006 soubor výzkumných projektů, který má trvat čtyři roky a jehož cílem je zlepšit znalosti v této oblasti a nalézt řešení. Jedná se o projekt DRUID, který všichni dobře znáte.

Závěrem je třeba připomenout finanční podporu ze strany Komise kampaním na zvýšení povědomí. Jedná se především o kampaně prováděné mladými lidmi a zaměřené na další mladé lidi, jejichž cílem je upozornit na nebezpečí konzumace alkoholu a drog při řízení vozidla. Jedním z příkladů je kampaň zvaná Bob, která měla po celé Evropě velký úspěch, a neměli bychom rovněž zapomínat na nasazení Komise, která pozvala někdejšího mistra světa formule 1 Kimiho Raikkonena do Bruselu, kde se zúčastnil kampaně Evropské unie za bezpečnost silničního provozu, ani na den věnovaný bezpečnosti silničního provozu ve velkých městech, který se konal 10. října v Paříži, které jsou dalším dokladem velkého zájmu Evropské komise o bezpečnost silničního provozu. Bezpečnost silničního provozu byla jednou z priorit během projevu při hlasování o důvěře poté, co jsem byl jmenován evropským komisařem pro dopravu.

Dámy a pánové, to je bohužel vše, co můžeme udělat, doufám však, že moje odpověď na vaši otázku k ústnímu zodpovězení byla vyčerpávající.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Pane předsedající, pane komisaři, rád bych vám poděkoval za vaši odpověď a vyzval vás k přijetí odvážnějších opatření. Musíme přijmout a aktualizovat směrnici, která bude zavádět naprostý zákaz řízení pod vlivem alkoholu. Nesmíme ustupovat lobby výrobců alkoholu a jejich vlivu a nesmíme se jich bát. Máme právo na bezpečné silnice a měli bychom začít u mladých. Při prosazování těchto projektů musíme být odvážní.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Pane místopředsedo, rád bych poděkoval za tuto krátkou příležitost položit vám dvě otázky. Za prvé, uvedl jste, že neexistují zcela vhodné politické podmínky pro přijetí takového nařízení. Rád bych věděl, co je největší překážkou? Pochází z některého státu nebo ji vytváří velké lobbystické skupiny? Co brání Komisi v tom, aby v této záležitosti něco podnikla?

Moje druhá otázka se týká skutečnosti, že stále větší počet studií ukazuje, že kouření v automobilu je velmi nebezpečné. Jednak je velmi nezdravé, a jednak rozptyluje pozornost a unavuje. Moje otázka zní, zda má Komise v úmyslu v této záležitosti něco podniknout.

Colm Burke (PPE-DE). – Moje otázka se týká Irska, kde se značný počet mladých lidí stává účastníky tragických dopravních nehod ve chvíli, kdy jsou sami uživateli automobilu.

Rád bych věděl, zda byl v Evropě proveden nějaký výzkum na toto téma a zda bychom nemohli obnovit program výchovy k řízení pro mladé lidi. Je třeba vykonat ještě mnoho práce a já bych se přimlouval za oživení tohoto výchovného programu v co nejkratší době.

Antonio Tajani, místopředseda Komise. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, děkuji vám za položené otázky, které mi umožní blíže vyjasnit stanovisko Evropské unie.

Pane Leichtfriede, když jste hovořil o politických problémech, s nimiž se setkáváme, tyto politické problémy se týkají členských států a ukázalo se, že návrh Komise nebyl bohužel přijat ani navzdory značnému úsilí. I přes malou shodu mezi členskými státy ohledně návrhu směrnice jsme vytrvali a vytrváme i nadále. Opakuji slova, která jsem pronesl během slyšení, kde mi byla udělena důvěra Komise a Parlamentu: bezpečnost silničního provozu zůstává nadále jednou z mých priorit.

Mám v úmyslu nadále podporovat všechny projekty a programy v rámci iniciativy DRUID – to je moje odpověď panu poslanci –, pokud jde o otázku poskytování informací mladým lidem a výchovu mladých lidí. To by mělo zůstat naší prioritou. Nejsou to nástroje, které způsobují nehody; je samozřejmě důležité mít k dispozici bezpečné nástroje. Je důležité, abychom měli bezpečné silnice a tento Parlament společně s Komisí přijal některá rozhodnutí v souvislosti s infrastrukturou, hlavním problémem však zůstává výchova těch, kteří sedí za volanty automobilů nebo za říditky motorek.

Je naší povinností vychovávat mladé lidi, a v tom s vámi plně souhlasím a udělám vše, co bude v mých silách, abych zajistil, že Komise a Evropská unie budou vždy financovat programy na výchovu mladých lidí na školách. Dámy a pánové, nikoli náhodou jsem za Komisi vybral svědectví bývalého světového šampiona, který je mladým mužem.

Měli bychom se snažit s mladými lidmi komunikovat prostřednictvím mladých lidí, kteří nekážou, jak to činí hlava rodiny, ale kteří dokážou vysvětlovat, jaká jsou skutečná rizika, protože všichni mladí lidé, kteří se vrací z diskotéky, se cítí nezranitelní. Tak tomu však bohužel není a my musíme spolupracovat se školami a s rodinami a zajistit, že mladí lidé poznají rizika, kterým se vystavují pokaždé, když usedají za volant, a zvláště když pijí alkohol nebo užívají drogy.

Pokud jde o otázku kouření, požádám příslušná oddělení Komise, aby provedla šetření s cílem zjistit, zda skutečně existují další rizika spojená s kouřením, či nikoli. Nemohu vám dát odpověď, protože z vědeckého hlediska nevím, jak jsem ale řekl, pověřím oddělení, aby to zjistilo.

Domnívám se, že jsem rovněž odpověděl panu Sonikovi a potvrdil své odhodlání, a myslím, že mohu tento příslib dát i jménem Komise – paní místopředsedkyně Wallströmová je rovněž odpovědná za komunikaci –, že učiníme vše, co je v našich silách, abychom občanům a především mladým lidem, kteří jsou začátečníky, poskytl informace o rizicích a nebezpečí spojených s každou cestou vozidlem.

Předsedající. – Otázka č. 35, kterou pokládá **Katerina Batzeli** (H-0861/08)

Předmět: Interinstitucionální dohoda „Partnerství pro komunikaci o Evropě“

Dne 22. října 2008 podepsali zástupci Evropského parlamentu, Komise a Rady poprvé v historii politické prohlášení o interinstitucionální dohodě o komunikaci o prioritách EU. Tato dohoda má značný politický význam, protože se snaží nalézt účinné řešení závažného demokratického problému, že evropští občané nejsou dostatečně informováni, a navíc přichází v rozhodující době před volbami do Evropského parlamentu.

Jaké budou priority a základní poselství této společné komunikační politiky Společenství na příští rok, zejména v období před volbami?

Jakým způsobem se bude prosazovat spolupráce mezi třemi orgány Společenství při společném výběru priorit a cílů této komunikační politiky a jejich spolupráce s příslušnými vnitrostátními orgány? Jaký konkrétní vztah bude mezi komunikační politikou Společenství a vnitrostátními komunikačními politikami, pokud jde o EU?

Jaké prostředky jsou vyčleněny na realizaci nové politiky Společenství a jakou úlohu zde budou sehrávat nové komunikační technologie? Jaká bude v této souvislosti úloha vícejazyčnosti?

Které fondy Společenství budou použity k financování jednotlivých činností v rámci nově zřízené komunikační politiky?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Parlament, Komise a Rada posílily spolupráci v oblasti komunikace o EU a 22. října tohoto roku podepsaly politické prohlášení o partnerství pro komunikaci o Evropě. Děkuji vám za rozhodnou podporu v této věci. Je to poprvé, kdy jsme se shodli na společném přístupu ke komunikaci.

Komunikace je účinnější a efektivnější, pokud je prováděna na základě koordinace priorit. Kromě toho je zapotřebí politického odhodlání všech subjektů, včetně členských států. Všechny orgány mají povinnost komunikovat s občany o Evropské unii. Avšak politické prohlášení – a dovoluji mi tuto skutečnost zdůraznit – rovněž respektuje individuální odpovědnost každého orgánu EU a členského státu za jeho vlastní komunikační strategii a za jeho vlastní priority v oblasti komunikace.

Jádrem politického prohlášení jsou společné priority v oblasti komunikace a schvaluje je interinstitucionální skupina pro informace (IGI), kterou společně řídí zástupci všech orgánů. Na rok 2009 jsme již společně stanovili a schválili čtyři společné priority: volby do Evropského parlamentu, energie a změna klimatu, 20. výročí demokratických změn ve střední a východní Evropě a samozřejmě udržení pracovních míst, růstu a solidarity v Evropě.

Na realizaci těchto priorit se budou společně podílet Parlament, Komise a Rada, stejně jako členské státy. Budeme se proto snažit o navázání součinnosti s vnitrostátními, regionálními a místními orgány, stejně jako se zástupci občanské společnosti. Naše zastoupení a informační kanceláře Parlamentu v členských státech budou ve spolupráci s vnitrostátními orgány připravovat společné činnosti přizpůsobené vnitrostátním podmínkám. Bude-li to zapotřebí, uzavřeme odpovídající správní dohody mezi službami na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni a tyto činnosti budou odpovídajícím způsobem financovány.

Je samozřejmé, že naše orgány a členské státy budou ve svých činnostech respektovat vícejazyčnost a kulturní rozmanitost. V této souvislosti mi dovoluji připomenout, že Komise je velmi aktivní při řešení výzvy vícejazyčnosti. Kromě jiných opatření byli našim zastoupením v členských státech přiděleni překladatelé, kteří slouží potřebám místních občanů a pomáhají komunikaci o Evropě v jejich jazyce.

Realizace společných priorit v oblasti komunikace vytvoří skvělou platformu, která umožní evropským, vnitrostátním a regionálním politikům diskutovat s občany o otázkách EU před volbami do Evropského parlamentu. Doufám, že se to kladně odrazí ve volební účasti.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Děkuji vám mnohokrát, paní Wallströmová, za vaši odpověď. V první řadě bych ráda uvedla, že hlavním cílem této interinstitucionální dohody je vytvořit sjednocenou evropskou komunikační politiku, kterou budou muset pomalu, ale jistě přijímat všechny orgány Společenství tak, aby občané dostávali standardizované informace.

Za druhé bych ráda požádala o některá vyjasnění v otázce financování nově navrhovaných činností. Budou začleněny do stávajících programů? Bude vytvořena nová rozpočtová položka se zvláštním rozpočtem pro informace? Jakým způsobem budou financovány odvětvové programy? Bude komunikační politika politikou nezávislou nebo spolufinancovanou?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Paní místopředsedkyně, papír je mnohostranně použitelný, je však stále více jasné, že ztrácí svou informativní hodnotu. Naše informační politika musí dát přednost elektronickým sdělovacím prostředkům – televizi a internetu. Moje otázka se tedy týká toho, zda můžeme tyto trendy vývoje zaznamenat i v současné politice. Za druhé, byl jsem potěšen, že do této iniciativy mají být zahrnuty i místní a regionální televizní společnosti. Je to mnohem smysluplnější než zakrývat nedostatky velkých veřejnoprávních televizních společností.

Marian Harkin (ALDE). – I já jsem potěšena tím, co nám řekla paní komisařka, sdílím však obavy svého předřečníka. Mám obavy o způsob, jakým chceme poselství předávat, a souhlasím, pokud jde o elektronické sdělovací prostředky.

Existuje reálné nebezpečí, že brožury a knihy zůstanou ležet v kancelářích, kde je nikdo nebude číst. Viděla jsem to již mnohokrát. Proto otázka, kterou chci položit, zní: jak hodláte dopravit poselství těm, kteří o ně mají zájem? Hodláte se cíleně zaměřit na jednotlivé zájmové skupiny, nebo chcete zvolit pouze plošný přístup?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Děkuji vám za tyto důležité doplňující otázky.

Dovolte mi říci, co považuji za důležité. Žádná úspěšná kampaň nebo informační akce nesmí postrádat pět podstatných součástí.

Za prvé, intenzivní využívání internetu a nových technologií. Můžeme si nechat pouze zdát o Obamově kampani. Myslím, že měl pro svou informační kampaň k dispozici 1,2 miliardy USD, byl to však internet, který se nakonec ukázal rozhodující. A to musíme dělat i my.

Za druhé, musíme využívat audiovizuálních prostředků: 60 % občanů používá k získávání informací o dění na úrovni EU především televizi a rozhlas.

Za třetí, musíme využít takových prostředků k šíření našich informací, jako jsou sítě občanské společnosti a místních orgánů. Máme tak nové tváře, které mohou předávat poselství o přidané hodnotě spolupráce na evropské úrovni.

Za čtvrté, musíme spolupracovat s „vyslanci“, tj. lidmi, kteří jsou ochotni postavit se za demokracii a kteří dokážou oslovit lidi, které bychom my, politici, nikdy oslovit nedokázali.

Za páté, musíme oslovit mladé lidi a ženy, kteří hlasují stále méně často a projevují stále menší nadšení ohledně Evropské unie, což se projevilo zejména během referenda v Irsku, předtím ve Francii a v Nizozemsku.

Tyto věci jsou nezbytné.

A pokud jde o otázku financování? Jaký máme rozpočet? Dokázali jsme v našem rozpočtu na příští rok vyčlenit zhruba 8,5 milionů EUR na pokrytí centralizovaně i decentralizovaně řízených činností souvisejících s volbami v příštím roce. Naše zastoupení obdržela pokyny, aby věnovala většinu svých skromných prostředků určených na komunikaci volbám do Evropského parlamentu, a ona na tento úkol vyčlenila 60 % decentralizovaných prostředků, které mají k dispozici. V současnosti probíhají setkání na technické úrovni s našimi službami v Parlamentu, kde provádíme srovnání činností v jednotlivých členských státech.

Činnosti zaměřené na volby v tomto roce představují zhruba 6,2 milionů EUR. Zahájili jsme projekty zaměřené na mladé lidi; provedli jsme zvláštní Eurobarometr atd. Potřebujeme rovněž prostředky na komunikaci o strukturálních fondech, o zemědělství a výzkumu v každé oblasti politiky, k tomuto účelu však nemáme vyčleněny žádné další nebo zvláštní prostředky. Požádala jsem své kolegy, aby začlenili volby do svých komunikačních plánů. O výsledcích budu informována.

Rozpočet na příští rok nebyl doposud uzavřen, takže stále existuje možnost získání dalších prostředků – hovořím však o prostředcích, které máme z rozpočtu k dispozici nyní. Aby tak nedocházelo k nadměrnému přidělování prostředků, budeme však muset využít už existující kanály. Budeme se rovněž snažit pomoci Evropskému parlamentu ze všech sil a všemi svými prostředky i prostřednictvím naší běžné činnosti: budeme vytvářet audiovizuální materiál, videoklipy a EUtube klipy – zajistíme, aby všechny činnosti, které běžně vykonáváme, byly zaměřeny na mobilizaci voličů a podnícení kvalitní a živé diskuse v rámci voleb do Evropského parlamentu.

Část II

Předsedající. – Otázka č. 36, kterou pokládá **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0809/08)

Předmět: Informovanost Evropanů o účasti ve volbách do Evropského parlamentu

Problémy mezinárodních finančních trhů z nedávné doby, které vyvíjejí značný tlak na mezinárodní i evropské bankovní systémy, vyvolaly vážné obavy mezi běžnými evropskými občany, kteří v tomto obtížném období nevidí žádné řešení ze strany EU ani žádný projev evropské solidarity.

Jaké kroky a jaká opatření navrhuje Komise, pokud jde o informování evropských občanů o evropských politikách a řešeních na úrovni EU nebo členských států v době krize nebo výjimečného politického či hospodářského vývoje? Jaké plány má Komise, pokud jde o informování evropských občanů během přípravy voleb, a jak je hodlá přesvědčit, aby se účastnili voleb do Evropského parlamentu v situaci, kdy se nepříznivý vývoj v oblasti mezinárodních hospodářských a obchodních vztahů odráží ve vnímání významu EU?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Vím dobře, že finanční krize a její dopad na hospodářskou činnost vzbuzují u řady Evropanů značné obavy, což se také zvláštním způsobem projeví na volbách do Evropského parlamentu. Není proto divu, že většina lidí si přeje, aby se volební kampaň zaměřovala na hospodářské otázky týkající se jejich každodenního života, jako je nezaměstnanost, hospodářský růst, inflace a kupní síla. Z posledních průzkumů mínění rovněž vyplývá, že občané vnímají EU jako ochranu před současnou krizí a přejí si, aby se EU podílela na regulaci na celosvětové úrovni.

Komise drží krok s aktuálním vývojem. 29. října jsme přijali rámec, který se zaměřuje na řešení krize na trzích, předcházení budoucím krizím prostřednictvím reformy a řízení hospodářství a minimalizaci dopadu na zaměstnanost a růst. Návrhy, které tento rámec podrobněji rozvíjí, se připravují a představují hlavní strategické priority legislativního a pracovního programu Komise na rok 2009, který byl předložen Parlamentu a projednán včera.

Je důležité, že Komise, Parlament a Rada uznaly potřebu jednat a že se chystáme navrhnout, aby se jednou z priorit interinstitucionální komunikace na příští rok stala udržitelná pracovní místa, růst a solidarita. To znamená, že se stanou jedním z témat, která budou předmětem komunikace o činnosti EU v této oblasti v rámci partnerství orgánů EU a členských států. Budou vypracovány plány co nejlepší realizace těchto záměrů.

Už jsem se zmínila o volbách do Evropského parlamentu, které tvoří další z interinstitucionálních priorit. V této oblasti jsou přípravy pokročilejší, protože všichni už nějakou dobu víme, že volby budou jednou z priorit.

Na všech komunikačních činnostech souvisejících s volbami naše orgány úzce spolupracují a Komise se bude aktivně podílet na komunikační strategii, kterou přijal Parlament. Záměrem Komise je zlepšit povědomí občanů o volbách a podnítit diskusi o hlavních otázkách politiky EU. Toho můžeme částečně dosáhnout použitím našich hlavních nástrojů, včetně využití audiovizuálních sdělovacích prostředků a internetu, a doplněných řadou decentralizovaných činností, které budou pořádat členské státy v úzké spolupráci s informačními kanceláři Parlamentu.

Tyto činnosti by měly občanům připomenout skutečnost, že volič má možnost se rozhodnout mezi různými politickými vizemi Evropy a že toto rozhodnutí významným způsobem ovlivní životy všech našich občanů.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, děkuji paní místopředsedkyni za odpovědi. Doufám jen, že opatření navržená Komisí budou realizována, protože mezi návrhem a realizací uplyne dlouhá doba; čeká nás ještě celý byrokratický proces a nejsem si jistá, zda bude před volbami dost času na to, aby se ještě dostavily výsledky.

Financování a informační strategie mohou přinést i opačné výsledky, a proto bychom měli věnovat zvláštní péči tomu, abychom nedráždili občany, kteří si nepřejí, aby se plýtvalo prostředky na zbytečné akce, publikace a decentralizované činnosti, o nichž jste hovořila.

Ani diskuse nemusí být vždy přesvědčivá. Snad bychom si proto měli uvědomit, jaké prostředky máme k dispozici a být vůči občanům upřímnější.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Paní Wallströmová, jste přesvědčena, že to, zda mají voliči blízko či daleko ke kandidátům, může mít vliv na volební účast ve volbách do Evropského parlamentu? Souhlasíte s tím, aby stát s 45 miliony obyvatel měl pouze jeden volební obvod pro volby do Evropského parlamentu? Co může Komise učinit pro to, aby státy s větším počtem obyvatel měly volební obvody, které budou lidem blíže?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Rád bych pouze řekl paní místopředsedkyni Komise, že bychom se měli zaměřit na situaci v Dánsku, kde se jedná o přijetí eura, na situaci na Islandu, což je rozpolcená země, a ve Švédsku, kde zřejmě opět zvažují možnost přijetí eura.

Kdo například říká Irům, že díky tomu, že jsou součástí eurozóny, a díky Evropské centrální bance mohli překonat tuto bouři lépe než ostatní země? Není snad nejvyšší čas, abychom skutečně začali hovořit o Evropské unii? Tento týden irští poslanci Evropského parlamentu v této sněmovně kritizovali Evropskou unii. Kdo vystoupí a vyzdvihne klady a přednosti, aby lidé věděli o výhodách, které jim přináší Evropská unie a euro?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Pokusila jsem se k tomu přispět svým dílem během návštěvy Irska minulý týden. Snažila jsem se vysvětlit, co považuji za přidanou hodnotu evropské spolupráce. Domnívám se, že diskuse o euru a o tom, proč je pro Irsko výhodné být součástí eurozóny, probíhá dobře, vyvstává však otázka, kdo bude hájit Evropskou unii. Kdo bude hovořit za Evropskou unii? Kdo nese v tomto směru odpovědnost? Nemůžeme nikdy spoléhat na to, že Brusel vše zařídí. Tuto povinnost musíme sdílet a vykonávat v rámci partnerství.

Ve skutečnosti považuji politické polemiky a diskuse za dobré, protože existují různé verze, různé programy atd. Podle mého názoru to pomáhá zvýšit zájem a v důsledku je to dobré i pro volební účast. Chceme samozřejmě podpořit a povzbudit živé rozpravy a diskuse o evropském programu a evropských otázkách. Všichni musíme být obhájci. Právě proto jsem hrdá a jsem ráda, že nyní máme tento druh rámce smluvního partnerství v oblasti komunikace. To nikdy předtím nebylo.

Měli bychom proto přijmout spoluzodpovědnost a stát se sami obhájci a rovněž naslouchat obavám lidí v celé Evropě, protože co je podstatné, je komunikace, nikoli pouze informace. Lépe naslouchat, lépe vysvětlovat a být přítomni na místě: toto stále opakuji, když hovořím o komunikaci. Kampaň bude v jednotlivých členských státech probíhat různě, protože se musí přizpůsobit vnitrostátním podmínkám. O to se právě snažíme. Snažíme se vše urychlit, jak je to jen možné, musíme však zároveň i respektovat finanční nařízení a všechny předpisy. Musíme jednat správně v každém ohledu. Dnes jsme měli jednání, ve kterém budeme ještě pokračovat. Budeme se snažit reagovat na podrobný časový harmonogram Parlamentu pro plánování voleb do EP, jak nejlépe budeme moci.

Domnívám se, že už v letošním roce budeme moci vyčlenit a použít některé finanční prostředky, samozřejmě bychom však potřebovali více prostředků na pořádání většího množství aktivit v příštím roce. Znovu opakuji, že podle mého názoru bychom se měli snažit využívat ve větší míře audiovizuální sdělovací prostředky a internet, abychom tak mohli účinněji oslovit mladé lidi.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Odpusťte mi prosím, ale neslyšel jsem, že by paní místopředsedkyně Komise odpověděla na mé otázky.

Předsedající. – Bereme na vědomí odpověď Komise, nemáme však možnost ani neumíme posoudit rozsah této odpovědi co do obsahu.

Otázka č. 37, kterou pokládá **Georgios Papastamkos** (H-0811/08)

Předmět: Komunikační strategie Komise o referendu v Irsku

Jaká byla komunikační strategie Komise a jejích členů během příprav referenda v Irsku?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Ráda bych zdůraznila, že pokud jde o Lisabonskou smlouvu, Evropská komise se prostřednictvím svých zastoupení a v úzké spolupráci s členskými státy snažila občanům EU poskytovat faktické a objektivní informace. Podpořili jsme toto úsilí komunikačními nástroji, včetně různých materiálů, jako například informačních přehledů, přednášek a klíčových sdělení. Rovněž jsme připravili školení a instruktáže pro členy Komise, pracovníky jednotlivých zastoupení a pracovníky informačních středisek Europe Direct a další informační pracovníky.

Vzhledem k tomu, že si uvědomujeme význam internetu, vytvořili jsme specializovanou internetovou stránku s komplexními informacemi o Lisabonské smlouvě ve 23 oficiálních jazycích. Zastoupení Komise v členských státech vytvořila na tomto základě materiály přizpůsobené místním potřebám a informování občanů. Kromě toho zastoupení, včetně zastoupení v Irsku, vypracovala v úzké spolupráci s vnitrostátními vládami a informačními kanceláři Evropského parlamentu v členských státech komunikační plány.

Mezi plánované činnosti patří školení pro novináře a informační pracovníky, vydávání brožur a letáků, pořádání diskusí s občanskou společností a místními orgány o pořádání veřejných akcí na školách a univerzitách. Občané tak mohou ve svém jazyce získat informace, které jsou uzpůsobeny jejich potřebám a které reagují na jejich skutečné obavy.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Pane předsedajícím, děkuji paní místopředsedkyni. Má doplňková otázka obsahuje návrh: paní místopředsedkyně Komise: měla byste – a nejen vy, ale všichni členové Komise – navštívit Irsko, a to pro irskou otázku v politicky příhodnou dobu, a všichni členové Komise by měli zahájit s občany Irska diskusi a odpovídat na jejich otázky jako jeden celek.

Uspořádejte diskusi se všemi dotčenými agenturami před televizními kamerami tak, aby ji irští občané, irští voliči mohli vidět a abyste mohli na místě reagovat na jejich obavy a otázky.

Armando França (PSE). – (PT) Pane předsedajícím, paní komisařko, už dva měsíce politické programy i programy sdělovacích prostředků ovládá téma finanční a hospodářské krize. Irské referendum či problémy v souvislosti s Lisabonskou smlouvou v České republice se ze sdělovacích prostředků téměř vytratily. Nedomníváte se, že by se měla informační a komunikační strategie Komise posílit už vzhledem k tomu, jak potřebné a naléhavé je, aby Lisabonská smlouva vstoupila v platnost, a rovněž v rámci politické reakce na vyřešení a překonání současné krize?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Budu stručná. V první řadě bych ráda poblahopřála paní komisařce zejména k jejímu úsilí v této oblasti. Jako někdejší novinářka bych ráda uvedla, že i když setkání s Komisí mohou být pro Komisi zajímavá, nemůžeme lidi nutit, aby je sledovali.

Problémem je, že informaci bez citu nikdo nepřijme, a obávám se, že Evropa je poměrně nezajímavá a nudná – s výjimkou vaší osoby – a tento problém musíte řešit.

Musím rovněž říci, že jako někdejší novinářka – a je hrozné, že to říkám veřejně – jsem častokrát přicházela do těchto prostor i do budovy Komise a ty šedé zdi a nudný vzhled nijak nepovzbuzovaly mé evropské geny. Tento problém musíte řešit. A závěrem chci dodat, že kdyby irská vláda, jak jste řekla, lépe naslouchala, lépe vysvětlovala a byla přítomna na místě, býval by mohl být výsledek referenda kladný.

Předsedající. – Otázky č. 38 až 41 budou zodpovězeny písemně.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Může nám, prosím, paní místopředsedkyně odpovědět na doplňující otázky?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Domnívám se, že mi pan předsedajícím možná zapomněl dát možnost odpovědět na vaše konkrétní otázky. Samozřejmě, že jsme se poučili z toho, k čemu došlo v referendu, a domnívám se, že máte pravdu a že mělo být pravděpodobně více návštěv ze strany zastánců Lisabonské smlouvy. Řídili jsme se v té době radou a respektovali přání, abychom nepůsobili dojem, že zasahujeme do irské diskuse, tentokrát však možná Irové budou zvát ve větší míře. Vyzvala jsem všechny své kolegy, aby se tam vydali a zapojili se do diskuse s irskými občany. Nejsem si jistá, jestli to bude působit stejně přesvědčivě v televizním přenosu, ale pozornosti sdělovacích prostředků si vážím.

Spolupracujeme nyní s irskou vládou na uzavření memoranda o porozumění, v němž se zabýváme tím, co je třeba učinit, a to jak z krátkodobého, tak z dlouhodobého hlediska ve snaze zajistit lepší občanskou informovanost, spolupráci s novináři, a snad i poněkud citlivější přístup k některým problémům, avšak při dodržení irských platných právních předpisů a pravidel.

Poučili jsme se a domnívám se, že se budeme do značné míry řídit vaší radou a vydáme se do Irska a budeme odpovídat na všechny otázky od politiky zemědělství až po rybolov, obchod atd. To je způsob, jak řešit výzvy. Doufám, že to podnítl dobrou diskusi. Děkuji vám za prostor.

Předsedající. – Otázka č. 49, kterou pokládá **Manuel Medina Ortega** (H-0797/08)

Předmět: Migrace v rámci Afriky

Nárůst vnitřních problémů v řadě afrických zemí a vyhlídka na vystěhování do Evropy vyvolala migraci desítek tisíc Afričanů ze subsaharských zemí do zemí dále na severu, jako je Libye, Maroko, Mauritánie a Senegal.

Je si Komise vědoma této skutečnosti? Pokud ano, zvažuje nějaká opatření na zlepšení hrozivých životních podmínek těchto osob migrujících v rámci Afriky a na uvolnění tlaku, jemuž jsou vystaveny severoafrické země v důsledku této nenormální demografické migrace?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Nyní se dostáváme ke zcela odlišné oblasti politiky. Komise je si velmi dobře vědoma chudoby, která ve spojení s dalšími činiteli, jakými jsou nestabilita, změna klimatu a porušování lidských práv, nutí migranty vydat se na tak těžkou a někdy i tragickou cestu. Komise je aktivní na všech těchto frontách, především prostřednictvím politického dialogu, který vede s těmito zeměmi, a také prostřednictvím Evropského rozvojového fondu a jeho cíle, boje proti chudobě.

V reakci na tragické události v Ceutě a Melille a v rámci globálního přístupu schváleného Evropskou radou na konci roku 2005 chtěla Evropská unie zahájit v rámci procesu z Rabatu strukturovaný dialog s Afrikou o souvislosti mezi migrací a rozvojem, který se týkal západoafrické migrační trasy, na niž měla vzápětí navazovat dne 25. listopadu pařížská konference, a v rámci procesu z Tripolisu, který se týkal Afriky jako celku.

V prosinci roku 2007 bylo na summitu EU-Afrika v Lisabonu zahájeno partnerství pro migraci, mobilitu a zaměstnanost. Základní myšlenkou tohoto partnerství mělo být nalézt řešení migrace prostřednictvím vazeb na problémy zaměstnanosti.

Středisko pro migrační informace a řízení migrace, které 6. října v Bamaku slavnostně otevřel komisař pro rozvoj a humanitární pomoc, prezident Mali Touré, je příkladem uplatňování integrovaného přístupu, který se Komise snaží prosazovat, v praxi. Komise je navíc připravena zopakovat tento příklad jinde v západní Africe.

Pokud jde o životní podmínky migrantů, jedním z cílů programu v oblasti přistěhovalectví a azylu je ochrana práv přistěhovalců mimo jiné i posílením kapacity správců nebo zúčastněných subjektů v tranzitních zemích nebo zemích určení, jako například v severoafrických zemích, s cílem pomoci přistěhovalcům, zejména těm, kteří se nacházejí v určitých podmínkách.

Evropské společenství poskytlo v rámci programu financování například na tyto projekty: trvalé financování úřadu Vysokého komisaře pro uprchlíky v Libyi, který sehrává klíčovou úlohu při prosazování práv uprchlíků a žadatelů o azyl; zlepšení ochrany životních podmínek zahraničních přistěhovalců v severní Africe; posílení kapacity organizací občanské společnosti i v oblasti prosazování práv přistěhovalců v severní Africe a program, který umožní přistěhovalcům v Libyi a v Maroku vrátit se dobrovolně zpět v důstojných podmínkách.

Komise ostatně využívá tento program k financování řady projektů v subsaharské Africe, které se zabývají problémy prevence nelegálního přistěhovalectví, podpory legálního přistěhovalectví, vazby mezi přistěhovalectvím a rozvojem a podporou obhajoby uprchlíků a žadatelů o azyl.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Děkuji vám, paní místopředsedkyně, poskytla jste mi množství informací k otázkám, které jsem položil, a já vám za tyto podrobné informace děkuji. Domnívám se, že tato nová etapa Komise je důležitá. Zejména projekt Bamako obrací pozornost Evropské unie na přistěhovalectví. Víím, že celý projekt je teprve na začátku a že moje otázka je patrně předčasná, chci se však Komise zeptat: pokud se nakonec ukáže, že projekt Bamako (Mali) přinesl v oblasti přistěhovalectví dobré výsledky, je Komise přesvědčena, že by tato zkušenost měla být rozšířena i na další země v okolí jižního Středomoří?

Colm Burke (PPE-DE). – Pane předsedající, jenom pro pořádek, chtěl jsem zmínit skutečnost související s minulým zasedáním. Je mi líto, že s tím přicházím v této fázi, ale během minulého zasedání bylo na tři otázky – 38, 39 a 40 – které spolu úzce souvisí, vyhrazeno necelých 15 minut.

Považuji za nešťastné, že jsme se jimi nezabývali, protože se domnívám, že jsme se jimi zabývat mohli, a navíc na minulém zasedání na ně bylo vyhrazeno pouhých 15 minut. Domníval jsem se, že to mělo být 20 minut.

Předsedající. – Domnívám se, že máte pravdu. Zaznamenám to, avšak v tomto okamžiku nemám možnost s tím cokoli udělat.

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – V této pozici se stále dozvídám něco nového. Dozvěděla jsem se, že podobné projekty – jako projekt Bamako – se připravují i pro ostatní země západní Afriky jako například Senegal. Komise se tedy podílí na přípravě podobných projektů v jiných zemích a je to zřejmé na jejím programu.

Předsedající. – Otázka č. 50, kterou pokládá **Luis Yañez-Barnuevo García** (H-0799/08)

Předmět: Zahájení rozhovorů s Kubou

Závěry Rady ze dne 23. června 2008 o Kubě byly v kubánských demokratických kruzích, které oceňují skutečnost, že mezi klíčové priority EU patří bezpodmínečné propuštění všech politických vězňů a že Rada podporuje respektování lidských práv a skutečný pokrok směrem k pluralistické demokracii, velmi dobře přijaty.

Může Komise v souladu se závazky vyplývajícími z těchto závěrů uvést, zda její členové už kontaktovali zástupce občanské společnosti a demokratické opozice? Jaká účinná opatření přijímá Komise v zájmu dalšího rozvoje dialogu s těmito zástupci a jakým způsobem hodlá zajistit, že opatření s cílem pomoci občanské společnosti (jako jsou mikroprojekty na podporu sociálního začlenění a soudržnosti) nebudou nakonec kontrolovány úředními orgány?

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Komise udržuje pravidelné přímé kontakty s občanskou společností všech zemí světa, včetně Kuby. Občanská společnost a opoziční skupiny oceňují a podporují úlohu, kterou sehrává Komise na Kubě. Delegace Komise na Kubě pravidelně přijímá zástupce občanské společnosti a opozičních skupin, přičemž oddělení Komise v Bruselu uplatňují politiku otevřených dveří vůči každé osobě či organizaci, které chtějí vést konstruktivní diskusi o Kubě nebo kterékoli jiné zemi.

Setkání ministerské trojky o Kubě 16. října 2008 v Paříži představovalo obnovení politického dialogu mezi Evropskou unií a Kubou v návaznosti na přijetí závěrů Rady ze zasedání dne 23. června, které ukončilo diplomatická opatření přijatá v roce 2003. Pozitivní atmosféra, která na tomto setkání vládla, umožnila upřímnou a otevřenou diskusi o otázkách společného zájmu, jako jsou mezinárodní finanční krize, lidská práva, spolupráce s Kubou a reforma Organizace spojených národů.

Komise je pevně přesvědčena – a komisař pro rozvoj a humanitární pomoc to již několikrát zdůraznil –, že upřímný a otevřený dialog mezi EU a Kubou představuje nejlepší rámec pro diskusi o záležitostech společného zájmu na obou stranách, včetně otázek lidských práv.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Jménem pana Yañez-Barnueva vám děkuji za odpověď. Avšak, paní komisařko, musím říci panu Michelovi, že jeho činy, slova a gesta mají zásadní význam pro přímé kontakty s kubánskou demokratickou opozicí z hlediska realizace prioritních závěrů Rady, omezení dopadu děsivého Castrova diktátorského režimu a podpory svobody.

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Předám samozřejmě svému kolegovi všechny odpovědi a reakce Parlamentu. Myslím, že nedávno Kubu navštívil, ale doposud jsme samozřejmě neměli ještě příležitost toto téma rozvinout. Jak ho znám, jsem přesvědčena, že toto téma ho zajímá a že projeví otevřenost a vůli naslouchat. To je taky, mimo jiné, od nynějška to, co musíme dělat. Rozhodně je to i zájem Komise.

Předsedající. – Poslanci, kteří položili následující otázky, nejsou přítomni, a proto otázky číslo 51 až 58 budou zodpovězeny písemně.

Otázka č. 43, kterou pokládá **Emmanouil Angelakas** (H-0810/08)

Předmět: Evropa jako atraktivnější prostředí pro vědce

Ze statistik vyplývá, že v Evropské unii vychází ze škol více absolventů vědních oborů než v USA nebo v Japonsku. Studie však také ukazují, že Evropa si nedokáže udržet vysoký počet diplomovaných výzkumných pracovníků a že dochází k odlivu mozků do zemí mimo Evropskou unii. Tato situace vzbuzuje obavy, zejména v době, kdy Evropa usiluje o to, stát se nejdynamičtější a na vědomostech založeným hospodářstvím světa.

Jaké jsou hlavní příčiny tohoto jevu a co to znamená pro EU? Má Komise k dispozici statistiky o zaměstnávání diplomovaných výzkumných pracovníků v jednotlivých členských státech?

Janez Potočnik, člen Komise. – Výzkumní pracovníci jsou základem tvorby znalostí, jejich přenosu a využívání. Jsou klíčovým činitelem ve snaze Evropy učinit pátou svobodu – volný pohyb znalostí – skutečností a jejím prostřednictvím vytvářet hospodářství založené na znalostech.

Zajišťování lidských zdrojů pro výzkum nejlépe odráží počet nových absolventů univerzit. Měřítka, která přijala Rada pro vzdělání v roce 2003, navýšit počet absolventů v členských státech EU o 15 % a snížit rozdíly mezi pohlavími v počtu přijímaných studentů do roku 2010, byla splněna. V roce 2006 bylo v zemích EU-27 přibližně o 200 000 více absolventů v matematických, přírodovědných a technologických oborech než v roce 2000.

Ne všichni absolventi univerzity se budou samozřejmě věnovat výzkumu. V Evropské unii navíc sehrává úlohu ještě jeden činitel, totiž, že díky nižšímu podílu soukromých investic do výzkumu v Evropě ve srovnání s jinými kontinenty je trh pro výzkumné pracovníky v EU poměrně menší, než jsou trhy našich konkurentů.

Navíc existuje silná konkurence, která se snaží nejvíce talentované výzkumné pracovníky přilákat a udržet si je. V první řadě se jedná o soutěž mezi výzkumem a dalšími hospodářskými odvětvími. Rovněž však existuje soutěž mezi zeměmi a regiony světa – v první řadě jde o USA, avšak ve stále větší míře i o Čínu a Indii.

Evropská unie se v krátké době bude muset vyrovnávat se situací, kdy celé generace výzkumných pracovníků v Evropě budou odcházet do penze, aniž bychom měli vyhlídky na jejich plné nahrazení. Situace se ještě zhorší, pokud mladé lidi nebude odbornost výzkumného pracovníka lákat. V takovém případě může být ohrožena možnost Evropy uchovat si a upevnit postavení jednoho z předních míst výzkumu a vývoje ve světě.

Je pravdou, že výzkumní pracovníci v Evropě se nadále musejí potýkat s vážnými překážkami a nedostatkem příležitostí. Když se setkávám s výzkumnými pracovníky v celé Evropě, hovoří o nepřítazlivých pracovních podmínkách a profesních vyhlídkách, o nejistém postavení a krátkodobých pracovních smlouvách. Navíc odborná příprava řady výzkumných pracovníků je stále ještě nevybavuje schopnostmi, které vyžaduje moderní, na znalostech založené hospodářství. Existují značné překážky pro výzkumné pracovníky, kteří chtějí změnit pracovní místa především mezi akademickým pracovištěm a průmyslem. Rovněž strukturální roztržičnost pracovního trhu pro evropské výzkumné pracovníky omezuje nadnárodní mobilitu výzkumných pracovníků v rámci Evropské unie, a to zejména v důsledku nedostatku otevřeného a na výsledcích založeného náboru a v důsledku kulturních činitelů, stejně jako problémů, s nimiž se setkávají vysoce mobilní pracovníci v oblastech, jako je sociální zabezpečení, zdanění a převod nároků na důchodové zabezpečení.

Je tedy nejvyšší čas, aby Evropa posílila své snahy s cílem zajistit dostupnost potřebných výzkumných pracovníků v příštích letech. Právě proto Komise loni v květnu navrhla vytvořit Evropské partnerství pro výzkumné pracovníky: partnerství s členskými státy a mezi členskými státy zahrnující cílevědomý rámec na urychlení pokroku v klíčových oblastech, lepší kariéru a větší mobilitu v Evropě.

Rada reagovala na tuto iniciativu kladně a snažíme se zahájit její realizaci, která se bude soustřeďovat na vnitrostátní akční plány a vzájemné učení. Předpokládá se zavedení monitorovacího systému dosaženého pokroku vybudovaného na průkazném základě, sběr údajů o mobilitě a výběru kariéry. I když tedy v současnosti máme k dispozici jen málo údajů, cílem je získat lepší statistiky, po kterých volá i vážený poslanec. Máme řadu dalších informací, nikoli však tyto konkrétní údaje.

Sdělení Komise o evropském partnerství pro výzkum v současnosti projednává tento Parlament. Komise očekává stanovisko Parlamentu, které snad posílí tuto společnou snahu o zachování budoucnosti výzkumu v Evropě.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Mám jednu doplňující otázku, která se týká Sedmého rámcového programu pro výzkum, který má rozpočet ve výši 54 milionů EUR. Máte, paní komisařko, po osmnácti měsících tohoto Sedmého rámcového programu k dispozici podrobnější informace ohledně toho, jak se vyvíjí, které země mají dostatečnou míru čerpání, jaké jsou hlavní problémy a zda má Komise v úmyslu vypracovat zprávu o pokroku v tomto finančním rámci?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, zájem výzkumných pracovníků přirozeně závisí i na výši jejich čistého příjmu. Snažíte se společně s panem komisařem Kováčsem vypracovat návrh, který by umožnil výzkumným pracovníkům výjimku z daně z příjmů a zajistil, aby nebyly zdaňovány peněžní dary výzkumným organizacím či aby mohly být tyto dary účtovány jako provozní náklady? Podobný systém již funguje ve

Spojených státech. Nebylo by možné provést srovnávací studii, která by posoudila možnost poskytování podobných pobídek v této oblasti?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Rád bych požádal paní komisařku, až se bude opět věnovat těmto otázkám a naslouchat Parlamentu, zda by se mohla opět vrátit k otázce etického výzkumu a etických výzkumných pracovníků. Je zcela jasné, že ničení embryí není nadále zapotřebí a že existuje řada dalších způsobů provádění výzkumu. Budou se v budoucnu věnovat prostředky na tento způsob výzkumu tak, abychom v Evropské unii opět vytvořili plně etickou výzkumnou základnu?

Janez Potočnik, člen Komise. – Úvodem bych rád řekl, že samozřejmě sledujeme všechny údaje a vše, co se týká rámcového programu. Tyto informace jsou k dispozici a můžeme vám je poskytnout.

Pravidelně rovněž vydáváme monitorovací zprávy, s jejichž přípravou se počítá do konce roku, a navíc připravujeme zprávu o pokroku – která by měla být hotova asi na konci května 2009. Zpráva o pokroku je však mnohem víc: má rovněž zajišťovat přísun nových myšlenek a plány na budoucí vývoj. K logické realizaci rámcového programu patří i sledovat, co děláte a jakým způsobem investujete či vynakládáte finanční prostředky.

Pokud jde o příjem osvobozený od daní: vždy jsem byl příznivcem uplatňování těchto nástrojů, které by vědce a výzkumné pracovníky stimulovaly, včetně příjmů osvobozených od daní. Jedním z problémů, s nimž se musíme během této krize a obtížné situace potýkat, je, jak podnítit výzkum a vývoj, abychom se nedostali do stejné situace jako podniky. Vzhledem k tlakům, kterým jsou vystaveny, budou jistě zvažovat snížení investic do výzkumu a vývoje.

Je to jedna z možností vývoje, ale musíme si rovněž uvědomit, že máme flexibilní pakt růstu a stability, kterým se musíme rovněž řídit, a nesmíme zapomínat, že situace v současnosti není ve všech členských státech stejná. Členské státy mají různá schémata, která vytvořily v lepších dobách, kdy na tom bylo hospodářství lépe.

Závěrem jste mi položili otázku ohledně etického přístupu, který se objevil i v jiné otázce. Podle mého názoru jsme vložili značné úsilí do dosažení dohody, na které bychom mohli založit etický přístup k vědě a výzkumu, o kterou bychom se opírali při uplatňování rámcových programů. Dohoda je obtížná. Členské státy Evropské unie uplatňují rozdílná stanoviska a myslím, že můžeme být hrdí, že se nám podařilo vytvořit jisté jednoznačné etické postupy, které se, jak ukazuje realita a praxe, zakládají na skutečně etických zásadách.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, rád bych se omluvil, bývám obvykle velmi dochvilný, ale dochvilnost má vždy dvě strany a tato doba vyhrazená pro otázky má zpoždění. Proto jsem byl na zasedání skupiny, a jakmile jsem na obrazovce viděl, že má začít mluvit pan komisař Potočnik, vyběhl jsem a dorazil právě v okamžiku, kdy začal. Rád bych vás požádal, abyste byl tak laskav a vyhlásil mou otázku 42, protože jsem dorazil na plenární zasedání ve chvíli, kdy byl vyzván pan komisař Potočnik. Možná jste mě neviděl, ale přiběhl jsem sem.

Předsedající. – Pane Posselte, už jsem si všiml, že jste dorazil, i když poněkud pozdě. Nejste samozřejmě za toto zpoždění, které je zcela odůvodněné, zodpovědný a předsednictvo se mezitím rozhodlo pokračovat další otázkou. Uděláme však vše, co bude v našich silách, abychom vaši otázku začlenili ještě do tohoto kola. Otázka č. 44, kterou pokládá **Seán Ó Neachtain** (H-0820/08)

Předmět: Financování ekologických technologií

V tomto ovzduší hospodářského poklesu a rostoucí energetické nejistoty očekávají občané ze strany EU vedení. Je čas, aby EU a její členské státy zrychlily a podpořily navýšení financování pro inovace a technologie. Lidé musí pochopit, že pokud začneme jednat nyní a nikoli později, může EU stát v čele celosvětového úsilí v oblasti ekologických technologií. Výzva spojená se změnou klimatu je příležitostí pro investory, pracovníky v oblasti výzkumu a vývoje, pro podniky a pro zaměstnanost.

Může Evropská komise vysvětlit, jaké jsou současné a budoucí plány financování investic ekologických technologií v rámci Sedmého rámcového programu pro výzkum a technologie?

Janez Potočnik, člen Komise. – Komise plně podporuje rozbor obsažený v otázce k ústnímu zodpovězení váženého pana poslance.

Stojíme v čele v oblasti ekologických technologií a tuto pozici si musíme zachovat a upevnit ji. Tím rovněž posílíme pozici Evropské unie na mezinárodním fóru v boji proti změně klimatu. Ve formě Sedmého

rámcového programu pro výzkum a technologický vývoj má Evropská unie skvělý nástroj – jehož výsledek plně závisí i na Parlamentu –, prostřednictvím kterého můžeme uvolnit finanční prostředky EU určené na výzkum a vývoj a na podporu vývoje nových ekologických technologií.

Komise vyvíjí značné úsilí v zájmu co největšího využití sedmého rámcového programu. Dvě společné technologické iniciativy, které byly doposud přijaty, jsou plně určeny na ekologické technologie: Čisté nebe, na které Evropa přispěla částkou 800 milionů EUR, a Vodík a palivové články s příspěvkem od Evropského společenství ve výši 450 milionů EUR.

Díky Evropskému strategickému plánu pro energetické technologie (SET) máme silnou podporu ze strany Komise a Rady. Komise zahájila proces, který zlepší účinnost prostředků na výzkum a vývoj v oblasti energetického výzkumu. Plán SET je věnován ekologickým technologiím. Požaduje zavedení šesti nových prioritních evropských průmyslových iniciativ (programy vedené průmyslem: větrná energie, sluneční energie, zachycování a ukládání uhlíku, rozvodné sítě, bioenergie a udržitelné štěpení) a vytvoření evropského spojení pro energetický výzkum (programy vedené průmyslem).

Program Společenství v rámci Sedmého rámcového programu pro oblast energetiky představuje hlavní nástroj, který můžeme v krátké době použít na podporu realizace těchto činností. Je však jistě zapotřebí víc než pouze snahy ze strany EU. Program Společenství by proto měl podněcovat činnosti ze strany členských států a samozřejmě soukromého sektoru. To vyžaduje změnu přístupu: namísto pouhého spolufinancování projektů je zapotřebí vedení a umožnění rozložení společných snah prostřednictvím společného plánování programů.

Na základě rozborů celého souboru pracovních programů prvních tří let realizace sedmého rámcového programu Komise odhaduje, že 37 % témat podporovaných v rámci financování výzkumu a vývoje je určeno na ekologické technologie. 40 % rozpočtu vyčleněného na základě žádosti v roce 2007 v rámci specifických programů Spolupráce je rovněž určeno na podporu výzkumu a vývoje ekologických technologií.

Abychom mohli monitorovat příspěvek 7. rámcového programu pro udržitelný rozvoj obecně a zejména pro ekologickou technologii, Komise v současnosti vytváří monitorovací systém, který by měl začít fungovat v prvním pololetí příštího roku.

Ve svém sdělení nazvaném Od finanční krize k vzestupu: Evropský rámec pro činnost, ze dne 29. října letošního roku, Komise rovněž zdůrazňuje úlohu investic do výzkumu a vývoje a do vzdělání, stejně jako posílení evropské konkurenceschopnosti rozvíjením našeho ekologického hospodářství.

Obecně řečeno, nesmíme zapomínat, že kromě prostředků a činností v rámci Sedmého rámcového programu existuje v EU široká škála iniciativ a podpůrných programů souvisejících s ekologickými technologiemi jako např. Akční plán pro environmentální technologie, Plán pro konkurenceschopnost a inovace a nově i Iniciativa rozhodujících trhů a Akční plán pro udržitelnou spotřebu a výrobu.

Komise doufá, že tato odpověď přesvědčí váženého pana poslance, že se snažíme plně využít prostředků v rámci Sedmého rámcového programu na skutečně ekologický výzkum a ekologické hospodářství.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Pane předsedající, rád bych poděkoval panu komisaři za vyčerpávající odpověď.

Pokud jde o námořní výzkum, výzkum oceánů a námořní technologie a vědu, existuje v rámci Sedmého rámcového programu Evropské unie podpora na posílení námořního výzkumu a námořní technologie?

Janez Potočnik, člen Komise. – Odpověď zní jednoznačně „ano“. Včera jsme tuto specifickou činnost, která se věnuje moři a námořním záležitostem, projednávali ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku. Rádi bychom v této oblasti dosáhli většího pokroku, protože situace je nesmírně složitá. Celá oblast oceánu je nesmírně složitá, ale náš život – způsob života – rovněž ovlivňuje zdejší ekosystémy. Zaslouhuje si zvláštní pozornost a tato pozornost by měla mít podobu nového uspořádání systému výzkumu v této oblasti: musíme usilovat o spojení výzkumných pracovníků v oblasti výzkumu moře a námořnictví a různým způsobem spojovat činnosti v jednotlivých členských státech. Je to nový způsob myšlení, které bychom v rámci společného plánování programů mohli nazvat pilotním myšlením, jak jsem o tom už hovořil. Této oblasti jistě budeme věnovat pozornost i v budoucnosti.

Předsedající. – Dámy a pánové, musíme se pokusit vyřešit důsledky změny doby vyhrazené pro otázky a snažit se respektovat všechny a dát každému možnost položit otázku. Proto se nyní budeme zabývat všemi zbývajících otázkami, avšak jakmile komisař odpoví, budu moci dát slovo pouze poslanci, který otázku

položil. Nebudeme přijímat další žádosti o vystoupení, protože pak by bylo obtížné dospět ke konečnému výsledku.

Avril Doyle (PPE-DE). – Pane předsedající, vím, že jsem právě přišla, ale sledovala jsem obrazovku na všech důležitých setkáních skupiny a divím se, proč nemůžeme vystoupit podle pořadí. Opravdu nemohu zůstat. Přišla jsem právě ve chvíli, kdy byla podle plánu stanovena moje otázka, a vy nyní měníte pořadí. Naléhavě vás žádám, pane předsedající, abyste se držel pořadí.

Předsedající. – Paní Doyleová, neměním pořadí. Bohužel došlo k nečekané události, za niž pan Posselt nenese odpovědnost. Vzhledem k tomu, že jsme měli okruh otázek, u nichž byl pro komisaře změněn čas, opozdil se pan Posselt o 30 vteřin. Vracím se proto k otázkám pana Posselta a hned po nich budou následovat otázky paní Doyleové.

Otázka č. 42, kterou pokládá **Bernd Posselt** (H-0795/08)

Předmět: Klonování

Komise v současnosti vede všeobecnou diskusi o klonování. Co je důvod této diskuse a jaké jsou hlavní zásady, z nichž vychází?

Janez Potočnik, člen Komise. – Je to jistě obtížná a složitá oblast. Diskuse na půdě Komise o klonování souvisí s používáním technologie zvané přenos jader somatických buněk (SCNT) především v souvislosti s chovem hospodářských zvířat a s otázkou, jak přistupovat k potravinám vyráběným z těchto klonovaných zvířat a jejich mláďat.

V případě použití těchto technik klonování při reprodukci a šlechtění hospodářských zvířat v potravinářsko-zemědělském odvětví se otázky týkají zejména zdraví a dobrých životních podmínek zvířat. V případě bezpečnosti potravin vyrobených z klonovaných zvířat a jejich mláďat se otázky soustřeďují především na jakákoli možná rizika pro lidské zdraví a na právo spotřebitele na informace.

Rozprava se netýká použití technologií SCNT ve výzkumu. Komise sleduje vývoj technologií SCNT od roku 1996, kdy byl poprvé naklonován savec, ovce Dolly. V roce 1997 požádala Komise Skupinu poradců pro etické dopady biotechnologií o stanovisko k etickým hlediskům klonování.

V roce 2004 Komise financovala v rámci šestého rámcového programu projekt nazvaný Klonování veřejně. To umožnilo zahájit první předběžnou celoevropskou diskusi s akademickými pracovníky a občanskou společností o etických, právních a dalších sociálních důsledcích klonování hospodářských zvířat. Ze studie vyplývá, že veřejnost není příliš dobře informována o využití a dopadech klonování. JRC vydalo v roce 2007 studii *Přírodní biotechnologie* o vyhlídkách a budoucím komerčním využití technologie klonování. Studie zmapovala stav komerčních aplikací klonování zvířat v celosvětovém měřítku a přehled produktů a jejich odhadovaného uvedení na trh. Ze závěrů vyplývá, že se neočekává uvedení klonovaných zvířat na trh EU do roku 2010, přičemž prvním produktem, se kterým se bude obchodovat, má být sperma klonovaných zvířat.

V posledních letech získala Komise informace, že technologie přenosu jader somatických buněk za účelem reprodukce hospodářských zvířat má brzy dosáhnout komerční fáze, především ve třetích zemích, zejména v USA. Na základě konečného posouzení rizika docházejí odborníci Úřadu pro kontrolu potravin a léčiv v USA ve své zprávě z ledna 2008 k závěru, že konzumace potravin z klonovaných zvířat a jejich mláďat je bezpečná, pokud tyto potraviny pocházejí ze zdravých zvířat, což je obecný princip v oblasti bezpečnosti potravin. Do potravinového řetězce smí vstoupit pouze zdravá zvířata.

S cílem připravit informovanou politickou rozpravu požádala Komise v roce 2007 Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA), aby posoudil skutečná a možná rizika spojená s používáním této technologie při výrobě potravin, a rovněž požádala Evropskou skupinu pro etiku (EGE), aby vypracovala stanovisko o etických hlediscích klonování zvířat pro zásobování potravinami. Skupina vydala stanovisko v lednu 2008 a úřad v červenci 2008. Podle úřadu EFSA: „na základě současných znalostí ... neexistují žádné údaje, které by svědčily o rozdílech mezi potravinářskými výrobky ze zdravého klonovaného dobytka a jejich potomků v porovnání s potravinářskými výrobky ze zdravých, tradičně rozmnožovaných zvířat“. Pokud jde o celkové zdravotní podmínky klonovaných zvířat, ve stanovisku úřadu EFSA se uvádí, že neexistují žádné údaje, které by svědčily o negativním vlivu na potomky dobytka nebo prasat rozmnožované pohlavní cestou. Avšak klony a jejich mláďata nebyly doposud podrobeny studiím zahrnujícím celou délku života.

Skupina EGE v současnosti nepovažuje argumentaci, která by odůvodnila výrobu potravin z klonů a jejich mláďat, za přesvědčivou.

Komise rovněž požádala o provedení průzkumu Eurobarometr o přístupu evropských občanů ke klonování zvířat. Výsledky byly zveřejněny v říjnu 2008. Ze studie vyplývá, že 58 % dotázaných se vyslovilo proti klonování pro účely výroby potravin.

Komise nyní pečlivě zvažuje tato jednotlivá hlediska při přípravě neformální politické rozpravy o využití technologie přenosu jader somatických buněk za účelem reprodukce hospodářských zvířat a výroby potravin. Pokud by bylo zapotřebí vytvořit další regulační rámec, musíme připomenout, že nová ustanovení by musela být samozřejmě v souladu se Smlouvou o ES a předpisy Světové obchodní organizace.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, rád bych poděkoval panu předsedajícím za jeho velkorysost a panu komisaři za odpověď. Mám pouze jedinou otázku. Může Komise jednoznačně prohlásit, že klonování lidských bytostí v jakékoli formě není součástí této strategie?

Janez Potočnik, člen Komise. – Podle pravidel, která v současnosti uplatňujeme, je to vyloučeno. V současnosti platné předpisy neumožňují výzkum, jehož účelem by bylo klonování lidí.

Předsedající. – Otázka č. 45, kterou pokládá **Avril Doyle (H-0827/08)**

Předmět: Evropská rada pro výzkum

Ve dnech 27. a 28. února 2007 byla na zahajovací konferenci v Berlíně, kterou hostilo německé předsednictví EU, oficiálně zahájena činnost Evropské rady pro výzkum (ERC). Jedním z jejích cílů je „podporovat hraniční výzkum řízený výzkumnými pracovníky neboli hraniční výzkum řízený zdola nahoru“.

Může Komise vyjasnit, co znamená hraniční výzkum řízený výzkumnými pracovníky neboli hraniční výzkum řízený zdola nahoru? Jakého pokroku bylo v této oblasti doposud dosaženo?

Janez Potočnik, člen Komise. – Budu stručný. Zásada výzkumu řízeného výzkumnými pracovníky podporovaná Evropskou radou pro výzkum znamená, že bude podporovat projekty na hranicích znalostí, které provádějí výzkumní pracovníci na téma, které si sami zvolí, ve všech vědních oborech. Mají tedy svobodnou volbu.

Evropská rada pro výzkum podporou hraničního výzkumu klade zvláštní důraz na interdisciplinární projekty a průkopnický výzkum.

Doposud – a v tom jsme zaznamenali pokrok – realizovala Evropská rada pro výzkum dvě výzvy k podání návrhu a evropská vědecká obec reagovala s velkým nadšením. V minulém roce předložili mladí výzkumní pracovníci 9 167 návrhů v rámci žádosti o granty pro začínající nezávislé výzkumné pracovníky a více než 2 000 návrhů jsme letos obdrželi v reakci na výzvu na granty pro zkušené výzkumné pracovníky. Vysoká míra účasti ukazuje oblibu Evropské rady pro výzkum a ukazuje, že financování hraničního výzkumu řízeného zdola nahoru odpovídá na naléhavé potřeby Evropy.

Komise je přesvědčena, že tato investice do hraničního výzkumu z dlouhodobého hlediska významně přispívá k posílení naší znalosti založené společnosti a rovněž naší inovační kapacity v oblasti výzkumu.

Avril Doyle (PPE-DE). – S ohledem na cíl francouzského předsednictví zavést do konce roku 2009 proces správy a řízení pro Evropský výzkumný prostor (ERA), mohla by Komise uvést konkrétně, jaká opatření hodlá přijmout ve spolupráci s členskými státy a Parlamentem s cílem vytvořit metodiky hodnocení vědeckých politik a zajistit tak, že politiky v oblasti vědy a výzkumu a vývoje v EU budou založené na ověřených informacích?

Jakého pokroku bylo dosaženo v oblasti správy a řízení Evropského výzkumného prostoru s ohledem na Vizi 2020 Evropského výzkumného prostoru, kterou schválilo francouzské předsednictví, Rada a Komise?

Janez Potočnik, člen Komise. – Abych byl upřímný, je to poněkud široká otázka. Považujeme za důležité, že se nám podařilo dohodnout se s členskými státy na Vizi 2020, protože se tím jistě omezí délka dalších diskusí o budoucnosti v Evropě. Neměli bychom stále dokola opakovat otázku, kam směřujeme: v tom spočívá celá myšlenka. Samozřejmě diskuse nezačíná nyní: na jejím začátku je zelená kniha vydaná v roce 2000. Považuji ji za skvělou, zejména s ohledem na novou změněnou realitu, v níž žijeme.

Struktura a řízení Evropského výzkumného prostoru jsou velmi důležité, a proto musíme být trpěliví. Je zřejmé, že pokud máme být úspěšní, musí stěžejní úlohu sehrát členské státy. Když hovoříme o Evropském výzkumném prostoru a podpoře jeho rozvoje, nemáme v první řadě na mysli navýšení prostředků na evropské úrovni, ale spíše lepší spolupráci nás všech – ta tvoří podstatu institucionálního rámce některých našich

hlavních konkurentů, jako jsou USA, s nimiž se chceme srovnávat. Chceme docílit dobrovolných závazků ze strany členských států, díky kterým budeme moci spolupracovat více a lépe, než je tomu v současnosti.

Pokud jde o metodiky vědeckých politik, tvoří součást diskuse, které se věnujeme. Domnívám se, že tato otázka se bude muset rozhodně řešit, nemohu se však k ní podrobně vyjádřit. Víím, že Evropský výzkumný prostor představuje jednu ze snah, kterou Evropa v současnosti potřebuje nejvíc.

Předsedající. – Otázka č. 46, kterou pokládá **Gay Mitchell** (H-0833/08)

Předmět: Etický přezkum financování výzkumu v rámci 7. rámcového programu

V pravidlech podávání návrhů a souvisejících postupů hodnocení, výběru a udělování (KOM(2008)4617) v rámci Sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický vývoj (FP7-1982/2006/ES⁽⁴⁾) se uvádí, že prostředky nebudou poskytovány na výzkumné činnosti, které zahrnují likvidaci embryí. Je Komise spokojena s úspěšností etického přezkumu navrhovaných projektů při realizaci této politiky?

Janez Potočnik, člen Komise. – Etický přezkum financování výzkumu v rámci 7. rámcového programu je systém bezpečnostních záruk na ochranu základních práv a respektování etických zásad.

V případě výzkumu, který zahrnuje využití lidských embryonálních kmenových buněk, se jedná o postup v pěti krocích: vědecké hodnocení, etické zkoumání a přezkum, schválení navrhovaného výzkumu příslušnou vnitrostátní nebo místní etickou komisí a předložení návrhu regulativnímu výboru, a na základě tohoto projektu pak rozhodujeme o jednotlivých projektech.

V červenci 2007 Evropská skupina pro etiku rovněž předložila Komisi stanovisko k etickému přezkumu financování výzkumu v rámci 7. rámcového programu.

S ohledem na výše uvedené kroky považuje Komise zavedený mechanismus etického přezkumu při provádění příslušných ustanovení ES za úspěšný. Vzhledem k tomu, že výzkumné činnosti, které zahrnují likvidaci lidských embryí, jsou vyčleněny z oblasti financování z prostředků Společenství, nebyl v rámci Sedmého rámcového programu financován žádný výzkumný návrh v této oblasti.

Cílem etického přezkumu je ověřit, zda se financování EU neuděluje výzkumným činnostem zahrnujícím likvidaci lidských embryí. V tomto smyslu tvoří nedílnou součást celkové realizace rámcového programu.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Mohl by pan komisař sdělit v této sněmovně, zda lze rámcový program použít k provádění výzkumu na lidských embryích, které byly zlikvidovány ještě před zahájením výzkumu, nebo jde jen o hru se slovy?

Vracím se k otázce, kterou jsem položil již dříve, a žádám o podrobnější odpověď. Učiní Komise vše, co je v jejích silách, aby udržela krok s formou výzkumu, který nevyvolává stejné etické otázky a který může dospět ke stejným, ne-li lepším výsledkům?

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, moje obavy jsou opačné než obavy pana Mitchella. Výzkum buněčných linií, které byly již dříve získány, je rozhodně povolen. Problém podle mého názoru spočívá v tom, že překážky jsou beztak natolik velké, že tento druh výzkumu je postihován z důvodů, které se tváří jako etické, ale ve skutečnosti etické nejsou.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Pane předsedající, řekl jste, že nebudete umožňovat kladení otázek komisaři od nikoho jiného než od tazatele. Lidé pak mohou vystoupit a dostat se do zápisu. Proč nepoloží v této záležitosti vlastní otázku? Pane předsedající, měli byste se řídit rozhodnutím důsledně.

Řekl jste, že nedovolíte vystoupit nikomu jinému než tomu, kdo položil otázku, a pak dovolíte tomuto pánovi, aby využil mé otázky. Kdybych věděl, že se zde bude vystupovat s takovými otázkami, věnoval bych se mnohem déle svému tématu.

Neetický výzkum je zcela zbytečný...

(Předsedající řečníka přerušil.)

Předsedající – Pane, když uděluji slovo poslanci Evropského parlamentu k třicetivteřinovému vystoupení, nevím, zda hodlá položit otázku nebo komentovat už položenou otázku. Ostatně sám jste měl příležitost

(4) Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 1.

díky vystoupení pana Cappata pronést v reakci vlastní řeč. Jsem přesvědčen, že můžeme být všichni spokojeni a předat slovo panu Potočnickovi, kterému děkuji za trpělivost, aby mohl pronést závěrečnou odpověď.

Janez Potočnik, člen Komise. – Sami vidíte, jak obtížná je rozprava, když hovoříme o etických otázkách. A právě to je Evropa a tak vypadá.

Mám-li být přesný, výzkum lidských embryonálních kmenových buněk je umožněn za podmínek, které schválil Evropský parlament stejně jako Rada. Schválený postup je výsledkem dlouhé a důkladné rozpravy, a mohu říci, že se zakládá na skutečně etickém přístupu.

V úvodu jsem uvedl, jaká opatření jsme přijali a jaká rozhodnutí učinili. Za prvé, potřebujeme vědecké hodnocení. Dále následuje etické hodnocení na úrovni Evropské unie, poté etické hodnocení na úrovni jednotlivých členských států. Jestliže se některý členský stát vysloví proti financování ve své zemi, prostředky neposkytneme. Nakonec je tento projekt předán do výboru, kde rozhodují členské státy na základě jednotlivých projektů.

Když provádíme vědecké hodnocení, první otázka zní: je možné dosáhnout tohoto cíle jiným přístupem? A pouze v případě záporné odpovědi pokračujeme daným směrem.

Obvykle je většina vědeckých pracovníků přesvědčená, že by měla být použita kombinace různých přístupů. Podíváte-li se však na strukturu našich programů, zjistíte jistě, že převážná většina námi financovaných programů souvisí s výzkumem dospělých kmenových buněk. To je zřejmé. Snažíme se tedy řídit pravidly, o nichž jsme zde hlasovali a která jsme schválili a o nichž jsme přesvědčeni, že se v praxi osvědčila.

Colm Burke (PPE-DE). – Pane předsedající, přišel jsem na otázky dnes v 18:15. Moje otázka byla na programu jednání číslo 3. Bylo na ni vyčleněno 15 minut. Tomuto zasedání bylo dáno 35 minut. Podle mne je systém, kdy se nevěnujeme otázce někoho, kdo je zde včas, za nespravedlivý, a jsem velmi nespokojen. Chci, abyste vzali mou nespokojenost na vědomí.

Je velmi rozčilující, když se člověk dostaví včas, a potom zjistí, že otázky jsou vynechány tak, aby to vyhovovalo jiným lidem. To je velmi mrzuté.

Předsedající. – Pane Burke, chápu vaše rozčilení, ale lhůta stanovená pro každou z otázek je dodržena. Někdy se však bohužel stane, že se některým otázkám zařazeným do doby vyhrazené pro otázky nevěnujeme, což však bohužel nezáleží na předsedajícím, je to jen otázka náhody, s níž nemohu nic dělat. Jediné, co jsem mohl udělat, jak si můžete sám snadno ověřit, je – díky laskavosti a možnostem Komise – prodloužit poslední dobu vyhrazenou pro otázky o několik minut. Nijak tím však nebyla zkrácena jiná doba pro otázky.

Autoři otázek, které nebyly zodpovězeny pro nedostatek času, obdrží písemnou odpověď (viz příloha).

(Zasedání bylo přerušeno v 19:50 a obnoveno ve 21:00.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ ROURE

Místopředsedkyně

15. Členství ve výborech a delegacích: viz zápis

16. Demografické trendy – Ekonomický a sociální dopad (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem rozpravy jsou stanoviska Rady a Komise o demografických trendech – Ekonomický a sociální dopad.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Paní předsedající, jelikož musíme bohužel trávit část tohoto večera společně, pokusím se jménem Rady a rovněž jménem pana komisaře Potočnicka shrnout cíle Rady v oblasti demografických trendů a jejich hospodářských a sociálních dopadů.

Pane komisaři, dámy a pánové, stárnutí obyvatelstva, jinými slovy zvyšující se podíl starších lidí, je v první řadě důsledek hospodářského, sociálního a lékařského pokroku, který umožnil Evropanům žít déle v takové míře pohodlí a bezpečnosti, která nemá v dějinách obdoby. To však zároveň představuje jednu z největších výzev, kterým bude Evropská unie v dalších letech čelit.

Toto stárnutí je výsledkem čtyř činitelů. Za prvé, počet dětí na jednu ženu je nízký – průměr v Evropské unii činí 1,5 dítěte, což zdaleka nedosahuje ani výše nahrazovacího poměru, který by měl v zájmu ustálení počtu obyvatel mírně přesahovat 2 – 2.1.

Druhým činitelem je menší porodnost v posledních desetiletích, která následovala po populační explozi v poválečných letech, což znamená, že skupinu lidí ve věku 45 až 65 let posiluje generace této populační exploze.

Od roku 1960 se průměrná délka života zvýšila o osm let – což je třetí činitel – a může se do roku 2050 ještě dále zvýšit o dalších 5 let, možná i víc.

Čtvrtým a posledním činitelem je skutečnost, že Evropa, jak víte, je cílem přistěhovalců z jiných zemí. V roce 2004 se do Evropy přistěhovalo 1,8 milionů přistěhovalců, což je více, než kolik lidí se v poměru k počtu obyvatel přistěhovalo do Spojených států, avšak tato míra přistěhovalectví jen zčásti vyrovnává dopady nízké porodnosti a zvýšené průměrné délky života.

Dostáváme se proto do situace, kdy je úroveň závislosti – jinými slovy počet lidí ve věku nad 65 let v poměru k počtu lidí ve věku mezi 15 až 64 lety – dvojnásobná a má se do roku 2050 zvýšit na více než 50 %, což znamená, že v Evropské unii, v níž doposud na každou osobu starší než 65 let připadaly 4 výdělečně činné osoby, se má snížit počet těchto zaměstnaných osob na dvě.

Demografické změny, které jsem právě popsal, s přihlédnutím k těmto činitelům vyvolají hluboké sociální změny, které zasáhnou rodinné struktury a v důsledku kterých bude narůstat počet starších lidí žijících o samotě a velmi starých lidí závislých na druhých.

Jak víte, většina z těchto otázek spadá do oblasti působnosti členských států. Je to záležitost rodinné politiky, systému sociálního zabezpečení a do značné míry i daňové politiky a s ohledem na tyto skutečnosti je Rada přesvědčena, že členské státy by měly v této oblasti působit v rámci Lisabonské strategie a otevřené metody koordinace, přičemž většina členských států se shoduje na tom, že by neměly být vytvářeny žádné nové struktury.

Z hlediska Rady představuje skutečně důležitou zásadu, kterou bychom se měli řídit – vedle větší rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem – i větší úsilí o rovnováhu úlohy mužů a žen v domácnosti a vytvoření kvalitnější infrastruktury pro péči o děti a další závislé osoby.

Ve stárnoucí společnosti se příspěvek mladých lidí stává o to důležitější. Musíme posílit snahy v boji proti nezaměstnanosti a omezit předčasné ukončování školní docházky. Pokud chceme zlepšit vyhlídky mladých lidí, investice do dětí musí být naší základní prioritou.

Musíme si rovněž uvědomit, že pro Evropu jsou vážnější důsledky odchodu do důchodu než samotné stárnutí, i když se jedná o znepokojivé trendy a bez zdravých veřejných financí nedokážeme všechny důsledky demografického stárnutí vyřešit.

To znamená, že musíme věnovat značnou pozornost životaschopnosti důchodového zabezpečení a prosazovat zahájené reformy s cílem modernizovat tyto systémy a učinit je udržitelnými, což je v souladu se současnou strategií uplatňovanou v rámci Evropské unie. Bylo by rovněž prospěšné povzbudit starší pracovníky, aby pokračovali v práci, a zejména vytvořit smysluplné pobídky.

Rada si je plně vědoma všech těchto výzev a přijala doporučení výboru pro sociální ochranu týkající se demografických změn v Evropě a výzev, které z nich vyplývají. Kromě toho přijala Rada dne 30. května závěry týkající se politik, které jsou v souladu s potřebami rodin, a vytvořila řadu iniciativ na podporu rodinných politik.

V této souvislosti uspořádalo francouzské předsednictví dne 18. září neformální setkání ministrů odpovědných za rodinu. Jednání se soustředovalo na péči o děti, jakožto způsob zajištění rovnováhy mezi pracovním a rodinným životem, a na ochranu dětí na internetu.

Závěrem: Rada žádá Komisi, aby zhodnotila první fórum o demografii Evropy, které se konalo v Bruselu ve dnech 30. a 31. října a které představuje výchozí bod strukturovaného a dlouhodobého dialogu v rámci členských států a mezi nimi, a aby Komise poskytla podporu příslušným orgánům při nalezení nejlepších strategií v reakci na tuto demografickou změnu.

Janez Potočnik, člen Komise. – Paní předsedající, možná to bude o něco delší, ale slibuji, že ve druhé odpovědi to vynahradím.

Žádost Parlamentu o prohlášení o demografických trendech ze strany Rady a Komise přichází ve správnou dobu. Tento pátek zveřejní služba Komise druhou zprávu o demografii – právě před druhým fórem o demografické budoucnosti Evropy, které se koná ve dnech 24. a 25. listopadu.

Evropská unie prochází značnými demografickými změnami. V důsledku vědeckého, sociálního a hospodářského pokroku se průměrná délka života obyvatelstva ve všech členských státech zvyšuje, přičemž porodnost se snižuje. Život Evropanů je v současnosti delší a zdravější, než byl život jejich předchůdců, a podle předpokladů se průměrná délka života v budoucnu ještě prodlouží.

Toto stárnutí evropského obyvatelstva už nepředstavuje žádný abstraktní scénář vzdálené budoucnosti. Populační exploze začala před šedesáti lety a generace těchto lidí začíná dosahovat důchodového věku. Demografický vývoj Evropské unie proto dospěl do bodu zvratu. Příštích 25 let bude počet obyvatel ve věku nad 60 let každoročně vzrůstat o 2 miliony.

Zároveň však počet osob v produktivním věku rychle klesá a tento pokles se zcela zastaví za 6 let. Dnes připadají ve všech 27 členských státech na každou osobu starší 65 let 4 osoby v produktivním věku – mezi 15 a 64 lety.

Někteří spatřují ve stárnutí obyvatelstva hrozbu a vykreslují pochmurný obraz konfliktů mezi generacemi. Demografická změna však nemusí představovat hrozbu, pokud se zaměříme na příležitosti, které přináší. Žít déle a zdravěji může znamenat zůstat déle aktivní. Mnozí příslušníci generace populační exploze mají lepší vzdělání a lepší odbornou přípravu než předchozí generace. Dodnes jsou čilí a zdraví.

Jsem přesvědčen, že demografická změna nabízí naději na větší solidaritu mezi generacemi. Neočekávám však, že se tato solidarita zrodí sama od sebe. Společnost bude muset začít lépe využívat schopností všech generací a dát každému šanci, aby využil svůj potenciál. To znamená, že musíme modernizovat naše sociální politiky – a to v souladu s obnovenou sociální agendou, kterou přijala Komise v červenci. Obnovená sociální agenda označuje stárnoucí společnost v Evropě za jednu z prioritních oblastí a doporučuje řadu politických opatření. Naším cílem je pomoci členským státům co nejlépe využít možností a účinně zvládnout dopad stárnutí společnosti.

Přístupy a doporučení, jak je stanoví sdělení Komise z roku 2006 – Demografická budoucnost Evropy – Učíme z problému výhodu –, jsou nadále platné. Toto sdělení vyjadřuje důvěru ve schopnost Evropy přizpůsobit se demografickým změnám. Rovněž však zdůrazňuje potřebu opatření v pěti klíčových oblastech: podpora demografické obnovy v Evropě, vytvoření příznivých podmínek pro ty, kteří si přejí mít děti, zejména ve formě pomoci sladění pracovního a soukromého života; podpora zaměstnanosti v Evropě tím, že zajistíme vytvoření většího počtu a lepších pracovních míst a umožníme lidem pracovat déle, a dosáhneme tak lepší rovnováhy mezi produktivními a neproduktivními lidmi; podpora produktivnější a dynamičtější Evropy prostřednictvím zlepšování schopností v každém věku; přijímání přistěhovalců do Evropy a jejich začleňování do společnosti tím, že se budeme snažit přilákat kvalifikované pracovníky i nekvalifikované dělníky ze zahraničí a usnadníme jejich začlenění, čímž zmírníme i nedostatek pracovních sil; zajistíme udržitelnost veřejných financí prostřednictvím upevnění rozpočtů a reformou systémů sociální ochrany s cílem zajistit odpovídající sociální ochranu a veřejné služby v budoucnosti.

Nejdůležitější z těchto politických opatření jsou již obsažena v Lisabonské strategii, ta se jimi však nezabývá tolik z dlouhodobého hlediska jako tato demografická diskuse. Proto Komise navrhuje přijetí dalších nástrojů v podobě zpráv o demografické budoucnosti Evropy, vypracovávaných po dvou letech, a fóra o demografii Evropy, konaného rovněž každé 2 roky.

Ve zprávě za rok 2008 se věnuje pozornost potenciálu generace populační exploze. Stále větší počet šedesátiletých a sedmdesátiletých se bude pravděpodobně chtít aktivně podílet na sociálním a ekonomickém životě.

Míra zaměstnanosti starších lidí se v posledních letech zvýšila, a obrátil se tak trend z minulosti usilující o dřívější obchod do důchodu. To však nestačí: ve věku 60 let je stále zaměstnaných pouze 40 % mužů a 30 % žen. Přitom většina lidí v tomto věku je stále ještě zdravá a schopná přispívat hospodářství i společnosti. Příslušníci stárnoucí generace populační exploze mohou rovněž prospět společnosti jako poskytovatelé neformální péče a jako dobrovolní pracovníci. Jejich příspěvek si zaslouží uznání a podporu ze strany veřejných politik. Je nezbytné, aby rostoucí počet starších lidí mohl vést nezávislý život, co nejdéle to je možné.

Hlavním cílem fór o demografii Evropy je podporovat vzájemnou výměnu zkušeností mezi členskými státy založenou na osvědčených postupech. Příští fórum o demografii Evropy – které se bude konat 24. a 25.

listopadu v Bruselu – se bude věnovat otázkám rodinné politiky a aktivního stárnutí. Bude rovněž příležitostí zjistit, do jaké míry jsou členské státy připraveny na demografické změny, a stanovit nejdůležitější možnosti pro další opatření.

Na začátku příštího roku předloží Komise aktualizovaný odhad dopadů demografických změn na budoucí veřejné výdaje, zejména výdaje v oblasti starobních důchodů, zdravotnictví a dlouhodobé péče, na základě posledních odhadů počtu obyvatel úřadu Eurostat.

Na závěr bych rád zdůraznil, že je povinností každého jednotlivého členského státu uplatňovat správné politiky s ohledem na demografické změny. Demografická změna je však výzvou, které čelíme všichni společně. Členské státy se mohou navzájem poučit ze svých úspěchů i neúspěchů, které zaznamenaly v reakci na tuto demografickou změnu. Z tohoto důvodu Komise podporuje celoevropskou diskusi o demografické změně a nabízí platformu pro výměnu zkušeností a vzájemné učení.

John Bowis, jménem skupiny PPE-DE. – Paní předsedající, jak správně zaznělo v obou úvodních projevech, dlouhověkost představuje jednu z nejvýznamnějších demografických změn. To znamená, že lidé žijí déle, většinou zdravěji, ve vyšším věku však slábnou na těle i na duchu.

To s sebou rovněž nese značný nárůst neurodegenerativních onemocnění spolu s ohromnými náklady. Léky na Parkinsonovu chorobu stojí v řadě zemí více než léky na rakovinu. Jeden průzkum provedený ve Spojeném království předpokládá, že do roku 2051 vzroste počet lidí postižených demencí o 154 %.

Dlouhodobá péče: je v současnosti poskytována později. Dříve byla poskytována lidem sedmdesátiletým. Nyní ji poskytujeme lidem osmdesátiletým a stále častěji i devadesátiletým, stojí však stále více, a to jak pacienti samotné, tak jejich rodiny, což má dopad na jejich úspory.

Cílem je zajistit, aby se dlouhověkost stala odměnou a nikoli trestem. Musíme přehodnotit své předpoklady ohledně stárnutí a namísto otázky jak pečovat se raději ptát, jak můžeme podpořit zdravější život ve vyšším věku. To samozřejmě vyžaduje zdravější životní styl v mladším věku, bez tabáku a bez drog, omezenou konzumaci alkoholu, zdravé stravování, cvičení, ale také zvládání stresu.

Flexibilní produktivní věk: čas pro odpočinek a rodinu. Znamená to přípravu na život po práci s flexibilním věkem pro odchod do důchodu a postupným odchodem do důchodu tak, jak jsem to viděl v Nizozemsku. To vyžaduje větší sociální podporu nových a inovativních způsobů, více domácích služeb tak, aby lidé mohli déle zůstat ve svých domovech. Služby a nástroje musejí odpovídat měnícím se potřebám.

Když měla má matka 80 let, potřebovala fax, aby mohla komunikovat. Když měla 90, potřebovala schodišťovou sedačku. Ve 100 letech potřebovala povzbuzení, protože její sluch, zrak a mobilita se zhoršovaly. Její mysl však byla zdravá a k tomu, aby mohla vést skutečný a plný život, potřebovala ochranu a povzbuzení.

Jan Andersson, jménem skupiny PSE. – (SV) Paní předsedající, trend, kdy bude stále ubývat pracovníků a stále přibývat starších lidí, bychom mohli popsat jako dramatický, na druhé straně však to, že zůstáváme ve skutečnosti déle zdraví, představuje pozitivní vývoj.

Pro nás z toho však vyplývá několik výzev. Rád bych popsal některé z nich. V současnosti se rodí méně dětí, než tomu bylo v minulosti. Přitom se však tato situace v jednotlivých členských státech velmi liší. Vidíme, že výsledky jsou lepší v těch členských státech, které zavedly systém umožňující rodičům spojení pracovního života s rodičovstvím, ať už se v rodině jedná o ženy nebo o muže. V tomto ohledu se od sebe musíme navzájem učit.

Navzdory skutečnosti, že naše obyvatelstvo stárne, dlouhodobým trendem je zkracování produktivního věku. To je dáno jednak skutečností, že lidé obecně zahajují profesní dráhu později, a rovněž – s výjimkou několika posledních let, kdy byl trend vývoje pozitivnější – skutečností, že se délka profesní dráhy zkracuje. Musíme řešit obě strany tohoto problému s cílem prodloužit produktivní věk a především – ještě dříve, než odejdeme do důchodu – nalézt flexibilní řešení.

Dnes jsme projednávali modré karty, musíme však zajistit, aby každý, kdo k nám přichází z jiných částí světa, kde je v současnosti vysoká nezaměstnanost, byl začleněn do společnosti a vstoupil do světa práce, a to včetně lidí s postižením a dalšími problémy. Musíme tak činit v rámci lisabonského procesu, abychom mohli řešit tyto výzvy dlouhodobě.

Marian Harkin, jménem skupiny ALDE. – Paní předsedající, v rámci dnešní večerní rozpravy vyvstává řada problémů, já bych se však ráda zaměřila pouze na jeden z nich: na péči a pečovatele.

Budeme-li mít to štěstí a dožijeme se vysokého věku, budeme s největší pravděpodobností potřebovat péči, a i když existují rozdíly mezi jednotlivými členskými státy, s největší pravděpodobností se bude jednat o neformální péči.

Pečovatelé tvoří základ formální péče a sociální péče a nedílnou součást poskytování dlouhodobé péče. Jestliže se tedy od pečovatелů očekává, že budou nadále poskytovat péči – což se očekává –, musí se jejich potřeby stát nedílnou součástí vývoje politiky v oblasti zdravotnictví a sociální péče.

V této souvislosti jsem potěšena skutečností, že internetová stránka Generálního ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele věnuje krátký oddíl pečovatелům, a nepochybuji, že to je důsledek návrhu zájmové skupiny pečovatелů v Parlamentu, předloženému Generálnímu ředitelství pro zdraví a spotřebitele v rámci pracovního programu.

Pečovatelé však potřebují víc než jen to, o čem jsem hovořila. Jsme přesvědčeni, že je načasе vytvořit novou sociální smlouvu pro péči, která přesahuje tradiční pohled na smlouvu mezi státem a jednotlivcem a která bude výzvou k novým závazkům zahrnujícím zaměstnavatele, místní agentury a společenství. Ostatně podobně to naznačuje i nedávný rozsudek ESD týkající se diskriminace osob pečujících o zdravotně postižené.

Péče nemůže být výhradní povinností neformálního pečovatele, ale ani členského státu. Systém neformální péče se bez odpovídající podpory zhroutí, zatímco přístup založený výhradně na státu bude jednoduše příliš nákladný. Z tohoto důvodu potřebujeme širší sociální smlouvu.

V EU je v současnosti přibližně 100 milionů pečovatелů. Nejsou placení, nejsou docenění a v řadě případů se jim nedostává ani odpovídající podpory. Vítám zmínku na internetové stránce Generálního ředitelství pro zdraví a spotřebitele, je to však jen první krok. S ohledem na svůj rozsah by tato evropská problematika a činnost měly být mezi jednotlivými členskými státy koordinovány.

Politika v oblasti pečovatелů by měla zůstat součástí práce Generálního ředitelství pro zdraví a spotřebitele a rovněž GR pro zaměstnanost a sociální věci.

Guntars Krasts, jménem skupiny UEN. – (LV) Děkuji vám, paní předsedající. Obyvatelé Evropy stárnou! S ohledem na tento trend by se organický nárůst počtu obyvatel mohl změnit na úbytek. V řadě členských států k tomu už došlo. Počet výdělečně činných lidí se v poměru k počtu důchodců snižuje ve všech členských státech. Nízká porodnost společně s prodlužující se průměrnou délkou života a přistěhovalectvím zvyšují tlak na systémy důchodového zabezpečení, zdravotnictví a sociální služby. Některé členské státy však dokázaly změnit negativní demografický trend v Evropě.

Jsou to země, v nichž bylo dosaženo rovnováhy mezi volným časem a prací, země, které umožňují rodičům vychovávat děti, aniž by museli obětovat svou profesní dráhu, a kde se jim v souvislosti s touto výchovou dostává hospodářské a sociální podpory. Je nepochybné, že hospodářská, sociální a kulturní řešení v rámci boje proti stárnutí obyvatelstva musejí nalézt členské státy. Existují však také úkoly, které musí být splněny na úrovni Evropské unie. Pracovní trh EU nadále skrývá značné rezervy. Musíme zajistit, aby na pracovním trhu nebyly žádné bariéry pro svobodný pohyb v rámci pracovního trhu. Jakkoli to může být složité, musíme se vrátit k liberalizaci trhu služeb a musíme provést přezkum přijaté směrnice o službách. Uplatňování obou těchto základních svobod pomůže vyvážit finanční schodek způsobený demografickými procesy. Musíme samozřejmě rovněž uplatňovat nediskriminační postoje, pokud jde o pohlaví a věk. Děkuji vám.

Jean Lambert, jménem skupiny Verts/ALE. – Paní předsedající, je zajímavé, jak často vnímáme klesající porodnost atd. jako problém. Tak tomu nemusí nutně být, pokud to bude znamenat, že se začneme dělit o nesmírné bohatství, které máme na úrovni Evropské unie, s lidmi přicházejícími z ostatních zemí, že se budeme snažit o technickou inovaci a hledat způsob, jak zvýšit produktivitu a popřípadě i vyrábět méně mizerného zboží, kterým v současnosti zaplňujeme své životy a planetu.

Je zde samozřejmě i otázka co nejlepšího využití potenciálu pracovních sil. Z toho důvodu má zvláštní význam antidiskriminační směrnice v oblasti zaměstnanosti a její řádné uplatňování ze strany členských států. Státy by se měly rovněž zabývat překážkami odstupňovaných důchodů – problémem jako například: jakým způsobem ovlivní výši důchodu zkrácená pracovní doba, jak ovlivní váš život a přístup k příspěvkům?

Rovněž bychom měli zvážit, jakým způsobem ovlivní řadu našich úvah v této oblasti současná finanční krize. S největší pravděpodobností bude propuštěno více starších pracovníků, protože lidé odpovídajícím způsobem neuplatňují antidiskriminační právní předpisy se všemi důsledky, které to pro ně má, přičemž se již patrně nikdy nevrátí do práce.

Pro jiné bude zase obtížnější začít nový pracovní život nebo dosáhnout povýšení, a zvýšit tak svůj důchod: všechna hlediska spojená s novým zaměstnáním. Je tu otázka ztráty důvěry mladých lidí, kteří nemohou nalézt práci, pro které je to ještě obtížnější, a samozřejmě otázka problémů, které budou pro mnohé lidi představovat odvozy do soukromých či zaměstnaneckých důchodových systémů a kteří nebudou schopni platit tak, jak očekávali.

Musíme tedy pohlížet na demografickou situaci z hlediska současné krize a z hlediska využití této příležitosti ke zlepšení odborné přípravy. Měli bychom této situaci využít jako způsobu, jak pomoci lidem zlepšit jejich schopnosti, případně nalézt cestu k fyzicky méně náročné práci – což je něco, po čem už dlouho voláme. Měli bychom hledat způsob, jak můžeme zlepšit vyšší vzdělání lidí, kteří v mládí neměli příležitost.

Nyní máme příležitost zvážit některé záležitosti, o nichž víme, že jsou problematické, a začít přemýšlet nad tím, jak budeme řešit demografickou situaci.

Pedro Guerreiro, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT) Podle mého názoru by tato rozprava neměla být nazvána Demografické trendy – Ekonomický a sociální dopad, ale spíše Ekonomická a sociální politika a její dopad na demografické trendy.

Předpovědi demografických trendů v určité zemi nebo regionu by neměly být oddělovány od platných politik v této zemi či regionu, protože tyto politiky určují a podmiňují demografický vývoj.

Například padesátileté předpovědi se provádí na základě předpokladů, které je třeba vysvětlit, včetně hospodářských politik, které jsou určující pro předkládané scénáře. Jinak řečeno, měli bychom zde dnes jednat o tom, jaký vliv – s ohledem na dané předpovědi – bude mít nezaměstnanost, zvyšující se nejistota zaměstnání, deregulace pracovní doby a peněžní politika zaměřená na snižování a devalvací mezd na demografický vývoj. Měli bychom zde dnes jednat o tom, jaké důsledky bude mít politika Evropské unie v oblasti úrokových sazeb na tisíce a tisíce rodin, které si vzaly hypotéky na nákup svých domů, o důsledcích liberalizace a privatizace veřejných služeb, o důsledcích nízkých důchodů na nezávislost a kvalitu života milionů důchodců. Měli bychom jednat o politikách, které podporují centralizaci, soustředění bohatství a zvyšování sociálních rozdílů.

Jedná se zde v podstatě o dodržování či nedodržování lidských práv, jako je právo na potraviny, zaměstnání, důstojnou mzdu, bydlení, zdraví, vzdělání a volný čas.

Kathy Sinnott, jménem skupiny IND/DEM. – Paní předsedající, čelíme v Evropě krizi a řešení této krize nenalezneme, pokud si neuvědomíme, že je to naše dílo.

V Evropské unii zabíjíme každým rokem jeden a půl milionu dětí dříve, než se narodí. Ničíme svou budoucnost a divíme se, proč se nacházíme v krizi. Hovoříme o problému porodnosti, nejde však o problém porodnosti: je to nechota nechat miliony počatých dětí se narodit. Pokud nebudeme dost upřímní na to, abychom rozpoznali, kde je problém, nenajdeme řešení. Řešením je pochopit potřebu respektování života a podpory rodiny, kde tento život nalezne prostředí k rozvoji. Tímto způsobem pak můžeme začít řešit výzvy vyplývající z asymetrické demografie. Zlepšení nenastane přes noc, pořád však ještě můžeme odvrátit katastrofu.

Měli bychom se poučit z případu Japonska. Před dvěma desetiletími bylo druhým největším hospodářstvím světa a zároveň i jedním z nejvyspělejších. V roce 2007 dosáhl počet obyvatel Japonska vrcholu a začal klesat. V roce 1995, dvanáct let před začátkem poklesu, si negativní demografický vývoj v Japonsku vybral svou daň ve formě deflace. Tato země se z ní nikdy nevzpamatovala. V tomto ohledu Japonsko předběhlo Evropu o 20 let, zároveň je také 20 let před evropskými zeměmi v legalizaci potratů. Vrcholu v počtu obyvatel dosáhneme v roce 2025 – což je za pouhých 17 let. A tak si říkám, jestli období deflace, do kterého nyní v roce 2008 vstupujeme, bude trvat dál a krizi v bankovníctví vystřídá demografická krize, které se nezbavíme, dokud se opět nenaučíme respektovat život.

Philip Claeys (NI). – (NL) Paní předsedající, jsem rád, že Rada a Komise vydávají prohlášení o ekonomickém a sociálním dopadu současných demografických trendů. Řada politiků má špatný zvyk pohlížet na věci z krátkodobého hlediska, přičemž zanedbávají dlouhodobé politiky. Naše demografické výzvy představují životně důležitý dlouhodobý problém, který rovněž vyžaduje dlouhodobá řešení. Průměrný index porodnosti na jednu ženu v Evropské unii je 1,5, což nestačí na to, abychom nahradili současná pokolení. A právě zde spočívá problém. Jednou z možností je sáhnout – z krátkodobého hlediska – po snadném řešení a volat po ještě větší vlně přistěhovalectví z mimoevropských zemí. Jakkoli se to může teoreticky jevit jako dobrý nápad, každodenní realita v našich velkých městech dosvědčuje naprosté selhání nedůsledné přistěhovalecké politiky v posledních třiceti letech. Počet nezaměstnaných v Evropě dosahuje 20 milionů, přičemž Komise

chce dovážet další přistěhovalce. Mohu, prosím, poukázat na skutečnost, že podíl nezaměstnaných mezi mimoevropskými přistěhovalci je podstatně vyšší než mezi původními obyvateli členských států?

Nedostatek času mi brání, abych se zmínil o sociálních problémech, včetně sociálního kolapsu, který rozsáhlé přistěhovalectví způsobuje. Co potřebujeme, je politika členských států, která bude podporovat mladé evropské rodiny v jejich touze mít děti. Potřebujeme, aby členské státy přijaly taková daňová opatření, která učiní touhu mít děti přitažlivější. Je třeba zlepšit a rozšířit péči o děti. Měli bychom uvažovat o zavedení platů pro rodiče v domácnosti, kteří se rozhodnou věnovat převážnou část svého času výchově dětí.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, vítám tuto rozpravu, protože se snaží zvýšit povědomí, a nikoli vzbudit strach. Musíme jednat nyní a nečekat na zítra.

Demografické změny mají své příčiny a vyplývají z nich následky a výzvy, zahrnující pokles počtu obyvatel, méně výdělečně činných lidí a pravděpodobnost, že budeme žít déle. Děti, které se narodí v příštích několika minutách, se mohou dožít 100 let. Bude se to ve skutečnosti týkat přibližně poloviny těchto dětí. Obyvatelstvo stárne a máme stále méně dětí. Tím se zásadně mění věková struktura a struktura obyvatelstva. V této sněmovně čelíme novým požadavkům v oblasti infrastruktury, novým požadavkům na veřejné služby a podniky, vzdělání a sociální systémy. Jsme stárnoucím kontinentem. Jean-Claude Juncker kdysi řekl: „Pokud co nejdříve nezměníme naše sociální a důchodové systémy a systémy zdravotnictví tak, aby byly připraveny na budoucnost, staneme se v procesu globalizace poraženými a nikoli vítězi“.

Co musíme udělat? Je toho mnoho. Musíme zajistit správnou rovnováhu mezi prací a soukromým životem. Nesmíme nadále nutit lidi opouštět zaměstnání. Potřebujeme nové formy péče, péče o děti a mobilní služby, jako je rozvoz potravin pro starší osoby. Péče musí být ve všech členských státech sňata ze systému sociálního zabezpečení a musí se stát povinností obce. Čelíme výzvě v oblasti vzdělávání. Naším cílem by mělo být stát se jak vůči dětem, tak vůči lidem obecně nejprátelštějším kontinentem na světě. Musíme oceňovat čas strávený výchovou dětí a poskytovat jiné formy péče, protože 80 % pečovatелů jsou rodinnými příslušníky. Zásada stejné odměny za stejnou práci je rovněž důležitá. Musíme toho ještě mnoho udělat a naše problémy mají širokou škálu různých příčin.

Françoise Castex (PSE). – (FR) Paní předsedající, pane ministře, chci říci jen několik slov: kámen úrazu, na který narážíme při řešení této demografické výzvy, je, že počet výdělečně činných lidí klesá. Dvě čísla: v roce 2010 bude v produktivním věku 217 milionů lidí a v roce 2050 jich bude 180 milionů; pokles téměř o 36 milionů.

Měli bychom se obávat nedostatku pracovních sil? Měli bychom se obávat nerovnováhy mezi výdělečně činným obyvatelstvem a lidmi, kteří jsou závislí?

Navrhujeme dvě řešení tohoto problému, jejichž cílem je dosáhnout co nejlepšího řízení lidských zdrojů. Za prvé, plná zaměstnanost. Musíme usilovat o plnou zaměstnanost. V současnosti se objevuje mnoho příležitostí k zaměstnávání vzhledem k nízké zaměstnanosti mezi mladými lidmi, ženami, osobami staršími 55 let a nekvalifikovanými lidmi. Jsme svědky velkého plýtvání schopnostmi. Mohlo by se ukázat, že pokud se do roku 2050 míra zaměstnanosti mezi ženami a osobami ve věku mezi 55 a 65 zvýší na úroveň přibližující se nejlepší úrovni v Evropě, mohli bychom nahradit nedostatek pracovníků.

Závěrem: celoživotní vzdělávání a odborná příprava. Rádi bychom usilovali o ideální délku produktivního věku. Je nepřijatelné, aby pracovník, projektový manažer, padesátiletý vedoucí pracovník neměl téměř žádné vyhlídky na postup. Je to otázka sociální odpovědnosti našich podniků.

(Předsedající řečníka přerušila.)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, počet obyvatel světa se za posledních několik desetiletí zdvojnásobil, což má ničivé důsledky pro planetu, takže skutečnost, že evropský trend je alespoň částečně odlišný, je pozitivní.

Vznikají sice problémy v oblasti sociálního zabezpečení, odpovědí však není vyzývat lidi, aby měli více dětí, ale zvýšit věk pro odchod do důchodu, a odstranit tak diskriminaci vůči starším lidem v zemích, jako je Itálie, kde jsou překážky k práci v důchodovém věku takové, že důchod se stává spíše povinností než právem.

Vyzývám zejména předsednictví, aby na světové scéně vyvinulo úsilí o svolání konference OSN o obyvatelstvu, která je již řadu let blokována v důsledku tlaku států, jako např. státu Vatikán, a těmi, kteří se obávají odpovědných politik v oblasti poskytování informací o sexu a plánování rodiny.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Paní předsedající, demografické trendy v Evropě jsou hluboce znepokojivé již po desetiletí. Nahrazovací poměr v porodnosti činí 2,16. V Polsku je index porodnosti 1,2. Zároveň však pokrok lékařské vědy a zdravější životní styl umožňuje lidem žít déle. Evropa stárne, ale rovněž vymírá. Do roku 2030 bude poměr výdělečně činných obyvatel a nepracujících občanů 1 : 2.

Sociálně-hospodářské politiky zaměřené proti rodinám, podpora rodinného modelu s menším počtem dětí a bezdětných sňatků ve sdělovacích prostředcích, stejně jako politiky vedoucí k rozpadu rodiny, představují významné příčiny nepříznivých demografických změn v Evropě. Jejich hlavními důsledky budou: nedostatek pracovníků na pracovním trhu, ohrožení hospodářského rozvoje, zásadní ohrožení účinnosti systémů důchodového zabezpečení a zvýšené náklady na systémy zdravotnictví v důsledku zvláštních potřeb stárnoucí společnosti.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Vítám diskusi o těchto problémech a domnívám se, že je důležitá právě v této chvíli, kdy musíme řešit současně finanční i hospodářskou krizi. Demografické trendy poukazují na to, že dochází – jednak v důsledku lepší zdravotní péče, jednak v důsledku nižší porodnosti – ke stárnutí obyvatelstva. Je zapotřebí, abychom se na tuto skutečnost připravili a zajistili odpovídající oblasti.

V sociální oblasti bude poměrně náročným problémem zajištění důchodu. V oblasti zdravotní musíme myslet na zajištění léčby zejména těch nemocí, které jsou spojeny s vyšším věkem. Víme například, že až dvě třetiny onkologických onemocnění jsou spojeny s věkem nad 60 let.

Udržitelný způsob sociálního systému bude vyžadovat zvýšení, ale také zlepšení a přizpůsobení pracovních podmínek starším lidem. Jde především o ženy starší 55 let a muže ve věkové kategorii 55 až 64 let. Doplnovat úbytek obyvatelstva přistěhovalectvím mladých lidí ze třetích zemí je možné, ale především bychom se měli snažit vytvářet podmínky pro stabilizaci mladé vzdělané generace, která nám dnes odchází do USA.

Vzhledem ke zhoršení reprodukčního zdraví mladých žen bychom měli podporovat asistovanou reprodukci. Mnohé mladé rodiny si nemohou dovolit ji hradit. Podle mého názoru patrně nesplníme Lisabonskou strategii. Snažme se alespoň obnovit myšlenku Evropské aliance na podporu rodiny, ať už prostřednictvím daňových zvýhodnění nebo zlepšením zařízení pro děti předškolního věku. Mateřská dovolená by měla být hrazena ve výši plného platu a nikoli ve výši životního minima.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Pane ministře, omlouvám se, že s vámi nesouhlasím, ale máme množství problémů, a nikoli jen jeden. Nemáme jenom demografické problémy, ale i politické, sociální a etické. Tvrdíme, že bychom chtěli vyšší míru porodnosti, ale už v současnosti se 30 % dětí rodí pod hranicí chudoby. Důsledkem pro budoucnost bude špatné vzdělání, špatná pracovní místa, nižší produktivita a menší příspěvky na pojištění.

Stanovisko Rady ke směrnicí o pracovní době je zřetelně v rozporu se záměrem dosažení rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem. Neplodnost je stav, který za nemoc uznává Světová zdravotnická organizace, nikoli však řada členských států. V důsledku toho se z pojištění nehradí náklady na její léčbu. Na každý pokus v centru asistované reprodukce v Rumunsku musí osoba s průměrným příjmem, která si uloží vše, co vydělá, pracovat 9 měsíců. Pro otěhotnění jsou zapotřebí 3 až 4 pokusy a pak další 9 měsíců před narozením dítěte.

Kolegové poslanci, nejúčinnějším řešením by bylo podporovat soudržné politiky mezi jednotlivými státy a zajistit rovnováhu mezi prohlášeními a přijímanými opatřeními.

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Paní předsedající, výzvy, které představují demografické trendy, jsou zvláště velké v řídké osídlených oblastech severu. Mladí a vzdělaní lidé odchází z regionu pryč, zatímco poměr stárnoucí populace ve vztahu k ostatním obyvatelům roste. Důsledkem jsou zvýšené náklady na sociální služby a služby zdravotní péče, což je problém zhoršovaný velkými vzdálenostmi. Díky novým technologiím a inovacím se však podařilo vytvořit nové služby, které pomáhají stárnoucímu obyvatelstvu a které mohou být využívány v celé Evropské unii.

Dalším způsobem, jak změnit výzvy na příležitosti, je účinná regionální politika. Účinná regionální politika je způsob, jak využít příležitosti, které jednotlivé oblasti nabízejí, vytvořit nová pracovní místa, přičemž vytváří rovněž přidanou hodnotu pro Evropu jako celek. Populační trendy mohou být zároveň změněny v pozitivnější jev.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Pane předsedající, pane komisaři, pane Jouyete, dámy a pánové, když jsme v této sněmovně na začátku léta projednávali dopady demografického vývoje, nedoléhala na nás ještě hospodářská krize v plné míře. Tato krize zvýší tlak na naše sociální systémy. V důsledku toho očekáváme růst

nezaměstnanosti, i když jisté uvolnění na trhu práce by snad mohlo nastat v krátké době. Z dlouhodobého hlediska se tím však neřeší specifický problém stárnutí obyvatelstva.

Pokud se zhoršující hospodářská situace projeví v tlaku na starší pracovníky, aby opouštěli trh práce dříve, opakovali bychom staré chyby. V současnosti stejně jako v budoucnosti bychom měli klást důraz na dobrovolné flexibilní důchodové systémy ve spojení s takovou organizací práce, která reálně umožní setrvat zaměstnancům v zaměstnaneckém poměru déle. Finanční krize opět ukázala, že penzijní fondy musíme spravovat moudře. Udržitelnosti důchodového systému, který bude vázán jak na demografický, tak na hospodářský vývoj a založen na dlouhodobých nerizikových investičních strategiích, by měl být přiznán prvořadý význam. Evropská komise by kromě toho měla věnovat pozornost regulaci a sledování celoevropských důchodových produktů.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Změněný životní styl mladé generace je takový, že každý chce po studiu několik let cestovat, potom následuje budování kariéry. Mezitím mají mladí lidé, včetně mladých žen, více než 30 let a většinou přivádí na svět jediného potomka. Rodina je dnes vnímána jako negativní zátěž a mladí muži navíc nejsou schopni slíbit ženě manželství a jistotu.

Je stále velký počet umělých přerušení těhotenství, velká řada žen používá hormonální antikoncepci a v důsledku toho je počet žen, které jsou fyziologicky schopné počít dítě, velmi malý. Index plodnosti se v zemích Evropské unie pohybuje mezi 1,1 až 1,3. Pouze Francie, která věnuje prostředky na podporu rodiny dlouhodobě, má index blížící se k číslu 2. Nedávný evropský kongres o rodině na univerzitě v Ružomberku ...

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Paní předsedající, zdá se, že budeme žít déle, budeme však mít méně vnoučat. Předpokládám, že důvody tohoto stavu jsou velmi komplikované a rozdílné. Domnívám se, že děti jsou vnímány jako „problém“, což často slyšíme, když hovoříme s lidmi, kteří děti nemají. Hovoříme o „problému“ s péčí o dítě a nikoliv o „řešení“.

Rovněž staří lidé jsou vnímáni jako zátěž a mají strach z toho, kdo se o ně postará, až budou staří. Myslím, že ti z nás, kteří se nacházíme někde uprostřed, se bojí takového konce, protože bude stále méně lidí, kteří by přispívali na naše důchody a postarali se o nás, až toho ani my nebudeme sami schopni.

Úloha pečovatelů ve společnosti, jak to správně uvedla Marian Harkinová, není naprosto doceněná, a to se musí změnit. Říkám si – když poslouchám dnešní večerní rozpravu – v kontextu finanční a hospodářské krize, a snad by mohla Komise odpovědět na tuto otázku, a sice, mohl by se problém demografické změny ve skutečnosti ještě zhoršit v důsledku situace, ve které se nyní nacházíme? To by bylo politováníhodné.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Paní předsedající, pane komisaři, Evropská unie se musí připravit na demografické výzvy, které ji čekají. Sociální Evropa musí být schopna naplnit očekávání svých občanů tím, že jim nabídne kvalitní vzdělání, účinný a dostupný systém zdravotní péče a pracovní místa, která umožní důstojný život a zaručí důstojnou penzi po odchodu na odpočinek.

EU má stárnoucí obyvatelstvo. Zároveň je však jenom několik málo členských států, kde vzrostl index porodnosti, s výjimkou Irska a Francie, které si v této oblasti vedou dobře v důsledku specifických politik, které přijaly. I když se na jedné straně snížila dětská úmrtnost na úroveň Společenství 4,7 na tisíc obyvatel, jsou některé členské státy, kde toto číslo činí 12 dětí na tisíc obyvatel.

Evropa musí investovat do zdravotnictví, vzdělání a sociálního zabezpečení. Zajištění dobře placených pracovních míst znamená důstojný život pro pracovníky, zároveň se tím však zajišťují zdroje potřebné na vyplácení důchodů. Systém důchodového zabezpečení je systémem založeným na solidaritě mezi generacemi.

Toomas Savi (ALDE). – Paní předsedající, Evropská unie je stárnoucí společností. V EU si stále více lidí volí profesní postup na úkor svého rodinného života, dokud není příliš pozdě na to, aby měli děti.

Jako člověk, který se nedávno stal dědečkem, jsem rozhodným zastáncem estonského opatření na podporu plánování rodiny, které umožní, aby jeden z rodičů zůstal doma 18 měsíců po narození dítěte, a zaručuje rodiči sociální dávky ve výši, která víceméně odpovídá výši jeho platu před nastoupením rodičovské dovolené.

Podle mého názoru bychom měli začít zavádět podobný přístup v celé EU, pokud nechceme zatěžovat naše děti zbytečně vysokými daněmi. V Estonsku například tato politika pomohla odvrátit zdánlivě nevyhnutelný úbytek obyvatelstva.

Avril Doyle (PPE-DE). – Paní předsedající, nejdůležitější činnost, kterou může občan vykonávat, je výchova další generace. Aniz bych chtěla něco vnucovat dnešním mladým ženám, ať už vdaným nebo svobodným, nebo je poučovat, musíme obnovit svobodu volby pro všechny ženy, které chtějí zůstat doma a mít druhé nebo třetí dítě, a zajistit, že nebudou nuceny vracet se do zaměstnání z ekonomických či finančních důvodů.

Musíme zajistit, že budou v plné míře zachovány důchodové kredity nebo rodičovské důchody či mateřské důchody pro ženy, které pracují v domácnosti tak, aby byly ve stáří finančně zajištěny a aby byly řádně odměněny ze strany státu za tuto důležitou práci, kterou pro nás dělají: za výchovu příští generace.

Další téma: s ohledem na vyšší počet let, které bude většina z nás moci prožít ve zdraví, by měl být navrácen věk pro odchod do důchodu – tradiční věk odchodu do důchodu – 65 let, a to co nejdříve. Většina žen v současnosti rodí své první dítě dlouho po třicátém roku života. Tento stav je třeba co nejdříve změnit.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, všichni jsme si vědomi toho, že evropská společnost stárne, jsme si však také všichni vědomi toho, jaké důsledky to bude mít pro naše hospodářství a pro náš trh práce? V době globalizace nabývají demografické problémy mnohem širší rozměr. Z tohoto důvodu potřebuje Evropská unie integrovanou akci na mnoha úrovních.

Na druhé straně musíme zajistit splnění cílů Lisabonské strategie, snažit se zvýšit úroveň zaměstnanosti, zvýšit podíl žen na trhu práce a zastavit trend předčasných odchodů do důchodu. Musíme rovněž klást větší důraz na vzdělání, zejména ve stavebnictví a v oblasti informačních technologií, což má zásadní význam pro hospodářství založené na znalostech. Taký je důležité podporovat celoživotní vzdělávání a připravit pracovníky na otevřenost vůči novým výzvám.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Paní předsedající, budu se snažit řídit vaší radou. Pane komisaři, dámy a pánové, tato rozprava byla velmi plodná a z jednotlivých vystoupení je zřejmé, že pokud máme čelit demografickým výzvám, musíme se zaměřit na řešení řady oblastí.

Různé druhy činností se mohou navzájem doplňovat, jak vysvětlím později. Do jisté míry je pravda, že musíme zvýšit míru zaměstnanosti, a je také pravda, že budeme potřebovat přistěhovalectví, abychom vyřešili tento demografický úbytek, přičemž je také důležité, aby bylo toto přistěhovalectví kontrolované a organizované. Je rovněž pravda, že potřebujeme rodinné politiky a podporu porodnosti, a rovněž je tu požadavek na péči o staré lidi a na zlepšení způsobu, jak se s nimi zachází. V této souvislosti musíme věnovat pozornost rozvoji vzdělávací infrastruktury, péči o děti a zmírnění závislosti ve stáří.

Jak už uvedli mnozí řečníci, musíme zvážit naše přednosti, zejména nové informační technologie a výzkum a vývoj s ohledem na možnosti v lékařství a službách zdravotní péče, a musíme učinit vše, co je v našich silách, abychom pomohli prostřednictvím prenatální diagnózy, pomoci malým dětem a prostřednictvím kolektivní péče o dítě. S tím je spojena řada výzev, máme však už k dispozici prostředky, které budou řešit tento demografický nedostatek.

Musíme být připraveni monitorovat důsledky demografických změn, jak již bylo řečeno. Musíme dohlížet na životaschopnost našich systémů sociálního a důchodového zabezpečení, které představují jeden z charakteristických rysů evropského modelu solidarity. Musíme přijímat dlouhodobá opatření navzdory hospodářské a finanční krizi, které v současnosti čelíme, abychom zajistili životaschopnost těchto systémů, a musíme rovněž zvážit budoucí dopady této demografické změny na jednotlivá hlediska organizace práce. Pan Cappato to dokládá specifickým příkladem a má pravdu.

Na závěr chci dodat, že jsem přesvědčen, že Komise, jak to jistě řekne i pan komisař Potočník, Parlament a Rada musí pokračovat v dialogu ve stejném duchu, jaký vládl dnešní rozpravě. Evropa bezpochyby stojí před dlouhodobým úkolem a my jej musíme předvídat, připravit se na něj a nedovolit hospodářské a finanční krizi, aby nám zabránila jednat a zahájit reformu.

Janez Potočník, člen Komise. – Paní předsedající, slyšeli jsme dnes jasné poselství o tom, že stojíme před velkou výzvou – a tou je stárnoucí společnost.

21. století je v mnoha ohledech obdobím křehkosti a my se s tím musíme vypořádat. Musíme udělat vše, co je v našich silách. Jak již bylo řečeno, dlouhověkost by měla být odměnou a nikoli trestem. Rovněž bylo řečeno, že by bylo vhodné postupovat v rámci lisabonského programu, a s tím souhlasím. Můžeme vnímat lisabonský program jednoduše jako způsob vytvoření společnosti založené na vědomostech, která usiluje o udržitelnost, ať už ve vztahu k sociálnímu zabezpečení, životnímu prostředí nebo hospodářství. Tato krize nás učí, že i zisky musí být udržitelné.

Proto by současná finanční krize neměla odvracet naši pozornost od problémů, jimž jsme se trpělivě věnovali v posledních letech, včetně problému, o němž jednáme dnes. Je to jen jeden z dalších problémů. Až se s ním vypořádáme, budeme muset vytvořit strukturu, která bude schopna řešit všechny výzvy, které 21. století přinese. V této souvislosti je tedy důležité, abychom nezapomínali na žádné z hledisek udržitelnosti – udržitelnost planety, na které žijeme, mezi ostatními bytostmi planety, mezi námi lidmi a mezi generacemi, což je do značné míry podstata demografického problému, o němž je dnes řeč.

Naše politiky tyto záležitosti řeší. Fórum o demografii Evropy, které se má konat ve dnech 24. a 25. listopadu – jak jsem již uvedl v úvodním projevu –, k tomu jistě nabízí výbornou příležitost. Měli bychom rozhodně pokračovat v dialogu mezi Radou, členskými státy, Parlamentem a Komisí. Vaše dnešní rozprava je dokladem, že se jedná o skutečně aktuální diskusi. Rád bych vám jménem Komise poděkoval za názory. Vše, o čem jste hovořili, je velmi důležité – podpora demografické obnovy, uvedení rodinného a pracovního života v soulad, otázka pečovatelských, mobility, antidiskriminace a další politiky. To vše je z hlediska tohoto problému významné.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

17. Budoucnost systémů sociálního zabezpečení a penzí (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem na pořadu jednání je zpráva (A6-0409/2008) paní Staunerové jménem Výboru pro zaměstnanost a sociální věci o budoucnosti systémů sociálního zabezpečení a penzí: jejich financování a trendu směřujícím k individualizaci (2007/2290(INI)).

Gabriele Stauner, zpravodajka. – (DE) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, příprava zprávy z vlastního podnětu na téma budoucnost systémů sociálního zabezpečení a penzí je díky aktuálnosti a komplexnosti tématu vzrušujícím úkolem. Je zde však velké riziko, že se zpráva stane pro všechny rozumně uvažující lidi jen dlouhým seznamem přání a katalogem požadavků.

Při prvním pohledu na poměrně stručnou a vysoce odbornou zprávu, která se důsledně vyhýbá květnatým formulacím, zjistíte, že jsme tomuto pokušení nepodlehli. Chtěla bych proto poděkovat všem kolegům poslancům, především stínovým zpravodajům a paní Lullingové, navrhovatelce Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví, za projevenou ukázněnost.

Mým cílem bylo předložit zprávu, která poskytne všem osobám s rozhodovací pravomocí a zainteresovaným stranám přehled vývoje v uplynulých 30 až 40 letech, a zároveň podněty k zamyšlení a doporučení pro další postup v jednotlivých oblastech sociální politiky. Systémy sociálního zabezpečení a důchodové systémy v členských státech byly tradičně navrhovány, vytvářeny a financovány velmi odlišným způsobem, a z toho důvodu je nebude možno harmonizovat na evropské úrovni.

Nicméně, všechny systémy se nyní potýkají s těžkostmi v důsledku demografického vývoje a změn na trhu práce vyvolaných globalizací. To znamená, že reformy jsou v každém případě nezbytné. Vědecká zjištění prokázala, že pokračovat v nastoleném trendu není alternativou pro žádný ze stávajících systémů. To je první důležitý výsledek.

Typ reforem nutných v každém členském státu se samozřejmě liší v závislosti na struktuře každého systému. Podle našeho názoru všechny systémy vyžadují, krom jiného, více kvalitnějších opatření k zajištění větší rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, která pomohou zabránit klesání zaměstnanosti a která zajistí, aby se sociální problémy nezhoršovaly rozsáhlým přistěhovalectvím pracovních sil.

Zadruhé, navzdory zavádění takzvaných atypických pracovních vztahů musíme zachovat tradiční model zaměstnávání na plný úvazek na dobu neurčitou, protože to je jediný způsob, jak zaručit stabilitu životních podmínek a systémů sociálního zabezpečení.

Zatřetí, kromě finančního zajištění sociálních výdajů prostřednictvím společných příspěvků a hybridních řešení založených na fondech musíme klást důraz na sociální investice.

Začtvrté, musíme zlepšit produktivitu a zvýšit schopnost inovovat, protože v Evropě jsme odkázáni na náš lidský kapitál.

Zapáté, musíme zajistit, aby kvalitní zdravotní péče byla dostupná všem, aby pokrok lékařské vědy a klesající příspěvky zaručovaly základní péči pro všechny občany.

Zašesté, musí být zavedena zvláštní opatření, která ženám zajistí ochranu před specifickými riziky, jimž čelí, především před chudobou ve stáří. Je třeba započítat dobu péče o děti a rodinu do penzijního pojištění.

Do budoucna se musí hlavním cílem veškerého našeho úsilí stát smysl pro solidaritu mezi generacemi a sociálními skupinami. Platí to zejména ve světě, jenž charakterizují změny v důsledku globalizace a rostoucí odosobněnost a anonymita. Solidarita a subsidiarita jsou základními principy evropského sociálního modelu. V tomto kontextu musíme zajistit, aby globalizace měla i sociální stránku, aby si kvalifikovaní a přizpůsobiví pracovníci mohli důstojně vydělávat sami na sebe a své rodiny, aby jim byla poskytována kvalitní zdravotní péče v případě nemoci a aby byli finančně zabezpečeni ve stáří.

Janez Potočnik, člen Komise. – Vážená paní předsedající, přestože tato zpráva byla vypracována ještě předtím, než došlo k současné nestabilitě na finančních trzích a k viditelnému hospodářskému poklesu, jedná se o pozoruhodně aktuální a významný dokument. Chci paní zpravodajce poblahopřát ke kvalitní práci.

Ve zprávě jsou zdůrazněny dlouhodobé demografické a hospodářské změny ve společnosti, které jsou hnací silou modernizace a reformy našich systémů sociální ochrany. Zpráva podtrhuje význam sdílených hodnot v oblasti sociální ochrany. Ukazuje také, jak mohou přispívat k udržitelnému charakteru našich důchodových systémů a systémů zdravotní péče.

Více lidí, kteří více a déle pracují, představuje klíč k dlouhodobé přiměřenosti a udržitelnosti sociální ochrany. Je to také strategie z níž budou mít prospěch všichni zúčastnění. Zpráva klade udržitelnou a přiměřenou sociální ochranu do souvislosti s Lisabonskou strategií a naším závazkem zaručit udržitelné veřejné finance. Obnovená sociální agenda navržená Komisí je konkrétní realizací této souvislosti, protože se zasazuje o celostní, holistický přístup k budoucí sociální politice a prioritám.

Vítám důraz na podporu úplného začlenění žen na trh práce a na boj proti všem formám diskriminace, abychom zajistili každému možnost přiměřeného sociálního zabezpečení, a především nárok na důchod.

Ve zprávě je zdůrazněna potřeba spojit posun k fondovým důchodovým systémům v mnoha členských státech a kvalitní regulační rámec na vnitrostátní i evropské úrovni k zajištění účinného dohledu a důkladného sledování výsledků pro občany.

Tato zpráva je vysoce aktuální. Přístup ke kvalitní lékařské a preventivní péči je základním kamenem sociálních modelů EU. Je sám o sobě cílem, a zároveň nezbytnou podmínkou existence produktivní pracovní síly ve fázi rychlého stárnutí populace.

Komise sdílí vaše obavy týkající se nerovnosti v oblasti zdraví a potřeby zajistit kvalitní zdravotní péči pro všechny a solidární způsob financování pokrývající všechny obyvatele. Těmito body se bude zabývat sdělení Komise o nerovnostech v oblasti zdraví, které má být vydáno v příštím roce.

Tato zpráva je pro nás důraznou výzvou nejen k další práci na plnění našich základních cílů, tj. dostupnosti pro všechny, solidarity, přiměřenosti a udržitelnosti, ale k jejich posílení prostřednictvím modernizace.

Komise poskytne úplnou reakci na finanční krizi a pokles reálné ekonomiky ve sdělení, které bude zveřejněno dne 26. listopadu.

Bude se podrobně zabývat také konstruktivní společenskou a hospodářskou úlohou sociální ochrany ve společné zprávě o sociální ochraně a sociálním začlenění na rok 2009.

Dovolte, abych vás ujistil o ochotě, s jakou se Komise v úzké spolupráci s Parlamentem bude znovu zabývat jednotlivými body v této zprávě.

Předsedající. - Projednávání tohoto bodu je nyní ukončeno.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 20. listopadu 2008.

Písemná prohlášení (článek 142)

Bogusław Rogalski (UEN), písemně. – (PL) Je to smutné, ale stárnutí a úbytek obyvatelstva je nevyhnutelnou budoucností Evropy. Demografové tvrdí, že porodnost nezajistí generační výměnu, i když se střední délka života bude zvyšovat. Nízká porodnost je spojena s obtížemi při slučování pracovního a rodinného života – chybí nám nezbytné množství jeslí a mateřských školek, ale i ekonomická podpora rodin. Do konce roku 2030 poměr pracujícího obyvatelstva k nepracujícímu dosáhne pravděpodobně 2:1.

Zmírňování důsledků úbytku pracujícího obyvatelstva pomocí přistěhovalectví je jen jedním z možných řešení. Povede také ke zvýšené etnické, kulturní a náboženské rozmanitosti. Musíme proto zvyšovat úroveň zaměstnanosti zdravotně postižených a starších občanů (prostřednictvím školení a rekvalifikací). Také

možnosti odchodu do důchodu by měly být flexibilnější prostřednictvím zavádění dobrovolného odchodu do důchodu, změny zaměstnání, a využitím nových technologií.

Členské státy musí také provádět vyváženou finanční politiku a spravedlivě rozdělit daňovou zátěž mezi pracovníky, spotřebitele a podniky.

Demografické změny významně ovlivní veřejné výdaje na odchod do důchodu a starobní důchody, které je možno zmírnit formou částečného soukromého financování. Očekává se také další růst výdajů na zdravotní péči.

Za těchto okolností je poskytování zdravotní péče a příslušných výhod na příslušné úrovni občanům členskými státy úkolem vyžadujícím okamžité činy na různých společenských a vládních úrovních.

18. HIV/AIDS: včasná diagnóza a včasná léčba (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem rozpravy jsou prohlášení Rady a Komise o HIV/AIDS: včasná diagnóza a včasná léčba.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Vážená paní předsedající, pane komisaři Potočniku, dámy a pánové, od doby objevení prvního případu nákazy HIV uplynulo dvacet pět let. Dnes, kdy si tato epidemie vyžádala již více než 25 milionů životů, je nanejvýš důležité, aby Evropská unie opětovně potvrdila svou odhodlanost bojovat proti globální pandemii HIV/AIDS.

Univerzální přístup k prevenci, testování, včasné léčbě a podpoře v této oblasti je nezbytností, a vaše sněmovna, Evropský parlament, tuto nezbytnost zdůraznila ve svém usnesení ze dne 24. dubna 2007. Jsme si vědomi naléhavé potřeby zvyšovat tempo rozvoje, a posilovat provádění preventivních, informačních, vzdělávacích a osvětových kampaní, jakož i potřeby zvyšovat investice do výzkumu a vývoje nových strategií prevence a testování, které musejí být pravidelně aktualizovány v souladu se změnami charakteru této pandemie.

Úkolem prvořadého významu je především co nejvčasněji testovat a zahájit léčbu, a zajistit přístup k cenově dostupným antiretrovirálním léčivům. Je-li diagnóza stanovena příliš pozdě, nebo dojde-li v důsledku choroby k závažnému poškození imunitního systému, je pacient vystaven zvýšenému riziku úmrtí do čtyř let od stanovení diagnózy.

K zajištění včasného provádění screeningů je nezbytné využívat nových strategií a nástrojů, například rychlých screeningových testů. Bylo by vhodné provádět testování plošněji, samozřejmě za předpokládaného souhlasu pacientů. Je vhodné si připomenout, že uvedené rychlé screeningové testy mohou být prováděny i v místech, kde nejsou lékařské laboratoře, a že výsledky mohou být pacientům doručovány v relativně krátké lhůtě.

K tomu, abychom povzbudili osoby žijící s HIV/AIDS k včasnému testování, je také nezbytné překonat diskriminační bariéry. Strach ze stigmatu provázejícího pozitivní výsledek testování může pacientům bránit v přístupu k včasnému screeningu. Z toho důvodu musí Evropská unie jasně a důsledně vystupovat proti všem formám diskriminace osob žijících s HIV kdekoli na světě.

Toto pevné přesvědčení sdílí i francouzský prezident Nicolas Sarkozy a Bernard Kouchner, kteří na tuto otázku upozornili i Organizaci spojených národů. K HIV je nutno přistupovat jako k nemoci, která je přenosná, ale nikoli nakažlivá, a jakákoli opatření omezující svobodný přístup, svobodu cestování a pobytu HIV pozitivních osob z důvodu jejich HIV statusu, jsou kontraproduktivní. Jakékoli podobné postupy budou odrazovat pacienty od podstoupení screeningu a léčby, což je škodlivé pro jednotlivce i společnost.

Na závěr mi dovolu ještě dvě poznámky. Zaprvé, naším společným cílem je, aby osobám, které jsou testovány na přítomnost HIV s pozitivním výsledkem, byla poskytována kvalitní léčba, bez ohledu na jejich původ, národnost, názory, věk, pohlaví, sexuální orientaci, náboženské vyznání nebo jakýkoli jiný faktor.

Zadruhé, má-li být tato pandemie poražena, je v daném kontextu nezbytná mezinárodní koordinace. Chtěl bych vzdát hold programu EuroHIV, jehož zásluhou jsou od roku 1984 poskytovány zásadní informace o HIV/AIDS Světové zdravotnické organizaci (WHO), organizaci UNAIDS a Evropskému centru pro prevenci a kontrolu nemocí. K tomu, aby prevence, screening a včasná léčba byly dostupné pro všechny, aby osoby trpící touto nemocí nebyly již nadále stigmatizovány nebo diskriminovány, aby země Jihu měly náležitý přístup k lékům, je nezbytné posilovat spolupráci mezi agenturami OSN a regionálními agenturami.

Evropská unie se musí více než kdykoli předtím tohoto boje účastnit.

Janez Potočnik, člen Komise. – Vážená paní předsedající, chtěl bych váženým poslancům a panu ministru Jouyetovi říci, že s blížícím se Světovým dnem AIDS dne 1. prosince 2008, je toto plenární zasedání vhodnou příležitostí k zamyšlení nad některými významnými úspěchy, kterých bylo v boji proti HIV/AIDS dosaženo a nad závažnými výzvami, které před námi stojí.

Letošní Nobelova cena za lékařství byla udělena dvěma evropským výzkumným pracovníkům z Pasteurova ústavu – profesorovi Françoisovi Barré-Sinoussimu a profesorovi Lucovi Montagnierovi, kteří jako první v roce 1983 izolovali virus lidské imunodeficiency.

Tento převratný objev vydláždil cestu řadě dalších významných výsledků a diagnostických metod a umožnil nám lépe porozumět patogenetice infekcí HIV a jejím devastujícím důsledkům.

Nicméně, o 25 let později stále nemáme lék na HIV/AIDS a stále jsme každoročně svědky vzniku milionů nových infekcí na celém světě, včetně desítek tisíc nových infekcí v Evropě.

Jak k tomu může docházet? Způsob, jak účinně zamezit přenosu viru HIV, je dobře znám.

Úspěšné kampaně v osmdesátých a na počátku devadesátých let prokázaly, že osvěta a znalosti jsou základními prvky strategií pro prevenci infekcí HIV.

Rozhodné politické vedení a občanská odpovědnost jsou dalšími dvěma základními předpoklady úspěšného boje proti HIV/AIDS – stejně jako otevřená a konstruktivní partnerství mezi všemi zúčastněnými stranami.

Dnešní plenární zasedání je také vynikající příležitostí k opětovnému potvrzení našeho politického závazku – příležitostí projevit ambice. Chtěl bych dodat, že si velice vážím závazku Evropského parlamentu nadále věnovat problematice HIV/AIDS významnou pozornost v rámci politického programu.

Nedávno jsme měli velice užitečnou výměnu názorů na téma HIV/AIDS v rámci kulatého stolu, který uspořádali místopředseda Miguel-Angel Martínez Martínez a poslankyně Zita Gurmai, o potřebě testování na přítomnost viru HIV a následné včasné léčbě a podpoře na nejmodernější úrovni. Experti odhadují, že v průměru 30 % evropských občanů nakažených virem HIV, si není vědomo svého stavu. Toto neuvěřitelné číslo představuje dvě rizika: zaprvé, riziko pro dotyčnou osobu, jelikož se nepodrobuje včasné léčbě a nedostává se jí náležité péče, a zadruhé, riziko pro jejího partnera/partnery, kteří mohou být vystaveni nákaze.

Co můžeme my, politici, udělat, abychom pomohli tento problém vyřešit a odstranit?

Naše společné základní humanistické hodnoty a silná odpovědnost vůči lidským hodnotám, solidarita a náš postoj vůči diskriminaci se musí stát základem všech politik a veškeré činnosti v rámci boje proti HIV/AIDS. Stanovisko a reakce Evropy jsou jasné: zaměřujeme se na prevenci a zvyšování osvěty; podporujeme testování na přítomnost viru HIV a přístup k léčbě a péči pro všechny, kdo ji potřebují; bojujeme za dostupnost léčiv; jsme proti jakékoli formě diskriminace nebo stigmatizace; usilujeme o vymezení osvědčených postupů a podporujeme občanskou společnost. V oblastech naší politické odpovědnosti musíme vytvářet podmínky pro účinná praktická opatření, která budou sloužit jak společnosti, tak osobám žijícím s virem HIV/AIDS.

Jednoznačně nemůžeme podlehnout uspokojení. Musíme zachovat dynamiku.

EU věnuje pozornost také situaci za svými hranicemi, všímá si zničujícího dopadu HIV/AIDS v subsaharské Africe a dalších rozvojových zemích, jejichž situace představuje výjimečnou výzvu pro sociální růst a rozvoj.

Východní Evropa a Střední Asie nadále zažívá nejrychlejší nárůst epidemie na světě.

V této souvislosti znovu potvrzujeme náš závazek podpořit partnerské země k všeobecnému rozšiřování přístupu k prevenci HIV, léčbě, péči a podpoře.

Jménem Komise vítám usnesení o včasné diagnóze a včasné léčbě HIV/AIDS a plně souhlasím se zásadou odstraňování překážek bránících testování na přítomnost viru HIV, léčbě a péči.

Komise dále doporučuje lidem, aby využívali možnosti testování na HIV, a opakovaně zdůrazňuje členským státům potřebu zřizovat testovací centra, která odpovídají mezinárodním normám a jsou provozována podle sjednaných zásad.

Komise v současné době vytváří druhou strategii boje proti HIV/AIDS v EU a sousedních zemích, která se bude dále zaměřovat na prevenci a na regiony a skupiny nejvíce zasažené touto epidemií. Nicméně, úspěšná prevence vyžaduje ze všeho nejvíce otevřenost a toleranci na politické a společenské úrovni: otevřenost vůči realitě našeho současného života, vůči sexualitě a různým způsobům chování; otevřenost vůči prostředkům

snížování škod na zdraví; otevřenost vůči boji za odstraňování nerovností, diskriminace a útlaku; a otevřenost vůči jiným kulturám a zvyklostem.

Tváří v tvář výzvě HIV/AIDS bude Komise i nadále beze zbytku plnit svou úlohu. Víím, že v tomto úsilí máme podporu Parlamentu, a vysoce si jí ceníme.

Pokračujeme společně s Radou ve vytváření silných politických impulsů, abychom řádně splnili své povinnosti.

John Bowis, jménem skupiny PPE-DE. – Vážená paní předsedající, ve Spojeném království žije 80 000 lidí s HIV, a jak řekl pan komisař, každý třetí případ není diagnostikován. Také každá 360. těhotná žena u nás je HIV pozitivní. Deset procent nových případů nákazy v Evropě je vyvoláno multirezistentními kmeny, a vzhledem k tomuto trendu se blížíme 20 % hranici, kterou již zaznamenali v Americe.

Jsme svědky zvyšujícího se počtu osob žijících s multirezistentní tuberkulózou a také s AIDS. Údaje z Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) ukazují, že v letech 1999 až 2006 se počet nových případů nákazy HIV zdvojnásobil. Na základě těchto údajů tvoří 11 % případů mladí lidé ve věku mezi 15 a 24 lety. Zaznamenali jsme 53 % heterosexuálních přenosů, většinou u osob, které pocházejí ze zemí s epidemickým výskytem, ale jednu třetinu tvoří muži, kteří měli pohlavní styk s muži, a možná překvapivě, jen necelých 10 % jsou injekční uživatelé drog.

A ještě navíc – a proto upřímně vítám slova pana ministra – tyto osoby zatěžujeme stigmatem. Stigma je kruté břímě, které si nesou navíc k bolesti, jež nemoc provází, a co je horší, stigma nutí lidi se schovávat a vyhýbat se testování a léčbě. Řešení je ukryto v těchto číslech, v těchto faktech. Potřebujeme včasnou diagnostiku, jak již zaznělo z úst všech předřečníků. Potřebujeme důvěrné formy testování, potřebujeme vzdělávání, potřebujeme porozumění, které je přirozeným důsledkem a může stigma odejmout. Potřebujeme nepřetržitý výzkum a vývoj, a potřebujeme péči, protože pravdou je, že na AIDS umírá méně lidí; více lidí s AIDS žije.

Zita Gurmai, jménem skupiny PSE. – Vážená paní předsedající, byla jsem potěšena, když se pan komisař zmínil o kulatém stole, jehož jsem byla spolupředsedatelkou a spolupředsedající. Velmi aktivně se na této akci podíleli také pan Miguel Angel Martínez a paní komisařka Vassiliouová.

AIDS je jednou z nejvážnějších nemocí našeho století. Jen v Evropské unii se za uplynulých deset let nakazilo virem HIV 21 5 000 lidí. Podle letošních odhadů zůstává téměř jedna třetina případů výskytu AIDS – jak zde uvedl vážený kolega – nediodagnostikovaných, což představuje skutečnou hrozbu pro zdraví evropských občanů. Je nejvyšší čas přijmout konkrétní opatření, a proto jsme předložili praktická doporučení, jak účinně bojovat proti HIV/AIDS pomocí včasné průkazné diagnózy a včasné léčby HIV/AIDS.

Není to však jen otázka zdraví. Je to otázka strategická z hlediska budoucího rozšiřování EU a politiky sousedství a migrační politiky. Měli bychom kombinovat jednotlivé oblasti politiky EU s důrazem na právo každého evropského občana na lepší zdravotní a životní podmínky, a nezapomínat na roli žen. Ženy představují neohroženější skupinu, pokud jde o nákazu HIV/AIDS.

Nejnáléhavějším úkolem je zajistit přesné sledování HIV. Včasná diagnóza a odstraňování překážek v testování se považují za náležavou nutnost. Je třeba přijmout opatření k zajištění přístupu k bezplatnému a anonymnímu testování tak, aby bylo snáze dostupné pro více lidí. Každý členský stát musí mít vlastní strategii snižování výskytu HIV/AIDS zaměřenou na zranitelné skupiny a skupiny, které jsou považovány za vysoce rizikové.

Tato strategie musí zahrnovat také informační a vzdělávací kampaně zaměřené na prevenci, testování a léčbu HIV/AIDS. Musíme uznat, že zvýšené investice do výzkumu a vývoje účinnějších nástrojů prevence a terapie, např. vakcín a mikrobicidů, budou nezbytné k zajištění dlouhodobé úspěšnosti opatření proti výskytu AIDS.

V celé Evropské unii je nutné se zaměřit na účinné potírání diskriminace osob žijících s HIV/AIDS. Boj proti HIV/AIDS nesmí vyústit v jakýkoli projev diskriminace vůči HIV-pozitivním občanům, mimo jiné v omezení svobody jejich pohybu. Usnesení EP schválené všemi politickými stranami se těmito situacemi zabývá. Cíl je společný a rozšířená Evropa se může v blízké budoucnosti stát iniciátorem rozšířené mezinárodní spolupráce v oblasti včasného a průkazného zjišťování a včasné léčby HIV/AIDS.

Jsem přesvědčena, že pokud by systém včasného určení diagnózy a včasné léčby fungoval jako pilotní program, mohl by být použit jako společný evropský nástroj i pro jiné oblasti politiky zabývající se otázkou zdraví. Jsem skutečně vděčná všem svým kolegům, kteří podpořili tuto iniciativu a podíleli se na ní.

Georgs Andrejevs, jménem skupiny ALDE. – Vážená paní předsedající, od doby, kdy jsem měl tu čest navrhnout zprávu o boji proti HIV/AIDS v EU a sousedních zemích, se velmi intenzivně věnuji problematice osob žijících s HIV, a všem souvislostem a důsledkům této situace.

Před rokem vypracovali účastníci konference nazvané „HIV v Evropě v roce 2007“ obsáhlou výzvu k přijetí opatření zaměřených na způsoby účinného řešení problému HIV/AIDS v Evropě. Některé prvky této výzvy jsou obsaženy v tomto společném návrhu usnesení.

Cílem usnesení je přispět k boji proti HIV/AIDS na politické úrovni. Usnesení proto obsahuje výzvu Radě a Komisi k formulování komplexní strategie o HIV, která by podpořila včasné určení diagnózy, zajistila včasnou léčbu a oznamovala výhody včasné léčby všem evropským občanům.

Usnesení obsahuje výzvu Komisi, aby se zavázala k vyčlenění značných prostředků na vypracování shora uvedené strategie a žádost členskými státy o vystupňování informačních a vzdělávacích kampaní na téma prevence, testování a léčba.

Je mi známo, že Komise plánuje předložit nové sdělení o boji proti HIV v EU a sousedních zemích, a také že paní komisařka Vassiliouová potvrdila svůj osobní závazek podniknout další kroky v této oblasti.

Závěrem zdůrazňuji, že tato situace si vyžaduje naléhavou pozornost.

Vittorio Agnoletto, jménem skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, jako lékař bojuji proti AIDS již 21 let, a každý rok slyším stále stejné rozpravy.

Z klinického hlediska je situace zcela jasná: máme k dispozici zhruba 30 antiretrovirálních léčiv, která jsou schopna prodloužit životy lidí s virem HIV. Nemáme ale žádný přípravek, který je schopen virus zničit. Důsledkem této situace na Západě a v Evropě je pokles úmrtnosti a nárůst počtu osob žijících s virem HIV, které lze odborně charakterizovat jako „potenciální vektory infekce“. To znamená, že dnes jsme vystaveni většímu riziku kontaktu s HIV-pozitivními osobami, než tomu bylo v minulosti, protože počet těchto osob se zvyšuje. A v rámci toho všeho, jaké kroky se podnikají? Žádné.

Většina evropských zemí neměla již léta žádnou trvalejší preventivní kampaň. Profylaxe je nákladná, a máme-li hovořit v přesných a srozumitelných pojmech, pak profylaxe je nákladná a je jedním z hlavních způsobů prevence nákazy virem HIV.

Pokud tedy nebereme v potaz projekty, které se zaměřují na snižování škod a jejichž cílem je zvláště předcházet půjčování jehel mezi drogově závislými osobami. Kolik zemí uskutečňuje projekty tohoto typu na celostátní úrovni? V Itálii je u 50 % případů potvrzených diagnóz AIDS ve stejnou chvíli potvrzena diagnóza přítomnosti viru HIV, což znamená, že mnoho lidí vůbec neví, že jsou HIV-pozitivní, dokud neonemocní.

Kde jsou ty kampaně na zlepšení přístupu k testům, které by měly být bezplatné a anonymní? Je nám známo, že pokud existuje diskriminace, lidé se budou snažit skrývat, nedají si udělat test, a tím ohroží nejen vlastní zdraví, ale i zdraví ostatních.

Jeden poslední bod na závěr: Rada dnes znovu mluvila o pomoci globálnímu Jihu, ale já bych rád věděl, co se stalo s návrhy předloženými Parlamentem při hlasování o nejaktuálnější verzi dohody TRIPS, v níž se Komise a Rada zavázaly ke zvýšení finanční pomoci na boj proti AIDS v oblasti globálního Jihu, a především k převodu technologií a farmakologické pomoci.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, v roce 2006 bylo oznámeno více než 86 000 nově diagnostikovaných případů nákazy virem HIV, a více než 13 000 případů onemocnění AIDS v evropském regionu WHO.

V západní Evropě bylo zaznamenáno 10 % nových výskytů nákazy u věkové skupiny 15 až 24 let, a 25 % nově nakažených osob tvoří ženy. Podle vyjádření komisaře byl hlavní trasou přenosu heterosexuální styk.

Ve východní Evropě byla hlavní trasou přenosu injekční aplikace drog. S velkým znepokojením zjišťujeme, že v tomto regionu bylo 27 % nových výskytů nákazy zaznamenáno u věkové skupiny 15-až-25 let, a 41 % nově nakažených pacientů tvoří ženy.

V současné době 30 % pacientů s virem HIV neví, že je nakaženo a že nese odpovědnost za více než polovinu všech nových nálezů HIV. Kromě toho, pozdní diagnóza má za následek pozdní zahájení antiretrovirální terapie, a omezenější pravděpodobnost účinku nasazených léků.

Otázka potřeby evropských pokynů v otázce testování na HIV a poradenství je velmi naléhavá. Musíme vytvořit podrobné a flexibilní pokyny k osvědčeným postupům v oblasti ohlašování, testování, léčby a péče.

V mé zemi Irsku – i když k údajům o HIV a AIDS je nutno přistupovat obezřetně, vzhledem ke značnému počtu neohlášených nebo pozdě ohlášených případů – bylo ke konci prosince 2007 zaznamenáno téměř 1000 případů AIDS. Nicméně, se očekává, že tento počet bude ještě vyšší, právě vzhledem k uvedenému počtu neohlášených případů. Celkem bylo ve stejném období zaznamenáno 4 780 případů nákazy HIV. Strategie prevence se musí znovu dostat do popředí pozornosti, na titulní strany našich elektronických novin. Dostavil se pocit sebeuspokojení. Strach z nákazy vyprchal. Musíme otevřeně a tolerantním způsobem předkládat fakta. John Bowis má pravdu, když říká, že zatímco méně lidí na AIDS umírá, stále více lidí s AIDS žije.

Michael Cashman (PSE). – Vážená paní předsedající, chtěl bych poblahopřát francouzskému předsednictví za angažovanost v boji proti AIDS a HIV, a poděkovat těm, kteří se v dnešní večerní rozpravě k tomuto tématu vyjádřili.

V této pozdně večerní rozpravě se zabýváme otázkou, která se popravdě dotýká každého z nás, každou minutu každého dne našeho života. Jako gay, který prožil 70. a 80. léta minulého století, jsem se velmi snadno mohl nakazit virem HIV. Měl jsem štěstí. Nenakazil jsem se. Nicméně jsem sledoval, jak tento virus kosí celé generace a jak je také kosí diskriminace a stigmatizace.

Proto musíme dnes večer vyslat jasný signál, že jsme odhodláni zajistit dostupnou léčbu a včasné testování, ale kromě toho, a kromě skvělé a vynikající práce pana Bowise ve funkci ministra zdravotnictví v konzervativní vládě, musíme především říci, že co se týká vás, týká se i mě, mé dcery nebo mého syna. Lidé se nenechávají včas testovat z jednoho prostého důvodu: mají strach z diskriminace, s kterou budou nuceni žít – z tíhy stigmatu.

Vzpomínám si, jak jsem na začátku 80. let navštívil jednu nemocnici, abych se pokusil trochu povzbudit pacienty – což se mi, mimochodem, nikdy nepodařilo! – a při vstupu na oddělení HIV jsem zjistil, že v jedné z postelí leží můj blízký přítel. Nedokázal mi ani říci, že umírá na nemoc související s AIDS. Podobná situace stále existuje, nejen v našich zemích, ale i na jiných kontinentech. Nás musí zajímat, co se odehrává na jiných kontinentech, protože pokud nám bude lhostejný osud nejohroženějších komunit, nikdy se k nim nedostane naše poselství. Sexuální pracovnice, která se díky nezákonnému obchodování s lidmi dostane do EU, je stejně zranitelná jako návštěvník z EU, který přijede do Afriky nebo na jiný kontinent. Proto vítám toto usnesení. Dne 1. prosince 2008 si připomeneme 20. Mezinárodní den AIDS, ale změnilo se toho jen málo, vyjma rostoucího počtu životů, které plynou, a jsou ničeny. Proto jsem vděčný této sněmovně, předsednictví a Komisi, a všem řečníkům, za to, že tu dnes jsou, aby vyslali jasný signál, že co se týká jich, týká se nás všech.

Toomas Savi (ALDE). – Vážená paní předsedající,

dospěl jsem k názoru, že s HIV-pozitivními osobami se někdy zachází jako s malomocnými, jako kdyby nebylo všeobecně známo, že při včasné diagnóze a včasné léčbě mohou plnit aktivní úlohu ve společnosti ještě řadu let, než se AIDS rozvine a nemoc začne závažně ovlivňovat jejich životy.

Takový předsudek je známkou nevědomosti. Podpora a porozumění hrají ve vztahu k osobám nakaženým HIV mimořádně významnou roli. Výsledkem by byla větší odvaha přijmout diagnózu svého virového onemocnění v rané fázi, místo aby se uchýlovaly ke škodlivému chování, které by mohlo být hrozbou pro ostatní.

Je nezbytně nutné, aby HIV-pozitivní lidé mohli otevřeně mluvit o své situaci, beze strachu z diskriminace tak, aby se zvýšilo povědomí o HIV/AIDS a jeho tolerance ve společnosti.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, prevence HIV a léčebná kapacita se liší v závislosti na socioekonomickém a geopolitickém prostředí. Podpora včasného určení diagnózy nákazy HIV by měla být součástí všech komplexních přístupů k řešení problému AIDS.

Dokonce i v zemích, kde jsou možnosti antiretrovirální léčby přísně omezené, lze významně přispět k lepšímu zdraví určením diagnózy a léčby pohlavně přenosných chorob, tuberkulózy a jiných oportunních infekcí u HIV-pozitivních osob.

Na základě nedávno zveřejněného amerického výzkumu bylo zjištěno, že se doba mezi datem určení diagnózy HIV uváděným respondenty a zahájením léčby prodloužila. Interval mezi určením diagnózy a nastoupením léčby byl podstatně větší u injekčních uživatelů drog, než u jiných rizikových skupin. Kromě toho je zde

problém zvýšeného vnímání AIDS jako stavu, který je nyní léčitelný, což podtrhuje výzvy veřejného zdravotnictví k častému testování a neprodlenému zahájení léčby HIV.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená paní předsedající, děkuji panu Michaelu Cashmanovi za vášnivá slova, která pronesl v této rozpravě. Jsem velmi ráda, že jsem zůstala a vyslechla jeho slova, a doufám, že si je vyslechli i ostatní, a že budou podle nich jednat.

V souvislosti s touto otázkou mě znepokojuje fakt, že strach, který jsme pociťovali v 80. letech, byl zapomenut, a v důsledku toho odvádíme pozornost od situace, kdy existuje celá nová generace lidí, kteří nevyrůstali v 80. letech, a kteří potřebují slyšet to poselství znovu.

Pro nás všechny je nyní výzvou pokusit se přenést poselství o prevenci do obecného povědomí, aniž bychom s ním přenesli i stigma, které je s ním někdy spojováno. Musí se nám to podařit, protože ačkoli testování je velmi důležité, a léčba je pro osoby trpící touto chorobou absolutně nutná, chceme zároveň předcházet vzniku dalších onemocnění, a zastavit tragické umírání na následky této choroby.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři Potočnicku, dámy a pánové, toto je vskutku fascinující a chvílemi dojemná rozprava. Chtěl bych zvláště poděkovat panu Michaelu Cashmanovi za jeho pozoruhodnou zprávu, a já vím, že on bývá často v kontaktu s paní Bachelotovou, která se omlouvá, že tu dnes večer nemůže být s námi, a která prohlásila, že se musíme chovat, jako bychom byli všichni postiženi, a že musíme pracovat s komunitami, které jsou v největším ohrožení. Také pan Saavi zde uvedl, že lidé by měli být schopni otevřeně mluvit o své situaci. Pan Burke zdůraznil hodnotu tolerance a význam rovného přístupu. Paní McGuinnessová velmi příhodně prohlásila, že nesmíme zapomínat na to, co se stalo v 80. letech.

Ještě bych se vrátil ke slovům pana Bowise – a domnívám se, že je můžeme považovat za společný postoj s naší plnou podporou – který prohlásil, že dnes stále více lidí žije s AIDS, a také, že rezistence vůči antiretrovirálním přípravkům se zvyšuje. Musíme tedy oba tyto fakty přijmout, a z toho důvodu, a z důvodů, které jste uvedl, se musíme ještě silněji vymezit proti jakékoli formě diskriminace. Zadruhé, musíme udělat, co je v našich silách, a všichni jsme se na tom shodli, abychom zajistili dostupnost včasného určení diagnózy. Paní Gurmaiová měla naprostou pravdu, když poukazovala na křehkou situaci žen, a zejména na potřebu podpory prevence. Paní Doyleová zdůraznila fakt, že virus se rozvíjí u mladých lidí a že je nutno vystupňovat úsilí k posílení prevence a zároveň zajistit, aby nedocházelo k omezování svobody pohybu, a paní Gurmaiová s tím souhlasila. Podle mého názoru jsou všechny uvedené aspekty mimořádně důležité; transparentnost, poznámky pana Cashmana o anonymitě, bezplatná lékařská péče, kvalitnější distribuce kondomů, rovný přístup k testování pro všechny skupiny obyvatel.

Z poznámek pana Agnoletta, jehož odborné znalosti v této oblasti jsou všeobecně známy, jsem se dozvěděl, že retrovirální přípravky prodlouží životy, ale žádný lék nedokáže nemoc vyléčit, což znamená, že musíme zlepšovat preventivní opatření bez ohledu na náklady. Pan Bowis také dodal, že je nezbytné posílit oblast výzkumu a vývoje.

Domnívám se, že toto jsou aspekty, kterým bychom se měli nadále společně věnovat, že na to máme nezbytné prostředky, a plně se ztotožňuji s názorem pana Andrejevse o usnesení, které chce rozvíjet všechny aspekty včasné léčby.

Věřím, že tato rozprava nás přiměje, abychom zůstali nadále bdělí a ostražití v boji proti všem formám diskriminace, abychom nezapomínali na minulost, a nechovali se, jako by se situace vrátila zpět do normálu.

Janez Potočnik, člen Komise. – Vážená paní předsedající, někdy začátkem tohoto týdne nebo minulý týden – vidíte, jsem tak trochu jako vy v těchto dnech, poněkud se ztrácím v čase – jsem se zúčastnil jedné konference. Byla to konference o chorobách souvisejících s chudobou. HIV a AIDS pochopitelně patří mezi tři nemoci, na které v současné době umírá nejvíce lidí, malárie a tuberkulóza jsou na druhém a třetím místě.

Každý rok na tyto tři nemoci stále umírá pět milionů lidí na celém světě, což je stejné množství, jako kdyby každý rok zmizelo veškeré obyvatelstvo Dánska. Tento problém je jednoznačně stále naléhavý, a bylo by nemorální mu nevěnovat náležitou pozornost.

Máme povinnost udělat vše, co je v našich silách, pro zajištění preventivních kampaní. Máme povinnost udělat více, protože v této oblasti jsme poněkud zaspali. Máme povinnost udělat vše, co je v našich silách pro zajištění včasné identifikace v případech nákazy. Máme povinnost udělat více pro nalezení léku; povinnost udělat více v oblasti péče. Jak známo, jsem v Komisi odpovědný za financování výzkumu, a proto se mohu

jednoznačně zavázat, že v budoucnu použijeme naše prostředky také na aktivní výzkum vakcíny proti HIV-AIDS.

Již řadu let probíhá vynikající projekt nazvaný Partnerství mezi evropskými a rozvojovými zeměmi pro klinické zkoušky (EDCTP). Jedná se o partnerství se subsaharskými zeměmi. Zpočátku se potýkalo s řadou problémů, ale v současné době funguje opravdu dobře; v uplynulém roce 2007 jsme v rámci partnerství přijali závazek; členské státy zde spolupracují s Komisí. Všechny členské státy spolupracují s africkými členskými státy na budování jejich kapacity. Za pouhý jeden rok se zavázaly k částce mezi 80–90 miliony eur, a ta se pochopitelně zdvojnásobí, protože my se zavazujeme ke druhé polovině.

Také výzkum v této oblasti by měl pokračovat. Tak, jako se paní komisařka Vassiliouová angažuje ve své oblasti, já se také ve své oblasti angažuji pro pokračování výzkumu.

Jedna věc, která tu dnes nebyla zmíněna, a myslím, že si zaslouží pozornost, je význam politiky sousedství a strukturální politiky soudržnosti, protože jsou to právě země v Evropě nebo v našem sousedství, kde se jedná o kritický problém. Tato oblast politiky by mohla a měla být také použita k uvedeným účelům.

Závěrem jen stručně: jako lidské bytosti máme morální povinnost jednat. Jsem skutečně rád, že náš hlas zněl dnes tak jasně, jednotně a dokonce vášnivě.

Předsedající. – Obdržela jsem šest návrhů usnesení⁽⁵⁾ předložených na základě čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 20. listopadu 2008.

19. Změna nařízení o společné organizaci zemědělských trhů (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na pořadu jednání je zpráva (A6-0368/2008) pana Parishe, předložená jménem Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, o změně nařízení o společné organizaci zemědělských trhů (KOM(2008)0489 - C6-0314/2008 - 2008/0156(CNS)).

Neil Parish, zpravodaj. – Vážená paní předsedající, dnes večer tu hovoříme o jednotném nařízení o společné organizaci trhu s vínem. Velmi podporujeme myšlenku sloučení všech organizací společného trhu do jedné organizace. Máme nicméně určité obavy, abychom dokázali přesně určit, kde se nacházejí kapitoly o víně, abychom k nim měli náležitý přístup, a abychom v budoucnu, až se budeme zabývat vínem a členské státy se jím budou zabývat, neotevřeli najednou všech více než 20 kapitol, které jsou všechny obsahem jednotného nařízení o společné organizaci trhů.

Již mnohokrát jsme se zástupci Komise jednali, abychom získali potřebné ujištění. V současné době jste pravděpodobně ve fázi slučování všech společných organizací zemědělských trhů. Usilujeme o ujištění, že budeme moci dostávat informace, které potřebujeme. Také zemědělství jako odvětví jde pochopitelně o to, aby bylo schopno identifikovat pravidla v rámci jednotné společné organizace trhu.

Komise nám samozřejmě tvrdí, že tím dojde ke snížení byrokracie. My to opravdu vítáme, ale požadujeme ujištění, že k tomu skutečně dojde. Bylo nám řečeno, že technické organizace, které Komisi poskytují informace o odvětví vína, budou stejné jako dříve, a tímto způsobem to nyní bude fungovat v rámci jednotné společné organizace trhu, takže – za předpokladu, že skutečně dojde ke snížení byrokracie a že v budoucnu budeme moci přejít na počítačový systém a identifikovat všechna nařízení – tento návrh vítáme. Musíme ale mít jistotu, že v konečném důsledku bude tento krok přínosný pro celé odvětví.

Domnívám se, že někteří poslanci budou dnes večer toto ujištění od Komise požadovat. Doufáme, že nám Komise poskytne odpovědi, na které čekáme. V zásadě si myslím, že zárukou pokroku je snižování byrokracie v Komisi i v celé Evropě. Nyní ale požadujeme uvedená ujištění. Vítám jednotnou společnou organizaci trhu. Jsem si jist, že se svými připomínkami vystoupí také další poslanci. Je zcela zřejmé, že o této otázce musíme dát dnes hlasovat, abychom znali stanovisko Parlamentu a aby Komise mohla tuto věc uzavřít. Proto návrh sněmovně doporučuji.

⁽⁵⁾ Viz zápis.

Janez Potočnik, člen Komise. – Vážená paní předsedající, nejprve mi dovoluji poděkovat zpravodajci a předsedovi Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova panu Parishovi a dalším členům tohoto výboru za tuto zprávu.

Mohl bych být velmi stručný a jen vám poskytnout požadované ujištění, ale musím probrat všechny body svého příspěvku.

Velmi usilovně pracujeme na zjednodušování společné zemědělské politiky (SZP). Jednotná společná organizace zemědělských trhů sdružující všechna zemědělská odvětví je základem tohoto úsilí. Umožňuje zjednodušit a zpřehlednit právní předpisy ve všech odvětvích a současně zohlednit specifikace konkrétních produktů. Důsledkem tohoto úsilí je také podstatné snížení objemu právních předpisů v oblasti SZP.

Tento návrh Komise má za cíl dokončit projekt jednotné společné organizace zemědělských trhů začleněním odvětví vína. Bez odvětví vína by jednotná společná organizace zemědělských trhů zkrátka nebyla kompletní. Zastavili bychom celý proces před dokončením, a přišli bychom tak o mnoho výhod plynoucích z projektů.

Začlenění odvětví vína bylo vždy naším záměrem. Na tomto základě byl navržen a přijat původní návrh jednotné společné organizace zemědělských trhů a také nedávná reforma odvětví vína byla přijata s tímto záměrem. S potěšením mohu konstatovat, že Evropský parlament vždy plně podporoval projekt jednotné společné organizace zemědělských trhů, včetně integrace odvětví ovoce, zeleniny a vína po dokončení reformy v těchto odvětvích.

Jednotná společná organizace zemědělských trhů, a její řídicí výbor, pracují velmi dobře pro ostatní odvětví, a žádná kritika této organizace nebyla zaznamenána.

Návrh na integraci se může zdát na první pohled složitý. Souvisí to ale s povahou pozměňovacích předpisů. Po začlenění budou zpřístupněna konsolidovaná znění předpisů o jednotné společné organizaci zemědělských trhů, v nichž budou jasně uvedena ustanovení týkající se odvětví vína.

Integrace jednotné společné organizace zemědělských trhů nepřinese žádné podstatné změny v politice, o níž bylo rozhodnuto v rámci reformy odvětví vína. Úřad mé kolegyně, paní Fischer Boelové, bude usilovně spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou, aby zajistil, že tomu tak skutečně bude. Stejný postup jsme úspěšně uplatnili i během integrace neméně složitěho odvětví ovoce a zeleniny.

Dovoluji si vás proto požádat, abyste pomohli Komisi a mé kolegyni v dalším úsilí o zjednodušování společné zemědělské politiky a vyjádřili k tomuto návrhu pozitivní stanovisko.

Christa Klauß, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři, musím říci, že jsem zklamána vašimi poznámkami, protože jsme vstoupili do diskuse s Komisí na základě slov pana Neila Parishe.

Doufala jsem v něco konkrétnějšího, než je neustálé opakování faktu, že to bude jednodušší. Nebude to jednodušší. Společná organizace trhu s vínem bude pro odvětví vína již 21. organizací trhu v dlouhé řadě. Dosažení zjednodušení prostřednictvím snižování byrokracie není něco, co bychom já nebo pěstitelé vína v Evropě byli schopni rozpoznat. V budoucnu se každý, kdo bude chtít zjistit informace o odvětví vína, bude muset prokousat velmi dlouhým předpisem o společné organizaci trhu pro všechny zemědělské produkty, který dříve obsahoval 204 článků, a dodatek, který je dvakrát tak dlouhý, aby v 98 člancích s 21 okruhy a 10 dodatky nalezl všechny body týkající se odvětví vína.

To není snižování byrokracie, pane komisaři. To je byrokracie v nejčistší podobě. Vyzývám Komisi, aby zjednodušila alespoň technické aplikace, protože to lze udělat. Mladší kolegové, jako Anja Weisgerberová, mi říkají, že to musí být možné. Mohla by, prosím, Komise tuto možnost zvážit? Technické zjednodušení by zahrnovalo, kupříkladu, nástroj pro vyhledávání na internetových stránkách Komise, který by umožňoval stahování a tisk pouze těch částí předpisu o společné organizaci trhu, které se vztahují k určitým zemědělským produktům. Pěstitele vína nebo producenty mléka nezajímají zvláštní nařízení týkající se ovoce a zeleniny nebo konopí, a naopak.

Musíme využít těchto technických možností, abychom dosáhli větší jednoduchosti. Bude-li kdykoli v budoucnu provedena změna v jedné zemědělské oblasti, bude možno provádět změny také v jiné oblasti. To znamená, že bude-li provedena změna v odvětví mléka, a dojde-li k úpravě jednotné společné organizace zemědělských trhů, všichni zemědělci a pěstitelé vína se musí ujistit, že v jejich oblasti také nebyla prosazena nějaká rychlá změna.

Paní předsedající, chtěla bych položit dvě konkrétní otázky.

Pane komisaři, kdo bude v budoucnu odpovědný za sledování? ...

(*Předsedající řečníka přerušila.*)

Rosa Miguélez Ramos, jménem skupiny PSE. – (ES) Vážená paní předsedající, jednotné nařízení o společné organizaci trhů je v platnosti od prosince 2006. Komise tento počin popisuje jako zásadní součást plánů racionalizace a zjednodušení společné zemědělské politiky.

Někteří lidé, včetně mě, považují toto prohlášení za značně diskutabilní. Přesto se domnívám, že na tuto diskusi teď není vhodný čas a že tady to není ani vhodné místo. Rozprava proběhla již dříve, a my navzdory pouze několikaměsíční platnosti tohoto nařízení již nyní hlasujeme o jeho změně.

Začleněním nařízení (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem dnes přidáváme ještě více stránek. Toto nařízení bude současným návrhem zrušeno, a jeho podstata bude plně začleněna do jednotného nařízení o společné organizaci trhů.

Toto odvětví tlumočilo nám všem, mě nevyjímaje, své obavy, že články týkající se vína budou v jednotném nařízení o společné organizaci trhů rozptýleny mezi ostatními kapitolami, a že tak bude potlačena specifická povaha tohoto produktu.

Věříme, že toto začlenění je skutečně nevyhnutelné, všichni jsme měli možnost si přečíst dopis, který zaslal komisař předsedovi Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, panu Parishovi, s ujištěním, že toto legislativní opatření zásadním způsobem nezmění pravidla v tomto odvětví. Mělo by se jednat o čistě technické začlenění, které v žádném případě neovlivní obsah.

A proto nemohu nic jiného, než podpořit zprávu pana Parishe, ačkoli některé obavy chápu a sdílím je.

Vladimír Železný, jménem skupiny IND/DEM. – (CS) Ve skutečnosti zde, paní předsedkyně, hlasujeme o tom, že nařízení s vinařskou legislativou se včlení do nařízení o společné organizaci zemědělství formou rozsypaného čaje. Legislativa vína přes jeho zásadní specifiku má být takto nasprejována mezi ovce, obilí, kozy, ovoce a zeleninu. Svaz vinařů z České republiky upozornil na to, že malý producent z jižní Moravy, který vyrábí třeba 2 000 litrů vína, bude obtížně hledat v tom obrovském legislativním nepřehlednu rozptýlené záležitosti týkající se jeho vína. Byl jsem požádán o pomoc nejen naším svazem vinařů zastupujícím 20 000 vinařů, ale obdržel jsem dopisy i od vinařských svazů Španělska, Francie, Itálie a Německa sdružených v AREV. Jen Komise arogantně hrála hluchého. DG AGRI tvrdilo, že o ničem neví a že jsou vinaři spokojeni. A když už komisařka Boel připustila, že vinaři spokojeni nejsou, sdělila, že se nedá nic dělat. Ale dělat se dá, jsme přece Parlament. Buď vytvoříme přehlednou kapitolu o SOT s vínem, a když ne, tak zamítneme zprávu. Nenechme aroganci úředníků otravovat život vinařům, tedy těm, jejichž daně přispívají také na platy úředníků.

Esther Herranz García (PPE-DE). – (ES) Paní předsedající, Evropská komise předložila tuto změnu jednotného nařízení o společné organizaci trhů se slovy, že uvedené nařízení bude od této chvíle zahrnovat odvětví vína v nové podobě, která, jak doufáme, zamezí přílišné administrativě a byrokracii.

Producenti nám, nicméně, tvrdí, že tento krok vytvoří ještě větší zmatek, že v nich vyvolává obavy z právní nejistoty a že se základ společné organizace trhu s vínem nezmění (právní předpis stanoví, že k tomu bez schválení touto sněmovnou, byť třeba jen za účelem konzultace, ani nemůže dojít).

V každém případě je nutno konstatovat, že společná organizace trhu s vínem je něco více, než společná organizace trhů. Zahrnuje další požadavky, např. otázku označování vína etiketami. A proto, jestliže mléko není totéž co zelenina a zelenina není totéž co obilovina, a obilovina jednoznačně nejsou totéž co víno, proč je dávat dohromady, jako by měly něco společného?

Domnívám se, že tento návrh trpí určitými technickými nedostatky, které, jak jsem již uvedla, byly producenty kritizovány. Zajímalo by mě, co se nyní stane, bude-li předložen návrh na změnu některé části jednotného nařízení o společné organizaci trhů. Otevrou se dveře i do všech ostatních odvětví? Bude možné provést změnu v odvětví bez našeho vědomí? Otevrou se dveře změně v každém jednotlivém odvětví, které je v nařízení zahrnuto?

Domnívám se, že nemůžeme vyjádřit důvěru Evropské komisi, pokud nám Komise nezaručí, že zaprvé bude existovat nástroj určený k vyhledávání – o kterém hovořila paní Klačová – zajišťující bezpečnost producentům, rychlost a spolehlivost při vyhledávání v nařízení a zadruhé, pokud Komise nezaručí právní jistotu tak, aby dveře nemohly být otevírány, případně nebyly stále otevřeny změně v rámci jakékoli společné organizace trhů, která je součástí nařízení.

Tímto návrhem nás Evropská komise staví před hotovou věc, ale nemůže tvrdit, že jsme ji nevarovali, že se tím dopustí chyby a že v žádném případě nedojde ke snížení administrativy nebo byrokracie, že naopak ve skutečnosti administrativa i byrokracie narostou a zvýší se právní nejistota, což producenty znepokojuje nejvíce.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Paní předsedající, pod záminkou zjednodušení Evropská komise bezostyšně provádí integraci společných organizací zemědělských trhů se všemi produkty, od pšenice po kuřata, od ovoce a zeleniny po tabák, do jedné společné organizace. Výsledkem je objemný, několikasetstránkový svazek, v němž jen marně budete hledat relevantní informace.

Jak zde již zaznělo, odvětví vína, z důvodu mimořádně specifických potřeb tohoto odvětví, podléhalo podrobně zpracovanému nařízení, které se liší od nařízení o ostatních produktech a které zajišťovalo srozumitelnost a transparentnost. Z těchto důvodů se předpokládalo, že společná organizace trhu s vínem zůstane samostatná.

Nicméně, dnes se zdá, že společná organizace trhu s vínem byla pohlcena, aby se stala součástí tohoto objemného svazku. Komise se nechce tohoto kroku vzdát, jelikož víno a vinařské produkty jsou posledními produkty, které zůstávají mimo tuto spleť nazývanou jednotnou společnou organizací zemědělských trhů. Pokud není z právního hlediska možné udělat krok zpět, a pokud se musíme z důvodů ne zcela rozumných podřídit, pak bych, paní předsedající, požádala alespoň o vyhovění návrhům paní Klašové.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Paní předsedající, nezdržím vás ani jednu minutu, jsem z Irska, a proto u mě výrobci vína nelobují.

Myslím, že panují všeobecné obavy ze spojení tolika rozdílných odvětví do jednotné společné organizace zemědělských trhů. Nebudeme ale vědět, zda takové spojení může fungovat, dokud k němu nedojde. Budu proto naslouchat obavám těch, kteří toho o odvětví vína vědí víc, přestože si uvědomuji, že musíme v tomto procesu pokračovat. Doufám, že se nám od Komise dostane lepších ujištění, protože obavám producentů musíme naslouchat.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, začleňujeme předpisy týkající se trhu s vínem do již dříve přijatého obecného nařízení, v němž jsou zahrnuty všechny trhy. Bude to tak pro výrobce vína lepší? Doufejme, že tento krok bude představovat skutečné zjednodušení a snížení stávající administrativní zátěže, s níž se zemědělci potýkají.

Dnes schválená kontrola stavu společné zemědělské politiky má také za cíl omezit kontroly a snížit administrativní zátěž zemědělců. Diskutabilní bylo také sjednocení předpisů, týkajících se velmi specifických trhů, do jednoho nařízení, ale již se stalo. Za zvážení by stálo, zda je opravdu nutné začlenit do tohoto nařízení trh s vínem, který je velmi specifickým trhem fungujícím samostatně z hlediska výroby, zpracování a tradic.

Christa Klaß (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, před chvílí jste mi vypnula mikrofon, a proto využívám postupu zdvižené ruky k nové formulaci svých otázek.

Chtěla jsem se obrátit na Komisi výslovně s otázkou, kdo bude v budoucnu sledovat existující právní předpisy, když dojde ke změně nařízení o společné organizaci zemědělských trhů, a kdo zajistí, aby v jiných oblastech nebylo nic protlačeno, například v odvětví vína, budeme-li se bavit o mléku?

Má druhá konkrétní otázka zní: Může Komise zavést na internetu nebo na portálu technické podmínky, které by zjednodušily řízení systému v tom smyslu, že by uživatelé měli přístup ke každé oblasti trhu odděleně, např. k odvětví vína, mléka, ovoce a zeleniny?

To byly mé otázky. Děkuji vám, paní předsedající.

James Nicholson (PPE-DE). – Paní předsedající, všichni jsme si dobře vědomi, že vytvoření společné organizace zemědělských trhů je pokusem, jak zvýšit transparentnost a zracionalizovat a zjednodušit právní předpisy v oblasti společné zemědělské politiky. Většina odvětví již byla do této společné organizace trhů úspěšně začleněna.

Stejně jako paní McGuinnessová nepocházím z vinařské oblasti, budu tedy velmi pečlivě vážit slova – děkuji, paní Lullingová. Podporuji stanovisko pana Parishe, že odvětví vína by mělo být nyní začleněno do změny, a i když chápu obavy některých kolegů, mám pocit, že bychom měli usilovat o dokončení tohoto technického

procesu, který nakonec přinese snížení administrativní zátěže pro zemědělce. Musí to být dobré. I pro vinaře to nakonec bude výhodné.

Janez Potočnik, člen Komise. – Paní předsedající, dovolte mi nejprve poděkovat všem, kteří do této rozpravy přispěli.

Chtěl bych znovu zdůraznit význam tohoto návrhu pro zjednodušení SZP.

Obavy, které jste vyjádřili, se zdají být podobné těm, které zaznívaly na samém počátku projektu jednotné společné organizace zemědělských trhů. Myslím si ale, že zkušenosti jsou vcelku uklidňující. Jednotná společná organizace zemědělských trhů v současné době funguje skutečně dobře.

Upřímně řečeno, společná organizace trhu s vínem nikdy nebyla jednoduchou záležitostí. Naopak. Smyslem našeho návrhu je učinit velmi složitý stávající text reformy odvětví vína srozumitelnější a hodnověrnější – pochopitelně, v možném rozsahu.

Žádné změny týkající se podstaty reformy společné organizace trhu s vínem nebudou prováděny. Hovoříme pouze o technických – výlučně technických – úpravách. Kapitoly budou oddělené. Otázky specifické pro odvětví vína zůstanou na příslušném místě zachovány beze změn, jedná se například o otázky související s výrobním potenciálem, podpůrnými programy, označením původu, zeměpisným označením a tradičními pojmy, etiketováním a prezentací, enologickými postupy. Budou zde ale i otázky, které jsou společné pro odvětví vína a jiná odvětví, například ustanovení o obchodu se třetími zeměmi nebo o státní podpoře, která budou spojena do jednoho jednoduchého ustanovení.

Ještě bych chtěl dodat, že zde byla zmíněna možnost využití našich internetových vyhledávačů. V případě EUR-Lexu je k dispozici vyhledávač, který umožňuje vyjmout z jednotného nařízení o společné organizaci zemědělských trhů všechna ustanovení obsahující slovo „víno“. Z technického hlediska však ale není zatím možné v této fázi vyjmout z konsolidovaného verze jednotného nařízení o společné organizaci zemědělských trhů úplnou elektronickou verzi pro společnou organizaci trhu s vínem. Nicméně, toto by pochopitelně mělo být možné po dokončení.

V souvislosti s otázkami vážených poslanců a poslankyň bych měl také uvést, že otázky týkající se odvětví vína nebude možno při reformách směšovat s ostatními odvětvími. To v praxi zkrátka není reálné. Těžko si dovedu představit, proč by návrh týkající se, kupříkladu, odvětví mléka, měl jakýmkoli způsobem zajímat tvůrce politiky z odvětví vína. V každém případě – z čistě právního hlediska – integrací do jednoho nařízení se situace nemění. Situaci by mohla ovlivnit podstata navrhovaných změn, nikoli konkrétní právní rámec, v němž byly navrženy.

Závěrem mi dovolte vyjádřit přesvědčení, že potřebujeme učinit poslední krok k dokončení jednotné společné organizace zemědělských trhů. V této souvislosti bych chtěl zdůraznit, že rozhodnutí Komise k tomuto kroku je velmi silné. Jde nám skutečně jen o zjednodušení, jde nám skutečně jen o transparentnost, o nic jiného.

Neil Parish, zpravodaj. – Paní předsedající, říká se, že kvalita pudinku se pozná až při jídle, takže se budeme těšit, že Komise dodrží své slovo a poskytne nám v budoucnu elektronickou verzi nařízení, abychom k němu měli přístup.

Komise slibuje, že vše spojí do jedné společné organizace zemědělských trhů, a zároveň říká, že až budeme chtít nahlédnout do ustanovení o trhu s vínem, budeme tak moci učinit, aniž bychom zároveň vstupovali do společné organizace trhu s mlékem, a že tím dojde ke snížení byrokratické zátěže. Dnes večer se nám dostalo všech uvedených ujištění, a většina z nás bude právě díky těmto ujištěním zítra hlasovat pro. A pak se, jak jsem již řekl, budeme těšit, co bude dál. Věříme, že ujištění Komise byla dnes večer poskytnuta v dobré víře, a těšíme se na budoucí spolupráci ohledně těchto společných organizací trhů – lépe řečeno jedné společné organizace zemědělských trhů.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 20. listopadu 2008.

20. Situace ve včelařství (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je rozprava o otázce k ústnímu zodpovězení o situaci ve včelařství (O-0104/2008), kterou adresoval Komisi (B6-0480/2008) pan Parish, jménem Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova.

Neil Parish, zpravodaj. – Vážení paní předsedající, nejprve mi dovoluji, abych upřímně poděkoval paní Astrid Lullingové, protože projednání této otázky je především její zásluhou. Jako předseda zde dnes večer přednesu zprávu o situaci ve včelařství, protože jsme mimořádně znepokojeni situací v této oblasti. Co se stane se včelami, je otázka důležitá nejen pro Evropu, ale pro celý svět.

Ve Spojených státech došlo za uplynulé dva roky k záhadnému úhynu jedné třetiny včel medonosných. V roce 2007 zaniklo zhruba 800 000 včelstev. V Chorvatsku zmizelo 5 milionů včel za necelých 48 hodin. Ve Spojeném království stojí před zánikem každé páté včelstvo, a komerční včelaři hlásí od roku 2006 ztráty ve výši až 90 %.

Co se děje, a jak závažné důsledky bude tato situace mít pro nás a pro budoucnost lidstva? Albert Einstein předpovídal, že člověku budou zbývat pouhé čtyři roky života, pokud na Zemi vymřou všechny včely, a proto musíme brát tuto situaci velmi vážně. Včely medonosné zajišťují opylení rostlin a květů, které představují asi jednu třetinu veškeré potravy, kterou jíme. V opylování jsou nejlepší v přírodě, a bez nich by z našeho stolu zmizely sojové boby, cibule, mrkev, brokolice, jablka, pomeranče, avokádo, broskve a mnoho dalších potravin. Nebyly by jahody. Dokážete si představit, jak by Wimbledon mohl přežít bez jahod! Nebyla by vojtěška, která se používá jako součást krmiva skotu. Je zřejmé, že jsme na včele medonosné zcela závislí. Včely opylují pochopitelně i bavlnu, takže bychom neměli ani žádné oblečení. Skutečně nemůžeme brát tuto situaci na lehkou váhu.

V některých čínských regionech nejsou prakticky žádné včely, a velké množství plodin je proto nutno opylovat ručně. Devadesát druhů hospodářských plodin, pěstovaných na celém světě, které jsou závislé na opylení, vyprodukuje ročně zhruba 30 miliard liber šterlinků. Včely přispívají ekonomice Spojeného království každoročně částkou vyšší než 100 milionů liber a evropské ekonomice částkou zhruba 400 milionů eur, je tedy zcela zřejmé, že stojíme před závažným problémem.

Dovolte mi proto požádat Komisi, zda by nemohla shromáždit víc prostředků na výzkum – a pokud to bude možné, věnoval bych část svého času paní Astrid Lullingové, protože je to ona, kdo stojí za celou iniciativou. Po setkání s profesionálními včelaři a dalšími odborníky již víme, že příčiny úhynu včel jsou částečně obestřeny záhadou, protože jejich stav je v posledních několika letech velmi špatný, a vypadá to, že umírají doslova jako mouchy. Problém je také v tom, že nemáme k dispozici správné chemikálie k léčbě chorob včel.

Domnívám se, že vaší povinností jako Komise je nejen poskytnout peníze na výzkum, ale také shromáždit informace o tom, co dělají všechny členské státy. Musíme okamžitě jednat. Nemůžeme čekat, až všechny včely vymřou, protože pak problém naroste do neuvěřitelných rozměrů.

Janez Potočnik, člen Komise. – Paní předsedající, děkuji panu Parishovi a také paní Lullingové za tuto otázku k ústnímu zodpovězení, a za usnesení k odvětví včelařství v EU. Komise jednoznačně uznává význam včel pro ekologii a celý ekosystém EU. Komise také ví o zprávách ohledně významného úbytku včelstev, které byly předloženy v několika členských státech.

Dovolte mi přejít rovnou k vašim konkrétním dotazům – několik jsem jich zaznamenal – a pokusit se poukázat přímo na konkrétní činy Komise v tomto odvětví.

Co se týče úmrtnosti včel a výzkumu, Komise letos v únoru oslovila Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) s žádostí o prozkoumání příčin úmrtnosti včel v Evropské unii. EFSA shromáždil informace z členských států a nyní je hodlá analyzovat, aby mohl Komisi poskytnout jasnější obraz epidemiologické situace související se zhroucením včelstev, a tato studie by poskytla základ pro další opatření v této oblasti. Kromě činnosti EFSA podporuje Komise, a nadále bude podporovat, v rámci svého rámcového programu pro výzkum řadu výzkumných projektů týkajících se včel medonosných. Budete-li mít zájem, mohu se o některých z nich zmínit později.

V souvislosti s ekologickými zónami na podporu opylování, a navzdory faktu, že se zdá být velmi obtížné takové zóny zřízovat, si vám dovoluji připomenout, že na zajištění účinnosti přesunů včelstev již byla poskytnuta finanční podpora. Toto opatření, které je stanoveno v nařízení Rady č. 1234/2007, má za cíl pomoci při řízeném přesunu včelstev ve Společenství a určit lokality, kde lze shromáždit vysoké koncentrace

včelařů během období květu. Toto opatření může zahrnovat také obohacení včelařské flóry v určitých oblastech.

V odpovědi na vaši třetí otázku si vám dovoluji připomenout, že uvádění na trh a schvalování výrobků na ochranu rostlin je upraveno směrnicí Rady 91/414/EHS. V této směrnici se stanoví, že pesticidy mohou být použity pouze tehdy, nebylo-li prokázáno jejich významné riziko ve formě nepříjemných účinků na zdraví lidí a zvířat a na životní prostředí. Toto hodnocení tedy zahrnuje také akutní a dlouhodobá rizika pro včely medonosné a jejich larvy. Testy, které byly dosud aplikovány, se opírají o normy vypracované mezinárodními organizacemi, například Evropskou a středozemní organizací ochrany rostlin, v níž spolupracuje 47 vlád z různých zemí.

Za pozornost stojí fakt, že právní předpisy Společenství jsou založeny na míře rizika. Je nepopiratelné, že insekticidy jsou ve své podstatě pro včely toxické. Nicméně jejich použití je přesto možné, pokud nedochází k expozici, nebo k ní dochází jen v minimálním rozsahu, který nevyvolá škodlivé účinky.

Klasickými příklady takovýchto opatření ke zmírňování rizik jsou: správně upravené agronomické postupy, vhodný poměr a načasování aplikací (například večer po skončení denního letu včel nebo mimo období květu hospodářských plodin, případně sousedících plevelných druhů), přímá aplikace přípravku do půdy, použití ve sklenících, kam včely nemají přístup, nebo ošetření semen ve specializovaných zařízeních.

Co se týče kvality povrchové vody, v rámcové směrnici o vodě je stanovena ochrana všech vodních zdrojů; povinnost zajistit/udržet dobrou kvalitu vody u všech zdrojů povrchové a podzemní vody do roku 2015, dále zákaz poškozování stavu vod; povinnost zřídit monitorovací systém; povinnost vypracovat nezbytné plány a programy do prosince 2009 na základě rozsáhlé veřejné konzultace s místními samosprávami, zúčastněnými stranami a nevládními organizacemi.

Co se týče otázky podpory včelínům, které se potýkají s obtížemi, Komise může s potěšením konstatovat, že v letech 2004 až 2006 došlo ke zvýšení počtu včelstev – rozšíření není zahrnuto.

Co se týče úbytku včel, měl byste vědět, že v roce 2004 bylo do seznamu způsobilých opatření v rámci vnitrostátních programů pro včelařství doplněno nové opatření o obnově včelstev. Proto je nyní možné kompenzovat ztráty včel (a produkce) financováním činností na podporu chovu včelích královen, nákupu včelstev nebo dokonce úlů.

Samozřejmě souhlasím, že otázka, kterou jste vznesl, je mimořádně závažná, a s podobnou závažností je nutno k ní i přistupovat.

Astrid Lulling, jménem skupiny PPE-DE. – (FR) Paní předsedající, hrozí-li z prodlení nebezpečí, mohu se spolehnout na celý Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova, a jeho předsedu, kolegu Parishe. Děkuji jim za rychlou, účinnou odezvu na mou iniciativu formou otázky k ústnímu zodpovězení s rozpravou a usnesením, aby Evropská komise řešila krizi včelstev.

V situaci, kdy jsou včelstva oslabována a trpí nadměrnou úmrtností, je nezbytné analyzovat všechny faktory způsobující tuto zvýšenou úmrtnost včel a navrhnout plán na odvrácení tohoto zhoubného trendu.

Komise nám právě přednesla dlouhý příspěvek o tom, co již v tomto směru učinila, ale já musím říci, že v posledních letech, od té doby, co vykonávám funkci zpravodajky o situaci ve včelařství – od roku 1994 – nás stálo hodně přesvědčování přimět Komisi k činu, ačkoli jsem se s kolegy mnohokrát snažila Komisi upozorňovat na znepokojivou situaci v tomto odvětví, která je již všeobecně známa a byla i dokonale popsána, zejména kolegou Parishem.

Nemám tolik času, abych mohla znovu vyjmenovat všechny naše snahy, případně doplnit další, ale vzhledem k tomu, že dnes již nikdo nepochybuje o závažnosti rizika, jež představuje včelí úmrtnost pro pěstování ovoce a zeleniny, tedy plodin, které jsou závislé na opylení, požadujeme, aby Komise jednala s větší důsledností a vyčlenila na řešení tohoto problému více prostředků. Musí se podílet na analýze příčin včelí úmrtnosti a v neposlední řadě zahrnout výzkum chorob včel a boj proti těmto chorobám do evropské veterinární politiky.

Komise by také měla podpořit opatření k omezení a odstranění rizika nedostatečného opylení a zajistit dostatečnou a různorodou potravinářskou produkci k uspokojení potřeb obyvatelstva i hospodářských zvířat. Je nutné si uvědomit, že krize zdravotního stavu včelstev je pro přežití lidstva stejně nebezpečná jako finanční krize pro reálnou ekonomiku.

Nebudu citovat žádná čísla, s výjimkou jednoho celosvětového údaje: hodnota opylení pro pěstování zemědělských plodin, které tvoří základ jídelníčku celého lidstva, je odhadována na 153 miliard eur. Řešení,

kteřá my doporučujeme, jsou mnohem méně nákladná, než řešení použitá v případě finanční krize, a i kdybychom nakonec museli k záchraně včel v Evropě zavést opylovací příplatek a finanční podporu pro včelaře v tísni, jednalo by se o zanedbatelnou maličkost v porovnání s jinými rozpočtovými položkami. Hodláte-li poslat do Afriky bez jakékoli kontroly 1 miliardu eur na boj proti hladomoru – což hodláte – se všemi katastrofálními důsledky, které z toho plynou, měli byste být schopni najít nějakých 60 milionů eur na něco užitečného zde v Evropě.

Paní předsedající, vzhledem k mé funkci zpravodajky, mohu ještě něco říci k pozměňovacím návrhům? Ještě jsem nevyčerpal čas, který mi poskytl pan Parish...

(Předsedající řečníka přerušila.)

Rosa Miguélez Ramos, jménem skupiny PSE. – (ES) Paní předsedající, chci poblahopřát paní Lullingové k odhodlání, jaké prokázala při prosazení této otázky, která se někomu může jevit jako okrajová, na pořad jednání Parlamentu, třebaže v tak pozdní hodině.

Včelařství je pěstitelská činnost s významnými hospodářskými důsledky a příznivými účinky na rozvoj venkova a ekologickou rovnováhu.

V mé zemi se včelařstvím zabývá zhruba 27 000 chovatelů, kteří spravují více než 2 300 000 včelstev. Díky tomu je má země největším producentem medu v Evropské unii.

Španělští včelaři čelí spolu s ostatními včelaři problémům pramenícím nejen ze sníženého množství pylu a nektaru, ale také z výskytu nových chorob, které decimují včelstva. Komise by se měla zaměřit na výzkum původu těchto chorob, a v této souvislosti se uvolnění rozpočtových prostředků zdá být nezbytné.

Nicméně chci dodat, že dovážené produkty – mám na mysli dovoz medu – musejí splňovat stejné požadavky jako naše produkty, a poskytovat plné záruky spotřebitelům. V této souvislosti považuji za nezbytné správné označování našich produktů a Komise musí v tomto směru sehrát významnou roli.

Na hraničních přechodech je nutno udržovat vysokou frekvenci a úroveň kontrol, aby bylo možno zaručit, že se na území Evropské unie z třetích zemí nedostanou včelařské produkty obsahující rezidua.

Pro mnoho našich zemědělců představuje včelařství doplněk k jejich mnohdy omezenému příjmu. Jedná se také o odvětví, která zaměstnává mnoho žen. Med nesmí chybět na žádném tržišti a včelaři vyvinuli značné úsilí, aby své produkty rozlišili, zajistili jejich označení, lepší hygienickou úroveň a zdravotní nezávadnost a otevřeli nové distribuční kanály.

Pane komisaři, nemůžeme dopustit, aby veškeré toto úsilí přišlo nazmar.

Francesco Ferrari, jménem skupiny ALDE. – (IT) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, včelařství není pouze produktivním odvětvím s dlouholetou tradicí v rámci našeho zemědělství, ale je také jedním ze systémů, které se v současné době díky cizosprašnému opylení zásadním způsobem podílejí na udržení úrovně produktivity stromových a bylinných hospodářských kultur.

Dovolte mi zdůraznit, že 80 % pěstovaných rostlin vytváří plody díky pylu přenášenému včelami a zajišťuje tak genetickou variabilitu druhů při rozmnožování. Dnes je zřejmé, že včelařství a související činnosti nelze ničím nahradit, protože představují jediný způsob, jak zachovat vhodnou biodiverzitu. Včelařské produkty musejí stále častěji a ve větším množství soupeřit na světovém trhu v tržních podmínkách, které nejsou transparentní, s produkty, které jsou masově dováženy, mimo jiné i ze zemí mimo EU, a nemají tudíž potřebné záruky. Kvalitu dovážených produktů není vždy možno zaručit částečně kvůli pesticidům, které se v Evropě používají nesmějí, ale jinde je jejich použití povoleno. Proto je nezbytné provádět označování s vyznačeným místem původu produktu.

Dále se domnívám, že je nutné poukázat na závažné důsledky viru, který již zničil více než padesát procent včelařského odvětví v Evropě. Žádám Evropskou komisi, aby vyvinula další úsilí v oblasti vědeckého výzkumu s cílem nalézt způsob, jak se vypořádat s touto závažnou chorobou, pomocí zákazu jakéhokoli fyto-sanitárního ošetření během období květu.

Zdzisław Zbigniew Podkański, jménem skupiny UEN. – (PL) Paní předsedající, pane komisaři, přírodní bohatství nám mizí před očima. Celé živočišné druhy vymírají decimovány parazity, chorobami, chemikáliemi a nezodpovědným chováním lidí. V mnoha regionech byla narušena ekologická rovnováha a došlo k závažným a nevratným ztrátám.

Se znepokojením sledujeme masové vymírání včel a postupný zánik včelstev, a s nimi zanikají i druhy rostlin závislé na opylení. Stav včelařství určuje výnosy u 84 % druhů plodin pěstovaných v Evropě. Tímto způsobem včely do značné míry rozhodují o množství jídla na našich stolech.

Včely jsou decimovány chorobami a škůdci, s nimiž si včelaři sami nedokáží poradit. Kontrola a studium těchto chorob a škůdců vyžaduje další finanční prostředky. Včelaři si sami nedokáží poradit také s ochranou vlastních trhů a zajištěním životaschopnosti svých produktů. Proto potřebujeme ochránit náš vnitřní trh před přílivem méně kvalitního medu z třetích zemí, který často nesplňuje požadavky na ochranu veřejného zdraví. Včelařům musí být poskytována podpora ve formě dotací nebo levnějšího cukru, jakož i velkoplošných propagačních kampaní.

Shrneme-li uvedená fakta, musíme konstatovat, že je nejvyšší čas, abychom začali pracovat jako včeličky. Jako včelař si mohu jen přát, aby si Evropská komise vzala ze včel příklad a abychom nemuseli na smysluplný program, který se paní Lullingová snaží tak usilovně prosadit, čekat patnáct let.

Alyn Smith, jménem skupiny Verts/ALE. – Paní předsedající, také já bych chtěl bez nadsázky vzdát hold paní Lullingové za její houževnatost, se kterou se jí podařilo prosadit projednání této otázky v Parlamentu. Zároveň bych chtěl poděkovat panu komisaři za působivý seznam činností, v nichž se Komise angažuje, aby vyřešila tuto palčivou otázku, a myslím, že se shodneme, že nám jde o větší míru financování a koordinace. Existuje totiž riziko, že různé části institucí odvádějí jednotlivě skutečně dobrou práci, ale my ji nedovedeme spojit dohromady. Myslím, že dnešní rozprava by mohla vnést trochu světla do tohoto problému.

Jedná se o závažný problém. Dříve bylo zvykem, že si horníci brávali s sebou do dolů kanáry, aby je varovali před jedovatými plyny. Kanáři je varovali před jedovatými plyny tím, že uhynuli. Pro kanáry to bylo zlé, pro horníky dobré. Obávám se, že evropské včely nám v zásadě poskytují stejnou službu. Jedna třetina veškerého jídla v EU – každé třetí sousto – je vázáno na včelí opylení.

Jsme svědky katastrofálního úbytku včel, a proto musíme podniknout kroky na evropské úrovni. Vědci jsou zajedno, že včel ubývá. Slyšeli jsme již mnohé o tom, jak dramatický je tento úbytek, ale méně jasné jsou jeho příčiny. Jsou na vině pesticidy? Nebo klimatické podmínky? Jsou to paraziti a roztoči a další choroby, které se možná vymykají naší kontrole?

V této souvislosti bych se chtěl, pane komisaři, zvláště zmínit o Společnosti na ochranu čmeláků (Bumblebee Conservation Trust), působící na univerzitě ve skotském Stirlingu, která v tomto ohledu vykonala průkopnickou práci. Evropa netrpí nedostatkem odborných znalostí. Co nám chybí, je koordinace. Myslím, že dokument, který máme před sebou, obsahuje řadu konkrétních kroků, které nás tímto směrem povedou – především včelařské rezervace, zóny biodiverzity, dokonce i podél silnic a na neúrodné půdě, výzkum pesticidů, povrchových vod a úvahy o podpoře.

Jak zde již zaznělo, dokážeme-li najít miliardu eur a vnutit ji Africe na další rozvoj, myslím, že dokážeme najít peníze na náš vlastní výzkum. Je proto správné, abychom přijali plán EU, a troufám si říci, že to bude poměrně jednotný a ucelený plán B, protože plán A, společná evropská zemědělská politika, u evropských včel neuspěl. Domnívám se, že ke zmírnění dopadů této složité situace je nutné zlepšit komplementární charakter nových opatření a sladit je s opatřeními, která jsou již prováděna.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, včelaři a včely se potýkají s obrovskými problémy a potřebují pomoc. Jsme svědky dramatického úbytku včelstev, nejen v Evropě, ale na celém světě. Naneštěstí ziskovost této profese upadá a s ní i zájem mladých lidí o tento obor. Měli bychom se co nejdříve zabývat několika otázkami.

V prvé řadě musíme rozvinout výzkum parazitů, chorob a virů, které decimují tento pilně pracující hmyz. Zadruhé, potřebujeme zavést testování medu dováženého ze třetích zemí. Všechny produkty musejí splňovat příslušné požadavky na kvalitu. Kromě toho by na etiketách mělo být uvedeno označení země původu. Zatřetí, musíme zahájit informační kampaň vysvětlující blahodárny vliv včel na přírodní prostředí a medu a dalších včelích produktů na lidské zdraví.

Vzhledem k rozsahu problému bychom měli uvažovat o poskytnutí finanční podpory včelínům, kterým hrozí zánik. Včelařská komunita požaduje levnější cukr, který používá jako krmivo pro včely. Vzhledem k blahodárnému vlivu včel na přírodní prostředí by zavedení zvláštního systému podpory pro včelařský sektor jistě stálo za úvahu.

Janusz Wojciechowski (UEN). – (PL) Paní předsedající, dovoluji mi poblahopřát paní Lullingové, a poděkovat jí za neúnavnou a neutuchající starost o evropské včelařství. Je správné, že o tomto problému diskutujeme, protože včelaři v Evropě a na celém světě jsou pobouřeni a znepokojeni úhynem tolika včel.

Vyšetřování příčin tohoto jevu probíhá. Mezi možnými příčinami se podle vědců objevují účinky biotechnologií, konkrétněji pěstování geneticky modifikovaných plodin, které mohou mít nepříznivý vliv na fungování včelstev.

Chtěl bych proto položit Evropské komisi, která schvaluje pěstování geneticky modifikovaných plodin v Evropské unii, následující otázku. Jaké jsou výsledky příslušných testů a jak jsou všeobecně vnímány účinky geneticky modifikovaných organismů na stav včel v Evropě?

James Nicholson (PPE-DE). – Paní předsedající, dovoluji mi nejprve, abych poděkoval Astrid za její práci na řešení této otázky. Pokud je mi známo, zabývá se problematikou včel již nějaký čas, o to víc mě tedy těší, že usnesení, předložené Výborem pro zemědělství a rozvoj venkova, dalo Parlamentu možnost projednat problém, který v současnosti sužuje celý včelařský sektor.

I když tato otázka upoutala velkou pozornost a vyvolala značnou publicitu, pravděpodobně díky nezvyklému tématu, my si velmi dobře uvědomujeme, že ve skutečnosti se jedná o velmi závažný problém s potenciálně ničivými důsledky.

Je mi jasné, že nikomu nemusím připomínat význam včel – a již to zde dnes zaznělo – nikoli pouze z hlediska významných vedlejších produktů, jako je vosk a med, ale také díky roli, kterou plní při opylování a zachování zdravých ekosystémů.

Pocházím z hrabství Armagh v Severním Irsku, kterému se na ostrově přezdívá ovocná zahrada a kde včely jsou nepostradatelné pro opylování jablek, a mohu říci, že v této oblasti je již problém patrný. Komise naléhavě potřebuje urychlit výzkum skutečných příčin tak prudkého poklesu včelí populace, a doufejme, že přijde s nějakými návrhy řešení. Situace se bude nadále jen zhoršovat, pokud se nám nepodaří nalézt způsob, jak zlepšit zdravotní stav včel a snížit jejich úmrtnost a zastavit vymírání a zánik včelstev. Tato situace vyvolává velké znepokojení všech zúčastněných stran, nejen v Evropě, ale dokonce i ve Spojených státech a dalších zemích.

Nedávno jsem vystupoval na konferenci včelařů v mém regionu Severním Irsku, a opětovně jsem se při poslechu mnoha příspěvků, které tam onoho dopoledne zazněly, utvrdil v tom, že včelaři mají velké obavy ze ztrát svých včelstev, zejména během zimního období. Potřebujeme tedy vyčlenit mimořádné finanční zdroje na další výzkum a vývoj, abychom se pokusili zjistit skutečnou příčinu této pohromy, která včelaře zasáhla. Děláme-li něco špatně, musíme urychleně zjistit co. Jsou na vině pesticidy nebo je příčina jiná? Teorií a spekulací je mnoho, ale pravda je taková, že odpověď neznáme, a znát potřebujeme, a proto potřebujeme i získat tuto mimořádnou podporu.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Paní předsedající, velice dobře si uvědomujeme význam včel. Všichni o něm mluvili. Nicméně, jednou z otázek, o kterých se v této rozpravě nehovořilo, je čilý obchod s čmeláky. Pohyb včel po celém světě je doslova volný, a pokud je mi známo, i tam, kde je to nutné, existuje pouze velmi nízká míra regulace pohybu včel. U jiných živočišných druhů a hospodářských zvířat regulace pohybu existuje, a víme, že funguje i z hlediska kontroly nemocnosti. Pohybem včel může být do země zanesen roztoč varroa, jako tomu bylo v případě Irska. Problémem je nyní také malý úlový brouk, který způsobuje včelařům rozsáhlé škody.

Máme tedy před sebou složitou otázku, na kterou neznáme odpověď. Existuje nejméně půl tuctu možných příčin stávající situace, a výzkum je v tomto směru zcela nezbytný. Pro nalezení odpovědi je nutná také koordinace výzkumu v celé Evropské unii. Musíme se zabývat také otázkou samotných včelařů, protože se zdá, že na toto povolání doléhá stárnutí, a my jich potřebujeme více, a ne méně.

Avril Doyle (PPE-DE). – Paní předsedající, pokud paní Lullingová setrvá v tomto sále dostatečně dlouho, bude mi potěšením jí poděkovat za její neutuchající zájem o včelařství a trvalou podporu, jakou tomuto odvětví vyjadřuje na půdě Evropského parlamentu.

Úbytek včelích populací a jeho strašlivé následky pro opylování rostlin a biodiverzitu obecně si zasluhují naši plnou pozornost. Musíme podporovat výzkum, spojit se s vědci z celého světa a snažit se nalézt příčiny. Infekce vyvolané parazity, změna klimatu, pesticidy: v této fázi můžeme pouze spekulovat.

Dvacet pět procent naší stravy je přímo závislých na včelách, pomineme-li jejich podíl na zachování našich luk a pastvin. Jediné výzkumné středisko v Irsku, které se zabývalo touto problematikou, bylo v Clonroche, hrabství Wexford, ale bohužel irská vláda jej před několika lety uzavřela. Nejsem si proto jistá, zda Irsko bude moci přispět; máme vědce a máme znalosti, ale co zcela jistě nemáme, je podpora vlády. Těším se na stanovisko Komise k otázce, jak může Evropa a Evropská unie podpořit výzkum a co se v této věci dělá nyní.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Paní předsedající, jelikož pan Parish musel odejít, požádal mě o přednesení našeho stanoviska k pozměňovacím návrhům, které se k nám dostaly doslova na poslední chvíli.

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova jednomyslně schválil usnesení se všemi pozměňovacími návrhy, které jsem pojímala jako celek. Nicméně, Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance, která při projednávání usnesení nepřišla s žádnými oslnivými návrhy, se teď na poslední chvíli snaží napravit dojem a předkládá čtyři pozměňovací návrhy, které nejenže neposkytují žádné nové informace, ale do stávajícího znění, jež je nyní soudržné a srozumitelné, by pouze vnesly zmatek.

Pozměňovací návrh č. 1 pramení z chyby v německém překladu, jelikož návrh pana Graefe zu Baringdorf je zcela totožný s tím, co jsem navrhla já, ale jak jsem uvedla, německý překlad mého odůvodnění je chybný.

Pozměňovací návrh č. 2 konstatuje zřejmé, pozměňovací návrh č. 3 je nesrozumitelný, a pozměňovací návrh č. 4 je kopií odstavce 8, který obsahuje jasnou výzvu k intenzivnějšímu výzkumu účinků pesticidů na úmrtnost včel, a dále konstatuje, že schvalování uvedených produktů by mělo být prováděno v závislosti na výsledcích tohoto výzkumu, jak tomu již je.

Navrhuji proto, aby tyto pozměňovací návrhy byly zamítnuty, protože nepřinášejí nic nového, a zničily by text, který je jasný a správně formulovaný. Trvám na tom, aby návrh byl kvalitní, protože se jedná o velice důležité usnesení, a my chceme, aby bylo formulováno správně. Z toho důvodu požadujeme zamítnutí uvedených pozměňovacích návrhů.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Paní předsedající, rozprava o včelařství na půdě Evropského parlamentu vyvolala značný zájem včelařů. Jako včelař jsem se ve městě Puławy osobně sešel se včelaři, kteří přicestovali z celého Polska. Požádali mě, abych Evropské komisi položil jedinou otázku, a získal na ni definitivní odpověď – s čím mohou včelaři skutečně počítat v nadcházejících letech?

Janez Potočnik, člen Komise. – Paní předsedající, jsem přesvědčen, že toto byla velmi plodná diskuse, která přinesla mnoho zajímavých podnětů, nejen mé kolegyni, ale i útvarům GŘ pro zemědělství, pro můj úřad i jiné útvary. Kromě GŘ pro zemědělství se otázkou, kterou tu dnes projednáváme, zabývá řada generálních ředitelství: GŘ pro zdraví a ochranu spotřebitele, GŘ pro výzkum a GŘ pro životní prostředí. Je to skutečně víceoborová záležitost. Máme-li hovořit o finančních prostředcích, které jsou skutečně vynakládány na řešení tohoto problému, myslím, že je nutné se podívat i na další oblasti.

Dovolte mi, abych se z mnoha vašich otázek pokusil nejprve zodpovědět tu, která se týká naší aktuální činnosti, toho, co připravujeme, a co skutečně rozumíme pojmem výzkum ve včelařství. V rámci šestého rámcového programu byl zahájen zvláštní výzkumný projekt zaměřený na kvalitu a bezpečnost potravin nazvaný „Včely v Evropě a udržitelná produkce medu“

(BEE SHOP). Tento projekt sdružuje devět evropských výzkumných skupin, které se zabývají otázkami souvisejícími s kvalitou včelího medu, patologií, genetikou a chováním. Nenechte se mýlit: projekty, které jsou součástí 6. rámcového programu, už probíhají; projekty, které jsou součástí 7. rámcového programu, právě startují.

Kromě toho, zvláštní opatření na podporu výzkumu nazvané „Výzkum včel a virologie v Evropě“ (BRAVE)

umožnilo uspořádat dvě velké víceoborové konference za účasti expertů z oblasti základního i aplikovaného výzkumu včel – odborníků zabývajících se virologií, diagnostikou, imunologií a epidemiologií – ale také mezinárodním obchodem, tvorbou politiky, posouzením rizik onemocnění. Výzva k předložení návrhů byla zveřejněna dne 3. září tohoto roku. Tématem je zemědělská výroba potravin a biotechnologie v rybolovu, identifikace nových škůdců a chorob včely medonosné a znovuobjevení patogenů, cílem je objasnit vnitřní mechanismy a příčiny zvýšené úmrtnosti včel. Jedná se tedy o otázky přímo související s tématem většiny vašich dnešních otázek.

Zohledněny budou také environmentální aspekty, včetně chronického vystavení vlivu pesticidů. Integrovaný projekt ALARM, zaměřený na rozsáhlé posuzování environmentálních rizik ohrožujících biodiverzitu, je také financován z prostředků 6. rámcového programu a obsahuje modul pro ztrátu opylovačů. V rámci

projektu ALARM budou vytvářeny a testovány metody a protokoly pro posuzování rozsáhlých environmentálních rizik s cílem minimalizovat přímý a nepřímý nepříznivý dopad na člověka. Výzkum se zaměří na posuzování změn ve struktuře biodiverzity, ve funkci a dynamice ekosystémů – posuzováno bude především riziko plynoucí ze změny klimatu, environmentálních chemikálií, biologických invazí a ztráty opylovačů v souvislosti se současným a budoucím kvalitnějším využíváním půdy. Toto jsou tedy iniciativy, které jsou v současné době realizovány.

Jedna věc, kterou bych rád zdůraznil – jelikož ji zdůraznil také váš kolega – je fakt, že Evropa netrpí nedostatkem odborných znalostí. Je nutné, abychom si tento fakt dobře uvědomili, a abychom také byli k sobě poctiví. Na úrovni Evropské unie se pohybujeme na úrovni 5 % – opakují 5 % – veřejných finančních prostředků věnovaných na výzkum. Je tedy nanejvýš důležité, abychom spojili své síly a udělali, co se prakticky udělat dá. Vytvoření evropského výzkumného prostoru, které plně podporuji, v zásadě znamená toto – abychom všichni věděli, co děláme, a abychom navázali na odborné znalosti, které již v Evropě máme. Tento prvek v dnešní Evropě nepochybně chybí.

Zajistím, aby vaše výzvy k provádění dalšího výzkumu byly komisařem odpovědným za výzkum – tedy mnou, ale dnes jsem zde v jiné roli, vyslyšeny. Ještě bych se rád zmínil o jedné věci, protože pravděpodobně nebyla zcela pochopena z mého úvodního příspěvku. Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) se věnoval komplexnímu posouzení otázky včelí úmrtnosti a dohledu nad zdravotním stavem včelstev v Evropě. Výsledky zveřejnil dne 11. srpna 2008, je to tudíž nový materiál. Jedná se přesně o tu programovou analýzu, o kterou vám jde. Důležité je, abychom se všichni společně zabývali tím, co máme před sebou.

Musím odpovědět také kolegovi, který se ptal na geneticky modifikované plodiny. Jedinou geneticky modifikovanou plodinou, která se v současné době v Evropské unii pěstuje, je Bt-kukuřice MON 810. Bt-kukuřice a Bt-toxin obecně, byly rozsáhle analyzovány s ohledem na jejich případný vliv na zdraví včel. Pokusy s nuceným krmením, kdy jsou zdravé včely vystaveny vysokým dávkám bt-toxinu, neprokázaly žádné negativní účinky. Obecně převážná většina studií prokázala, že pyl z bt-kukuřice nemá jako potrava žádný dopad na zdraví včel. K tomu mohu pouze dodat, že je nepravděpodobné, že by nedávné masivní úhyny včel v důsledku jevu nazývaného „syndrom zhroucení včelstev“ (CCV), k nimž došlo v Severní Americe a také v Evropě, souvisely s použitím geneticky modifikovaných plodin, jelikož výskyt tohoto syndromu byl hlášen i z jiných oblastí, kde se geneticky modifikované plodiny nepěstují. Kupříkladu, ztráty včelstev hlášené z jižních oblastí Německa, jsou jednoznačně připisovány otravě pesticidem Poncho Pro. Ten má také latinský název, který je ale tak složitý, že se raději nebudu pokoušet jej vyslovit.

Závěrem mi dovolu konstatovat, že Komise bude nepochybně pokračovat v přijímání nových a posilování stávajících opatření. Ta pomohou včelařům čelit současným problémům a podpoří je v jejich další činnosti. Doufám také, že uvedená opatření podpoří zájem o tuto profesi, protože její význam je mimořádný, nejen z hlediska evropské biodiverzity, ale také z hlediska hospodářského.

Má kolegyně komisařka Fischer Boelová bude nadále v rámci svých přímých povinností zajišťovat maximální efektivitu vnitrostátních programů na podporu včelařství. Nicméně, je především povinností členských států, aby vhodným způsobem vynakládaly vlastní rozpočtové prostředky. V současné době máme každoročně v evropském rozpočtu 26,3 milionů eur. Tato částka se zdvojnásobí, přičteme-li peníze z členských států – tyto prostředky ale nevynakládáme. Vynakládáme jich pouze 80 %. Členské státy nevynakládají všechny prostředky, které mají v současné době k dispozici.

Závěrem chci říci, že nejlepším řešením, jak tomuto odvětví zaručit budoucnost, je podpořit spotřebu evropského medu. Od roku 2004 je med na seznamu produktů způsobilých k propagaci na vnitřním trhu, a v tomto ohledu bylo schváleno několik programů.

Má odpověď byla delší, protože jsem vám chtěl vysvětlit, že uvedená opatření bereme vážně, a že se můžete spolehnout, že v nich budeme pokračovat – rozhodně i v mé oblasti. Děkuji vám za pozornost a za to, že jste vydrželi tak dlouho.

Předsedající. – V souladu s čl. 108 odst. 5 jednacího řádu⁽⁶⁾ jsem obdržela jeden návrh usnesení od Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 20. listopadu 2008.

⁽⁶⁾ Viz zápis.

Písemná prohlášení (článek 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písemně. – (PL) Včely jsou důležité pro mnoho kultur v mnoha různých částech světa. Jejich všudypřítomnost není náhodou. Včelařství je odpradáвна, ještě od dob před počátkem psaných dějin, významnou součástí hospodářství. Ve Španělsku se med sbíral již před 6 000 lety.

Dnes může práce včel a včelařů přijít nazmar díky fenoménům, které poškozují přírodní prostředí, a nepřímo i samotné lidstvo. V Evropě stále žijí lidé, jejichž živobytí je závislé na jejich vlastní práci a na práci včel. Prodávají med, který sami vyrobili. Měli bychom být rádi, že tomu tak je. Byli jsme také svědky pokusu o návrat k tradičnímu chovu lesních včel. V Polsku byly tyto pokusy podporovány včelaři, kteří přišli z Baškirska, protože v naší zemi si již nikdo staré metody chovu nepamatoval. Včelařství má svůj kulturní, sociální i hospodářský význam. Proto bychom měli evropské včelařství chránit. Bohužel, rizik, před kterými je nutno včelařství chránit, je velmi mnoho.

Ekonomické ohrožení ve formě nekalé soutěže ze strany třetích zemí, ohrožení zdraví včel, biologické ohrožení ve formě chorob, parazitů, znečištění životního prostředí a neuvážené použití pesticidů. Evropská komise a členské státy by měly podpořit včelařské odvětví, které čelí závažným výzvám. Samotní včelaři nemusí na náročný úkol zachování přírodního bohatství, k němuž včely přispívají, stačit.

21. Pořad jednání příštího zasedání:viz zápis**22. Ukončení zasedání**

(Zasedání bylo ukončeno ve 23:45)